

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО
ОСИГУРЯВАНЕ ПРЕЗ 2025 г.

София, 2026 г.

Класификация на информацията
ниво 0, TLP-WHITE

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪКРАЩЕНИЯ И АКРОНИМИ.....	3
ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ	5
МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ПРЕЗ 2025 г.....	9
ДЕЙСТВАЩИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ ПРЕЗ 2025 г.	10
ПРЕГЛЕД НА ПО-ВАЖНИТЕ ПРОМЕНИ В НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ ПРЕЗ 2025 г.	14
СОЦИАЛНООСИГУРИТЕЛНИ ПРОГРАМИ НА ДОО.....	19
ПЕНСИИ	20
КРАТКОСРОЧНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И ПОМОЩИ ОТ ДОО	39
ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА БЕЗРАБОТИЦА.....	46
ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ	53
ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ	55
КОНСОЛИДИРАН БЮДЖЕТ НА ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ ЗА 2025 г.....	65
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДНАТА ЧАСТ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ НА ДОО ЗА 2025 г.	66
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗХОДНАТА ЧАСТ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ НА ДОО ЗА 2025 г.	78
ДЕФИЦИТ/ИЗЛИШЪК	91
БЮДЖЕТ НА ФОНДОВЕТЕ НА ДОО	93
ФОНД „ПЕНСИИ“	93
ФОНД „ПЕНСИИ ЗА ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 69“	96
ФОНД „ПЕНСИИ, НЕСВЪРЗАНИ С ТРУДОВА ДЕЙНОСТ“	98
ФОНД „ТРУДОВА ЗЛОПОЛУКА И ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ“	100
ФОНД „ОБЩО ЗАБОЛЯВАНЕ И МАЙЧИНСТВО“	103
ФОНД „БЕЗРАБОТИЦА“.....	106
БЮДЖЕТ НА НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ	108
УЧИТЕЛСКИ ПЕНСИОНЕН ФОНД.....	111
ГАРАНТИРАНИ ВЗЕМАНИЯ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ	117
ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ.....	121
ПРИЛОЖЕНИЕ.....	122

СЪКРАЩЕНИЯ И АКРОНИМИ

АД	Акционерно дружество	КТ	Кодекс на труда
АЗ	Агенция по заетостта	МВР	Министерство на вътрешните работи
БВП	Брутен вътрешен продукт	МОТ	Международна организация на труда
БНБ	Българска народна банка	МТСП	Министерство на труда и социалната политика
ВСС	Висш съдебен съвет	МФ	Министерство на финансите
ВМА	Военномедицинска академия	НАП	Национална агенция за приходите
ГВРС	Гарантирани вземания на работниците и служителите	НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
ГД ПБЗН	Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“	НЕЛК	Национална експертна лекарска комисия
ДВ	Държавен вестник	НМЕ	Наредбата за медицинската експертиза
ДДС	Данък върху добавената стойност	НОИ	Национален осигурителен институт
ДЗПО	Допълнително задължително пенсионно осигуряване	НПОС	Наредба за пенсиите и осигурителния стаж
ДОО	Държавно обществено осигуряване	НСИ	Национален статистически институт
ДЦК	Държавни ценни книжа	НСО	Национална служба за охрана
ДФГУДПС	Държавен фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система	ООД	Дружество с ограничена отговорност
ЕАД	Еднолично акционерно дружество	ОСВ	Осигурителен стаж и възраст
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка	ПЕПП	Паневропейски персонален пенсионен продукт
ЕИП	Европейско икономическо пространство	ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ЕО	Европейска общност	ПМС	Постановление на Министерския съвет
ЕРМД	Европейски регламенти и международни договори	ПОБ	Парични обезщетения за безработица
ЕС	Европейски съюз	ПИК	Персонален идентификационен код
ЕЦБ	Европейска централна банка	ПУОРОМЕРКМЕ	Правилник за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи
ЗБДОО	Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване	СБР	Специализирана болница за рехабилитация
ЗГВРСНР	Закон за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя	СВОК на ТПК	Съвет за взаимно осигуряване на кооператорите на трудово-производствените кооперации
ЗДАНС	Закон за Държавна агенция „Национална сигурност“	СОД	Средномесечен осигурителен доход
ЗДАР	Закон за Държавна агенция „Разузнаване“	ТЕЛК	Териториална експертна лекарска комисия
ЗЗ	Закон за здравето	ТЗПБ	Трудова злополука и професионална болест
ЗИД	Закон за изменение и допълнение	ТНР	Трайно намалена работоспособност
ЗОВСРБ	Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България	ТП	Териториално поделение
ЗПГРРЛ	Закон за политическа и гражданска рехабилитация на репресираните лица	УПФ	Универсален пенсионен фонд
ЗПФ	Закон за публичните финанси	УчПФ	Учителски пенсионен фонд
ИК	Индивидуален коефициент	ЦБ	Централен бюджет
ИОЗ	Инвалидност поради общо заболяване		
КСО	Кодекс за социално осигуряване		

ВЪВЕДЕНИЕ

Годишното аналитично издание „Държавното обществено осигуряване“ е основната публикация на Националния осигурителен институт (НОИ), която от 1999 г. насам ежегодно проследява развитието и прави обзор на състоянието на държавното обществено осигуряване на базата на статистически и финансови показатели.

Анализът на държавното обществено осигуряване за 2025 г. е разработен в изпълнение на задължението на НОИ, като институция от публичния сектор, на която е поверено управлението на публични средства, надхвърлящи 27 млрд. лв., да предоставя пълна и обективна информация за тяхното управление и разходване.

От 1 юли 2025 г. пенсиите, отпуснати до края на 2024 г., бяха осъвременени с 8,6%, като увеличението засегна около 2,041 млн. пенсионери. Със същия процент се повиши и минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст при пълен стаж, която от 580,57 лв. нарасна на 630,50 лв., както и останалите минимални размери на трудовите пенсии, свързани с нея – пенсиите за стаж и възраст при непълен осигурителен стаж, инвалидните пенсии, наследствените пенсии, „вдовишките“ добавки и др. Увеличи се с 8,6% и социалната пенсия за старост до 333,48 лв., което доведе до ръст и на свързаните с нея пенсии и добавки. За осъвременяването от бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. са изразходвани малко над 1 млрд. лв.

Представената в годишника информация отразява обективно и детайлно изпълнението на държавното обществено осигуряване и може да бъде от полза за органите на законодателната и изпълнителната власт, работодателски и синдикални организации, неправителствени организации с отношение към общественото осигуряване, изследователи от научните среди, анализиращи социалноосигурителната система, преподаватели, изучаващи социалното осигуряване и за всички, които се интересуват от състоянието и перспективите за развитие на социалноосигурителната система.

Годишникът е съставен в две части. В първата е включена информация за основни демографски, макроикономически и социалноосигурителни показатели, оказващи влияние и характеризиращи държавното обществено осигуряване, синтезирано описание на по-важните нормативни промени, извършени през годината, условията за ползване на осигурителни права по осигурени социални рискове и данни за основните показатели, характеризиращи изпълнението на социалноосигурителните програми. Втората част представлява анализ на състоянието и резултатите от изпълнението на бюджета на социалноосигурителните фондове, администрирани от НОИ, в т.ч. на консолидирания бюджет по приходите и разходите на отделните фондове на ДОО и на НОИ, на Учителския пенсионен фонд и на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

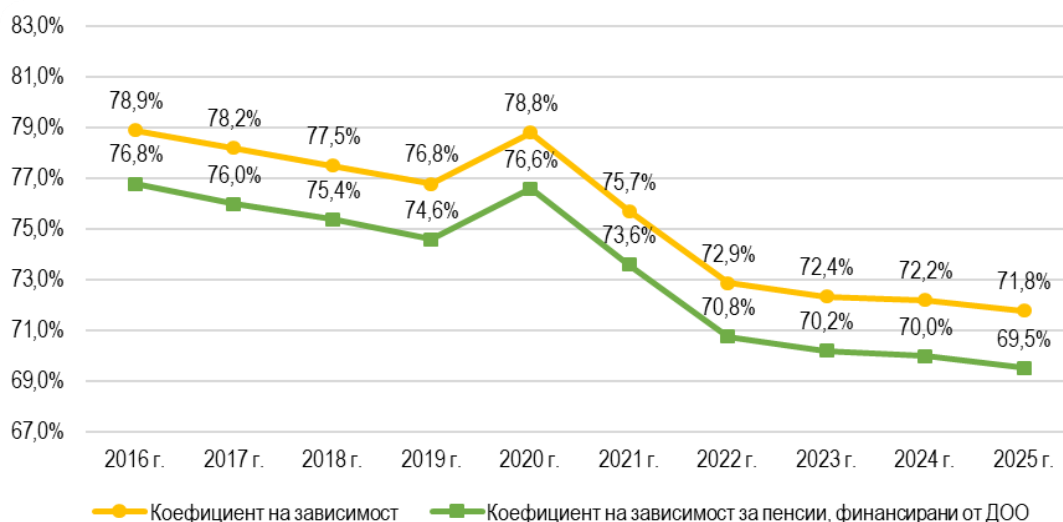
Настоящата публикация е подготвена от отдел „Анализ и управление на риска“ към дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“ със съдействието на всички функционални дирекции в Централно управление на Националния осигурителен институт.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ

Показателите, които в синтезиран вид дават аналитична информация за държавното обществено осигуряване и позволяват измерване и сравнение, са следните:

♦ *Системният коефициент на зависимост* е съотношението между получаващите пенсии и осигурените лица в държавната пенсионна система.

За 2025 г. коефициентът на зависимост е 71,8% и спрямо предходната година намалява с 0,4 процентни пункта. За пенсиите, финансирани от ДОО, коефициентът на зависимост е 69,5% (при 70,0% за 2024 г.), т.е. на 100 осигурени лица съответстват около 70 пенсионери.

Фигура № 1: Динамика на коефициента на зависимост в периода 2016 – 2025 г.

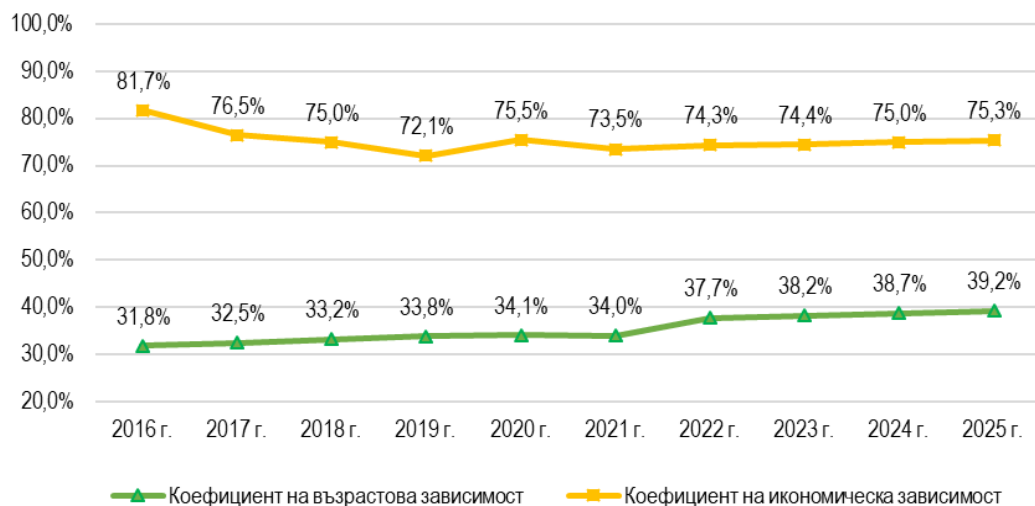
♦ *Коефициентът на възрастова (демографска) зависимост* е процентно съотношение на населението на възраст 65 и повече години към населението на възраст 15-64 години.

За 2025 г. коефициентът на възрастова зависимост е 39,2%. По данни на НСИ темпът на растеж на показателя особено в последните години (фигура № 2), показва, че възрастовата структура на населението се влошава и продължава тенденцията на застаряване на българското население.

♦ *Коефициентът на икономическа зависимост* е процентно съотношение на сбора от безработните и пенсионерите към работещите (заетите) лица.

За 2025 г. коефициентът на икономическа зависимост¹ е 75,3%. През последната година показателят нарасна с 0,3 процентни пункта спрямо 2024 г.

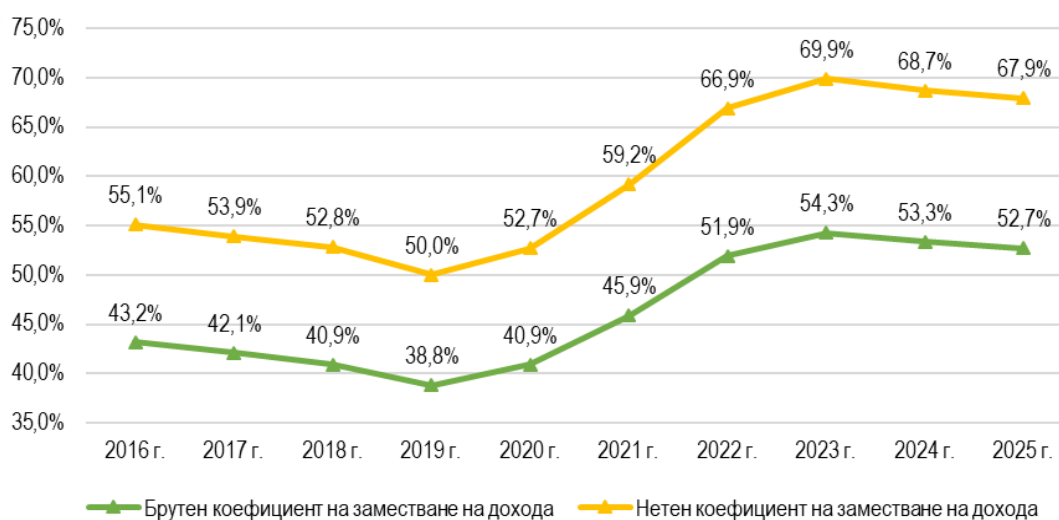
¹ Изчислението на коефициента на икономическа зависимост се базира на данни от НОИ и НСИ.

Фигура № 2: Динамика на коефициентите на възрастова и икономическа зависимост в периода 2016 – 2025 г.

♦ *Коефициентът на заместване на дохода* е съотношението на средната пенсия на пенсионер към средния осигурителен доход.

За 2025 г. брутният коефициент на заместване на дохода е 52,7% (при 53,3% за 2024 г.). Нетният коефициент на заместване на дохода, изчислен чрез съотношението на средномесечния размер на пенсията на пенсионер и средния нетен осигурителен доход (без задължителните удръжки върху заплатите) е 67,9%. За сравнение, стойността на коефициента през 2024 г. е 68,7%. Допълнителното съпоставяне се прави предвид обстоятелството, че пенсиите са необлагаеми и би следвало да се съотнасят също към нетен трудов доход.

Фигура № 3: Динамика на брутния и нетния коефициент на заместване на дохода през периода 2016 – 2025 г.

♦ Средномесечният брой пенсионери през 2025 г. е 2 058 008 и се е увеличил с 13 251 души (с 0,6%) спрямо предходната година.

♦ Средномесечният брой на изплатените пенсии през 2025 г. е 2 068 549 (при 2 056 007 бр. през 2024 г.), като 2 002 329 бр. (при 1 991 952 бр. през 2024 г.) от тях са пенсии, изплащани от ДОО, а останалите се изплащат със средства от държавния бюджет.

♦ Средната възраст на пенсионерите, получаващи лични пенсии за осигурителен стаж и възраст, е 74,4 години. От тях пенсионерите по чл. 68, 68а, 69а и 69б от КСО са на средна възраст 74,7 години, а по чл. 69 от КСО – 68,3 години.

Таблица № 1: Основни показатели за пенсиите и пенсионерите в периода 2016 – 2025 г.

ПОКАЗАТЕЛИ	ГОДИНА	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Средномесечен брой пенсионери		2 180 890	2 172 753	2 162 890	2 145 271	2 123 017	2 080 454	2 036 543	2 031 191	2 044 757	2 058 008
Средномесечен брой на изплатените пенсии - общо, в т.ч.:		2 625 152	2 577 223	2 532 369	2 162 013	2 138 389	2 094 528	2 049 318	2 043 117	2 056 007	2 068 549
- пенсии за сметка на ДОО		2 140 003	2 129 621	2 117 930	2 099 544	2 076 762	2 033 318	1 988 238	1 981 396	1 991 952	2 002 329
Брой пенсионери с пенсия в размер, определен на минималния за съответния вид пенсия		446 345	797 678	779 182	752 960	804 628	932 005	931 782	930 536	936 150	941 155
Брой пенсионери с пенсия в размер, ограничен на максималния		45 514	53 756	65 876	28 209	43 260	26 832	990	2 080	4 598	8 875
Средна възраст на пенсионерите, получаващи лични пенсии за ОСВ (години)		72,6	72,7	72,9	73,2	73,4	73,5	73,6	73,9	74,11	74,40
Средна продължителност за получаване на лична пенсия (години)		21,5	21,7	21,7	21,8	21,7	21,4	21,9	21,7	21,6	21,6
Среден осигурителен стаж, превърнат към III-та кат. труд към 31.12 на съответната година:		37,8	38,0	38,1	38,3	38,5	38,6	38,7	38,8	38,9	39,0
- при личните първи пенсии за ОСВ (години)											
- при новоотпуснатите лични първи пенсии за ОСВ (години)		37,6	36,7	36,2	36,2	36,4	35,9	35,7	34,9	35,1	35,3
Средна пенсия на пенсионер (лева)		332,68	345,46	364,32	383,03	437,17	536,71	674,54	784,48	883,02	976,90

♦ Средната продължителност на получаване на лична пенсия през 2025 г. е 21,6 години и е без промяна спрямо 2024 г. За личните пенсии за осигурителен стаж и възраст тя е 23,3 години. Работещите при условията на първа категория труд получават пенсия средно 32,9 години, при втора категория – 31,5 години, при трета – 25,7 години. Личните пенсии за инвалидност поради общо заболяване се получават средно 12,6 години, а тези за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест – 35,7 години.

♦ Средният осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд, към 31 декември 2025 г. при личните първи пенсии за осигурителен стаж и възраст е 39,0 години, а при новоотпуснатите – 35,3 години. Действителният стаж при личните първи пенсии за осигурителен стаж и възраст е 35,7 години, а при новоотпуснатите пенсии от този вид – 33,1 години.

♦ Средна пенсия на пенсионер е разходът за пенсии, изплащани от фондовете на ДОО, разделен на съответния среден брой пенсионери през годината.

Средната пенсия на пенсионер за 2025 г. с включени допълнителни суми и други видове добавки към пенсиите е 976,90 лв. (при 883,02 лв. за 2024 г.). Номиналното нарастване на средния месечен размер на пенсиите е 10,6 на сто, а реалното нарастване е 6,9 на сто, при средногодишен хармонизиран индекс на потребителските цени за 2025 г. от 3,5 на сто.

С определен на минималния размер за съответния вид пенсия са 941 155 пенсионери или 45,5% от общия брой пенсионери (2 066 834 бр.) към 31 декември 2025 г. За сравнение делът им през 2024 г. е бил 45,6%.

♦ *Пенсия в размер, ограничен на максималния, към 31 декември 2025 г. получават 8 875 пенсионери с първи пенсии (при 4 598 бр. за 2024 г.).*

♦ *Разход за пенсии към брутен вътрешен продукт е общият разход за пенсии, отнесен към brutния вътрешен продукт по текущи цени.*

За 2025 г. делът на разхода за пенсии (вкл. допълнителните суми) е 10,6% от БВП и запазва стойността си от 2024 г.

♦ *Броят на лицата с изплатено поне едно парично обезщетение за временна неработоспособност или временно намалена работоспособност поради общо заболяване за 2025 г. е 1 209 019 (при 1 217 463 за 2024 г.). Броят на болничните листове, по които са изплатени обезщетенията на горепосочените лица, е 2 675 431 (2 694 954 за 2024 г.) за 20 050 356 платени работни дни (20 166 627 дни за 2024 г.) със среднодневен размер на обезщетението от 64,90 лв. (56,92 лв. за 2024 г.).*

♦ *Броят на лицата с изплатено поне едно парично обезщетение за временна неработоспособност поради трудова злополука и професионална болест за 2025 г. е 4 297 (4 712 за 2024 г.). Броят на болничните листове е 11 605 (12 607 за 2024 г.) за 178 930 платени работни дни (195 175 дни за 2024 г.) със среднодневен размер на обезщетението от 82,37 лв. (70,92 лв. за 2024 г.).*

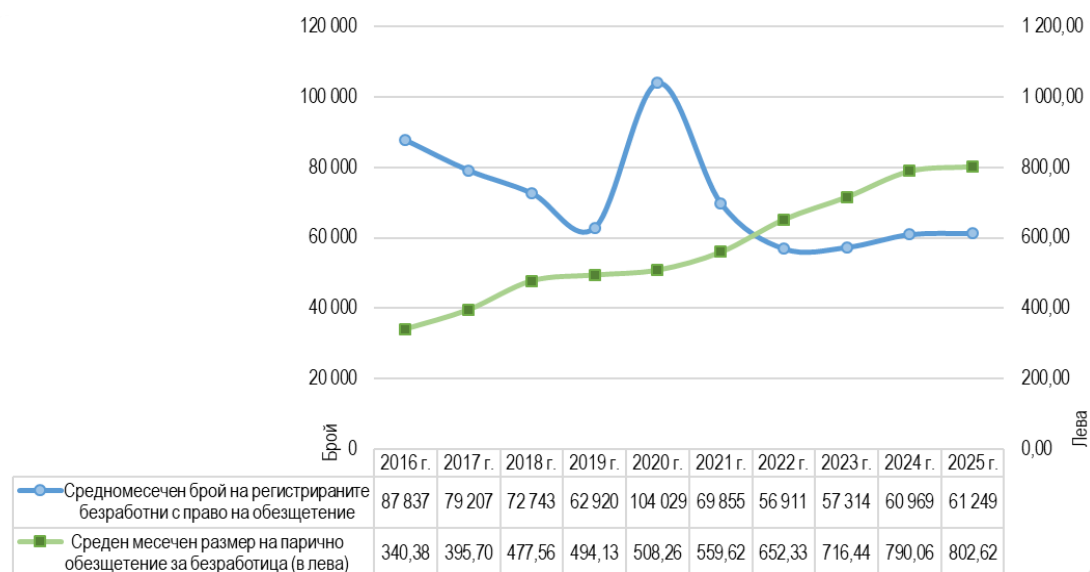
♦ *Броят на лицата с изплатено поне едно парично обезщетение за бременност и раждане през 2025 г. е 93 672 (97 057 за 2024 г.). За 2025 г. са изплатени парични обезщетения за бременност и раждане за 13 404 198 работни дни (14 583 471 дни за 2024 г.) със среднодневен размер на обезщетението от 54,46 лв. (45,56 лв. за 2024 г.).*

♦ *Броят на лицата с изплатено поне едно парично обезщетение за отглеждане на дете до 2-годишна възраст за 2025 г. е 79 208 (при 82 160 за 2024 г.). Броят на изплатените работни дни е 8 559 672 (9 016 239 дни за 2024 г.) със среднодневен размер на обезщетението от 35,22 лв. (34,87 лв. за 2024 г.).*

♦ *Броят на лицата с изплатено поне едно парично обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст по чл. 53в от КСО през 2025 г. е 528 (527 за 2024 г.). Броят на изплатените дни е 64 049 със среднодневен размер на обезщетението от 68,59 лв. (при 62 789 дни със среднодневен размер 61,12 лв. за 2024 г.).*

♦ *Броят на лицата с изплатено поне едно парично обезщетение за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата/осиновителя по чл. 53ж от КСО през 2025 г. е 2 059 души (при 2 843 души през 2024 г.). Броят на изплатените дни е 54 910 (76 697 за 2024 г.) със среднодневен размер на обезщетението от 37,16 лв. (39,73 лв. за 2024 г.).*

♦ *Средномесечният брой на регистрираните безработни лица с право на парично обезщетение за безработица по КСО е 61 249 души през 2025 г. и е нараснал с 0,5% спрямо предходната година. Средният месечен размер на паричното обезщетение за безработица по КСО общо за страната през 2025 г. е 802,62 лв. и е с 1,6% по-висок спрямо предходната година (790,06 лв.).*

Фигура № 4: Динамика на показателите, свързани с паричните обезщетения за безработица в периода 2016 – 2025 г.

♦ *Разход за парични обезщетения и помощи по КСО към брутен вътрешен продукт е общият разход за парични обезщетения и помощи, изплащани от ДОО, отнесен към brutния вътрешен продукт по текущи цени. За 2025 г. делът на разхода за обезщетения и помощи е 1,3% от БВП и е без промяна спрямо 2024 г.*

МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ПРЕЗ 2025 г.

Развитието на социалното осигуряване е в тясна връзка с протичащите глобални и национални икономически, политически и социални процеси. Прегледът на макроикономическата среда дава възможност за идентифициране на факторите и причините за финансовото състояние на осигурителните фондове. Темповете на икономически растеж, демографската структура на населението, състоянието на пазара на труда – заетост и безработица, инфлацията и нивото на доходите оказват съществено влияние върху социалноосигурителната система. Макроикономическата среда през 2025 г. в страната доведе до умерен икономически растеж, съпроводен с колебливи, положителни тенденции на трудовия пазар, въпреки предизвикателствата, свързани с демографските промени и секторните различия.

- Брутният вътрешен продукт на България през 2025 г.², получен като сума от тримесечните данни, се увеличава в реално изражение с 3,1% спрямо 2024 г. и достига номинален стойностен обем от 226,91 млрд. лв. (116,02 млрд. евро).

- Годишната инфлация, измерена чрез хармонизирания индекс на потребителските цени, в края на 2025 г. е 3,5%. Средногодишната инфлация за периода януари – декември 2025 г. е 3,5%.

- Средната брутна месечна работна заплата за 2025 г.³ общо за страната е 2 603,21 лв., като номиналното нарастване спрямо 2024 г. е с 12,0%. Средната работна заплата в общественния сектор е 2 691,06 лв. и превишава тази в частния сектор – 2 573,38 лв.

² Предварителни данни на НСИ.

³ Предварителни данни на НСИ.

- Икономически активните лица на възраст 15 – 64 навършени години през 2025 г.⁴ са 2 913,8 хил., или 73,5% от населението на същата възраст. В сравнение с 2024 г. коефициентът на икономическа активност намалява с 0,5 процентни пункта.
- Общият брой на заетите лица е 2 930,1 хил., а коефициентът на заетост за населението на възраст 15 и повече навършени години е 53,2%. Заетите лица на възраст 15 – 64 навършени години са 2 809,3 хил. Коефициентът на заетост за населението в същата възрастова група е 70,9%, съответно 74,2% за мъжете и 67,5% за жените.
- Средномесечният брой на регистрираните безработни в дирекциите „Бюро по труда“ през 2025 г.⁵ е 149 321 лица, като в сравнение с предходната година се наблюдава намаление (с 3,4%) на безработните лица в страната.
- Средномесечното равнище на безработица за периода януари – декември 2025 г. е 5,3% (при 5,5% за същия период на 2024 г.).
- Населението на страната в края на 2025 г. по данни от текущата демографска статистика е 6 423 207 лица, като в сравнение с предходната година намалява с 14 153 души, или с 0,22%. Мъжете са 3 088 245 (48,1%), а жените – 3 334 962 (51,9%), или на 1 000 мъже се падат 1 080 жени.
- През 2025 г. в страната са регистрирани 50 496 родени деца, като 99,5% (50 241) от тях са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 3 187 деца, или с 6,0%.
- Коефициентът на обща раждаемост през 2025 г. е 7,8‰, а на общата смъртност – 15,5‰. Прямо предходната година броят на умрелите намалява с 1 257, или с 1,2%. Нивото на общата смъртност продължава да е високо.
- Коефициентът на естествен прираст на населението общо за страната е минус 7,7‰, като в градовете е минус 5,8‰, а в селата – минус 12,9‰.

ДЕЙСТВАЩИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ ПРЕЗ 2025 Г.

Основният нормативен акт, регламентиращ законодателната уредба в областта на социалното осигуряване в Република България и дейността на Националния осигурителен институт, е **Кодексът за социално осигуряване (КСО)**, (ДВ, бр. 110 от 1999 г., в сила от 01.01.2000 г.). Кодексът урежда обществените отношения, свързани с държавното обществено осигуряване при общо заболяване, трудова злополука, професионална болест, майчинство, безработица, старост и смърт, и допълнителното социално осигуряване, което включва:

- 1) допълнителното задължително пенсионно осигуряване при старост и смърт;
- 2) допълнителното доброволно пенсионно осигуряване във фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване при старост, инвалидност и смърт или във фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми при старост;
- 3) допълнителното доброволно пенсионно осигуряване по паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП) съгласно Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП) (ОВ, L 198/1 от 25 юли 2019 г.);
- 4) допълнителното доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация.

Законът за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО) е основният финансов план, с който се изпълнява определената за годината осигурителна политика. Структурата на бюджета следва модела на фондовата организация на държавното обществено

⁴ По данни на Наблюдението на работната сила на НСИ.

⁵ По данни на Агенция по заетостта.

осигуряване съобразно спецификата на осигурителните рискове, съвкупността на осигурените лица и изискванията на единната бюджетна класификация.

Законът за бюджета на ДОО за 2025 г. (ДВ, бр. 25 от 25.03.2025 г., в сила от 01.01.2025 г.) съдържа консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване, който включва бюджетите на отделните фондове: „Пенсии“, „Пенсии за лицата по чл. 69“, „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, „Трудова злополука и професионална болест“, „Общо заболяване и майчинство“, „Безработица“ и бюджета на Националния осигурителен институт. Със ЗБДОО за 2025 г. са определени нивата на минималните осигурителни доходи по основни икономически дейности и квалификационни групи професии, минималният месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, както и максималният месечен размер на осигурителния доход за всички осигурени лица. Определен е минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, дневният минимален и максимален размер на обезщетението за безработица, размерът на паричното обезщетение за отглеждане на дете до 2-годишна възраст по чл. 53 от КСО и за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) по чл. 53ж от КСО, и размерът на еднократната помощ при смърт на осигурено лице по чл. 13г от КСО. Със закона се регламентира и размерът на осигурителната вноска за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ по групи основни икономически дейности. Приети са бюджетите на Учителския пенсионен фонд (УчПФ) за 2025 г. и на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ (ГВРС), и е определен максималният размер на гарантираните вземания по чл. 22, ал. 2 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР) за 2025 г.

Закон за събирането на приходи и извършването на разходи през 2025 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2025 г. (ДВ, бр. 6 от 21.01.2025 г.), в сила от 1 януари 2025 г. Законът е известен като „удължителен бюджет“ и е временната правна рамка за финансиране на държавата, осигурявайки яснота и непрекъсваемост на публичните функции до окончателното приемане на основните бюджетни закони. Законът урежда събирането на приходите и извършването на разходите за държавното обществено осигуряване (ДОО) съгласно размерите, базите, механизмите и процедурите към 31 декември 2024 г., но за срок не по-дълъг от три месеца.

Кодексът на труда (КТ), (ДВ, бр. 26 от 1986 г.) урежда трудовите отношения между работника или служителя и работодателя, както и осъществяването на коректен социален диалог между работниците, работодателите и държавата. В него са уредени отделните видове трудови договори, тяхното сключване, форма и съдържание, начините за прекратяване на трудовите правоотношения, дисциплинарна и имуществена отговорност, видовете обезщетения и други.

Законът за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ДВ, бр. 37 от 2004 г.) урежда условията, при които се поражда правото на работниците и служителите на гарантирани вземания, произтичащи от трудовите правоотношения при несъстоятелност на работодателя, както и редът за отпускането и изплащането им. С него се регламентира създаването, функциите и дейността на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

Законът за Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (ДВ, бр. 98 от 2008 г.) регламентира статута и дейността на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система. Фондът има за цел постигане и гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система чрез акумулиране, инвестиране и трансфериране на допълнителни средства към бюджета на държавното обществено осигуряване за фонд „Пенсии“. Средствата на фонда са самостоятелно обособена част от централния бюджет и се управляват и структурират в инвестиционни портфейли по

реда на същия закон. Във фонда се съхраняват и преведените средства по чл. 129, ал. 12 от Кодекса за социално осигуряване.

Законът за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред (ДВ, бр. 26 от 2011 г.) урежда установяването на трудов стаж, придобит след 31 декември 1999 г.; осигурителен стаж по Кодекса за социално осигуряване и времето, което се зачита за трудов стаж и за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31.12.1999 г. съгласно действащите дотогава разпоредби. В закона е регламентиран редът за установяване на стажа и възможните писмени доказателства, в зависимост от характера на упражняваната трудова дейност.

Закон за въвеждане на еврото в Република България (ДВ, бр. 70 от 20.08.2024 г.) е основната нормативна рамка, която определя правилата, процедурите и техническите стъпки за преминаване от българския лев към еврото. Законът урежда автоматичното превалутиране, закръгляване и изплащане на всички плащания от държавното обществено осигуряване в евро. Основното правило е, че преходът се извършва изцяло по официалния фиксиран курс (1,95583 лева за 1 евро), без допълнителни такси или комисиони за гражданите.

Основните **подзаконови нормативни актове**, които детайлизират правната регламентация, в областта на социалното осигуряване, са следните:

- ✓ Наредба за пенсиите и осигурителния стаж;
- ✓ Наредба за категоризиране на труда при пенсиониране;
- ✓ Наредба за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски, вноските за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ и за обмен на информация;
- ✓ Наредба за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица и българските граждани на работа в чужбина и морските лица;
- ✓ Наредба за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски;
- ✓ Наредба за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване;
- ✓ Наредба за отпускане и изплащане на паричните обезщетения за безработица;
- ✓ Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злоупотреби;
- ✓ Наредба за реда за съобщаване, регистриране, потвърждаване, обжалване и отчитане на професионалните болести;
- ✓ Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя;
- ✓ Наредба за медицинската експертиза;
- ✓ Наредба за осигурителните каси;
- ✓ Наредба № Н-13 от 17.12.2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица;
- ✓ Наредба за реда за представяне в Националния осигурителен институт на данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им;
- ✓ Наредба за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионните схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка;
- ✓ Наредба № 1 от 13.02.2007 г. за ползване и изплащане на паричните помощи за профилактика и рехабилитация;
- ✓ Наредба за трудоустрояване;
- ✓ Наредба № 5 от 29.12.2002 г. за съдържанието и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от КТ;

- ✓ Наредба № 33 от 19.09.2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд;
- ✓ Правилник за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи;
- ✓ Инstrukция № 1022-40-2 от 2 март 2022 г. за съдържанието и реда за предоставяне в Националния осигурителен институт на документи за осигурителен стаж, осигурителен доход и категория труд;
- ✓ Инstrukция № 13/2000 г. за прилагане на Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране;
- ✓ Инstrukция № 5 от 30.06.2005 г. за приемане и съхраняване на разплащателни ведомости и трудовоправни документи на прекратени осигурители без правопреемник;
- ✓ Инstrukция № 1 от 3 април 2015 г. за реда и начина за осъществяване на контролно-ревизионна дейност от контролните органи на Националния осигурителен институт.

В групата от документи, които оформят полето на действие на НОИ са и регламентите, действащи в рамките на Европейския съюз. Част от тях имат пряко приложение в сферата на социалното осигуряване и социалната сигурност в рамките на Съюза, като заедно със синхронизираното национално законодателство на Република България пораждат права и задължения за всички субекти.

Националният осигурителен институт е компетентната българска институция и служба за връзка по прилагане разпоредбите на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност. Основните правни актове на Европейския съюз (ЕС), които регулират координацията на системите за социална сигурност са следните:

- ✓ **Регламент (ЕО) № 883/2004** на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност;
- ✓ **Регламент (ЕО) № 987/2009** на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност;
- ✓ **Регламент (ЕС) № 1231/2010** на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за разширяване обхвата на Регламент (ЕО) № 883/2004 и на Регламент (ЕО) № 987/2009 по отношение на гражданите на трети държави, които все още не са обхванати от тези регламенти единствено на основание тяхното гражданство.

Освен за държавите членки на Европейския съюз Регламент (ЕО) № 883/2004 и прилагащия Регламент (ЕО) № 987/2009 се прилагат и по отношение на страните от Европейското икономическо пространство (Норвегия, Исландия и Лихтенщайн) и Швейцария.

Във връзка с обработването на данни и осигуряване свободно движение на лични данни между държавите членки, институтът прилага и разпоредбите на **Регламент (ЕС) 2016/679** на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (общ регламент относно защитата на данните).

От 1 януари 2021 г. Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия вече не попада под обхвата на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 883/2004, защото излезе от Европейския съюз. Вместо това се прилагат Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз или Споразумението за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство, в чиято рамка е включен специален Протокол за координация на системите за социална сигурност.

В областта на международните осигурителни отношения, освен посочените регламенти през 2025 г., действат и 15 двустранни международни договора за социално осигуряване и

социалната сигурност, сключени между Република България и други държави, и едно споразумение за изплащане на пенсиите, отпуснати в България на лица, живеещи на територията на Република Турция.

Таблица № 2: Действащи двустранни международни договори в областта на социалното осигуряване, по които Република България е страна (към 31.12.2025 г.)

Държавата, с която Република България е обвързана с международен договор	Дата на подписване	Дата на влизане в сила /на последна промяна	Наименование на договора
Федеративна република Бразилия	01.02.2016 г.	01.01.2025 г.	<u>Спогодба между Република България и Федеративна република Бразилия за социална сигурност</u>
Република Албания	30.03.2023 г.	01.06.2024 г.	<u>Спогодба за социална сигурност между Република България и Република Албания</u>
Квебек	19.09.2019 г.	01.09.2020 г.	<u>Споразумение в сферата на социалната сигурност между Република България и Квебек</u>
Република Азербайджан	06.11.2019 г.	04.05.2020 г.	<u>Спогодба за пенсионно осигуряване между правителството на Република България и правителството на Република Азербайджан</u>
Руска федерация	27.02.2009 г.	20.06.2020 г.	<u>Договор между Република България и Руската федерация за социална сигурност</u>
Тунизийска република	01.10.2015 г.	01.05.2017 г.	<u>Спогодба за социална сигурност между Република България и Тунизийската република</u>
Черна гора	01.02.2016 г.	01.10.2016 г.	<u>Спогодба между Република България и Черна гора за социална сигурност</u>
Канада	05.10.2012 г.	01.03.2014 г.	<u>Спогодба за социална сигурност между Република България и Канада</u>
Република Сърбия	19.09.2011 г.	01.02.2013 г.	<u>Спогодба между Република България и Република Сърбия за социална сигурност</u>
Република Корея	30.10.2008 г.	01.03.2010 г.	<u>Спогодба за социална сигурност между Република България и Република Корея</u>
Молдова	05.12.2008 г.	01.09.2009 г.	<u>Договор между Република България и Молдова за социално осигуряване</u>
Израел	25.03.2008 г.	01.09.2009 г.	<u>Спогодба между Република България и Държавата Израел за социална сигурност</u>
Република Северна Македония	06.02.2003 г.	01.08.2003 г.	<u>Договор между Република България и Република Северна Македония за социално осигуряване</u>
Украйна	04.09.2001 г.	01.04.2003 г.	<u>Договор между Република България и Украйна за социално осигуряване</u>
Федеративна народна република Югославия (към момента се прилага в отношенията ни с Босна и Херцеговина)	18.12.1957 г.	01.09.1958 г.	<u>Конвенция по социалното осигуряване между Народна република България и Федеративна народна република Югославия</u>
Република Турция*	04.11.1998 г.	01.03.1999 г.	<u>Споразумение между Правителството на Република България и Правителството на Република Турция за изплащането на български пенсии в Република Турция</u>

Забележка: *Споразумението между правителството на Република България и правителството на Република Турция е за изплащане на български пенсии в Република Турция. НОИ преценява права и изплаща отпуснати по българското законодателство пенсии на лицата, които са се преселили в Турция след 01.05.1989 г.

ПРЕГЛЕД НА ПО-ВАЖНИТЕ ПРОМЕНИ В НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ ПРЕЗ 2025 Г.

1. С § 5 на Закона за бюджета на ДОО за 2025 г. (ДВ, бр. 25 от 25.03.2025 г., в сила от 01.01.2025 г.) се направиха следните промени в Кодекса за социално осигуряване:

- Допълнена е разпоредбата на чл. 33, ал. 5, т. 20, буква „в“ от КСО (в сила от 01.01.2025 г.), по силата на която НОИ ще може да подава данни за коригиране/заличаване/възстановяване на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО и за

- лицата, извършващи дейност по събиране на диворастящи гъби и плодове, които са осигурени по реда на чл. 4а¹ от КСО;
- С изменението си чл. 46, ал. 3 (в сила от 01.07.2025 г.) остава ограничителна разпоредба само по отношение изплащането на парично обезщетение за временна неработоспособност на лица, упражняващи трудова дейност, която е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство;
 - С новосъздадените ал. 10 в чл. 50 и ал. 7 в чл. 53в, изменените чл. 53, ал. 4, чл. 53в, ал. 4 и чл. 53ж, ал. 2 от КСО се създават аналогични, като в чл. 46, ал. 3 от КСО, ограничителни разпоредби по отношение на паричните обезщетения за бременност и раждане, отглеждане на дете до 2-годишна възраст, осиновяване на дете до 5-годишна възраст и отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) на лица, упражняващи трудова дейност, която е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство на друго основание при същия или при друг осигурител. Когато лицата започнат да упражняват трудова дейност по правоотношението/основанието, по което ползват съответния отпуск, както и досега се прилагат разпоредбите на чл. 50а, чл. 53г и чл. 54. Измененията и допълненията в тези разпоредби влизат в сила от 01.07.2025 г. и се прилагат за всички случаи, дори и за паричните обезщетения с начало преди тази дата;
 - С оглед отстраняване на съществуващи до момента пропуски в обстоятелствата, при които не се изплащат паричните обезщетения е допълнен текстът на чл. 53в, ал. 4 от КСО (в сила от 01.07.2025 г.), като вече паричното обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст се прекратява, и когато детето е настанено по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето, както и когато се отглежда от лице, включено в програми за подкрепа на майчинството. Със същата цел е и допълнението в чл. 53г, ал. 3 от КСО, на основание на което паричното обезщетение при неизползване на отпуска при осиновяване на дете до 5-годишна възраст се прекратява, и когато детето е настанено по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето;
 - В разпоредбата на чл. 54д, ал. 5 от КСО (в сила от 01.01.2025 г.) се допълва, че обезщетението се възстановява в определения към датата на прекратяването му размер. С добавения текст се създава законова регламентация на сегашния начин на прилагане на разпоредбата с цел избягване на противоречиво тълкуване по отношение размера на възстановеното обезщетение;
 - Измененията в чл. 90а и чл. 98, ал. 8 от КСО (в сила от 01.01.2025 г.) са изцяло прецизиращи и целят постигане на яснота относно прилагането на съответните разпоредби. Изрично се предвижда, че социална пенсия за инвалидност се отпуска при трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане 71 на сто или повече процента (а не както досега – при повече от 71 процента), което съответства на действащата разпоредба на ал. 2 в чл. 90а от КСО;
 - С изменението на чл. 115, ал. 1 от КСО (в сила от 01.01.2025 г.) се допълват случаите, в които при изтичане на 10-годишния давностен срок вземанията на NOI не се погасяват. С допълнението се цели да се постигне яснота при прилагането и уеднаквяване на режима за събиране на публичните вземания с този в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;
 - Измененията в чл. 98, ал. 1 и 2, чл. 117, чл. 118 и чл. 118а от КСО са свързани с извършване на организационни промени в начина на работа на Националния осигурителен институт, които ще осигурят оптимизиране на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите, за които се прилагат европейските регламенти и международните договори в областта на социалната сигурност. В тази връзка са направени промени и в Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) и Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионни схеми на

Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка.

2. С § 6 на Закона за бюджета на ДОО за 2025 г. (ДВ, бр. 25 от 25.03.2025 г.) е извършена промяна в Закон за въвеждане на еврото в Република България. С направените допълнения и изменения в чл. 45, ал. 1 и ал. 2, и в чл. 48, ал. 2 (в сила от 01.07.2025 г.) правилата за превалутиране на възнагражденията, обезщетенията, паричните и социални помощи и пенсиите по част първа от Кодекса за социално осигуряване ще се прилагат и по отношение на добавките към пенсиите, както и по отношение на гарантираните вземания по Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя. По този начин НОИ ще прилага еднакъв подход за превалутиране на всички плащания, които извършва.

3. С Постановление № 199 от 26 септември 2025 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, се правят изменения в Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) (ДВ, бр. 80 от 30.09.2025 г.). Промените произтичат от измененията и допълненията в Кодекса за социално осигуряване, приети със ЗБДОО за 2025 г., както и с промени, свързани с изменения в нормативните актове, регламентиращи работата на органите на медицинската експертиза: в Закона за здравето (ЗЗ), Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ) и Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ), както следва:

Измененията и допълненията в НПОС, свързани с дейността по отпускане, изменение и изплащане на пенсии, при прилагане на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност и произтичащи от новата редакция на чл. 98, ал. 1 от КСО, са следните:

- В разпоредбата на чл. 1, ал. 8 от НПОС (в сила от 27.11.2025 г.) се дефинира длъжностното лице, което обработва заявления на лица с постоянен адрес в чужбина, при прилагане на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност. Това означава, че съответното длъжностно лице в ТП на НОИ – София-град е компетентното длъжностно лице при обработка на заявления, подадени както от лица, които не са български граждани, нямат постоянен адрес в страната и за които не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, така и от лица (независимо от гражданството им) с постоянен адрес в чужбина, за които се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност;
- Заличени са текстове в чл. 9, ал. 4 и чл. 10, ал. 1, чл. 85, ал. 6 и ал. 7, отменена е ал. 7 на чл. 9, добавени/заменени са текстове в чл. 21, ал. 5, чл. 67, ал. 2, чл. 78, ал. 1 от НПОС (в сила от 27.11.2025 г.);
- Разпоредбата на чл. 81, ал. 2 от НПОС (в сила от 04.10.2025 г.) е допълнена, като се уточнява, че се спазва разпоредбата на чл. 105, ал. 2 от КСО при възобновяването на спрените пенсии след получаване на декларацията за продължаване получаването на пенсия от Република България. В чл. 83, ал. 1 от НПОС са заличени текстове;
- С промяната на разпоредбата в чл. 89 от НПОС (в сила от 27.11.2025 г.) се регламентира издаването от ТП на НОИ – София-град на удостоверенията за пенсии на лица с постоянен адрес в чужбина, по смисъла на § 2а, т. 1 от ДР на НПОС;

- В § 2а, т. 1 от допълнителните разпоредби на НПОС се изменя дефиницията за „лица с постоянен адрес в чужбина“ така: „1. Лица с постоянен адрес в чужбина“ са лица, за които са налице данни, че нямат настоящ адрес в Република България“ (в сила на 02.12.2025 г.).

Измененията и допълненията в НПОС, свързани с дейността по отпускане и изплащане на пенсиите при прилагане на българското законодателство, са:

- Изменението в чл. 22а от НПОС (в сила от 04.10.2025 г.) касае привеждане на текста в съответствие с чл. 94, ал. 3 от КСО по отношение на датата на отпускане на пенсията за инвалидност и/или добавка за чужда помощ. Изменената разпоредба придобива следната редакция: „Когато датата на инвалидизиране е по-късна от датата на заявлението за освидетелстване от ТЕЛК (НЕЛК) и заявлението за пенсиониране е подадено в териториалното поделение на НОИ в едномесечен срок от изтичане на срока на обжалване на експертното решение на ТЕЛК или на НЕЛК по отношение на правоимащото лице, пенсията за инвалидност се отпуска от датата на инвалидизирането“;
- С извършените промени в чл. 30 от НПОС (в сила от 02.12.2025 г.) се детайлизират процедурите и сроковете в производствата по преосвидетелстване на лицата с отпуснати пенсии за инвалидност – както пенсии за трудова дейност, така и социални. Измененията в чл. 30 целят съобразяването му със ЗЗ, НМЕ и ПУОРОМЕРКМЕ както относно удължаването на срока за изплащане на пенсията в случаите на забавяне в медицинската експертиза в хипотезата на чл. 101б от ЗЗ, така и с оглед променената процедура по преосвидетелстване на лицата само по документи, при която извършването на преглед се прилага само по изключение. Систематизирани са и основанията за прекратяване на инвалидна пенсия и добавка за чужда помощ. По-важните изменения и допълнения, са както следва:
 - В чл. 30, ал. 1 от НПОС текстът на разпоредбата е редактиран, като термините са синхронизирани с тези, използвани в ЗЗ, НМЕ и ПУОРОМЕРКМЕ. След изменението се регламентира не само срокът, за който се отпуска пенсията за инвалидност, а така също и срокът, за който се определя добавката за чужда помощ към пенсията. Текстът в ал. 2 е прецизиран, а ал. 3 е отменена;
 - С изменението в чл. 30, ал. 4, т. 2 от НПОС се регламентира редът за продължаване на изплащането на пенсията за инвалидност и/или добавката за чужда помощ при забавяне в медицинската експертиза, като се уточнява, че изплащането продължава на основание последното издадено експертно решение до датата, определена за преосвидетелстване и за издаване на ново експертно решение на лицето;
 - В текстовете на чл. 30, ал. 4, т. 3 от НПОС, са систематизирани самостоятелните основания за прекратяване на пенсията/добавката за чужда помощ;
 - Разпоредбата на чл. 30, ал. 4, т. 4 от НПОС регламентира датата, от която се възстановява пенсията за инвалидност/добавката за чужда помощ, когато преосвидетелстването е извършено след изтичането на срока, за който е отпусната пенсията/добавката, т.е. когато е направено или в месеца, в който е изтекъл срокът, или след това;
 - С изменената разпоредба на чл. 30, ал. 5 се урежда въпросът за определяне на размера на пенсията след преосвидетелстването в случаите по чл. 30, ал. 4, т. 1 и т. 4 от НПОС. След промяната продължават да се гарантират правата на лицата, за които след преосвидетелстването е изчислен по-нисък размер на пенсията за инвалидност, въпреки определения по-висок процент на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане. Изрично е предвидено в тези хипотези на лицата да продължи да се изплаща по-благоприятният размер пенсия.

- Допълнението в чл. 31, ал. 2 от НПОС (в сила от 04.10.2025 г.) касае случаите на пълно осиновяване по реда на чл. 101 от Семейния кодекс и цели синхронизирането на текста с разпоредбата на чл. 96, ал. 1, т. 2 от КСО;
- Изменението на чл. 38 от НПОС (в сила от 04.10.2025 г.) е прецизиращо и има за цел допълване на текстовете на разпоредбите с наименованието на цитирания в тях нормативен акт;
- Изменението на чл. 46, ал. 4, т. 6 от НПОС (в сила от 04.10.2025 г.) касае привеждане на текста в съответствие с чл. 9а, ал. 1-3 от КСО по отношение на зачитането на осигурителен стаж при пенсиониране със заплащане на осигурителни вноски от лицата;
- С измененията и допълнения в разпоредбата на чл. 51, ал. 1 от НПОС (в сила от 02.12.2025 г.) се намалява административната тежест за пенсионерите, които получават пенсията си от пощенска станция по техния постоянен или настоящ адрес в населени места с повече от една пощенска станция. Заявлението за изплащане на пенсията от пощенска станция, различна от тази, обслужваща постоянния или настоящия адрес, се подава, само когато новата пощенска станция се намира в друго населено място, а не както досега – при всяко изплащане на пенсията, независимо, че пощенската станция е в същото населено място.

4. С Постановление № 199 от 26 септември 2025 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, се правят изменения в Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионните схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка (ДВ, бр. 80 от 30.09.2025 г.), в сила от 4.10.2025 г. Измененията са свързани с подготовката за въвеждане на еврото в Република България и оптимизиране на административната компетентност в Националния осигурителен институт, във връзка с новата редакция на чл. 98, ал. 1 от КСО.

5. С изменението на Правилника за организацията и дейността на Националния осигурителен институт (ПОДНОИ) (ДВ, бр. 100 от 25.11.2025 г.). функциите на териториалните поделения и на дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ се привеждат в съответствие с измененията на чл. 98, ал. 1 и 2 от КСО, в сила от 27.11.2025 г.

6. Постановления на Министерски съвет (ПМС) за определяне на размерите на пенсиите, за определяне на нови размери на минималната работна заплата за страната и предоставяне на трансфери по бюджета на ДОО.

- С ПМС № 328 от 30 септември 2024 г. (ДВ, бр. 84 от 04.10.2024 г.) се определи от 1 януари 2025 г. размер на линията на бедност за страната 638 лв.;
- С ПМС № 359 от 23 октомври 2024 г. (ДВ, бр. 90 от 25.10.2024 г.) се определи от 1 януари 2025 г. размер на минималната месечна работна заплата за страната 1 077 лв. и на минималната часова работна заплата 6,49 лв. при нормална продължителност на работното време 8 часа и при 5-дневна работна седмица;
- С ПМС № 21 от 2 април 2025 г. (ДВ, бр. 29 от 04.04.2025 г., в сила от същата дата) е одобрен допълнителен трансфер в размер 34 400 000 лв. по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. Допълнителната сума е в размер 50 лв. и се изплаща на пенсионерите, на които пенсията или сборът от пенсиите заедно с добавките и компенсациите към тях за м. април 2025 г. е в размер до 638,00 лв. включително;
- С ПМС № 46 от 8 май 2025 г. (ДВ, бр. 39 от 13.05.2025 г., в сила от същата дата) се одобри допълнителен трансфер в размер 17 737 лв. по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. за разплащане на извършените разходи по

предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите;

- С ПМС № 103 от 25.06.2025 г. (ДВ, бр. 52 от 27.06.2025 г.) се определя от 1 юли 2025 г. размер на социалната пенсия за старост 333,48 лв. месечно;
- С Решение на 51-вото Народно събрание (ДВ, бр. 61 от 29.07.2025 г.) е избран управител на Националния осигурителен институт за срок от четири години;
- С Решение на 51-вото Народно събрание (ДВ, бр. 61 от 29.07.2025 г.) е избран подуправител на Националния осигурителен институт за срок от четири години;
- С ПМС № 230 от 5 ноември 2025 г. (ДВ, бр. 95 от 07.11.2025 г.) се одобри допълнителен трансфер в размер 7 028 лв. по бюджета на ДОО за 2025 г. за разплащане на извършените разходи по предоставените дейности и услуги на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите;
- С ПМС 263 от 26 ноември 2025 г. (ДВ, бр. 102 от 28.11.2025 г., в сила от 01.12.2025 г.) се одобри допълнителен трансфер в размер 64 320 000 лв. по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. за еднократно изплащане на допълнителна сума към пенсиите за декември 2025 г. Допълнителната сума е в размер 120 лв. и се изплаща на пенсионерите, на които пенсията или сборът от пенсиите заедно с добавките и компенсациите към тях за м. декември 2025 г. е в размер до 638,00 лв. включително;
- С ПМС № 338 от 19 декември 2025 г. (ДВ, бр. 114 от 24.12.2025 г., в сила от 19.12.2025 г.) се одобри допълнителен трансфер в размер до 35 000 000 лв. по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. за финансиране на утвърдените разходи.

СОЦИАЛНООСИГУРИТЕЛНИ ПРОГРАМИ НА ДОО

Държавното обществено осигуряване предоставя финансова защита на лицата, засегнати от социалните рискове болест, инвалидност, старост, майчинство, безработица и др. Социалноосигурителните обезщетения са предназначени да компенсират загубата на доход от труд поради настъпването на даден риск. Осигурителните права на лицата финансово се обезпечават чрез средства от законоустановените осигурителни вноски във фондовете на ДОО. Държавното обществено осигуряване предоставя, при съблюдаване на определени изисквания за осигурително участие и други критерии, обезщетения и помощи на загубилите доходи при временна или трайна, пълна или частична загуба на работоспособност.

От деветте, включени в Конвенция № 102 на МОТ осигурителни риска (1/ болест; 2/ инвалидност; 3/ майчинство; 4/ отглеждане на дете; 5/ трудова злополука и професионално заболяване; 6/ старост; 7/ смърт на наследодател или загуба на издържащ член на семейството; 8/ безработица; 9/ медицински услуги и здравеопазване), чрез държавното обществено осигуряване под управлението на Националния осигурителен институт се административат осем осигурени социални риска. Обслужването на деветия осигурителен риск, свързан със здравеопазването и медицинските услуги, се извършва от НЗОК.

От фондовете на държавното обществено осигуряване се изплащат:

- Пенсии за трудова дейност – пенсии за осигурителен стаж и възраст; за инвалидност поради общо заболяване; за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест;
- Пенсии, несвързани с трудова дейност – пенсии за военна и гражданска инвалидност; социални пенсии за старост и инвалидност и персонални пенсии;
- Пенсии по отменени закони;
- Наследствени пенсии;
- Добавки към пенсиите;

- Парични обезщетения за временна неработоспособност;
- Парични обезщетения за временно намалена работоспособност;
- Парични обезщетения за майчинство;
- Парични обезщетения за отглеждане/осиновяване на дете;
- Парични обезщетения за безработица по КСО и по ЗОВС на Република България;
- Парични помощи.

За европейските граждани, които пребивават или се придвижват и работят в границите на ЕС, се прилагат разпоредбите на Европейския съюз относно координацията на социалната сигурност, чиито правила се адаптират към промените в социалната и правната сфера. С регламенти (ЕО) № 883/2004 и № 987/2009, освен улесняването на мобилността на работниците, засилването на ролята на административното сътрудничество и поэтапно преминаване към електронен обмен на данни между институциите, се подобрява и защитата на лицата, които се движат в рамките на Европа.

Националният осигурителен институт осъществява кореспонденцията с чуждестранните осигурителни служби при прилагането на разпоредбите на регламентите и международните договори в областта на социалното осигуряване и социалната сигурност по отношение на:

- Паричните обезщетения за болест, майчинство и помощите при смърт;
- Паричните обезщетения за безработица;
- Пенсии за старост, инвалидност и наследствените пенсии.

ПЕНСИИ

1. Пенсии за трудова дейност

1.1. Пенсии за осигурителен стаж и възраст

Основният вид пенсия, който се отпуска по нашето законодателство и заема най-висок дял в разходите на ДОО за пенсии, е за осигурителен стаж и възраст (ОСВ).

А. Пенсии за осигурителен стаж и възраст – стандартна пенсионна възраст

Изискванията за придобиване право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст са две:

- 1) навършена пенсионна възраст;
- 2) придобит осигурителен стаж.

Условията за придобиване право на пенсия за ОСВ след 31 декември 2024 г. са показани в таблиците от приложението към годишника.

През 2025 г. мъжете придобиват право на пенсия при навършена възраст 64 години и 8 месеца и наличие на 39 години и 8 месеца осигурителен стаж, а жените – при 62 години и 4 месеца навършена възраст и 36 години и 8 месеца осигурителен стаж (чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО).

В случай че лицата не отговарят на горепосочените условия, те придобиват право на пенсия при наличие на не по-малко от 15 години действителен осигурителен стаж и навършена възраст 67 години (чл. 68, ал. 3 от КСО).

На основание чл. 68а от КСО, лицата, които имат изискуемия осигурителен стаж по чл. 68, ал. 2 от КСО, могат по тяхно желание да се пенсионират до една година по-рано от възрастта им по чл. 68, ал. 1. Пенсията се отпуска от датата на заявлението и се изплаща пожизнено, като размерът ѝ се намалява с 0,4 на сто за всеки недостигащ месец до навършване от лицето на възрастта му по чл. 68, ал. 1. Лицата, на които е отпусната пенсия за ОСВ в намален размер, нямат право на пенсия по чл. 68, ал. 1-3 от КСО.

Минималният месечен размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-2 от КСО се определя всяка година със Закона за бюджета на държавното обществено

осигуряване. Размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст при непълен осигурителен стаж (чл. 68, ал. 3 от КСО) не може да бъде по-нисък от 85 на сто от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-2 от КСО.

Таблица № 3: Минимални размери на пенсиите за ОСВ и максимален размер на получаваните една или повече пенсии в периода 01.01.2025 – 31.12.2025 г. (лв.)

Период	Минимален месечен размер на пенсията за ОСВ по чл. 68, ал. 1-2 от КСО	Минимален месечен размер на пенсията за ОСВ по чл. 68, ал. 3 от КСО	Максимален месечен размер на получаваните една или повече пенсии
01.01.2025 – 30.06.2025 г.	580,57 лв.	493,48 лв.	3 400,00 лв.
01.07.2025 – 31.12.2025 г.	630,50 лв.	535,93 лв.	3 400,00 лв.

Б. Пенсии за осигурителен стаж и възраст – ранно пенсиониране

Военнослужещи, полицаи и други служители в секторите „Отбрана“ и „Сигурност“

Военнослужещите придобиват право на пенсия през 2025 г. при навършване на възраст 54 години и 4 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети или 18 години действително изслужени като военнотружещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, като резервисти на активна служба и/или като резервисти на срочна служба в доброволния резерв по Закона за резерва на въоръжените сили на Република България (чл. 69, ал. 1 от КСО).

Държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за специалните разузнавателни средства и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, държавните служители по чл. 11 от Закона за пощенските услуги, държавните служители по чл. 15, ал. 3, т. 1 от Закона за противодействие на корупцията, държавните служители, осъществяващи дейността по охрана на съдебната власт по чл. 391 от Закона за съдебната власт придобиват право на пенсия при навършване на възраст 54 години и 4 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети или 18 години действително изслужени като държавни служители по посочените закони, по Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ и като военнотружещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (чл. 69, ал. 2 от КСО).

Държавните служители по Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ придобиват право на пенсия при навършване на възраст 54 години и 4 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети или 18 години действително изслужени по ЗДАНС, на военна служба или по законите по чл. 69, ал. 2 от КСО (чл. 69, ал. 3 от КСО).

Лицата, прослужили 15 години на длъжности от летателния състав, на длъжност „парашутист“, в екипажите на подводните съдове и във водолазния състав, в някои от ведомствата по горепосочените в ал. 1, 2 и 3 закони, придобиват право на пенсия при навършване на възраст 44 години и 4 месеца (чл. 69, ал. 4 от КСО).

Държавните служители от Държавна агенция „Разузнаване“ придобиват право на пенсия при навършване на възраст 54 години и 4 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети или 18 години действително изслужени по ЗДАР, на военна служба или по законите по чл. 69, ал. 1, 2 и 3 (чл. 69, ал. 5 от КСО).

Офицерите и сержантите от Националната служба за охрана придобиват право на пенсия при навършване на възраст 54 години и 4 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети или 18 години действително изслужени по Закона за НСО, на военна служба или по законите по чл. 69, ал. 1, 2 и 3 (чл. 69, ал. 5а от КСО).

Служителите в Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ на Министерството на вътрешните работи, изпълняващи някои от дейностите, свързани с неотложни аварийно-възстановителни работи, оперативна защита при наводнения и операции

по издирване и спасяване, и химическа, биологическа и радиационна защита по Закона за Министерството на вътрешните работи, придобиват право на пенсия при навършване на възраст 54 години и 4 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети или 18 години действително изслужени в системата на гражданска защита (чл. 69, ал. 6 от КСО).

Служителите на длъжност „водолаз“ в Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ на Министерството на вътрешните работи, ако са прослужили на тази длъжност 15 години, придобиват право на пенсия при навършване на възраст 44 години и 4 месеца (чл. 69, ал. 7 от КСО).

Балерини, балетисти и танцьори

Лицата, които имат осигурителен стаж 25 години на длъжност *балерина, балетист или танцьор в културни организации*, придобиват право на пенсия през 2025 г. при навършване на възраст 44 години и 4 месеца (чл. 69а от КСО).

Работещи при условията на I-ва и II-ра категория труд

През 2025 г. право на ранно пенсиониране от фонд „Пенсии“ на ДОО *при положен труд от първа и втора категория* придобиват лицата, които не са придобили право на пенсия за ранно пенсиониране от професионален пенсионен фонд или са променили осигуряването си от професионален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, при изпълнени условия, както е показано в таблици № 5 и 6 от приложението към годишника.

Лицата, които до 31 декември 2015 г. имат 10 години осигурителен стаж като *работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на участък включително, заети на работа под земята в подземните рудници, в подземните геологопроучвателни и хидротехнически обекти, в тунелното и подземното минно строителство*, могат да се пенсионират преди навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие, че имат сбор от възраст и осигурителен стаж 90 и възраст за 2025 г. – 53 години и 8 месеца за мъжете и 48 години и 8 месеца за жените (чл. 69б, ал. 3 от КСО).

Ако трудовият договор на горепосочените лица е прекратен на основание чл. 328, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса на труда, те могат да се пенсионират през 2025 г. при навършване на 46 години и 8 месеца възраст и ако имат сбор от осигурителен стаж и възраст 90 и 10 години осигурителен стаж, положен при горепосочените условия (чл. 69б, ал. 4 от КСО).

Учители

Учителите през 2025 г. придобиват право на *срочна пенсия за ранно пенсиониране в намален размер*, изплащана от Учителския пенсионен фонд, при навършване на възраст 59 години и 4 месеца от жените и 61 години и 8 месеца от мъжете и учителски осигурителен стаж – 25 години и 8 месеца за жените и 30 години и 8 месеца за мъжете (чл. 69в, ал. 1 от КСО). Срочната пенсия за ранно пенсиониране се изплаща на лицата до навършване на възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО, след което се изплаща пенсия в пълен размер от фонд „Пенсии“ на ДОО.

Учителите, които са придобили право на учителска пенсия за ранно пенсиониране, но не са се възползвали от него и се пенсионират при условията на чл. 68, ал. 1-2, получават *пенсия в пълен размер* от фонд „Пенсии“ и добавка от Учителския пенсионен фонд.

Учителите, които имат изискуемия осигурителен стаж за придобиване право на учителска пенсия за ранно пенсиониране, но се пенсионират след навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, получават *срочна пенсия в пълен размер* от Учителския пенсионен фонд до навършване на възрастта по чл. 68, ал. 3 от КСО, след което пенсията им се изплаща от фонд „Пенсии“.

1.2. Пенсии за инвалидност

Осигурените лица имат право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване или трудова злополука и професионална болест при доказана пълна или частична загуба на работоспособност завинаги или за продължително време и при наличие на придобит осигурителен стаж.

Пенсия за *инвалидност поради общо заболяване* се отпуска при 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане. Задължително условие е и наличието на осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизирането, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа – до датата на заявлението за пенсия, според навършената възраст, както следва:

- до 20-годишна възраст и за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпването им на работа – независимо от продължителността на осигурителния стаж;
- до 25-годишна възраст – една година, от която 1/3-та или четири месеца действителен осигурителен стаж;
- до 30-годишна възраст – три години, от които 1/3-та или една година действителен осигурителен стаж;
- над 30-годишна възраст – пет години, от които 1/3-та или една година и осем месеца действителен осигурителен стаж;
- Лицата с вродени и лицата с придобити трайни увреждания до постъпване на работа – една година действителен осигурителен стаж.

Пенсиите за инвалидност поради общо заболяване се отпускат за срока на инвалидността, определен в експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК, с изключение на пенсиите на лицата, навършили възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, които се отпускат пожизнено.

Минималният размер на пенсията за инвалидност поради общо заболяване се определя в процент от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-2 от КСО и в зависимост от намалената работоспособност/вид и степен на увреждане на лицата, както е посочено в следващата таблица:

Таблица № 4: Минимални размери на пенсията за инвалидност поради общо заболяване в периода 01.01.2025 – 31.12.2025 г. (лв.)

Трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане	Размер	
от 01.01.2025 до 30.06.2025 г.:		
– над 90 на сто ТНР	(115% от ОСВ)	667,66 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(105% от ОСВ)	609,60 лв.
– от 50 до 70,99 на сто ТНР	(85% от ОСВ)	493,48 лв.
от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г.:		
– над 90 на сто ТНР	(115% от ОСВ)	725,08 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(105% от ОСВ)	662,03 лв.
– от 50 до 70,99 на сто ТНР	(85% от ОСВ)	535,93 лв.

Този вид пенсия не се отпуска, възобновява или възстановява на получаващите пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Осигурените, загубили 50 и над 50 на сто от работоспособността си поради трудова злополука или професионална болест, имат право на пенсия за инвалидност *поради трудова злополука или професионална болест* независимо от продължителността на осигурителния стаж. Минималният размер на пенсията за трудова злополука и професионална болест се определя в процент от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по

чл. 68, ал. 1-2 от КСО и в зависимост от трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане на лицата, както е посочено в таблицата:

Таблица № 5: Минимални размери на пенсията за трудова злополука и професионална болест в периода 01.01.2025 – 31.12.2025 г. (лв.)

Трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане	Размер	
от 01.01.2025 до 30.06.2025 г.:		
– над 90 на сто ТНР	(125% от ОСВ)	725,71 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(115% от ОСВ)	667,66 лв.
– от 50 до 70,99 на сто ТНР	(минимален размер на пенсия за ОСВ)	580,57 лв.
от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г.:		
– над 90 на сто ТНР	(125% от ОСВ)	788,13 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(115% от ОСВ)	725,08 лв.
– от 50 до 70,99 на сто ТНР	(минимален размер на пенсия за ОСВ)	630,50 лв.

Пенсиите за трудова злополука и професионална болест също се отпускат за срока на инвалидността, определен в експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК, с изключение на пенсиите на лицата, навършили възрастта по чл. 68 от КСО, които се отпускат пожизнено.

2. Пенсии, несвързани с трудова дейност

По силата на Кодекса за социално осигуряване се отпускат и пенсиите, които не са свързани с трудова дейност и осигурително участие. Те имат подчертано социален характер и не са осигурително плащане. Въпреки това, поради периодичността на получаването им и добре развитата и работеща административна система на НОИ на територията на страната тези пенсии успешно се обслужват от института и така се спестяват обществени разходи.

Пенсиите, несвързани с трудова дейност, не могат да преминават в наследствени (с изключение на пенсиите за военна инвалидност). Със смъртта на носителя на правото на пенсия те се прекратяват. Финансирането на нетрудовите пенсии е за сметка на държавния бюджет. Условиата за отпускане на различните видове пенсии, несвързани с трудова дейност, са следните:

- *Социална пенсия за старост* могат да получат лицата, навършили 70-годишна възраст, на които не е отпусната друга пенсия, включително от друга държава, когато годишният доход на член от семейството към датата на навършване на възрастта е по-малък от 30 на сто от сбора на линията на бедност, определена за страната през последните 12 месеца. Ако искането е направено след навършване на 70-годишна възраст и след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото (по чл. 94 от КСО), доходът на член от семейството се преценява към датата на заявлението;
- Право на *социална пенсия за инвалидност* имат лица, навършили 16-годишна възраст, с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане 71 на сто или повече, на които не е отпусната друга пенсия, включително от друга държава;
- *Пенсия за военна инвалидност* се отпуска на лица, които са загубили работоспособността си поради това, че са заболели или пострадали през време или по повод на наборната военна служба, службата в запаса или в резерва. Право на такава пенсия имат и загиналите при изпълнение на военна служба в операции или мисии извън територията на страната и лицата, пострадали при оказване съдействие на въоръжените сили;
- Лицата, загубили работоспособността си поради това, че са заболели или пострадали при изпълнение на граждански дълг или случайно от органите на властта при изпълнение на служебните задачи на тези органи, имат право на *пенсия за гражданска инвалидност*;

• Министерският съвет, по определени от него условия и ред, в изключителни случаи може да отпуска *персонални пенсии* на лица, по отношение на които не са налице някои от изискванията за придобиване право на пенсия по КСО. Пенсиите се отпускат с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на труда и социалната политика, съгласувано с министъра на финансите. Лицата, на които могат да бъдат отпуснати персонални пенсии, са:

- жени, навършили възрастта по чл. 68, ал. 3 от КСО, които са родили и отгледали пет и повече деца до навършване на 18-годишната им възраст (при наличие на три години действителен осигурителен стаж);
- лица, навършили възрастта по чл. 68, ал. 3 от КСО, които са полагали грижи в продължение на повече от 10 години за лица с трайни увреждания – членове на техните семейства, постоянно нуждаещи се от чужда помощ (при наличие на три години действителен осигурителен стаж).

За отпускането на персонална пенсия е въведено едно допълнително изискване – годишният доход на член от семейството на лицата да е по-малък от 30 на сто от сбора на линията на бедност, определена за страната през последните 12 месеца преди искането на пенсия.

Размерът на социалната пенсия за старост, като измерител за другите пенсии, несвързани с трудова дейност, се определя от Министерския съвет по предложение на МТСП и НОИ. Пенсиите за военна и гражданска инвалидност и социалната пенсия за инвалидност се определят в процент от социалната пенсия за старост в зависимост от намалената работоспособност на лицата.

Размерите на пенсиите, несвързани с трудова дейност, през 2025 г. са както следва:

- Социална пенсия за старост (СПС) – за периода от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г. е 307,07 лв., а от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г. – 333,48 лв.
- Размерите на социалната пенсия за инвалидност също са в зависимост от трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане на лицата, както е посочено в таблицата:

Таблица № 6: Размери на социалната пенсия за инвалидност в периода 01.01.2025 – 31.12.2025 г. (лв.)

Трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане	Размер	
от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г.:		
– 100 на сто ТНР с определена чужда помощ	(160% от СПС)	491,31 лв.
– над 90 на сто ТНР	(140% от СПС)	429,90 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(130% от СПС)	399,19 лв.
от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г.:		
– 100 на сто ТНР с определена чужда помощ	(160% от СПС)	533,57 лв.
– над 90 на сто ТНР	(140% от СПС)	466,87 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(130% от СПС)	433,52 лв.

- Пенсия за военна инвалидност в процент от социалната пенсия за старост и в зависимост от трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане на лицата, както е посочено в таблицата:

Таблица № 7: Размери на пенсията за военна инвалидност в периода 01.01.2025 – 31.12.2025 г. (лв.)

Трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане	Редници и сержанти		Офицери	
от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г.:				
– над 90 на сто ТНР	(150% от СПС)	460,61 лв.	(160% от СПС)	491,31 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(140% от СПС)	429,90 лв.	(150% от СПС)	460,61 лв.
– от 50 до 70,99 на сто ТНР	(115% от СПС)	353,13 лв.	(120% от СПС)	368,48 лв.
от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г.:				
– над 90 на сто ТНР	(150% от СПС)	500,22 лв.	(160% от СПС)	533,57 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(140% от СПС)	466,87 лв.	(150% от СПС)	500,22 лв.
– от 50 до 70.99 на сто ТНР	(115% от СПС)	383.50 лв.	(120% от СПС)	400.18 лв.

• Пенсия за гражданска инвалидност в процент от социалната пенсия за старост и в зависимост от трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане на лицата, както е посочено в таблицата:

Таблица № 8: Размери на пенсията за гражданска инвалидност в периода 01.01.2025 – 31.12.2025 г. (лв.)

Трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане	Размер	
от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г.:		
– над 90 на сто ТНР	(150% от СПС)	460,61 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(140% от СПС)	429,90 лв.
– от 50 до 70,99 на сто ТНР	(115% от СПС)	353,13 лв.
от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г.:		
– над 90 на сто ТНР	(150% от СПС)	500,22 лв.
– от 71 до 90 на сто ТНР	(140% от СПС)	466,87 лв.
– от 50 до 70,99 на сто ТНР	(115% от СПС)	383,50 лв.

• Персонална пенсия (90% от СПС) – за периода от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г. размерът ѝ е 276,36 лв., а от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г. е 300,13 лв.

3. Наследствени пенсии

Наследниците на осигурено лице или пенсионер имат право на наследствена пенсия при определени условия. На наследниците се отпуска наследствена пенсия спрямо вида на получаваната от наследодателя лична пенсия или от тази, на която би имал право. Условията за отпускане и получаване на наследствена пенсия са следните:

• *Децата* имат право на наследствена пенсия до 18-годишна възраст, а след навършването ѝ, ако учат – за срока на обучението, но не по-късно от навършването на 26-годишна възраст, както и над тази възраст, ако учат и ако са се инвалидизирали до 18-, съответно до 26-годишна възраст. Децата, които полагат стаж след дипломиране, не се смятат за учащи;

• При смърт на двамата родители (осиновители) *децата* имат право на наследствена пенсия, която се определя от сбора на пенсиите на починалите;

• *Преживелият съпруг/съпруга* има право на наследствена пенсия пет години по-рано от възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО или преди тази възраст, ако е неработоспособен;

• *Родителите* имат право на наследствена пенсия от децата си, ако са навършили общата възраст за придобиване право на пенсия и не получават лична пенсия;

• *Родителите* на лицата, починали по време на наборна военна служба, и на военнослужещите, загинали при изпълнение на военна служба в операции или мисии извън

територията на страната, имат право на наследствена пенсия за военна инвалидност, независимо от възрастта им.

Наследствената пенсия се определя в процент от полагащата се лична пенсия на наследодателя според броя на наследниците: при един – 50%; при двама – 75%; при трима и повече наследници – 100%. Отпуска се общо на всички правоимащи и се разпределя поравно между тях.

Минималният размер на наследствената пенсия не може да бъде по-малък от 75% от минималния размер на пенсията за ОСВ по чл. 68, ал. 1-2 от КСО. За периода от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г. нейният размер е 435,43 лв., а от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г. – 472,88 лв.

4. Добавки към пенсиите

Към пенсиите се изплащат различни добавки, които не са свързани пряко с трудовата дейност или осигурителното участие на лицата. Имат социалнозащитен или компенсаторен характер. Получават се на основание изрични разпоредби в КСО, други закони или правното основание се намира в нормативен акт на Министерския съвет. Съгласно действащото законодателство през 2025 г. към пенсиите се отпускат и изплащат следните видове добавки:

- *Добавка за чужда помощ* по чл. 103 от КСО – пенсионерите с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, на които е определена чужда помощ, получават към определената им пенсия добавка в размер 75% от социалната пенсия за старост. За периода от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г. размерът ѝ е 230,30 лв., а от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г. – 250,11 лв.

- *Добавка от пенсията на починал съпруг/съпруга* по чл. 84 от КСО – добавка в размер 30,0% от пенсията или сбора от пенсиите, които е получавал починалият съпруг/съпруга. Когато починалият не е получавал пенсия, добавката се определя от пенсията или от сбора от пенсиите, на които той е имал право.

- *Добавка по Указ 1611 от 1985 г.* Получава се от лицата, пострадали в Отечествената война, с над 50 на сто трайно намалена работоспособност, които имат отпусната пенсия за военна инвалидност или пенсия за трудова злополука. Право на тази добавка имат и получаващите наследствена пенсия за загинали в Отечествената война. Размерът на добавката е 50% от социалната пенсия за старост (от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г. е 153,54 лв., а от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г. – 166,74 лв.).

- *Добавка на ветераните от войните* (чл. 5 от Закона за ветераните от войните). Ветераните от войните получават към пенсията си добавка в размер на социалната пенсия за старост. За периода от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г. нейният размер е 307,07 лв., а от 01.07.2025 г. до 31.12.2025 г. – 333,48 лв. В същия размер е и *добавката по чл. 4 от Закона за уреждане на някои трудови и осигурителни права на българските граждани*, която се изплаща към пенсиите за трудова дейност на тези лица.

- *Добавка на репресирани лица*, които са били в затвори, трудововъзпитателни общежития, лагери и места за задържане заради техния произход, политически убеждения или религиозни вярвания (чл. 9 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресираните лица). Месечната добавка към пенсиите по чл. 9 от ЗПГРРЛ е в размер от 30 до 50% от средната пенсия за ОСВ за предходната година, в зависимост от вида на репресията и продължителността ѝ.

Има и добавки, които вече не се отпускат, но продължават да се изплащат. По силата на изричен текст от ПЗР на КСО добавките към пенсиите, получавани към момента на влизане в сила на кодекса, отпуснати по отменени закони, продължават да се изплащат на правоимащите лица. Това са *добавките за миньори* и *добавките за навършилите съответно 75- и 80-годишна възраст лица*.

5. Статистически показатели за пенсиите и добавките към тях за 2025 г.

Представените в раздела статистически показатели включват данни за пенсиите, които се отпускат и изплащат по българското законодателство (без пенсиите на учителите, отпуснати на основание чл. 69в от КСО, изплащани от Учителския пенсионен фонд), по европейски регламенти, международни договори и спогодби, както и по споразумението на нашата страна с Република Турция.

5.1. Пенсии

Броят на пенсиите, изплащани към 31 декември 2025 г., е 2 077 079, като спрямо предходната година е отчетен ръст от 0,7% или с 13 599 бр. (2 063 480 бр. в края на 2024 г.). Освен всички първи пенсии, които са 2 066 834 бр., тук се включват и пенсиите, получавани като втора (10 197 бр.), трета или четвърта (48 общ брой). Делът на личните пенсии от общия брой на пенсиите през 2025 г. е 94,8%, а на наследствените пенсии – 5,2%. Разпределението по пол показва, че 40,6% от пенсиите се изплащат на мъже и 59,4% на жени.

Към 31 декември 2025 г. са изплащани общо 1 968 228 *лични пенсии*, като от тях личните пенсии за осигурителен стаж и възраст (вкл. лични пенсии за ОСВ по отменени закони и по чл. 69 от КСО) са 1 487 117. В сравнение с предходната година те са с 4 042 бр. по-малко (1 491 159 бр. за 2024 г.). В края на 2025 г. са изплащани 473 633 бр. лични пенсии за инвалидност, като броят им се е увеличил с 20 299 пенсии или с 4,5% в сравнение с 2024 г. (453 334 бр.). Личните пенсии за инвалидност поради общо заболяване (вкл. лични пенсии за ИОЗ по отменени закони и за лицата по чл. 69 от КСО) заемат 86,4% дял от личните пенсии за инвалидност и са 409 328 бр., като спрямо 31 декември 2024 г. този брой се е увеличил с 18 851 пенсии или с 4,8 на сто (390 477 пенсии). Броят на личните пенсии за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест (6 205 бр. към 31 декември 2025 г.) е намалял с 5,9% спрямо 2024 г. Към края на 2025 г. се изплащат 65 578 (63 333 в края на 2024 г.) лични пенсии, несвързани с трудова дейност, от които 56 248 социални пенсии за инвалидност, 6 661 социални пенсии за старост, 794 персонални пенсии, 138 за гражданска инвалидност, 1 714 за военна инвалидност и др.

Личните пенсии за осигурителен стаж и възраст (1 487 094 бр., вкл. лични пенсии за ОСВ – СВОК на ТПК и по чл. 69 от КСО) към 31 декември 2025 г. представляват 75,6% от всички лични пенсии. От общия брой на личните пенсии за осигурителен стаж и възраст в края на 2025 г., 1 024 993 бр. или 68,9% са отпуснати при условията на чл. 68, ал. 1-2 от КСО, 181 363 бр. (12,2%) са отпуснатите при условията на чл. 68, ал. 3 от КСО, 59 780 бр. (4,0%) – при условията на чл. 68а, 238 бр. – по чл. 69а, 141 216 бр. (9,5%) – по чл. 69б и 1 735 бр. са лични пенсии за ОСВ – СВОК на ТПК. Пенсии по чл. 69 от КСО (на военнослужещи, полицаи и др. по специален режим на пенсиониране) са 77 769 бр. и заемат дял от 5,2% от личните пенсии за ОСВ.

Личните пенсии за инвалидност към 31 декември 2025 г. са 473 633 бр., и заемат дял от 24,1% от всички лични пенсии. Тук се включват пенсиите за инвалидност поради общо заболяване (вкл. пенсии за ИОЗ по отменени закони и за лицата по чл. 69 от КСО), за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест (вкл. пенсии за ТЗПБ по отменени закони и за лицата по чл. 69 от КСО), социалните пенсии за инвалидност, както и пенсиите за военна и гражданска инвалидност. От тях с най-голям дял от 41,1% (194 814 бр.) са пенсиите за инвалидност на лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто. Пенсии на лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 71 до 90 на сто са 36,4%. Останалите 22,0% са пенсии на лица с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто. С неуточнена група инвалидност са 0,5%. Общо личните пенсии за инвалидност се увеличават с 20 299 (с 4,5%) спрямо броя им към 31 декември 2024 г. (453 334 бр.).

5.2. Новоотпуснати пенсии

Броят на новоотпуснатите лични и наследствени пенсии през 2025 г. е 109 629 (98 002 бр. лични и 11 627 бр. наследствени) и спрямо 2024 г. (109 832 бр.) е намалял с 203 пенсии.

Новоотпуснатите първи пенсии за инвалидност поради общо заболяване (лични и наследствени) от фонд „Пенсии“ през 2025 г. са 50 387 бр. и заемат дял от 46,1% от всички новоотпуснати първи пенсии. Те са с 1,2% или с 589 бр. повече спрямо 2024 г. Прирастът се дължи на новоотпуснатите лични първи пенсии за инвалидност поради общо заболяване, които нарастват от 39 704 бр. за 2024 г. на 41 031 бр. за 2025 г. (с 1 327 бр. или с 3,3%). Новоотпуснатите наследствени първи пенсии за ИОЗ са 9 356 бр. (10 094 бр. за 2024 г.).

Новоотпуснатите първи пенсии (лични и наследствени) за осигурителен стаж и възраст от фонд „Пенсии“ (чл. 68, чл. 68а, чл. 69а и чл. 69б от КСО) са 50 572 бр. и спрямо предходната година намаляват с 2,0% или с 1 033 бр. Това се дължи на спада с 2 566 пенсии (от 3 096 бр. на 530 бр.) или с 82,9% при личните пенсии, отпуснати при условията на чл. 69б от КСО. При останалите видове пенсии от коментираната съвкупност се наблюдава следната тенденция:

- новоотпуснатите лични пенсии по чл. 68, ал. 1-2 са 26 456 бр. (25 328 бр. за 2024 г.);
- новоотпуснатите лични пенсии по чл. 68, ал. 3 – 13 073 бр. (13 304 бр. за 2024 г.);
- новоотпуснатите лични пенсии по чл. 68а – 8 725 бр. (7 877 бр. за 2024 г.);
- новоотпуснатите лични пенсии по чл. 69а – 11 бр. (14 бр. за 2024 г.);
- новоотпуснатите наследствени пенсии за ОСВ – 1 777 бр. (1 986 бр. за 2024 г.).

Увеличение се наблюдава при отпуснатите първи пенсии за осигурителен стаж и възраст по чл. 69 от КСО (лични и наследствени) – 2 183 бр. (1 952 бр. за 2024 г.). Това е вследствие на ръста на новоотпуснатите лични първи пенсии за ОСВ по чл. 69 от КСО – 1 915 бр., които са с 291 бр. повече в сравнение с броя на отпуснатите през 2024 г. пенсии от същия вид. Новоотпуснатите наследствени първи пенсии за ОСВ по чл. 69 от КСО са 268 бр. (328 бр. за 2024 г.).

Броят на новоотпуснатите лични първи пенсии за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест за 2025 г. е 53 (при 53 бр. за 2024 г.), а на новоотпуснатите наследствени първи пенсии от същия вид е 46 бр. (51 бр. за 2024 г.).

От фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“ са отпуснати 6 177 първи пенсии (6 153 бр. за 2024 г.), от които 4 963 бр. (4 959 бр. за 2024 г.) са новоотпуснатите социални пенсии за инвалидност, 1 196 бр. (1 163 бр. за 2024 г.) социални пенсии за старост, 13 пенсии за военна инвалидност и 5 персонални пенсии.

5.3. Пенсионери

Общият брой на пенсионерите в края на 2025 г. е 2 066 834, като показателят бележи ръст от 14 281 души (с 0,7%) в сравнение с 2024 г. (2 052 553). Лични първи пенсии са получавали 1 964 106 пенсионери (95,0% от пенсионерската съвкупност), а наследствени – 102 728 (5,0%). В сравнение с предходната година при пенсионерите с лични пенсии е отчетено увеличение с 16 870 лица (1 947 236 в края на 2024 г.), дължащо се основно на ръста (с 18 842 лица) при пенсионерите с лични пенсии за ИОЗ от фонд „Пенсии“ (в т.ч. и пенсионери с лични пенсии за ИОЗ по отменени закони) и в по-малка степен на ръста при пенсионерите със социална пенсия за инвалидност (с 1 931 лица повече). При пенсионерите с лични пенсии за ОСВ от фонд „Пенсии“ (вкл. и пенсионери с лични пенсии за ОСВ по отменени закони) се отчита спад – от 1 411 591 лица през 2024 г. на 1 408 103 лица през 2025 г. (с 3 488 лица). Спад от 536 лица се наблюдава и при пенсионерите с лични пенсии за ОСВ от фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“. При пенсионерите с наследствени пенсии в края на 2025 г. (102 728) има леко понижение от 2,5% (с 2 589 лица) спрямо 2024 г.

В края на 2025 г. пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване са получавали 2 001 168 пенсионери, а чрез трансфер от държавния бюджет – останалите 65 666 пенсионери.

На таблицата по-долу е показана динамиката на броя на пенсионерите за последните десет години, като е направена разбивка според вида на водещата пенсия. За периода от 2016 до 2025 г. пенсионерите намаляват със 114 522 души, или с 5,3%. Пенсионерите с лични пенсии намаляват със 105 247 души (с 5,1%), а пенсионерите с наследствени пенсии са с 9 275 души (с 8,3%) по-малко. При пенсионерите с лични пенсии за ОСВ се отчита спад със 135 669 души, или с 8,4%, който се дължи на спада при пенсионерите с пенсии, отпуснати при условията на чл. 68, ал. 1-2 и чл. 69 от КСО, вследствие на плавното затягане на условията за достъп до двата вида пенсии. При пенсионерите с лични пенсии за ИОЗ е налице обратната тенденция – те се увеличават с 24 502 души, или с 6,4%. Наблюдаваната в периода от 2019 до 2022 г. низходяща тенденция при пенсионерите с водеща лична пенсия за ИОЗ се прекъсна и от 2023 г. броят им започна да нараства. Това се дължи основно на промяната в Методиката за определяне на трайно намалената работоспособност, приета с ПМС № 13 от 26 януари 2023 г. за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза (обн. ДВ, бр. 10/31.01.2023 г.). Съгласно тази промяна общият процент трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане се определя, като към най-високия процент на най-тежкото увреждане се прибавят 20% от сбора на процентите на всички съпътстващи увреждания. Това обстоятелство допринесе за увеличението на броя на новоотпуснатите лични пенсии за инвалидност, което от своя страна доведе до увеличение не само на броя на пенсионерите с лична пенсия за ИОЗ, но и на общия брой на пенсионерите от 2022 г. до момента.

Таблица № 9: Разпределение на пенсионерите по вид на водещата пенсия в периода от 2016 до 2025 г. (към 31 декември на съответната година)

Вид на водещата пенсия:	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Лични пенсии:	2 069 353	2 059 464	2 049 828	2 028 484	2 006 496	1 948 852	1 921 612	1 929 890	1 947 236	1 964 106
Пенсии за ОСВ	1 621 538	1 610 539	1 600 667	1 588 080	1 572 410	1 524 728	1 499 876	1 496 039	1 489 893	1 485 869
Пенсии за ИОЗ	384 774	385 286	385 073	377 104	371 020	361 607	358 745	369 552	390 434	409 276
Пенсии за ТЗПБ	5 866	5 651	5 377	5 064	4 785	4 543	4 359	4 156	3 976	3 771
Пенсии, несвързани с трудова дейност	57 175	57 988	58 711	58 236	58 281	57 974	58 632	60 143	62 933	65 190
Наследствени пенсии	112 003	109 773	108 219	107 352	106 420	107 437	108 706	107 446	105 317	102 728
ОБЩО ПЕНСИИ	2 181 356	2 169 237	2 158 047	2 135 836	2 112 916	2 056 289	2 030 318	2 037 336	2 052 553	2 066 834

Общият брой на пенсионерите с новоотпуснати пенсии⁶ през 2025 г. е 141 014 (142 489 бр. за 2024 г.). От тях с лични пенсии са 89,1% (125 614 души), а с наследствени – 10,9% (15 400 лица). В разпределението на новоотпуснатите пенсии по пол делът на мъжете и жените е съответно 46,7% и 53,3%.

През 2025 г. общият брой на пенсионерите се лица с пенсии от държавното обществено осигуряване е 109 418 (без пенсиите, прехвърлени за изплащане от едно ТП на НОИ в друго и пенсиите с променен вид), което е със 195, или с 0,2% по-малко спрямо 2024 г.

⁶ Включително пенсии, прехвърлени за изплащане от едно ТП на НОИ в друго и пенсии с променен вид.

Лични пенсии са отпуснати на 97 958 лица (97 131 през 2024 г.), а наследствени – на 11 460 лица (12 482 през 2024 г.). В разпределението по пол делът на мъжете е 49,1%, а на жените – 50,9%.

5.4. Разпределение на пенсионерите по вид на получаваната пенсия, пол и възрастови групи

Според разпределението по пол в общата съвкупност от 2 066 834 пенсионери се отчита превес на жените. Съотношението между двата пола е 59,4% жени и 40,6% мъже, а абсолютният им брой е съответно 1 226 963 и 839 871. С лични пенсии са 1 146 938 жени (58,4%) и 817 168 мъже (41,6%). От получаващите наследствени пенсии делът на жените (77,9%) е значително по-голям от този на мъжете (22,1%), което се дължи на по-ниската изискуема пенсионна възраст за жените и на тяхната по-висока продължителност на живот.

В съвкупността на пенсионерите, получаващи пенсии от фонд „Пенсии“, които наброяват 1 915 240 души, жените са 1 192 041 (62,2%), а мъжете – 723 199 (37,8%).

Към 31 декември 2025 г. пенсионерите, получаващи лични пенсии за осигурителен стаж и възраст от фонд „Пенсии“ са 1 408 103 лица (вкл. лични пенсии за ОСВ по отменени закони), от които 516 815 мъже (36,7%) и 891 288 жени (63,3%). В сравнение с броя им в края на 2024 г. (1 411 591) е отчетен спад с 0,2%. С лични пенсии за инвалидност поради общо заболяване от фонд „Пенсии“ (в т.ч. лични пенсии за ИОЗ по отменени закони) към 31 декември 2025 г. са 409 241 пенсионери (390 399 души към края на 2024 г.). Делът на жените при този вид пенсии е 55,0% и е по-голям от този на мъжете (45,0%).

Към 31 декември 2025 г. пенсионерите, получаващи лични пенсии за ОСВ по чл. 69 от КСО са 77 766 бр. и се наблюдава спад от 536 бр., или с 0,7% спрямо предходната година (78 302 бр.). Разпределението по пол показва, че мъжете са 74 750 (96,1%), а жените – 3 016 (3,9%). Работилите в специализираните ведомства (военнослужещи, полицаи и др.) с лични пенсии за инвалидност поради общо заболяване са 35 души (32 мъже и 3 жени).

Относително малка е разликата в броя на пенсионерите по пол при лицата, които получават пенсия за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест. От 5 038 пенсионери мъжете са 2 844 (56,5%), а жените – 2 194 (43,5%). При пенсионерите с лични пенсии за ТЗПБ обаче делът на мъжете е 71,2%, а този на жените – 28,8%. Дължи се на факта, че в секторите, където са регистрирани повечето трудови злополуки и професионални заболявания, работят предимно мъже. Обратно е съотношението при наследствените пенсии за ТЗПБ, като то е в полза на жените с дял от 87,4%.

Към 31 декември 2025 г. 65 666 пенсионери са получавали пенсия от фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, като делът на жените е 40,8%, а на мъжете – 59,2%. В съвкупността на получаващите пенсия от фонда, мъжете са повече от жените (с 12 056 пенсионери) поради преобладаващия им брой (с 10 148 пенсионери) при получателите на социална пенсия за инвалидност, както и поради спецификата на много от нетрудовите пенсии (военна инвалидност, гражданска инвалидност), при които правоимащите са предимно мъже.

В разпределението на пенсионерите по възрастови групи през 2025 г. най-голям дял от всички пенсионери заемат тези на възраст между 70 и 74 години с дял от 20,1% и общ брой – 415 531. Най-много мъже-пенсионери има във възрастовата група на 65-69 годишните – 173 187 лица (20,6%), а най-много жени-пенсионери – във възрастовата група над 80 години – 247 764 лица, или 20,2%.

От получателите на лична пенсия най-голяма е групата на пенсионерите на възраст между 70 и 74 години – 407 177 лица (20,7%). Разпределението по пол показва, че от тях 41,8% са мъже и 58,2% са жени. Най-многобройната група сред мъжете е тази на 65-69-годишните (170 491 лица, или 20,9%), а сред жените – групата на лицата над 80 години (240 249 лица, или 20,9%).

При получаващите наследствена пенсия най-многобройна е групата до 44-годишна възраст – 28 298 лица (27,5%), като от тях жените са 14 040 (49,6%), а мъжете – 14 258 (50,4%). При жените с наследствени пенсии най-висок е дялът на 60-64 годишните – 30,1% (24 053 лица). Мъжете, получаващи наследствени пенсии са най-многобройни в групата до 44 години – 14 040 лица с относителен дял от 61,8%.

Броят на пенсионерите с новоотпуснати първи пенсии през 2025 г. е 109 418, от които 97 958 лични и 11 460 наследствени. В общия брой на пенсионерите с новоотпуснати пенсии през 2025 г. най-много са пенсионерите на възраст 60-64 години – 39 040 лица (35,7%).

Същата възрастова група е най-многобройна (36 066 лица, или 36,8%) и при пенсионерите с новоотпуснати лични пенсии, като разпределението по пол показва, че в нея попадат най-много от мъжете (28,5%) и най-много от жените (45,7%) с този вид пенсия.

В структурата на пенсионерите с новоотпуснати наследствени пенсии най-голям дял заемат лицата на възраст от 55 до 59 години (32,0%). В тази възрастова група са най-много от жените с този вид пенсия (44,7%), а при мъжете най-голяма е група на лицата до 44-годишна възраст (54,0%).

5.5. Средна възраст на пенсионерите

Върху средната възраст на пенсионерите влияние оказват редица фактори като: средна продължителност на живота в България на населението в над пенсионна възраст, нормативно определената възраст за придобиване право на пенсия, средната възраст на пенсионерите с новоотпуснати пенсии, референтния период на осигурително участие преди пенсиониране в масовия случай и при облекчени изисквания.

Средната възраст на пенсионерите с лични пенсии към 31 декември 2025 г. е 70,7 години. В края на 2024 г. тя е била 70,6 години. На мъжете пенсионери средната възраст е 69,1 години, а на жените – 71,8 години. Разликата от 2,7 години в полза на жените се дължи основно на по-голямата средна продължителност на техния живот. При получаващите лични пенсии за осигурителен стаж и възраст (вкл. по чл. 69 от КСО) средната възраст на пенсионерите е 74,4 години, като при мъжете е 73,4, а при жените – 75,0 години. От тях получаващите лична пенсия за ОСВ от фонд „Пенсии“ са на средна възраст 74,7 години (мъже – 74,1 и жени – 75,0 години). При пенсионерите по чл. 69 от КСО средната възраст от 68,3 години е значително по-ниска (68,3 години за мъжете и 68,2 години за жените).

Средната възраст на пенсионерите с новоотпуснати лични пенсии (ефективна възраст на пенсиониране) през 2025 г. е 58,9 години (58,6 години за 2024 г.). Тук са включени пенсионерите, получаващи всички видове лични пенсии, в т.ч. и за инвалидност и за осигурителен стаж и възраст по чл. 68а, чл. 69, чл. 69а и чл. 69б от КСО, които се отпускат порано от стандартната законоустановена пенсионна възраст, посочена в чл. 68, ал. 1 от КСО.

Средната възраст на пенсионерите с новоотпуснати лични пенсии за осигурителен стаж и възраст за 2025 г. е 64,0 години (63,9 години за 2024 г.). Възрастта, на която са се пенсионирали лицата с пенсия за осигурителен стаж и възраст от фонд „Пенсии“ през 2025 г. е средно 64,4 години (мъже – 65,0, жени – 63,8 години). За сравнение, за 2024 г. стойността е 64,2 години (мъже – 64,9 години, жени – 63,6 години). Основната причина за повишаването на средната ефективна възраст на пенсиониране спрямо предходната година е нарастването на изискуемата възраст за отпускането на пенсия по чл. 68, ал. 1-2, чл. 69а и чл. 69б от КСО. Средната възраст на пенсионерите с новоотпуснати лични пенсии за осигурителен стаж и възраст по реда на чл. 69 от КСО за 2025 г. е 54,8 години (54,8 години за 2024 г.).

При новоотпуснатите наследствени пенсии за ОСВ средната възраст на пенсионерите е 59,7 години (за жените – 61,0 г. и за мъжете – 49,9 г.).

Средната възраст на получаващите лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване (вкл. за лицата по чл. 69 от КСО) към 31 декември 2025 г. е 61,1 години (61,1 години

в края на 2024 г.). Разпределението по пол показва, че за жените тя е 61,9 години, или с 1,7 години повече спрямо тази на мъжете (60,2 години).

При *новоотпуснатите лични* пенсии за ИОЗ средната възраст е 54,8 години, а при *наследствените* – 44,7 години. По групи трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, средната възраст на лицата с новоотпуснати лични пенсии за ИОЗ е следната:

- с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто – 55,4 години;
- с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 71 до 90 на сто – 54,8 години;
- с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто – 54,7 години.

Сравнително по-ниска е *средната възраст* на пенсионерите с *новоотпуснати лични пенсии за инвалидност поради ТЗПБ* – 47,5 години към 31 декември 2025 г. Мъжете средно са получили пенсия на 48,1 години, а жените – на 44,8 години. Възрастта на пенсионерите, получили *наследствена пенсия* от този вид, средно е 46,3 години (за жените е 52,9 години, а за мъжете – 18,8 години).

5.6. Среден индивидуален коефициент (СИК)

Индивидуалният коефициент (ИК) е показател, който има основно участие в пенсионната формула и е пряко свързан с дохода, върху който са внесени осигурителните вноски за определен период. Колкото по-висок е този доход спрямо средния за страната, толкова по-голям е индивидуалният коефициент, а съответно и размерът на пенсията.

Средният индивидуален коефициент на пенсионер за *личните първи пенсии за осигурителен стаж и възраст* (вкл. по чл. 69 от КСО) към 31 декември 2025 г. е 1,267. За мъжете е 1,477, а за жените – 1,123. При *новоотпуснатите пенсии* СИК е 1,000, като за жените е 0,912, а за мъжете – 1,066.

- С индивидуален коефициент *до 1* са 39,0% (579 550) от общия брой *лични първи пенсии за осигурителен стаж и възраст* (1 485 486). От тях 29,6% (171 810) се получават от мъже и съответно преобладаващата част от 70,4% (407 740) – от жени;
- С коефициент *от 1 до 2* са 42,9%, или 637 970 пенсионери. От тях мъжете са 43,8% (279 140), а жените – 56,2% (358 830);
- Пенсиите с индивидуален коефициент *от 2 до 3* заемат дял 8,8% (130 174) от *личните първи пенсии за осигурителен стаж и възраст*. Разпределението по пол е в полза на мъжете – 66,9% (87 077), а дялът на жените е 33,1% (43 097);
- С коефициент *от 3 до 4* са 2,0% (30 429) от пенсиите. От тях 70,9% (21 559) се получават от мъже и 29,1% (8 870) от жени;
- Със стойност на индивидуалния коефициент *над 4* са 0,2% (3 471) от получаваните *лични пенсии за ОСВ*. От тях 72,4% (2 513) са на мъже и 27,6% (958) са на жени;
- *Без индивидуален коефициент* (отпуснати в минимален размер) са 7,0% (104 252) от *личните пенсии за ОСВ*. Съотношението по пол показва, че 28,3% (29 463) от тях се получават от мъже и 71,7% (74 789) от жени.

Данните показват, че с високи индивидуални коефициенти над 2, 3 и 4, зад които стоят високи работни заплати и респективно висок осигурителен доход, категорично с дял от около 70% са мъжете. Същевременно над 70% от най-ниските индивидуални коефициенти (със стойност до 1) са на жени.

По *категория труд* средният индивидуален коефициент на *личните първи пенсии за осигурителен стаж и възраст* (вкл. по чл. 69 от КСО) към 31 декември 2025 г. е както следва:

- За работилите при условията на *първа категория труд* ИК е 1,786. При мъжете е 1,910, а при жените – 1,620;

- За втора категория труд средният ИК е 1,392 (мъже – 1,605, жени – 1,287);
- За работилите при най-масовата трета категория труд средният ИК е 1,187 (1,416 – мъже и 1,134 – жени).

Средният индивидуален коефициент на личните първи пенсии за *инвалидност поради общо заболяване* (вкл. за лицата по чл. 69 от КСО) е 0,836 (мъже – 0,921 и жени – 0,771). С индивидуален коефициент 0,855 са пенсионерите с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто, с коефициент 0,849 са пенсионерите със загубена работоспособност от 71 до 90 на сто и с 0,815 са тези с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто.

При *новоотпуснатите лични първи пенсии за инвалидност поради общо заболяване* (вкл. за лицата по чл. 69 от КСО) средният ИК е 0,780 (мъже – 0,847 и жени – 0,704). За пенсионерите с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто средният ИК е 0,805. С коефициент 0,788 са пенсионерите със загубена работоспособност от 71 до 90 на сто и с коефициент 0,771 са тези с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто.

На пенсионерите с лични първи пенсии за *инвалидност поради трудова злополука и професионална болест* средният ИК е 1,077 (мъже – 1,143 и жени – 0,914). Средният индивидуален коефициент на пенсионерите с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто е 1,125, от 71 до 90 на сто е 1,097 и с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто коефициентът е 1,065.

Новоотпуснатите лични първи пенсии за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест са със среден ИК – 0,732, като за мъжете е 0,735, а за жените – 0,710. Според степента на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, разпределението е следното: с коефициент средно 0,558 са пенсионерите със загубена работоспособност над 90 на сто, с коефициент 0,672 са пенсионерите със загубена работоспособност от 71 до 90 на сто и 0,758 е стойността на ИК при лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 50 до 70,99 на сто.

Запазва се тенденцията *индивидуалните коефициенти на мъжете да са по-високи от тези на жените*. Заплащането на положения труд, съответно и размерът на осигурителния доход зависят от множество фактори, сред които професиите и видът на изпълняваните дейности, в които са били заети жените и мъжете преди пенсиониране, времето, прекарано в безработица, времето, отдадено на зависими от грижи членове на семейството и други фактори.

5.7. Среден осигурителен стаж

Средният осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд, към 31 декември 2025 г. при личните първи пенсии за *осигурителен стаж и възраст* (вкл. по чл. 69 от КСО) е 39,0 години, а при новоотпуснатите – 35,3 години. За мъжете е 43,2, като при новоотпуснатите е с по-ниски от средните стойности – 36,6 години, а при жените е 36,2, като при новоотпуснатите е 34,0 години. *Действителният стаж* при личните първи пенсии за осигурителен стаж и възраст е 35,7 години (мъже – 37,0; жени – 34,9), а за *новоотпуснатите* пенсии – 33,1 години (мъже – 33,0; жени – 33,3).

Средният действителен осигурителен стаж на пенсионерите с лични първи пенсии за *ОСВ от фонд „Пенсии“* е 35,7 години, а превърнатият – 38,3 години. Стойностите по пол показват, че за мъжете действителният стаж в края на 2025 г. е 37,1 години, а превърнатият – 42,0 години. При жените средният осигурителен стаж е по-нисък и разликата между действителния и превърнатия стаж е значително по-малка, като стойностите са съответно 34,9 и 36,1 години. При *новоотпуснатите пенсии* действителният стаж е 33,1 години (мъже – 32,9; жени – 33,3), а превърнатият – 34,6 години (мъже – 35,3; жени – 33,9).

Средният осигурителен стаж на пенсионерите с лични първи пенсии за ОСВ по чл. 69 от КСО е 35,8 години действителен, а превърнатият – 51,9 години. Значително по-голяма е разликата между действителния и превърнатия стаж на тази категория пенсионери отколкото на лицата, пенсионирали се с пенсия за ОСВ от фонд „Пенсии“. Сравнително малка е разликата между действителния осигурителен стаж на мъжете и жените, съответно 35,9 и 34,1 години. За мъжете превърнатият стаж е 52,1 години, а за жените – 48,3 години. Разликата между действителния стаж (33,3 г.) и превърнатия (52,8 г.) при новоотпуснатите пенсии е 19,5 години.

При пенсиите за инвалидност поради общо заболяване (вкл. за лицата по чл. 69 от КСО) към 31 декември 2025 г. действително положеният осигурителен стаж средно е 20,8 години, а признатият по чл. 75, ал. 2 от КСО – 12,3 години. За мъжете действителният стаж е 20,4 години, а за жените – 21,2 години, признатият – съответно 13,4 и 11,4 години. При новоотпуснатите пенсии тези показатели са по-ниски. Действителният среден трудов стаж е 15,3 години, като при мъжете е 15,1 години, а при жените – 15,6 години. Признатият стаж е 10,8 години, като при мъжете е 10,5 години, а при жените – 11,1 години.

5.8. Средномесечни размери на изплащаните лични пенсии за трудова дейност по видове и пол

Средният основен месечен размер на пенсията е 868,72 лв. за 2025 г., като за мъжете е 1 027,00 лв., а за жените – 760,56 лв. В него не са включени различните добавки и еднократни допълнителни суми, които се изплащат към пенсиите.

Средният месечен размер на пенсията на пенсионер за 2025 г. е 976,90 лв. (883,02 лв. за 2024 г.). При неговото изчисляване са взети предвид всички добавки, изплащани към пенсиите на основание на КСО и други нормативни актове, както и изплатените през 2025 г. т.нар. „великденски“ и „коледни“ добавки.

Средномесечният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст (вкл. по чл. 69 от КСО) за 2025 г. е 1 080,28 лв. (972,19 лв. за 2024 г.).

При пенсионерите с лични пенсии за осигурителен стаж и възраст от фонд „Пенсии“ (без пенсиите за ОСВ по отменени закони), средният месечен размер на изплащаната пенсия за 2025 г. е 1 044,65 лв. (939,87 лв. за 2024 г.). Разпределението по пол показва, че при мъжете е 1 163,11 лв. и е значително по-голям от този при жените – 975,73 лв. Средният основен месечен размер през 2025 г. за този вид пенсия е 917,03 лв. (1 103,41 лв. за мъжете и 808,59 лв. за жените), при 829,70 лв. за 2024 г.

Средният месечен размер на изплащаните лични пенсии за ОСВ по чл. 69 от КСО за 2025 г. е 1 789,93 лв. (1 611,38 лв. за 2024 г.). Пенсии на мъжете средномесечно са 1 789,72 лв., а на жените – 1 795,09 лв. Разликата в размерите при двата пола за този вид пенсия не е толкова осезаема както при останалите видове пенсии. Средният основен месечен размер на личните пенсии за ОСВ по чл. 69 от КСО (без получаваните добавки, изчислен средногодишно за 2025 г.) е 1 740,17 лв. (1 743,27 лв. за мъжете и 1 662,89 лв. за жените).

Средният месечен размер на изплащаните лични пенсии за инвалидност поради общо заболяване от фонд „Пенсии“ (без пенсиите за ИОЗ по отменени закони) е 749,09 лв. (680,72 лв. за 2024 г.). При този вид пенсии разликата в размерите между двата пола е в полза на мъжете, които получават 754,51 лв., или с 9,84 лв. повече от жените (744,67 лв.). Средният основен месечен размер е 676,97 лв. (706,42 лв. за мъжете и 652,96 лв. за жените).

При личните пенсии за инвалидност поради общо заболяване за лицата по чл. 69 от КСО (военнослужещи, полицаи и приравнените на тях) средният месечен размер пенсия за 2025 г. е 913,22 лв. (826,67 лв. за 2024 г.). За мъжете е 917,21 лв., а за жените – 870,73 лв. Средният основен месечен размер за този вид пенсия е 805,24 лв. (815,37 лв. за мъжете и 697,15 лв. за жените).

Средният изплащан месечен размер на *личните пенсии за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест* (без пенсиите за ТЗПБ по отменени закони и за лицата по чл. 69 от КСО) е 907,53 лв. (821,11 лв. за 2024 г.). Разликата между двата пола е в полза на жените, които са получавали средномесечно 947,52 лв., при 891,31 лв. за мъжете. Тенденцията е обратна при средните основни месечни размери, като средният основен месечен размер за този вид пенсия е 736,46 лв. (762,63 лв. за мъжете и 671,95 лв. за жените).

5.9. Средна продължителност на получаване на пенсиите по видове и пол

Средната продължителност на получаване на една лична пенсия се определя от данните за броя на прекратените лични пенсии поради смърт за отчетната година и от информацията за годината, през която са били отпуснати тези пенсии, т.е. продължителността за получаване на даден вид пенсия.

През 2025 г. *средната продължителност на получаване на една пенсия е 21,6 години*. Запазва се тенденцията продължителността на получаване на пенсия при жените (24,9 години) да е по-висока от тази при мъжете (18,3 години) или те получават пенсия с 6,6 години по-дълго.

Средната продължителност на получаване на личните пенсии за *осигурителен стаж и възраст* е 23,3 години (за жените е 26,5 години, а за мъжете – 19,7 години). От тях работещите при условията на първа категория труд получават пенсия средно 32,9 години (жени – 33,3 години, мъже – 32,8 години), втора категория – 31,5 години (жени – 32,0 години, мъже – 31,0 години) и трета категория – 25,7 години (жени – 27,4 години, мъже – 19,9 години).

При пенсиите за *инвалидност поради трудова злополука и професионална болест* стойността на показателя е 35,7 години. Мъжете получават пенсия средно 35,2 г., а жените – 36,7 г.

Средната продължителност за получаване на една лична пенсия за *инвалидност поради общо заболяване* за 2025 г. е 12,6 години, като при мъжете този показател е 11,4 години, а при жените – 13,9 години.

Сравнителният анализ по видове пенсии показва, че средната продължителност за получаване на една лична пенсия е най-дълга за пенсионерите с пенсии за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест, следвани от пенсиите за осигурителен стаж и възраст. Най-кратко получават лична пенсия лицата с пенсии за инвалидност поради общо заболяване (с изключение на пенсиите на лицата, навършили възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО).

5.10. Изменени пенсии

Общият брой на *изменените пенсии* (лични и наследствени) за 2025 г. е 564 982 (544 218 бр. за 2024 г.). Най-голям дял в изменените пенсии през годината заемат личните пенсии за осигурителен стаж и възраст от фонд „Пенсии“ (без пенсиите по отменени закони) – 57,1%, или 322 648 бр. На второ място с дял от 34,7%, или 196 301 бр., са изменените лични пенсии за инвалидност поради общо заболяване от фонд „Пенсии“ (без пенсиите по отменени закони). Следват личните пенсии за осигурителен стаж и възраст по чл. 69 от КСО (34 695 бр., или 6,1% от всички изменени пенсии).

5.11. Прекратени пенсии по причина за прекратяване и по видове

През 2025 г. общият брой на *прекратените и спрени пенсии* е 126 733 (127 272 бр. за 2024 г.). От тях 108 744 са лични и 17 989 наследствени пенсии. Пенсията се прекратява при отпадане на основанието за получаването ѝ.

В зависимост от причините за прекратяване най-много са прекратените пенсии поради смърт на пенсионера – 88 037 бр., или 69,5%. Поради промяна на вида на пенсията са прекратени 18 002 пенсии (14,2%), а поради рехабилитиране на инвалиди – 8 110 (6,4%).

Броят на *прекратените поради смърт лични пенсии за осигурителен стаж и възраст* е 68 104, от които 32 224 (47,3%) на мъже и 35 880 (52,7%) на жени.

През 2025 г. са прекратени след рехабилитиране на инвалиди и поради смърт, общо 21 859 лични пенсии за инвалидност. От тях 11 501 (52,6%) са на мъже и 10 358 (47,4%) на жени. От прекратените поради рехабилитиране лични пенсии за инвалидност (6 377 бр.) 49,1% са на жени и 50,9% на мъже. Средната продължителност на получаването им за периода от инвалидизирането до възстановяването на работоспособността е 6,9 години, като средната стойност за жените е 6,8 години, а за мъжете – 7,1 години.

Прекратените (по причина смърт или след рехабилитиране) лични пенсии за инвалидност поради общо заболяване през 2025 г. са 21 615 бр. От тях на мъже са 11 334 бр. (52,4%), а на жени – 10 281 бр. (47,6%).

Най-малък брой пенсии, прекратени след рехабилитиране на инвалиди и поради смърт, са тези за инвалидност трудова злополука и професионална болест – 244 пенсии, като 68,4% от тях са на мъже (167 бр.) и 31,6% на жени (77 бр.).

5.12. Добавки към пенсиите по видове и пол

Изплащаните добавки към пенсиите към 31 декември 2025 г. наброяват 771 403, или с 559 бр. повече в сравнение с края на 2024 г. (770 844 бр.). Те се получават от 641 926 пенсионери (636 313 в края на 2024 г.).

От общия брой на добавките с най-голям относителен дял са т.нар. „вдовишки добавки“ по чл. 84 от КСО. Отпускат се на преживелия съпруг/съпруга в размер 30,0 на сто от пенсията/пенсиите на починалия съпруг/съпруга. Към 31 декември 2025 г. броят на тези добавки е 662 271 (в т.ч. 200 вдовишки добавки към учителски пенсии), получавани от 563 288 души. Броят на добавките, които се получават от жени (554 235 бр.), е над пет пъти повече от добавките, които се получават от мъже (108 036 бр.). Средният размер на добавката по чл. 84 от КСО към 31 декември 2025 г. е 244,08 лв. (221,90 лв. в края на 2024 г.). Данните показват, че мъжете получават по-високи пенсии от жените и съответно вдовишките добавки, изчислени от техните пенсии, също са по-високи. В края на 2025 г. вдовишката добавка при жените средно е 253,48 лв. (230,76 лв. в края на 2024 г.), а при мъжете – 195,86 лв. (176,82 лв. в края на 2024 г.).

Към края на 2025 г. към различни видове пенсии са изплатени 90 954 добавки за чужда помощ (80 748 бр. за 2024 г.). За сметка на ДОО са изплатени 65 106 добавки (71,6% от всички добавки за чужда помощ), а останалите 25 848 бр. (28,4%) – със средства от държавния бюджет.

Добавките по отменени закони вече не се отпускат, но отпуснатите продължават да се изплащат до отпадане на основанието за получаване. Към 31 декември 2025 г. са изплатени 310 добавки за старост (513 бр. в края на 2024 г.) и 12 430 миньорски добавки (13 609 бр. в края на 2024 г.).

В края на 2025 г. са изплатени 5 600 добавки съгласно чл. 9 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица (5 925 бр. в края на 2024 г.), а на основание Указ № 1611 от 1985 г. на инвалидите от войните и по чл. 5 от Закона за ветераните от войните са изплатени 38 добавки на ветерани и доброволци от войните (55 бр. в края на 2024 г.).

5.13. Пенсии и добавки, изплащани по европейски регламенти и международни договори и споразумения (ЕРМД)

През 2025 г. общият брой на пенсионерите, получаващи пенсии и добавки по европейски регламенти и международни договори (ЕРМД) в България и чужбина е 83 654 (75 188 лица за 2024 г.). От тях пенсионерите, живеещи в България, са 79,8%, а живеещите в чужбина – 20,2%.

Броят на пенсионерите с пенсии по ЕРМД включва както пенсионерите с пенсии, отпуснати при прилагане на европейските регламенти и международни договори, така и пенсионерите с пенсии, отпуснати изцяло по българското законодателство, изплащани в друга държава.

Към 31 декември 2025 г. се изплащат 89 978 пенсии и добавки по европейски регламенти и международни договори (80 734 за 2024 г.). Броят на пенсиите и добавките надвишава този на пенсионерите, тъй като един пенсионер може да получава пенсия и добавка едновременно.

Общият брой на пенсиите (лични и наследствени), отпуснати по европейски регламенти и международни договори към 31 декември 2025 г., е 83 727. Спрямо предходната година е отчетено повишение с 11,3%, или с 8 477 повече (75 250 бр. за 2024 г.). Делът на личните пенсии от общия брой на пенсиите по ЕРМД е 94,9% (79 453 бр.), а на наследствените – 5,1% (4 274 бр.).

Към 31 декември 2025 г. личните пенсии за ОСВ са 64 956 и заемат 81,8% от всички лични пенсии на лица със стаж в други държави (79 453). Те са с 5 673 бр. (или с 9,6%) повече спрямо броя им в края на 2024 г. (59 283 бр.).

Общо личните пенсии за ИОЗ към 31 декември 2025 г. са 14 497 бр., което представлява 18,2% от всички лични пенсии на лица със стаж в други държави. Спрямо предходната година, личните пенсии за инвалидност поради общо заболяване са се увеличили с 2 509 бр., или с 20,9%.

Броят на наследствените пенсии, отпуснати въз основа на стаж, положен в други държави към 31 декември 2025 г. е 4 274 бр. От тях наследствените пенсии за ОСВ са 986 бр., или 23,1%, а наследствените пенсии за ИОЗ – 3 288 бр., или 76,9%. Спрямо 2024 г. се наблюдава увеличение и при двата вида наследствени пенсии, съответно с 5,2% при пенсиите за ОСВ и с 8,1% при пенсиите за ИОЗ.

Всички изплащани добавки към пенсиите към 31 декември 2025 г., на лица със стаж в други държави са 6 251 бр. Спрямо 2024 г., когато са били 5 484, броят им се е увеличил със 767 добавки, или с 14,0%.

Съгласно Споразумението между правителството на Република България и правителството на Република Турция за изплащане на български пенсии в Турция се урежда само начинът на изплащане на пенсии, отпуснати в България на лица, живеещи в Турция. Предвидено е Споразумението да действа до влизане в сила на Спогодба за социално осигуряване между двете страни. Към 31 декември 2025 г. пенсионерите с пенсии, отпуснати въз основа на споразумението между България и Турция са 10 861 лица. В сравнение с предходната година те намаляват с 576 души, или с 5,0%.

Броят на пенсиите и добавките, отпуснати въз основа на споразумението към 31 декември 2025 г. е 14 883 бр. (10 907 бр. пенсии и 3 976 бр. добавки), което е намаление с 4,9% спрямо 2024 г. (15 643 бр.). Личните пенсии за осигурителен стаж и възраст са 9 599 бр. и заемат дял от 88,0% от всички пенсии, изплащани към 31 декември 2025 г. От всички видове пенсии, отпуснати въз основа на споразумението с Турция, най-малък е броят на наследствените пенсии за ОСВ – 279. Личните пенсии за инвалидност поради общо заболяване са 448 бр., а наследствените пенсии за ИОЗ – 581 бр.

През 2025 г. новоотпуснатите пенсии по споразумението между България и Турция са 147 бр., което е със 17,4% по-малко спрямо отпуснатите през 2024 г. (178 бр.).

КРАТКОСРОЧНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И ПОМОЩИ ОТ ДОО

Паричните обезщетения на осигурените лица за временна неработоспособност, бременност, раждане, за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, осиновяване на дете до 5-годишна възраст и отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя), трудоустрояване, както и помощите от държавното обществено осигуряване, се изчисляват и изплащат от териториалните поделения на НОИ.

1. Парични обезщетения за временна неработоспособност и трудоустрояване

При изпълнени определени нормативни условия, осигурените за общо заболяване и майчинство лица имат право на парични обезщетения за периодите на *временна неработоспособност и временно намалена работоспособност (трудоустрояване)*, ако имат най-малко 6 месеца осигурителен стаж, с изключение на ненавършилите 18-годишна възраст.

Лицата, осигурени за трудова злополука и професионална болест, имат право на *парично обезщетение за трудова злополука или професионална болест*, както и на обезщетение *при трудоустрояване* в тези случаи, независимо от продължителността на осигурителния стаж.

Дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване се изчислява в *размер 80 на сто*, а за временна неработоспособност поради трудова злополука или професионална болест в *размер 90 на сто* от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителния доход, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски, а за самоосигуряващите се лица внесени осигурителни вноски за общо заболяване и майчинство за период от 18 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на неработоспособността. Дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване не може да надвишава среднодневното нетно възнаграждение за периода, от който е изчислено обезщетението.

Дневното парично обезщетение при трудоустрояване е в размер на разликата между полученото среднодневно брутно трудово възнаграждение през 18-те календарни месеца, предхождащи месеца на трудоустрояването, но не повече от среднодневния размер на максималния месечен осигурителен доход, и получаваното среднодневно брутно трудово възнаграждение след трудоустрояването.

Осигурителят има задължение да изплаща на осигуреното лице възнаграждение за първите два работни дни от временната неработоспособност *70 на сто* от среднодневното брутно възнаграждение за месеца, в който е настъпила временната неработоспособност, но не по-малко от 70 на сто от среднодневното уговорено възнаграждение.

Паричните обезщетения на самоосигуряващите се лица за целия период на временната неработоспособност и при бременност и раждане са за сметка на ДОО.

На осигурените лица се изплащат парични обезщетения и в следните случаи:

- За времето, през което осигуреното лице е *под карантина* се изплаща парично обезщетение за временна неработоспособност;
- За времето, през което осигуреното лице е *отстранено от работа по предписание на здравните органи*, когато не може да бъде трудоустроено на друга подходяща работа. Това обезщетение се изплаща за не повече от 90 календарни дни през една календарна година;
- На неработоспособните лица, изпратени от здравните органи на *санаторно-курортно лечение* се изплаща обезщетение за целия им престой в заведението, включително до 3 календарни дни за пътуване. Обезщетението е в размерите, определени съответно за общо заболяване или за трудова злополука и професионална болест;
- Парично обезщетение за *гледане на болен член от семейството* се изплаща при условията и в размера на паричното обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване. Обезщетението се изплаща в следните случаи:

- *гледане или належашо придружаване за медицински преглед*, изследване или лечение в страната или в чужбина на болен член на семейството над 18-годишна възраст (на всеки осигурен до 10 дни през една календарна година);
- *гледане или належашо придружаване за медицински преглед*, изследване или лечение в страната или в чужбина на *болно дете до 18-годишна възраст* (до 60 дни през една календарна година общо за всички осигурени членове на семейството);
- *гледане на дете под карантина до 18-годишна възраст*, болно от заразна болест (до изтичане срока на карантината);
- *гледане на болно дете до 3-годишна възраст*, настанено в заведение за болнична помощ заедно с осигурения (за времето, през което осигуреният е бил в заведението);
- *гледане на здраво дете до 12-годишна възраст*, върнато от детско заведение или училище, поради карантина на заведението или на училището, или на отделна група или клас в него, или поради карантина на детето – до изтичането на срока на карантината.

За членове на семейството на осигуреното лице се смятат неговите възходящи и низходящи по права линия, съпругът и съпругата. Този вид парично обезщетение се изплаща и за гледане на дете, настанено при близки, роднини или приемно семейство по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

- На осигурените лица, които вследствие общо заболяване, трудова злополука или професионална болест са *трудоустроени на по-нископлатена работа*. Дневното парично обезщетение е в размер на разликата между полученото среднодневно трудово възнаграждение през 18-те календарни месеца преди трудоустрояването и получаваното среднодневно трудово възнаграждение след трудоустрояването. Това обезщетение се изплаща за времето на трудоустрояване, но за не повече от 6 месеца.

2. Статистически показатели за паричните обезщетения за временна неработоспособност

За 2025 г. по 2 675 431 (2 694 954 за 2024 г.) болнични листове са изплатени *парични обезщетения за временна неработоспособност* за 20 050 356 дни (20 166 627 за 2024 г.) със среднодневен размер 64,90 лв. (56,92 лв. за 2024 г.).

Изплатените болнични листове на мъже са 1 107 570 (41,4%) за 9 026 613 дни, при среднодневен размер на обезщетението 67,27 лв. При жените е съществено по-висок броят на изплатените болнични листове за временна неработоспособност – 1 567 861 (58,6%), а също и броят на изплатените дни – 11 023 743 дни, но те са с по-нисък среднодневен размер на обезщетението (62,96 лв.) от този на мъжете.

Средният размер на един изплатен болничен лист за 2025 г. е 486,41 лв. и се увеличава с 14,2% спрямо предходната година (425,96 лв. за 2024 г.). Разликата в средните размери на обезщетенията по пол е в полза на мъжете, като при тях средният размер на един изплатен болничен лист е 548,28 лв. и е със 105,58 лв. по-висок от средния изплатен размер на жените – 442,70 лв.

Броят на лицата с изплатено поне едно парично обезщетение за *временна неработоспособност* или *временна намалена работоспособност поради общо заболяване* за 2025 г. е 1 209 019 души (таблица № 10). Жените са 695 183 и заемат дял от 57,5%, а мъжете – 513 836 души или 42,5%. Спрямо 2024 г. броят на лицата с поне едно обезщетение е намалял с 8 444 души или с 0,7%.

Преобладаващият брой жени с обезщетения за временна неработоспособност се дължи на по-високия им брой при обезщетенията за временна неработоспособност поради общо заболяване и поради гледане на болен член от семейството и карантина. Жените с обезщетение

за временна неработоспособност поради общо заболяване са 533 062, което е с 23,6% повече от броя на мъжете с този вид обезщетение – 431 405 души за 2025 г.

От общия брой жени получили обезщетение за временна неработоспособност, 119 627 или 17,2% са с обезщетение за гледане на болен член от семейството и карантина, докато при мъжете този показател е със значително по-ниска стойност – 24 523 мъже или 4,8% от всички мъже с обезщетение за временна неработоспособност през 2025 г.

Таблица № 10: Брой лица с обезщетение за временна неработоспособност или временно намалена работоспособност поради общо заболяване през 2024 г. и 2025 г.

Вид на обезщетението	Общо		Мъже		Жени	
	2024 г.	2025 г.	2024 г.	2025 г.	2024 г.	2025 г.
Парични обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване	969 801	964 467	431 277	431 405	538 524	533 062
Парични обезщетения за временна неработоспособност поради нетрудови злополуки	99 999	99 961	58 085	57 703	41 914	42 258
Парични обезщетения за временна неработоспособност поради гледане на болен член от семейството и карантина	147 216	144 150	24 848	24 523	122 368	119 627
Парични обезщетения за санаторно-курортно лечение поради общо заболяване	428	425	180	192	248	233
Парични обезщетения за трудоустрояване при временно намалена работоспособност	19	16	12	13	7	3
Общ брой лица	1 217 463	1 209 019	514 402	513 836	703 061	695 183

През 2025 г. по 11 605 (при 12 607 за 2024 г.) болнични листове са изплатени парични обезщетения за временна неработоспособност поради трудова злополука и професионална болест за 178 930 дни (195 175 дни през 2024 г.) при среднодневен размер на обезщетението 82,37 лв. (70,92 лв. през 2024 г.).

Общият брой на лицата с поне едно обезщетение за временна неработоспособност или временно намалена работоспособност поради трудова злополука и професионална болест през 2025 г. е 4 297. Преобладават мъжете, които са 2 577 с дял 60,0%. При тях по 7 314 болнични листове (при 7 967 за 2024 г.) са изплатени обезщетения за 115 324 дни при среднодневен размер на обезщетението 82,71 лв. (71,29 лв. за 2024 г.). Броят на жените с обезщетение за трудова злополука и професионална болест е 1 720 (дял 40,0%), като по 4 291 болнични листове (при 4 640 за 2024 г.) са изплатени обезщетения за 63 606 дни (69 232 дни за 2024 г.) при среднодневен размер на обезщетението 81,76 лв. (70,24 лв. за 2024 г.).

Средната сума на един изплатен болничен лист за временна неработоспособност поради трудова злополука и професионална болест за 2025 г. е 1 270,00 лв. и нараства с 15,7% спрямо предходната година (1 097,87 лв. за 2024 г.). Разликата в средните размери на обезщетенията по пол е в полза на мъжете, като при тях средният размер на обезщетението е 1 304,09 лв. и е с 92,22 лв. по-висок от средния изплатен размер на жените – 1 211,87 лв.

3. Обезщетения за бременност, раждане, отглеждане и осиновяване на дете

Осигурените за общо заболяване и майчинство лица имат право на следните видове обезщетения, свързани с осигурения социален риск „майчинство“, при изпълнени определени нормативни условия:

- Парично обезщетение на *трудоустроена* на друга работа осигурена жена *поради бременност или кърмене на дете или напреднал етап на лечение инвитро* се изплаща, ако на новата работа се намали трудовото ѝ възнаграждение. Дневното парично обезщетение е в размер на разликата между полученото среднодневно трудово възнаграждение през 24-те календарни месеца преди трудоустрояването и получаваното среднодневно трудово възнаграждение след трудоустрояването. Паричното обезщетение при трудоустрояване на друга работа поради бременност или кърмене на дете се изплаща от деня на трудоустрояването до започване на отпуска поради бременност и раждане, а в случаите на кърмене – за целия период на трудоустрояването, докато майката кърми. Паричното обезщетение при трудоустрояване на друга работа поради напреднал етап на лечение инвитро се изплаща за не повече от 20 календарни дни;

- Осигурената за общо заболяване и майчинство майка има право на парично обезщетение за *бременност и раждане*, ако има 12 месеца осигурителен стаж като осигурена за този риск. Обезщетението се изплаща за срок 410 дни, от които 45 дни преди раждането. Ако осигуряването за общо заболяване и майчинство е прекратено през време на получаване на обезщетението за бременност и раждане, последното се изплаща до изтичането на срока;

- Осигуреното за общо заболяване и майчинство лице, *при което е настанено дете по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето*, има право на парично обезщетение в размер на разликата от възрастта на детето в деня на настаняването му до изтичане на срока на полагащото се обезщетение за раждане, т.е. до 365 календарни дни, считано от датата на раждане на детето;

- Осигуреният за общо заболяване и майчинство баща има право на парично обезщетение *при раждане на дете за срок до 15 дни* през време на отпуска по чл. 163, ал. 8 от Кодекса на труда. Отпускът започва да тече от датата на изписване на детето от лечебното заведение, а за изплащане на обезщетение, бащата трябва да има 6 месеца осигурителен стаж и да е осигурен за общо заболяване и майчинство в деня, предхождащ датата, от която започва ползването на отпуска;

- Осигуреното за общо заболяване и майчинство лице има право на *парично обезщетение при раждане на дете* след навършване на 6-месечна възраст на детето за *остатъка до 410 календарни дни* през време на отпуска по чл. 163, ал. 10 и 12 от Кодекса на труда.

Размерът на дневното парично обезщетение при бременност и раждане е равен на 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителния доход, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски, а за самоосигуряващите се лица – внесени осигурителни вноски за общо заболяване и майчинство за периода от 24 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на временната неработоспособност. То не може да бъде по-голямо от среднодневното нетно възнаграждение за периода, от който е изчислено обезщетението и по-малко от минималната дневна работна заплата, установена за страната.

В случаите, когато през времето на изплащане на парично обезщетение при бременност и раждане или за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, осигурената придобие отново право на парично обезщетение при бременност и раждане, обезщетението е в размера, определен за предходното дете, ако това е по-благоприятно за лицето.

- *Обезщетение при неизползване на отпуска за бременност и раждане* се изплаща на майката, която е осигурена за общо заболяване и майчинство и е имала право на обезщетение за бременност и раждане, получава парично обезщетение в размер 50 на сто от него, когато:

- след изтичането на периодите след раждането, които се разрешават с актове на здравните органи, не ползва отпуск за бременност и раждане или лицето, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване;

- след изтичането на периодите след раждането, които се разрешават с актове на здравните органи, самоосигуряващото се лице започне да упражнява трудова дейност, за която се осигурява за общо заболяване и майчинство.

- След изтичането на срока на обезщетението за бременност и раждане през време на *допълнителния платен отпуск за отглеждане на дете до навършването на 2-годишната му възраст* на майката/осиновителката или на лицето, което е поело отглеждането на детето, се изплаща месечно *парично обезщетение* в размер, определян ежегодно със Закона за бюджета на ДОО. Това обезщетение се изплаща и на лицата, при които е настанено дете по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето до навършването на 2-годишната му възраст. Размерът на обезщетението за отглеждане на дете до 2-годишна възраст през 2025 г. е 780 лв. Обезщетението могат да получат осигурените и самоосигуряващите се лица за общо заболяване и майчинство, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. Обезщетението не се изплаща при смърт на детето, даване за осиновяване или при настаняване на детето по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето или в детско заведение, включително и детски ясли, както и при отглеждането му от лице, включено в програми за подкрепа на майчинството;

- *Обезщетение при неизползване на допълнителен платен отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст* се изплаща на:

- майката/осиновителката, ако не ползва този отпуск или лицето, което ползва такъв отпуск го прекъсне;
- самоосигуряващо се лице с право на обезщетение за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, което започне да упражнява трудова дейност, за която се осигурява за общо заболяване и майчинство.

Паричното обезщетение е в размер 50 на сто от обезщетението за отглеждане на дете до 2-годишна възраст и се изплаща на осигурените лица, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за общо заболяване и майчинство.

- Осигурените за общо заболяване и майчинство лица имат право на *обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст*, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск и ползват отпуск по чл. 164б от КТ. Обезщетението се изплаща за срок до 365 дни от деня на предаване на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст. Размерът на обезщетението се определя като за обезщетение за бременност и раждане. Ако осигуряването за общо заболяване и майчинство е прекратено по време на получаване на обезщетението, последното се изплаща до изтичането на срока;

- Когато осиновителката и осиновителят се намират в брак, осиновителят има право на 15-дневен отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст от деня на предаване на детето за осиновяване, но не по-късно от навършване на 5-годишната му възраст. По време на този отпуск, на осигурения за общо заболяване и майчинство *осиновител се изплаща обезщетение за срок до 15 дни*;

- След изтичане на 6 месеца от деня на предаване на детето за осиновяване на осигуреното за общо заболяване и майчинство лице се изплаща обезщетение в размер, определен като обезщетение за бременност и раждане, за остатъка до 365 дни през време на отпуска по чл. 164б, ал. 2, 3 или 5 от КТ;

- *Обезщетение при неизползване на отпуска при осиновяване на дете до 5-годишна възраст* се изплаща на осиновителката или осиновителят, който сам е осиновил дете до 5-годишна възраст, в размер 50 на сто от обезщетението за осиновяване на дете до 5-годишна възраст, когато след изтичането на 90 дни от деня на предаване на детето за осиновяване:

- не ползва отпуск за осиновяване, или лицето, което ползва такъв отпуск, прекъсне неговото ползване;
- самоосигуряващото се лице започне да упражнява трудова дейност, за която се осигурява за общо заболяване и майчинство.

• Осигуреният за общо заболяване и майчинство баща (осиновител) има право на *парично обезщетение за отглеждане на дете до 8-годишна възраст*, когато има 12 месеца осигурителен стаж като осигурен за този риск и не му е изплащано обезщетение при раждане на дете след навършване на 6-месечна възраст на детето, обезщетение при смърт или при заболяване на майката или на осиновителката на дете до 5-годишна възраст, обезщетение при отглеждане на дете до 2-годишна възраст или обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст. Когато на бащата (осиновителя) е изплащано такова обезщетение за период, по-кратък от два месеца, той има право на това обезщетение в размер на разликата между два месеца и периода на изплащане на съответните обезщетения. На осигурения за общо заболяване и майчинство баща (осиновител) през време на отпуска за отглеждане на дете до 8-годишна възраст се изплаща парично обезщетение в размер на обезщетението за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, което през 2025 г. е 780 лв.

От 1 юли 2025 г. обезщетенията за бременност, раждане, отглеждане и осиновяване на дете вече не се изплащат на лица, упражняващи трудова дейност, която е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство. Промените в КСО се отнасят само за лицата, които са в отпуск за временна неработоспособност, бременност и раждане и отглеждане на дете и получават обезщетение за майчинство по едно правоотношение и през това време работят като осигурени за общо заболяване и майчинство.

4. Статистически показатели за паричните обезщетения за бременност, раждане, отглеждане и осиновяване на дете

През 2025 г. са изплатени 13 404 198 работни дни за *парични обезщетения за бременност и раждане* със среднодневен размер 54,46 лв., като спрямо 2024 г. (14 583 471 изплатени дни) се отчита намаление с 1 179 273 дни и увеличение на среднодневния размер (45,56 лв.) с 19,5%.

Броят на лицата с изплатено поне едно парично обезщетение за бременност и раждане през 2025 г. е 93 672, което е намаление с 3 385 лица спрямо броя им през 2024 г. – 97 057 бр. От тях жените са 72 193, с дял 77,1%, а мъжете – 21 479, или 22,9%. Общият брой обхваща следните видове обезщетения: при бременност и раждане на майките; при отглеждане на дете, настанено по реда на чл. 26, ал. 1 от Закона за закрила на детето (ЗЗДет.), при отглеждане на дете от бащата или друго осигурено лице, след навършване на 6-месечна възраст на детето; по време на 15-дневния отпуск на бащите при раждане на дете и при неизползване на отпуска за бременност и раждане.

Таблица № 11: Брой лица с обезщетение за бременност и раждане през 2024 г. и 2025 г.

Вид на обезщетението	Общо		Мъже		Жени	
	2024 г.	2025 г.	2024 г.	2025 г.	2024 г.	2025 г.
Парични обезщетения за бременност и раждане – чл. 50, ал. 1 и 5 и чл. 51 от КСО	74 225	71 338	42	72	74 183	71 266
Парични обезщетения на бащите при раждане на дете за срок от 15 дни – чл. 50, ал. 6 и чл. 53в, ал. 2 от КСО	21 606	21 150	21 606	21 150	-	-
Парични обезщетения на лицата, поели отглеждането на детето след навършването на 6-месечната му възраст – чл. 50, ал. 7 от КСО	423	398	257	253	166	145
Парични обезщетения при неизползване на отпуска за бременност и раждане – чл. 50а от КСО	803	786	4	4	799	782
Общ брой лица	97 057	93 672	21 909	21 479	75 148	72 193

- Най-висок е броят на лицата с обезщетение за бременност и раждане по чл. 50, ал. 1 и 5 и чл. 51 от КСО – това са обезщетенията, които се изплащат на майките при раждане на дете, на лицата при които е настанено дете по реда на чл. 26, ал. 1 от ЗЗДет. и в случаите при смърт или тежко заболяване на майката. През 2025 г. са изплатени обезщетения на 71 338 лица, от които 71 266 жени и 72 мъже. Среднодневният размер на обезщетението е 53,80 лв. (при 45,08 лв. за 2024 г.).
- На 21 150 бащи са изплатени обезщетения за срок до 15 дни при раждане на дете със среднодневен размер на обезщетението 101,67 лв. (при 77,49 лв. за 2024 г.).
- Лицата, които през 2025 г. са се върнали на работа и са получили 50 на сто от полагащото им се обезщетение при бременност и раждане са 786 със среднодневен размер на полученото обезщетение 34,60 лв. (26,18 лв. за 2024 г.) Този вид обезщетение се изплаща на 782 жени и 4 мъже.
- На 398 лица, от които на 253 мъже и на 145 жени са изплатени обезщетения за бременност и раждане след навършване на 6-месечна възраст на детето. Среднодневният размер на това обезщетение е 83,33 лв. (при 72,74 лв. за 2024 г.).

Общият брой на лицата с изплатено поне едно парично обезщетение за *отглеждане на дете до 2-годишна възраст* за 2025 г. е 79 208, от които 78 502 жени и 706 мъже. При тези лица броят на изплатените дни е 8 559 672 със среднодневен размер 35,22 лв. Лицата с изплатено поне едно обезщетение по време на допълнителния платен отпуск за отглеждане на дете до навършването на 2-годишна възраст са 63 671 (при 66 786 души за 2024 г.), а тези с поне едно обезщетение при неизползване на отпуска за отглеждане на дете до 2-годишна възраст са 15 537 (15 374 души за 2024 г.).

Общо лицата с обезщетения при *осиновяване на дете до 5-годишна възраст* по чл. 53в от КСО през 2025 г. са 528 (527 души за 2024 г.), от които 450 са с обезщетения за времето на отпуск при осиновяване на дете до 5-годишна възраст, а 78 с обезщетение при неизползване на отпуск за осиновяване на дете до 5-годишна възраст. Броят на изплатените дни е 64 049 със среднодневен размер на обезщетението 68,59 лв. (при 61,12 лв. за 2024 г.).

Лицата с изплатено обезщетение за *отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя)* по чл. 53ж от КСО през 2025 г. са 2 059 (при 2 843 лица за 2024 г.). Броят на изплатените дни е 54 910 със среднодневен размер на обезщетението 37,16 лв. (39,73 лв. за 2024 г.).

5. Парични помощи

Държавното обществено осигуряване предоставя на осигурените лица възможността да получават следните видове помощи:

- Еднократна помощ *при смърт на осигуреното лице* се изплаща на съпруга/ съпругата, децата и родителите, като се разпределя поравно между тях. Размерът ѝ се определя ежегодно със Закона за бюджета на ДОО – за 2025 г. е 540 лв.;
- Парична помощ *за инвалидност поради общо заболяване* (когато осигуреното лице има определена загубена работоспособност 50 и над 50 на сто), но няма необходимия осигурителен стаж за отпускане на пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Помощта е в размер на 60-дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване (чл. 11, ал. 3 от КСО);
- Осигурените лица имат право на парични помощи *за профилактика и рехабилитация* и за *помощно-технически средства*, свързани с увреждането. Всяко правоимащо лице може да получи еднократно в рамките на една календарна година парична помощ за профилактика и рехабилитация с продължителност от 10 дни.

6. Статистически показатели за паричните помощи

През годината на 10 527 лица са изплатени *еднократни помощи при смърт*. Средният размер на този вид помощ е 221,25 лв. през 2025 г., при 219,84 лв. за 2024 г.

Таблица № 12: Показатели, свързани с еднократните помощи при смърт за периода 2022 – 2025 г.

Показатели	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.
Брой лица с изплатена помощ при смърт на осигуреното лице	14 379	10 835	10 976	10 527
Среден размер на еднократната помощ при смърт на осигуреното лице (лева)	210,99	215,76	219,84	221,25

Парична *помощ за инвалидност поради общо заболяване* по чл. 11, ал. 3 от КСО, когато няма основание за отпускане на инвалидна пенсия поради недостатъчен стаж през 2025 г. е отпусната на две лица.

През 2025 г. парични *помощи за профилактика и рехабилитация* са изплатени на 40 364 лица, като през 2024 г. те са били 41 552. Средният разход за едно лице през 2025 г. е в размер на 696,31 лв., като през 2024 г. е бил 582,48 лв.

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА БЕЗРАБОТИЦА

1. Право и размер на обезщетенията за безработица

Право на парично обезщетение за безработица по Кодекса за социално осигуряване имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд „Безработица“ най-малко 12 месеца от последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването, и които:

- имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта;
- не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава, или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168 от КСО;
- не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по КСО или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата, сключили трудов договор за краткотрайна сезонна селскостопанска работа по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда.

При определяне на правото на парично обезщетение за безработица се зачита и времето: на платен и неплатен отпуск за отглеждане на дете; на платен и неплатен отпуск за временна неработоспособност и за бременност и раждане, отпуска при осиновяване на дете до 5-годишна възраст; на неплатен отпуск до 30 работни дни през една календарна година, както и времето, зачетено за осигурителен стаж по законодателството на друга държава на основание на международен договор, по който Република България е страна или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

Паричните обезщетения се изплащат ежемесечно през месеца, следващ този, за който се дължат, за срок, определен според продължителността на осигурителния стаж, по време на който лицата са били осигурени за безработица, за времето след 31 декември 2001 г. Изискванията за наличие на осигурителен стаж за придобиване на правото и сроковете на изплащане на обезщетението през 2025 г. са, както следва:

Таблица № 13: Срокове на изплащане на паричните обезщетения за безработица

Осигурителен стаж с осигуряване за безработица за времето след 31.12.2001 г. (години)	Срок на изплащане на обезщетението (месеци)
до 3 години	4
от 3 години и 1 ден до 7 години	6
от 7 години и 1 ден до 11 години	8
от 11 години и 1 ден до 15 години	10
над 15 години	12

Паричното обезщетение за безработица се изплаща от датата на последното прекратяване на осигуряването, при условие че: (1) заявлението за отпускането му е подадено в тримесечен срок от тази дата и (2) лицето се е регистрирало като безработно в Агенцията по заетостта в срок 7 работни дни от тази дата.

Паричното обезщетение за безработица се отпуска въз основа на заявление до териториалното поделение на Националния осигурителен институт, подадено по електронен път с квалифициран електронен подпис или с персонален идентификационен код в Националния осигурителен институт, или на хартиен носител в съответната дирекция „Бюро по труда“. При прието заявление с нередовни или липсващи документи териториалното поделение на НОИ уведомява лицето в 7-дневен срок от приемането на документите, като му дава необходимите писмени указания за отстраняване на нередностите. Уведомяването се извършва по избрания от лицето начин на комуникация: 1) чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка на посочения адрес за кореспонденция или 2) по електронен път по реда на Закона за електронното управление. Когато в 15-дневен срок от датата на уведомяването нередностите не бъдат отстранени и/или липсващите документи не бъдат представени, преценката на правото и определянето на размера на паричното обезщетение за безработица се прави въз основа на наличните редовни документи и на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО.

В случаите, в които заявлението е подадено след изтичане на тримесечния срок по неуважителни причини, паричното обезщетение се изплаща от датата на заявлението за определения период, намален със закъснението. Ако заявлението е подадено в този срок, но регистрацията на лицето като безработно в Агенцията по заетостта е направена след изтичане на срока от 7 работни дни от прекратяване на осигуряването по неуважителни причини, паричното обезщетение се изплаща от датата на регистрацията за определения период, намален със закъснението.

По отношение на начина, по който се изчислява паричното обезщетение за безработица, няма изменения в нормативната уредба през 2025 г. Дневното парично обезщетение за безработица е в размер на 60 на сто от среднодневното възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими вноски за фонд „Безработица“ за последните 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването. То не може да бъде по-малко от минималния и по-голямо от максималния дневен размер на обезщетението, определени със Закона за бюджета на ДОО за всяка календарна година. През 2025 г. минималният дневен размер на обезщетението за безработица е 18,00 лв., а максималният дневен размер е 107,14 лв. Месечният размер на паричното обезщетение за безработица се определя, като полученият дневен размер се умножи по броя на работните дни в месеца, за който се отнася.

От 13 август 2024 г. при изчисляване на паричните обезщетения за безработица на лица с придобит осигурителен стаж в друга държава членка на ЕС, Европейското икономическо

пространство и Швейцария се вземат предвид доходите, получавани от тях по време на последната им работа и всички доходи за последните 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването им, независимо дали са упражнявали дейност в България или в друга държава членка на ЕС, ЕИП и Швейцария. Преди промяната се вземаха предвид само доходите от последната месторабота, независимо от нейната продължителност.

Съществуват и някои особености при определяне размера на паричното обезщетение за безработица. Така например, когато в периода, от който се определя среднодневното възнаграждение или среднодневният осигурителен доход се включва време, което се зачита за осигурителен стаж без да се дължат осигурителни вноски, или през което лицето не е осигурено за безработица, при определяне на осигурителния доход се вземат съответно:

- за времето на платен и неплатен отпуск за отглеждане на дете, на неплатен отпуск за временна неработоспособност и за бременност и раждане и на неплатен отпуск до 30 работни дни през една календарна година – среднодневната минимална работна заплата, установена за страната за съответния период;
- за времето на платен отпуск за временна неработоспособност и за бременност и раждане, както и отпуска при осиновяване на дете до 5-годишна възраст – доходът, от който е определено паричното обезщетение;
- за времето, зачетено за осигурителен стаж по законодателството на друга държава на основание на международен договор, по който Република България е страна – среднодневната минимална работна заплата, установена за страната за съответния период;
- за времето, през което лицето не е осигурено за безработица – среднодневната минимална работна заплата, установена за страната за съответния период.

Безработните лица, чиито правоотношения са прекратени по тяхно желание или с тяхно съгласие, или поради виновното им поведение, получават минималния дневен размер на обезщетението за безработица съгласно Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за срок 4 месеца (чл. 54б, ал. 3 от КСО). Минималният размер за срок от 4 месеца получават и тези от безработните лица, придобили право на обезщетение преди изтичане на три години от предходно упражняване на правото на обезщетение (чл. 54б, ал. 4 от КСО).

Лицата, наети на работа на непълно работно време в срока за изплащане на паричното обезщетение и получаващи възнаграждение по-малко от минималната работна заплата, установена за страната, получават обезщетение за безработица в размер 50 на сто от полагащото им се парично обезщетение за оставащия период на изплащането.

В случай че по време на получаване на обезщетението лицето е започнало да упражнява дейност – основание за задължително осигуряване или трудова дейност по законодателството на друга държава, която бъде преустановена след по-малко от 12 месеца, изплащането на паричното обезщетение се възстановява за оставащия към датата на прекратяването период, ако регистрацията на лицето в Агенцията по заетостта е направена в срок 7 работни дни от прекратяване на трудовата дейност. Ако регистрацията е направена след този срок по неуважителни причини, изплащането на паричното обезщетение се възстановява от датата на новата регистрация за оставащия към датата на прекратяването период, намален със закъснението.

Изплащането на паричното обезщетение се прекратява, когато лицето започне да упражнява трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по КСО, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда, или законодателството на друга държава, прекрати регистрацията си в АЗ, придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България (вкл. пенсия в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168 от КСО) или пенсия за старост в друга държава, както и в случай че безработният почине.

Правото и редът за отпускане и изплащане на паричните обезщетения за безработица на съпругите/съпрузите на военнослужещите, които са ги последвали при преместването им в друго населено място и поради това са прекратили трудовите/служебните си правоотношения, както и на безработните съпруги/съпрузи на военнослужещите, участващи в международни операции и мисии е регламентирано в чл. 230 и чл. 231 от Закона за отбрана и въоръжените сили на Република България, и в Наредбата за отпускане и изплащане на паричните обезщетения за безработица. Размерът на месечното обезщетение за безработица на тази категория лица се определя ежегодно със Закона за държавния бюджет на Република България и за 2025 г. е 340 лв.

Паричните обезщетения за безработица се изплащат от НОИ за сметка на държавния бюджет, от датата на преместването/заминаването на военнослужещия, ако безработната/ият съпруга/съпруг се е регистрирала/л в Агенцията по заетостта в срок до един месец от датата на преместването/заминаването. На безработните съпруги/съпрузи на преместените военнослужещи обезщетението се изплаща за периода, през който не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване, но за не повече от 12 месеца. На безработните съпруги/съпрузи на военнослужещите, участващи в международна операция/мисия обезщетението се изплаща за периода на участие в операцията/мисията.

2. Показатели за безработните лица, получаващи парични обезщетения за безработица през 2025 г.

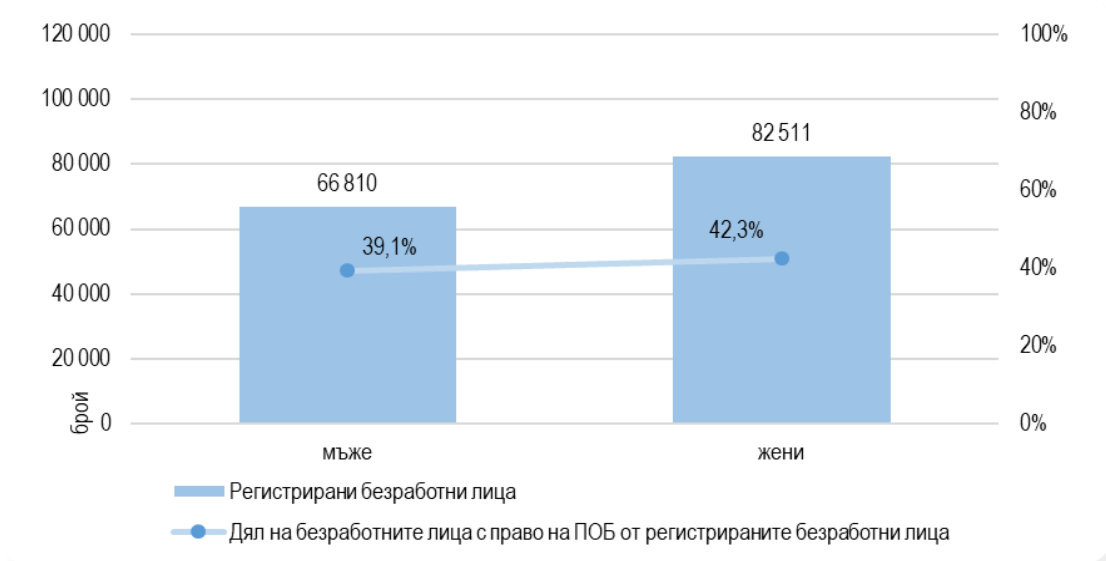
Средномесечният брой на осигурените лица за фонд „Безработица“ през 2025 г. е 2 672 883 лица, като се отчита увеличение с 41 951 лица (с 1,6%) спрямо 2024 г., когато те са били 2 630 932 лица.

Средногодишното равнище⁷ на регистрираната безработица за страната през 2025 г. възлиза на 5,3%. Отбелязва се понижение от 0,2 процентни пункта спрямо 2024 г. (5,5%).

Средномесечният брой на регистрираните безработни лица в дирекциите „Бюро по труда“ за периода януари – декември 2025 г. е 149 321, като в сравнение със същия период на предходната година се наблюдава намаление с 5 283 лица (с 3,4%). Относителният дял на безработните жени през 2025 г. е 55,3%, а на мъжете – 44,7%. Средномесечният брой на регистрираните безработни до 24 г. е 8 481 лица, а делът им в общия брой безработни лица е 5,7%. Регистрираните безработни от 25 до 29 г. са 9 182 средно през 2025 г., а делът им заема 6,1% от всички безработни. Безработните над 50 г. през 2025 г. са 63 823 лица, а делът им от общия брой на безработните в страната е 42,8%. Разпределението на осигурените лица за фонд „Безработица“ и на безработните лица, общо и с право на ПОБ, по възрастови групи и пол е показано в таблица № 14.

Средномесечният брой на регистрираните безработни лица с право на парично обезщетение за безработица (ПОБ) за годината е 61 249 лица (при 60 969 лица за 2024 г.). Делът им от общия брой на регистрираните безработни лица е 41,0%. Разпределението по пол на всички регистрирани безработни лица (149 321) и на дела на лицата с право на ПОБ от тях са представени на следващата фигура № 5.

⁷ Източник: Агенцията по заетостта.

Фигура № 5: Разпределение по пол на регистрираните безработни лица и на дела на безработните лица с право на ПОБ от регистрираните безработни през 2025 г.

Средномесечният брой безработни лица с парични обезщетения за безработица по европейски регламенти през 2025 г. е 2 053, а през 2024 г. е бил 4 090. Намалението е с 2 037 бр., или с 50,2%.

Разпределението на показателите, свързани с безработните лица и обезщетенията за безработица, по възрастови групи и пол е показано на следващата таблица № 14.

Таблица № 14: Осигурени лица за безработица, регистрирани безработни лица и безработни лица с право на парично обезщетение за безработица през 2025 г.

Показатели	Осигурени лица за фонд „Безработица“		Регистрирани безработни лица		Регистрирани безработни лица с право на ПОБ	
	брой	%	брой	%	брой	%
Брой лица	2 672 883	100%	149 321	100%	61 249	100%
По пол						
Мъже	1 303 748	48,8	66 810	44,7	26 145	42,7
Жени	1 320 903	49,4	82 511	55,3	34 873	56,9
Граждани на други държави	48 232	1,8	-	-	231	0,4
По възраст						
до 24 г.	190 860	7,1	8 481	5,7	2 492	4,1
от 25 до 29 г.	138 808	5,2	9 182	6,1	3 000	4,9
от 30 до 34 г.	214 056	8,0	13 168	8,8	5 156	8,4
от 35 до 39 г.	295 856	11,1	17 096	11,4	7 568	12,4
от 40 до 44 г.	316 606	11,8	17 986	12,0	8 217	13,4
от 45 до 49 г.	350 116	13,1	19 585	13,1	8 777	14,3
от 50 до 54 г.	351 683	13,2	20 723	13,9	9 019	14,7

над 54 г.	766 640	28,7	43 100	28,9	16 789	27,4
Граждани на други държави	48 258	1,8	-	-	231	0,4

Анализът на данните по възрастови групи показва спад на безработните лица с право на ПОБ в по-ниските възрастови групи (от 25 до 29 г., от 30 до 34 г., от 35 до 39 г.) в сравнение с 2024 г. При младежите до 24 г., както и при по-високите възрастови групи (над 50 г.) се отчита ръст. И през 2025 г. най-много регистрирани безработни лица с право на обезщетение (16 789 бр., или 27,4%) са във възрастовата група над 54 години. Следващите по големина групи са на лицата на възраст от 50 до 54 г. (9 019 бр., или 14,7%) и от 45 до 49 г. (8 777 бр., или 14,3%).

Средният размер⁸ на паричното обезщетение за безработица общо за страната през 2025 г. е 802,62 лв. и е с 1,6% (с 12,56 лв.) по-висок спрямо предходната година (790,06 лв.).

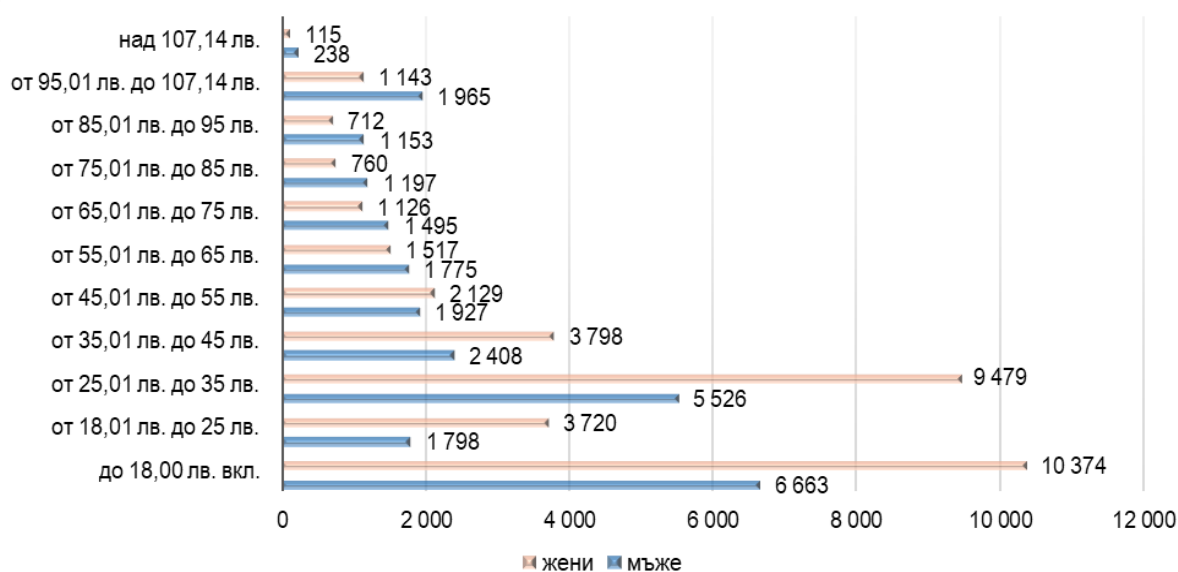
Данните за разпределението по пол показват запазване на тенденцията по отношение на наличие на значителна разлика в средния размер на обезщетението. Мъжете получават средно по 903,75 лв., а жените по 724,75 лв., като разликата между тях е 179,00 лв.

Според разпределението по области с най-голям средномесечен размер на обезщетението са безработните лица в София-град – 1 121,60 лв., а с най-нисък са в област Видин – 655,65 лв. Разпределението на средномесечния размер по области и по пол показва, че на първо място и при двата пола е София-град (съответно с 1 214,77 лв. за мъжете и с 1 041,47 лв. за жените). Най-ниско обезщетение за мъжете се отчита в област Сливен – 727,24 лв., а за жените – в област Силистра (590,19 лв.).

Средният размер на паричното обезщетение за безработица по европейски регламенти за 2025 г. е 1 304,68 лв. (1 723,08 лв. за 2024 г.), като за мъжете е 1 440,84 лв., а за жените 1 186,18 лв. Най-много безработни с право на обезщетение по европейски регламенти са регистрирани в област Благоевград – 609 бр. Следват областите Кърджали – 135 бр. и Бургас – 131 бр. Най-висок среден размер на обезщетението е отчетен в област Русе – 1 679,03 лв.

Разпределението на паричните обезщетения по групи дневни размери през 2025 г. (фигура № 6), в което минималният дневен размер на обезщетението е 18,00 лв., а максималният 107,14 лв., показва, че най-много са регистрираните безработни с размер на паричното обезщетение до 18,00 лв. включително. Те са 17 116 души, или 27,9% от всички регистрирани лица с право на обезщетение през 2025 г. Другите две по-големи групи безработни лица са с дневен размер на обезщетението от 25,01 до 35 лв. (15 022 души, или 24,5%) и от 35,01 до 45 лв. (6 219 души, или 10,2%). Най-малобройни са групите на безработните с дневни размери на паричното обезщетение от 75,01 до 85 лв. (1 969 души, или 3,2%), от 85,01 до 95 лв. (1 881 души, или 3,1%), както и тези, които получават тавана на обезщетението – 107,14 лв. Те са 357 души, или 0,6%.

⁸ Източник на данните за средните размери на ПОБ е Регистър „ПОБ“, НОИ

Фигура № 6: Разпределение на регистрираните безработни лица с право на ПОБ по групи дневен размер на обезщетението и по пол през 2025 г.

Разпределението на безработните с право на обезщетение по области през 2025 г. показва, че най-голяма е концентрацията в София-град – 9 139 бр. (14,9%), Пловдив – 6 038 бр. (9,9%), Бургас – 4 419 бр. (7,2%) и Благоевград – 4 083 бр. (6,7%). Най-малък брой регистрирани с право на ПОБ са отчетени в областите Видин (701 лица), Ямбол (797 лица) и Силистра (902 лица). През 2025 г. делът на безработните жени с право на ПОБ е по-висок спрямо този на мъжете във всички области, с изключение на Силистра. Там делът на мъжете с малко надвишава този на жените.

Броят на регистрираните безработни лица според продължителността на осигурителния стаж се разпределя в пет основни групи. През 2025 г. съгласно това групиране най-многобройна е групата на лицата, на които е отпуснато обезщетение за безработица при наличие на осигурителен стаж над 15 години, като тя наброява 25 770 лица и заема дял от 42,1%. Това са и лицата, които имат право да получават обезщетение за безработица за максималния срок от 12 месеца. Следват безработните лица с осигурителен стаж от 11 до 15 години – 11 194 лица (18,3%), а с най-малък дял са лицата с осигурителен стаж до 3 години. Тяхната бройка е 4 098, или 6,7%.

Средномесечно през 2025 г. новорегистрираните безработни с право на обезщетение са 10 147 лица. В сравнение с предходната година, когато са били 9 871 лица, те се увеличават с 276 лица.

Най-голям брой безработни лица с право на обезщетение са регистрирани през м. октомври (13 287 души), м. януари (13 274 души) и м. ноември (11 426 души), а най-малко – през м. април (8 528 души).

Средномесечно през 2025 г. са прекратени обезщетенията на 11 243 безработни лица. Най-много прекратени обезщетения са отчетени през м. ноември (12 606 бр.), а най-малко през м. август (9 865 бр.).

ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ

Националният осигурителен институт администрира програма за профилактика и рехабилитация на осигурените лица. Това е лечебна и превантивна дейност за запазване здравето и намаляване заболяемостта и инвалидността, обезщетявани от фондовете на държавното обществено осигуряване. Условието за ползване и изплащане на парични помощи за профилактика и рехабилитация, както и процедурите за избор на юридически лица-изпълнители на тази дейност, са определени с Наредба № 1 от 13.02.2007 г. за ползване и изплащане на паричните помощи за профилактика и рехабилитация (НПИПППР).

Право на парични помощи за профилактика и рехабилитация имат осигурените за общо заболяване, майчинство и/или за трудова злополука и професионална болест лица, за които са внесени или са дължими осигурителни вноски, а за самоосигуряващите се лица – внесени дължимите осигурителни вноски за период от шест последователни календарни месеца, предхождащи месеца, през който се провежда профилактиката и рехабилитацията. Изискването за внесени или дължими осигурителни вноски за период от шест календарни месеца не се отнася за лица с увреждания, резултат от претърпяна трудова злополука или професионална болест. Лицата, получаващи лична пенсия за инвалидност, ако не са навършили възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО и срокът на инвалидността в експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК не е изтекъл, също имат право на този вид парична помощ.

Паричната помощ се изплаща еднократно за една календарна година за 10 дни престой, като през 2025 г. помощта за всяко правоимащо лице включва:

- средства за не повече от общо четири основни диагностични и терапевтични процедури дневно (вкл. прегледите и изследванията) по цени, утвърдени от Надзорния съвет на НОИ;

- частична парична помощ за хранене в размер на 11,00 лв. за един храноден;
- лимит за една нощувка с крайна цена в размер на 32,00 лв.

Ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване се определят средства, които да се разходват за тази дейност по условия и ред, регламентирани в Наредба № 1 от 13 февруари 2007 г. за ползване и изплащане на паричните помощи за профилактика и рехабилитация. За 2025 г. предвидените средства за профилактика и рехабилитация са в размер на 34 684,0 хил. лв.

През 2025 г. са сключени договори с 23 юридически лица за общо 52 изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация. Изпълнителите, които извършват дейността по профилактика и рехабилитация, са разположени на територията на 15 области – София-град, София-област, Пловдив, Варна, Бургас, Габрово, Монтана, Пазарджик, Стара Загора, Добрич, Благоевград, Кюстендил, Велико Търново, Хасково и Смолян. По брой изпълнители и съответно с най-висок относителен дял са областите Бургас с 9 изпълнители (17,0% от общия брой), Пловдив с 8 изпълнители (15,0% от общия брой), София-град и Пазарджик с по 5 изпълнители (с по 10,0% от общия брой), София-област, Смолян, Стара Загора и Монтана с по 3 изпълнители (с по 6,0% от общия брой).

По данни от Регистър „Рехабилитация“ през 2025 г. изразходваната сума за дейността по профилактика и рехабилитация е в размер на 30 764,6 хил. лв., като 179,9 хил. лв. от тях са за дейност извършена през 2024 г. Разпределението по фондове на ДОО на изплатената сума в размер на 30 584,7 хил. лв. по 40 081 удостоверения, издадени през 2025 г. е, както следва:

Фигура № 7: Разпределение на броя на издадените и на изплатените удостоверения за профилактика и рехабилитация по фондове на ДОО през 2025 г.

Фонд на ДОО	Брой издадени удостоверения	Брой изплатени удостоверения
фонд „Общо заболяване и майчинство“	39 629	39 086
фонд „Пенсии“	985	948
фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“	1	0
фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“	49	47
фонд „Трудова злополука и професионална болест“	3	0
Общо:	40 667	40 081

С най-голям относителен дял (97,5%) са лицата, ползвали парична помощ за профилактика и рехабилитация от фонд „Общо заболяване и майчинство“, едва 2,4% са тези от фонд „Пенсии“ и под 1,0% – от фондовете „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, „Трудова злополука и професионална болест“ и „Пенсии за лица по чл. 69“.

От лицата, възползвали се от програмата за профилактика и рехабилитация, с най-голям относителен дял са тези със заболявания на опорно-двигателния апарат – 73,7% и на периферната нервна система – 24,1%.

Според възрастовото разпределение, най-голям дял заемат лицата над 51-годишна възраст – 80,0%, което кореспондира с повишаване на заболяемостта след навършване на тази възраст. На второ място с 19,7% е делът на лицата от 31 до 50-годишна възраст. Несъществен е делът на преминалите през програмата лица под 30-годишна възраст – 0,3%.

В разпределението на лицата по полов признак се отчита превес на дела на жените (59,7%), ползвали парична помощ.

Таблица № 15: Разпределение на лицата, преминали през изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация през 2025 г.

Юридически лица, изпълнители на дейността по профилактика и рехабилитация	Преминали лица	
	Брой	%
„ПРО“ ЕАД	20 816	51,93
„СБР – НК“ ЕАД	4 059	10,13
ВМА	3 577	8,92
„СБР - Вита“ ЕООД	2 184	5,45
„Балнеологичен център „Камена““ ЕАД	2 060	5,14
„СБР Стайков и фамилия“ ЕООД	1 859	4,64
„СБР – Бургаски минерални бани“ ЕАД	839	2,09
„СБР Света Елена 1“ ООД	596	1,49
„СБР – Варна“ АД	563	1,40
„СБР – Тузлата“ ЕООД	518	1,29
„СБР Мари“ ООД	508	1,27
„СБР Медика – Албена“ ЕООД	451	1,13
„СБРФРМ – Димина“ ЕООД	432	1,08
„СБР – Орфей“ ЕООД	421	1,05
„СБР – Сапарева баня“ АД	322	0,80
„СБР – Марикостиново“ ЕООД	236	0,59
„СБР „Света Богородица““ ЕООД	179	0,45
„СБР – Здраве“ ЕАД	172	0,43
„СБР – Баня“ АД	95	0,24
„СБР – Витус“ ЕООД	88	0,22

„СБР – Несебър“ АД	57	0,14
„СБР „Айлин““ ЕООД	43	0,11
„СБР – Родопи“ ЕООД	6	0,01
Общо:	40 081	100,00

Видно от данните в таблица № 15, 51,9% от общия брой лица са провели профилактика и рехабилитация в изпълнителите на дейността към „Профилактика, рехабилитация и отдих“ ЕАД. За тях са изплатени 15 736,6 хил. лв. Към „Специализирани болници за рехабилитация – Национален комплекс“ ЕАД са провели профилактика и рехабилитация 10,1% от общия брой лица и са изплатени 3 074, 4 хил. лв. На трето място е Военномедицинска академия с относителен дял на преминалите лица – 8,9% и изплатени 2 804,9 хил. лв.

Контролът по изразходваните средства на държавното обществено осигуряване се осъществява от ТП на НОИ, на територията на които се намират изпълнителите на дейността. С инструкцията за осъществяване на контролно-ревизионната дейност от контролните органи на НОИ са уредени условията, редът и сроковете за извършване на контрол от ТП на НОИ. Контролната дейност при изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация се извършва от инспекторите по осигуряването, съвместно с лекарите, експерти по експертиза на временната неработоспособност. Извършваната контролна дейност при изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация се отнася както до услугите, предоставени на лица, пребиваващи в изпълнителя към момента на извършване на контрола, така и за лица, спрямо които дейността вече е извършена.

През 2025 г. са извършени 155 бр. ревизии при изпълнителите на дейността по профилактика и рехабилитация. За периода от 1 септември до 31 декември 2024 г. ревизиите са извършени през м. януари 2025 г., като другите два ревизирани периода са от 1 януари до 30 юни 2025 г. и 1 юли до 31 август 2025 г. За допуснати нарушения са съставени 28 ревизионни акта за начет в размер на 6 093,57 лв.

През 2025 г. в НОИ не са постъпили сигнали от лица за съществени нарушения по отношение на условията и провеждането на диагностичните и терапевтичните процедури при изпълнителите на дейността.

ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

Контролните органи на НОИ осъществяват контрол по спазване на нормативните изисквания за установяване, разследване и регистриране на трудовите злополуки. За всяка злополука в териториалните поделения на НОИ се съставя досие и се води регистър, включващ и данните от подадената декларация в информационната система на НОИ.

Съгласно КСО, осигурителят или предприятието ползвател са длъжни да декларират пред ТП на НОИ трудовата злополука в срок от 5 работни дни от узнаване на нейното настъпване. Ако осигурителят или предприятието ползвател не я регистрират, пострадалият или неговите наследници имат право в срок от една година от злополуката да я декларират.

„Трудова злополука по чл. 55, ал. 1 от КСО“ е всяко внезапно увреждане на здравето станало през време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и при всяка работа, извършена в интерес на предприятието, когато е причинило временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт.

„Трудова злополука по чл. 55, ал. 2 от КСО“ е злополука, станала по време на обичайния път при отиване или при връщане от работното място до:

- основното място на живеене или до друго допълнително място на живеене с постоянен характер;
- мястото, където осигуреният обикновено се храни през работния ден;
- мястото за получаване на възнаграждение.

Не е налице трудова злополука, когато пострадалият умишлено е увредил здравето си (чл. 55, ал. 3 КСО).

С приемането на Регламент (ЕС) № 349/2011⁹ на Европейската комисия се промени методиката за статистическо отчитане. От 2011 г. референтният (отчетният) период е календарната година, в която злополуката е декларирана в териториалното поделение на НОИ, независимо от годината, в която е станала. Статистическата информация за трудовите злополуки се обработва и валидира не по-късно от 18 месеца след края на референтната (отчетна) година.

Данните за трудовите злополуки, които България предоставя на Европейската комисия и Евростат, напълно отговарят на европейската методология и са сравними с тези на другите страни от ЕС.

1. Състояние на трудовия травматизъм през 2024 г.

По окончателните данни от регистрираните 3 063 злополуки през 2024 г., за трудови са приети общо 2 823. Броят на злополуките неприети за трудови е 228, а 12 случая са в процедура на разследване.

Трудовите злополуки по чл. 55, ал. 1 от КСО, т.е. станали на самото работно място, през време и по повод на извършваната работа и при всяка работа, извършвана в интерес на предприятието, които са причинили неработоспособност или смърт са 2 370, което представлява 84,0% от общия брой.

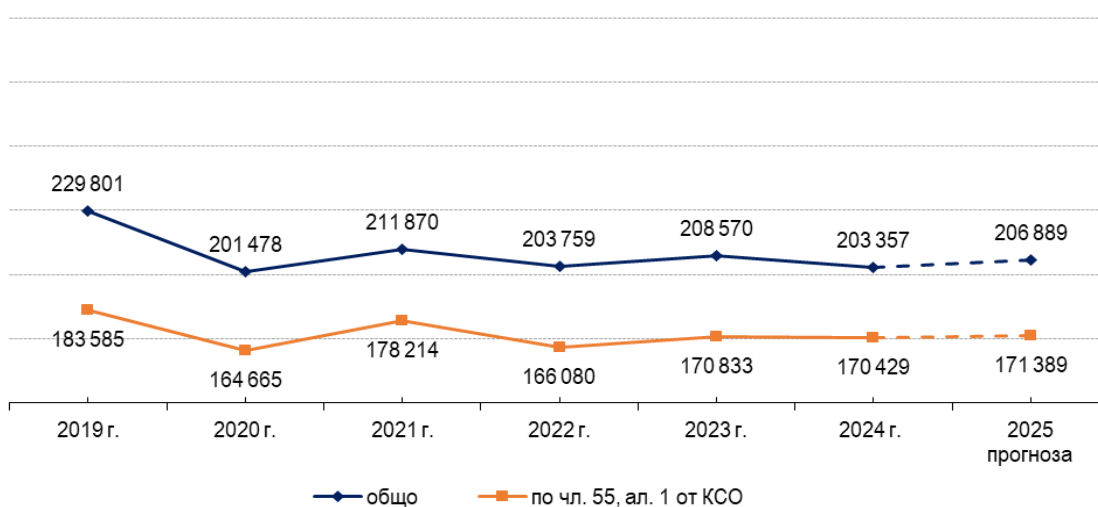
Трудовите злополуки, предизвикали смърт, са общо 92, а тези по чл. 55, ал. 1 от КСО са 80. При 34 случая смъртта е настъпила вследствие на пътнотранспортно произшествие, като 23 от тях са приети за трудови злополуки по чл. 55, ал. 1 от КСО.

Трудовите злополуки, довели до трайно намалена работоспособност (инвалидност) са общо 171, а тези по чл. 55, ал. 1 от КСО са 146.

През 2024 г. средносписъчният брой на осигурените лица за осигурителните рискове трудова злополука и професионална болест е 2 593 534. Отработени са 4 382 887 078 човекочаса. Осигурените лица и отработените човекочасове са повече спрямо предходната 2023 г., съответно с 27 554 души и с 87 709 754 човекочасове.

Загубени са общо 203 357 календарни дни от трудови злополуки, като спрямо 2023 г. са намалели с 5 213 дни (фигура № 8). Поради трудови злополуки по чл. 55, ал. 1 от КСО през 2024 г. са загубени 170 429 календарни дни, което представлява 83,8% от общия брой загубени календарни дни.

⁹ Регламент (ЕС) № 349/2011 на Комисията от 11 април 2011 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността в областта на общественото здраве и здравословните и безопасни условия на труд по отношение на статистическите данни за трудовите злополуки.

Фигура № 8: Загубени календарни дни от трудови злополуки в периода 2019 – 2025 г.

Стойностите на средните за страната показатели за трудовите злополуки през 2024 г. и на показателите за трудовите злополуки по чл. 55, ал. 1 от КСО са, както следва:

- Коефициент на честота $K_{\text{ч}} = 1,09$ (0,91)
(брой трудови злополуки на 1 000 осигурени лица);
- Индекс на честота $I_{\text{ч}} = 0,64$ (0,54)
(брой трудови злополуки на 1 млн. отработени човекочаса);
- Коефициент на тежест $K_{\text{т}} = 0,078$ (0,066)
(загубени календарни дни от трудови злополуки, на един осигурен);
- Индекс на тежест $I_{\text{т}} = 46$ (39)
(загубени календарни дни от трудови злополуки на 1 млн. отработени човекочасове).

Стойностите на основните показатели на трудовите злополуки общо за страната през 2024 г. спрямо 2023 г. се променят, както следва:

- Коефициентът на честота ($K_{\text{ч}}$) се увеличава с 0,03 пункта;
- Индексът на честота ($I_{\text{ч}}$) се запазва спрямо предходната година;
- Коефициентът на тежест намалява с 0,003 пункта;
- Индексът на тежест ($I_{\text{т}}$) намалява с 3 пункта.

2. Трудови злополуки през 2024 г. по регионален признак

Разпределението на трудовите злополуки по региони показва броя на регистрираните трудови злополуки в съответното териториално поделение на НОИ.

През 2024 г. най-голям е абсолютният брой на трудовите злополуки, регистрирани и признати по чл. 55, ал. 1 от КСО в София-град – 851. Следват: Пловдив – 278; Варна – 169; София-област – 116; Стара Загора – 99; Бургас и Русе – 85, Велико Търново – 78; Смолян – 70; Благоевград – 56; Шумен – 51; Плевен – 50, което представлява 83,9% от общия брой на признатите злополуки. Най-малко трудови злополуки са регистрирани в ТП на НОИ Видин – 8, Силистра и Монтана – по 14, Ямбол – 15 и Търговище – 16.

Най-много смъртни злополуки, станали през време и във връзка или по повод на извършваната работа са в София-град – 26; Бургас – 6; Перник – 5; Враца и Плевен – по 4. Във Видин, Разград, Шумен и Ямбол няма регистрирани смъртни злополуки.

Най-много злополуки, причинили трайно намалена работоспособност (инвалидност) са в София-град – 42. Следват: Пловдив – 19, Стара Загора – 9; Велико Търново – 8; Бургас – 7, Благоевград и Варна – 6, София-област – 5; Пазарджик, Русе, Сливен, Добрич и Хасково – по 4, Ловеч, Монтана и Перник – по 3. В Кърджали, Търговище и Ямбол не са регистрирани трудови злополуки, довели до инвалидност.

3. Разпределение на трудовите злополуки през 2024 г. по Класификацията на икономическите дейности – 2008.

Разпределението на трудовите злополуки за 2024 г. се извършва по четири йерархични равнища – в сектор, раздел, група, клас на Класификацията на икономическите дейности – версия 2008 (КИД-2008). Съпоставяйки показателите на трудовите злополуки по сектори на КИД-2008 спрямо общите за страната, като най-проблемен и през 2024 г. е сектор „Добивна промишленост“ с най-високи показатели за честота и тежест. Показателите за честота и тежест са около 3 пъти над средните за страната. В сектора са работили 0,7% от осигурените лица и са допуснати 74 трудови злополуки или 3,1% от всички случаи.

В сектор „Преработваща промишленост“, обхващащ 24 икономически раздела на КИД-2008, през 2024 г. са работили 17,5% от осигурените лица и са регистрирани и признати най-много злополуки, като абсолютен брой 619 или 26,1% от всички злополуки, станали по чл. 55, ал. 1 от КСО. Следват: „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 401; „Транспорт, складиране и пощи“ – 354; „Строителство“ – 214; „Държавно управление“ – 98; „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ – 93; „Хуманно здравеопазване и социална работа“ и сектор „Образование“ – 92; „Административни и спомагателни дейности“ – 77; „Добивна промишленост“ – 74 и „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 61. Трудовите злополуки, отчетени в тези сектори са 74,3% от общия брой.

Най-много злополуки, предизвикали смърт са регистрирани в: „Строителство“ – 26; „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 14; „Транспорт складиране и пощи“ – 12 и „Преработваща промишленост“ – 11.

Коефициентът на честота на смъртните трудови злополуки (брой смъртни трудови злополуки на 10 000 осигурени лица) през 2024 г. общо за страната е 0,31. В 5 сектора този коефициент е над общия за страната. Най-висок е в секторите: „Строителство“ – 1,65; „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ – 1,05; „Транспорт, складиране и пощи“ – 0,74; „Селско, горско и рибно стопанство“ – 0,56; „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 0,33. В десет сектора не са регистрирани смъртни трудови злополуки.

Секторите с най-голям брой злополуки, довели до трайно намалена работоспособност са: „Преработваща промишленост“ – 49; „Строителство“ – 21; „Транспорт, складиране и пощи“ – 18; „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 16; „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ – 10; „Държавно управление“ и „Хуманно здравеопазване и социална работа“ – 6.

При съпоставяне на данните за трудовите злополуки по икономически дейности, най-много злополуки са станали в: „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ – 266; „Сухопътен транспорт“ – 208; „Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети“ – 121; „Държавно управление“ – 98; „Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта“ – 94 и „Образование“ – 92.

Смъртните злополуки по икономически дейности са най-много в „Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети“ – 12; „Строителство на сгради“ – 11; „Строителство на съоръжения“ – 8; „Специализирани строителни дейности“ – 7; „Сухопътен транспорт“ – 6.

Инвалидните злополуки по икономически дейности са най-много в „Сухопътен транспорт“ и „Строителство на сгради“ – 9; „Производство на изделия от каучук и пластмаси“,

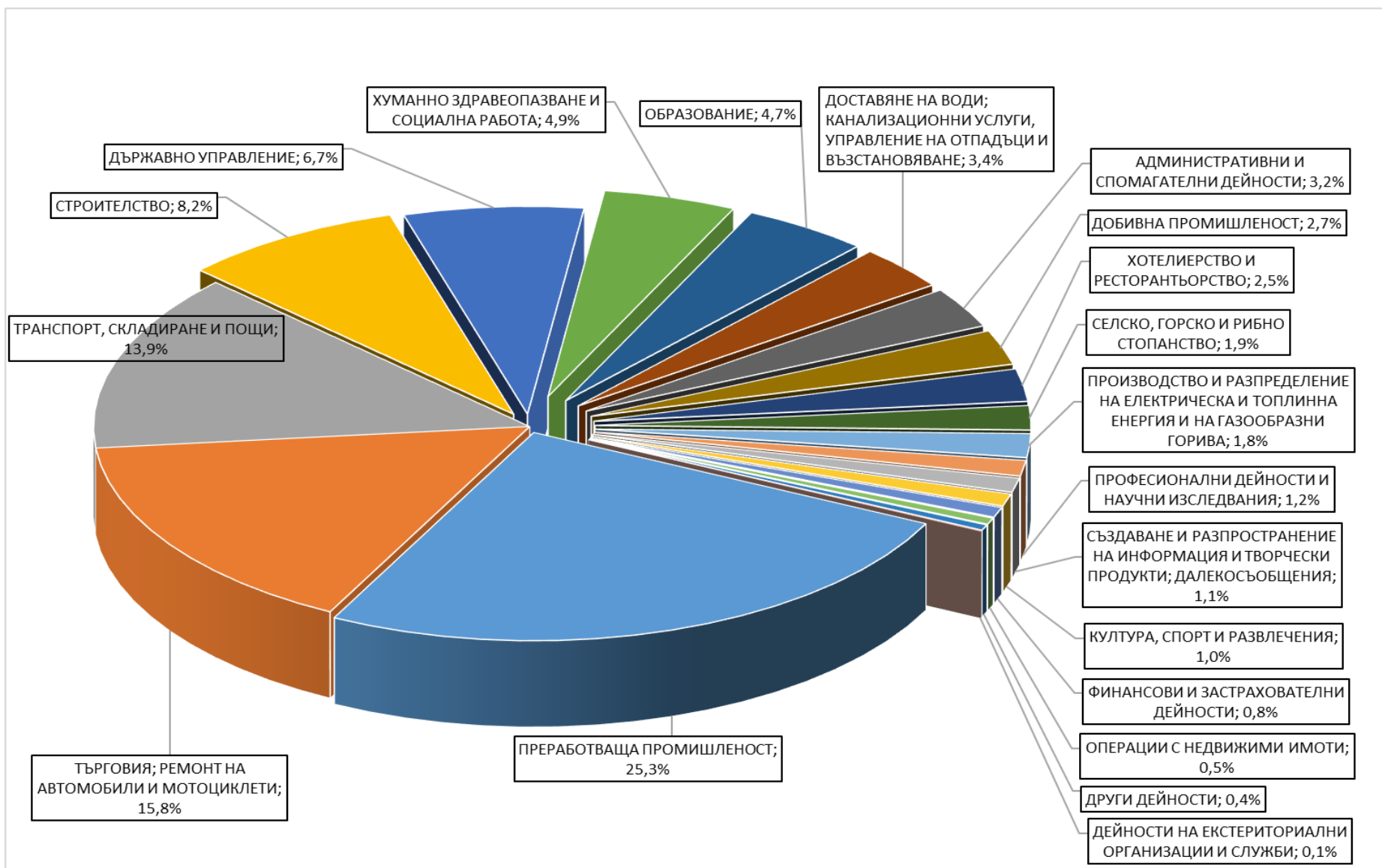
„Производство на метални изделия, без машини и оборудване“, „Строителство на съоръжения“ и „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ – по 8.

Най-високи общи показатели за честота (Кч; Ич) са в икономическите дейности: „Добив на метални руди“ (Кч – 8,17; Ич – 4,44); „Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци“ (Кч – 6,18; Ич – 3,49); „Воден транспорт“ (Кч – 3,83; Ич – 2,57); „Производство на основни метали“ (Кч – 3,30; Ич – 1,78); „Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта“ (Кч – 2,82; Ич – 1,56); „Добив на въглища“ (Кч – 2,64; Ич – 1,43); „Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло“ (Кч – 2,63; Ич – 1,46).

Дейности с най-високи общи показатели за тежест (Кт; Ит) са: „Добив на метални руди“ (Кт – 0,392; Ит – 211); „Производство на основни метали“ (Кт – 0,266; Ит – 143); „Воден транспорт“ (Кт – 0,251; Ит – 168); „Добив на въглища“ (Кт – 0,222; Ит – 120); „Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали“ (Кт – 0,202; Ит – 113) и „Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта“ (Кт – 0,202; Ит – 112).

Таблица № 16: Трудови злополуки през 2024 г. по сектори на Класификация на икономическите дейности (КИД-2008)

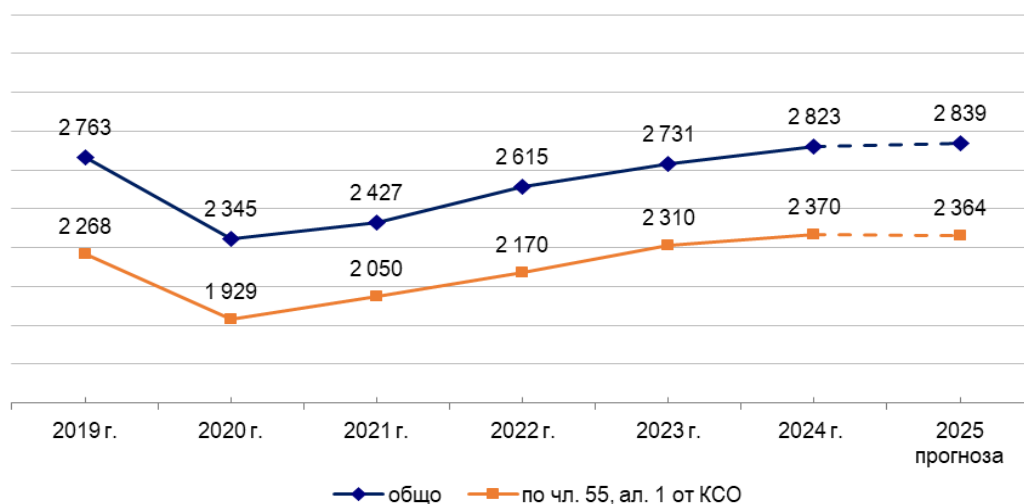
Наименование на позицията	Код по КИД - 2008 г.	Среден списъчен брой на осигурените лица	Обработени човекочасове	ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ - 2024 година								П О К А З А Т Е Л И							
				Трудови злополуки (бр.)		в т.ч. трудови злополуки предизвикали:				Загубени календарни дни от трудови злополуки (бр.)		Коефициент на честота К _ч		Коефициент на тежест К _т		Индекс на честота И _ч		Индекс на тежест И _т	
						смърт		инвалидност											
				общо	по чл. 55, ал. 1от КСО	общо	по чл. 55, ал. 1от КСО	общо	по чл. 55, ал. 1от КСО	общо	по чл. 55, ал. 1от КСО	общо	по чл. 55, ал. 1от КСО	общо	по чл. 55, ал. 1от КСО	общо	по чл. 55, ал. 1от КСО	общо	по чл. 55, ал. 1от КСО
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
ЗА СТРАНАТА		2593534	4382887078	2823	2370	92	80	171	146	203357	170429	1,09	0,91	0,078	0,066	0,64	0,54	46	39
СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО	A	71446	118250271	53	43	6	4	6	3	3724	2927	0,74	0,60	0,052	0,041	0,45	0,36	31	25
ДОБИВНА ПРОМИШЛЕНОСТ	B	18292	33544934	76	74	0	0	4	4	4561	4497	4,15	4,05	0,249	0,246	2,27	2,21	136	134
ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ	C	454900	812202307	715	619	13	11	54	49	53381	46096	1,57	1,36	0,117	0,101	0,88	0,76	66	57
ПРОИЗВОДСТВО И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА И ТОПЛИННА ЕНЕРГИЯ И НА ГАЗООБРАЗНИ ГОРИВА	D	29411	54050020	52	46	0	0	1	1	3856	3407	1,77	1,56	0,131	0,116	0,96	0,85	71	63
ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ; КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	E	38063	70061616	97	93	4	4	10	10	6024	5879	2,55	2,44	0,158	0,154	1,38	1,33	86	84
СТРОИТЕЛСТВО	F	157739	249566021	232	214	28	26	22	21	20776	19598	1,47	1,36	0,132	0,124	0,93	0,86	83	79
ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ	G	422832	719938452	446	401	15	14	18	16	26711	23282	1,05	0,95	0,063	0,055	0,62	0,56	37	32
ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ	H	162844	276276380	391	354	14	12	23	18	30622	28225	2,40	2,17	0,188	0,173	1,42	1,28	111	102
ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО	I	145359	223678112	71	61	1	1	3	3	4243	3620	0,49	0,42	0,029	0,025	0,32	0,27	19	16
СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКО СЪОБЩЕНИЯ	J	135935	248192598	31	21	1	1	1	1	1903	1484	0,23	0,15	0,014	0,011	0,12	0,08	8	6
ФИНАНСОВИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	K	68461	118815741	22	11	0	0	3	2	903	519	0,32	0,16	0,013	0,008	0,19	0,09	8	4
ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	L	27603	40834311	14	12	1	0	1	1	639	625	0,51	0,43	0,023	0,023	0,34	0,29	16	15
ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	M	103365	166797695	34	27	0	0	1	1	2506	1834	0,33	0,26	0,024	0,018	0,20	0,16	15	11
АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ	N	112634	189223102	89	77	3	3	2	1	6892	5914	0,79	0,68	0,061	0,053	0,47	0,41	36	31
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ	O	232125	365480556	188	98	2	1	10	6	13245	6755	0,81	0,42	0,057	0,029	0,51	0,27	36	18
ОБРАЗОВАНИЕ	P	170927	305229148	132	92	4	3	3	2	10273	7079	0,77	0,54	0,060	0,041	0,43	0,30	34	23
ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА	Q	150411	250412644	139	92	0	0	8	6	9814	6044	0,92	0,61	0,065	0,040	0,56	0,37	39	24
КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	R	41736	70338616	27	23	0	0	1	1	1950	1603	0,65	0,55	0,047	0,038	0,38	0,33	28	23
ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	S	48646	68423620	12	11	0	0	0	0	1247	1007	0,25	0,23	0,026	0,021	0,18	0,16	18	15
ДЕЙНОСТИ НА ДОМАКИНСТВА КАТО РАБОТОДАТЕЛИ; НЕДИФЕРЕНЦИРАНИ ДЕЙНОСТИ НА ДОМАКИНСТВА ПО ПРОИЗВОДСТВО НА СТОКИ И УСЛУГИ ЗА СОБСТВЕНО ПОТРЕБЛЕНИЕ	T	30	42563	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,000	0,000	0,00	0,00	0	0
ДЕЙНОСТИ НА ЕКСТЕРИТОРИАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ И СЛУЖБИ	U	775	1528371	2	1	0	0	0	0	87	34	2,58	1,29	0,112	0,044	1,31	0,65	57	22

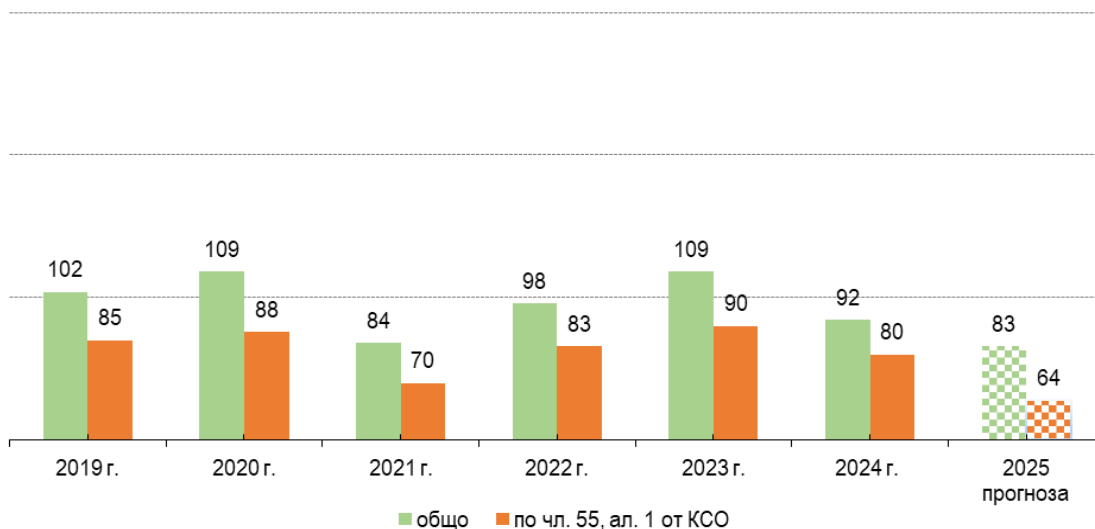
Фигура № 9: Разпределение на общия брой трудови злоупотреки, регистрирани през 2024 г. по сектори на Класификацията на икономическите дейности – 2008 (КИД-2008)

4. Сравнение на показателите на трудовите злополуки през периода 2019 – 2024 г.

Динамиката на окончателните стойности на показателите на трудовите злополуки за 2019 – 2024 г., както и на предварителните данни за 2025 г. е представена в графичен вид по долу. Стойностите за 2025 г. са прогнозни, изчислени на база разполагаемите оперативни данни в информационната система на НОИ. Както за 2024 г., така и за 2025 г., те са изчислени по брой регистрирани злополуки за календарната година, съгласно действащия Регламент (ЕС) 349/2011. През 2025 г. се очаква увеличаване на общия брой трудови злополуки и намаляване на смъртните трудови злополуки.

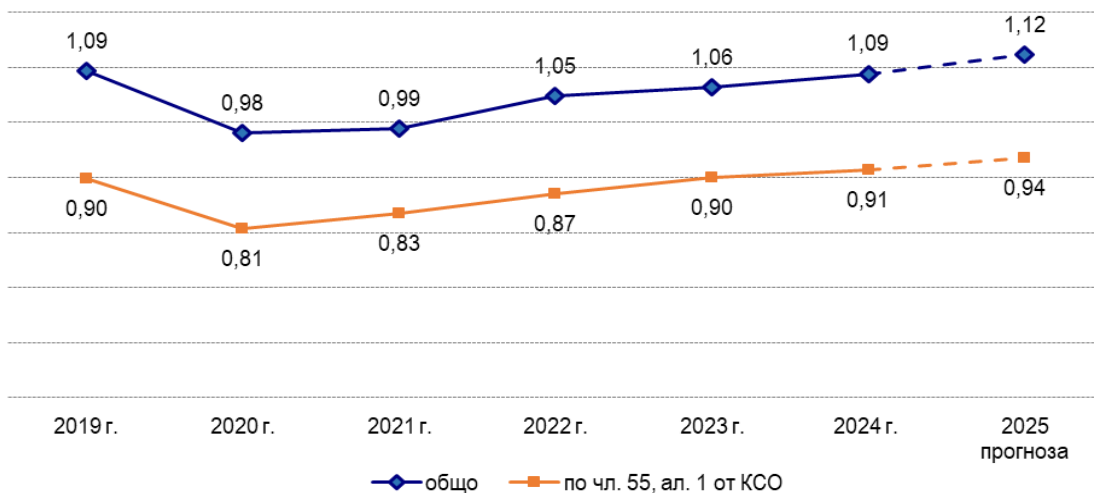
Фигура № 10: Брой трудови злополуки в периода 2019 – 2025 г.

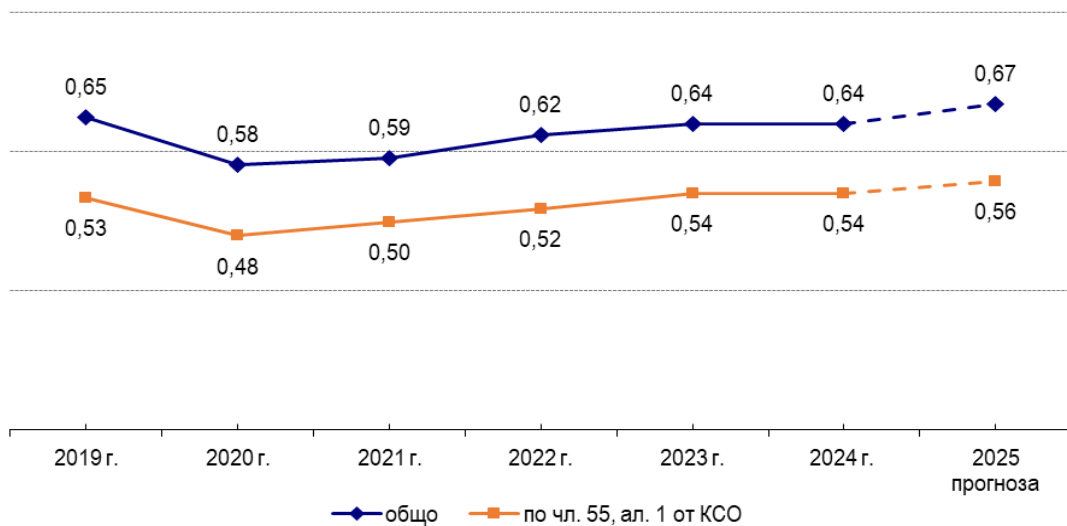
Фигура № 11: Брой смъртни трудови злополуки в периода 2019 – 2025 г.

Показателите за честота и тежест на трудовите злополуки са изчислени и представени графично в два разреза. Първият е общо за всички трудови злополуки, а вторият – за трудовите злополуки, станали на работното място.

Окончателната информация за трудовите злополуки за периода 2019 – 2024 г. показва, че показателите, характеризиращи трудовия травматизъм за честота и тежест остават относително стабилни. При коефициента на честота се наблюдава тенденция на увеличение в периода след 2020 г., като през 2024 г. увеличението е с 0,03 пункта спрямо предходната година (фигура № 12).

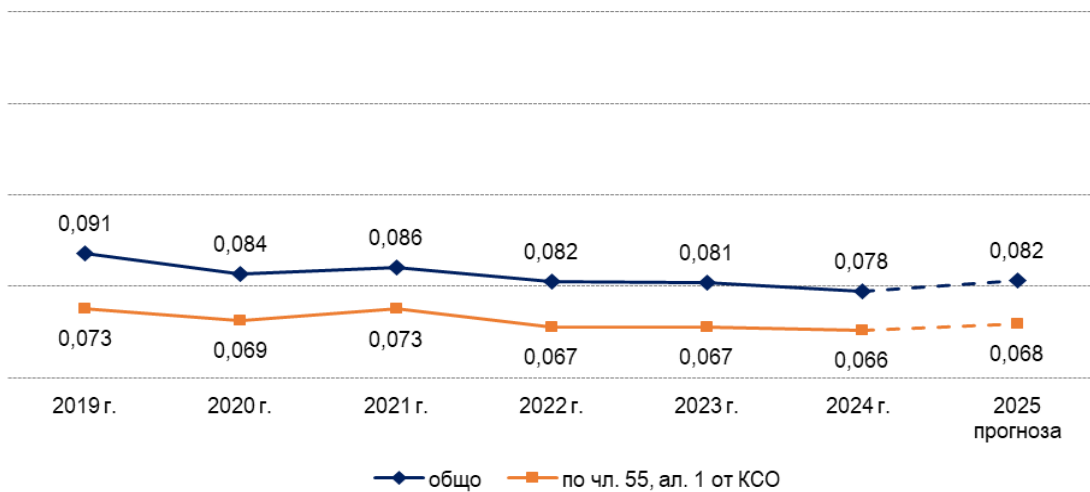
Фигура № 12: Коефициент на честота Кч (брой трудови злополуки на 1 000 наети/осигурени лица) в периода 2019 – 2025 г.

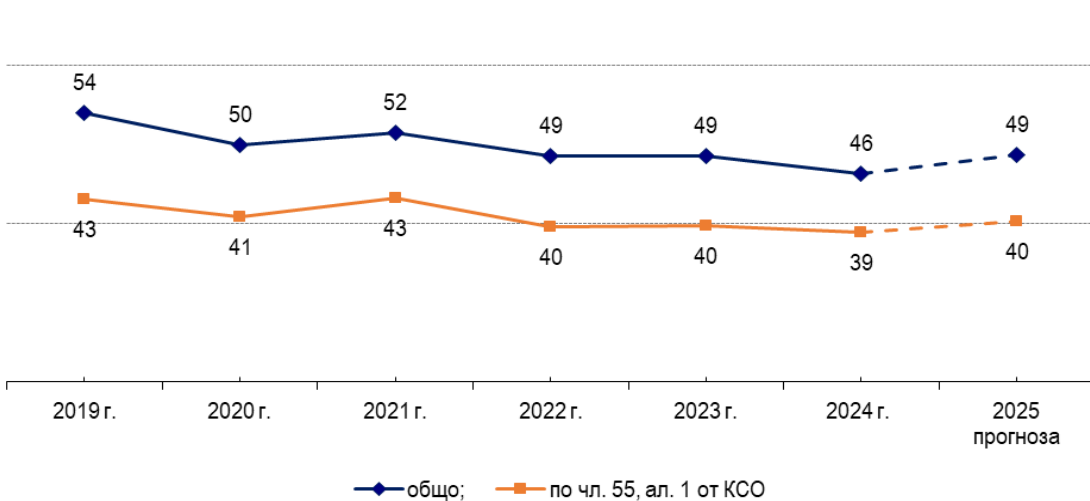
Фигура № 13: Индекс на честота Ич (брой трудови злополуки на 1 млн. отработени човекочаса) в периода 2019 – 2025 г.

За периода 2019 – 2024 г. показателите за тежест намаляват. За този период коефициентът на тежест е със стойности между 0,091 и 0,078 (фигура № 14), а индексът на тежест е между 54 и 46 (фигура № 15). Коефициентът на тежест и индексът на тежест за общия

брой трудови злополуки през 2024 г. (Кт – 0,078; Ит – 46,) намаляват спрямо 2023 г. (Кт – 0,081; Ит – 49) съответно с 0,003 пункта за коефициента на тежест и 3 пункта за индекса на тежест.

Фигура № 14: Коефициент на тежест Кт (брой загубени календарни дни на 1 нает/осигурен) в периода 2019 – 2025 г.

Фигура № 15: Индекс на тежест Ит (брой загубени календарни дни на 1 млн. отработени човекочаса) в периода 2019 – 2025 г.

5. Трудови злополуки през 2025 г.

По оперативни данни през 2025 г. в Националния осигурителен институт са регистрирани 3 117 декларации за трудови злополуки. От тях признати за трудови са 2 826, от които 2 356 са станали на работното място. Трудовите злополуки, предизвикали смърт, са 76, а довели до инвалидност – 2.

Разпределението на трудовите злополуки по икономически сектори съгласно Класификацията на икономическите дейности – версия 2025 (КИД-2025) показва, че 24,0% от

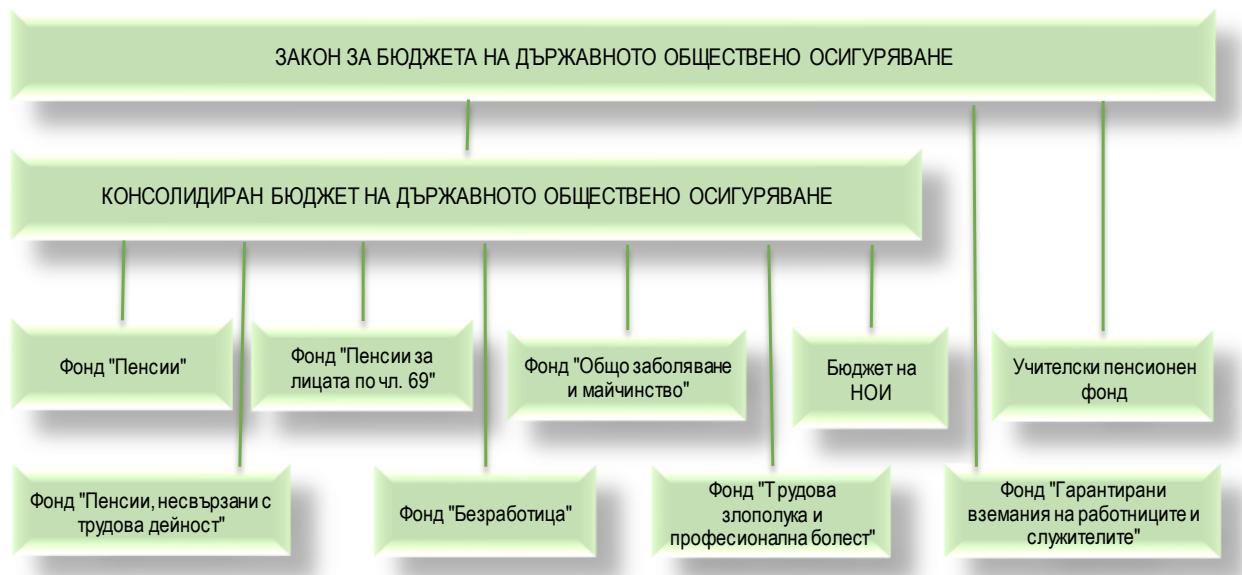
тях са станали в „Преработваща промишленост“; 16,3% в „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“; 12,9% в „Транспорт, складиране и пощи“; 8,8% в „Строителство“; 5,3% в „Образование“; 4,3% в „Хуманно здравеопазване и социална работа“; 4,0% в „Култура, спорт и развлечения“.

Най-много смъртни трудови злополуки, станали на работното място, са регистрирани в секторите: „Транспорт, складиране и пощи“ – 15; „Преработваща промишленост“ – 12; „Строителство“ и „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 9.

КОНСОЛИДИРАН БЮДЖЕТ НА ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ ЗА 2025 г.

Бюджетът на държавното обществено осигуряване е основният финансов план на социалноосигурителната система. Структурата на бюджета следва модела на фондовата организация на общественото осигуряване съобразно спецификата на осигурителните рискове, съвкупността на осигурените лица, изискванията на единната бюджетна класификация и разпоредбите на чл. 89, ал. 2 от Закона за публичните финанси по отношение на съставните елементи на ЗБДОО.

Законът за бюджета на ДОО за 2025 г. съдържа консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване, бюджетите на фондовете: „Пенсии“, „Пенсии за лицата по чл. 69“, „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, „Трудова злополука и професионална болест“, „Общо заболяване и майчинство“, „Безработица“ и бюджета на Националния осигурителен институт. С него се приемат като приложения и годишните бюджети на Учителския пенсионен фонд и на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“, които не се включват в консолидирания бюджет на ДОО.

Фигура № 16: Бюджетна структура на ДОО

Основните макроикономически показатели, заложи в средносрочната бюджетна прогноза за периода 2025 – 2027 г., действащата нормативна уредба и реализираните политики през годината, определят рамката на консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване и обуславят неговото изпълнение.

Анализът на изпълнението на консолидирания бюджет на ДОО и на бюджетите по фондове показва реализирането на една от основните функции на НОИ – да управлява ефективно и прозрачно средствата на ДОО в съответствие с фондовия принцип за финансиране и изразходване на средствата според структурата на осигурените социални рискове. Последващият контрол върху изпълнението на бюджета в неговите съставни части по осигурителни фондове и социалноосигурителни програми, финансирани от тези фондове, е действен инструмент за проследяване набирането и изразходването на бюджетните средства, реализацията на дългосрочните и годишните приоритети на социалноосигурителната политика и постигнатите резултати.

Основните резултати, с които се характеризира изпълнението на бюджета на ДОО за 2025 г. по отделните части на бюджетната структура, са детайлно представени в следващите части на този документ.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДНАТА ЧАСТ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ НА ДОО ЗА 2025 г.

В приходната си част консолидираният бюджет на ДОО за 2025 г. се реализира при следните социалноосигурителни политики и параметри:

- Запази се размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ и фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, както и размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фонд „Общо заболяване и майчинство“ и фонд „Безработица“ на нивата от 2024 г.;
- Размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ през 2025 г. е, както следва:
 - За работещите при условията на трета категория труд – 19,8 на сто за родените преди 1 януари 1960 г., при съотношение – 11,02 за сметка на работодателя и 8,78 за сметка на работника и 14,8 на сто за лицата, родени след 31 декември 1959 г., съответно при съотношение 8,22:6,58;
 - За работещите при условията на първа и втора категория труд и за лицата по чл. 69а от КСО осигурителната вноска е 22,8 на сто за лицата, родени преди 1 януари 1960 г. (за осигурител и осигурен съответно е 14,02 и 8,78) и 17,8 на сто за родените след 31 декември 1959 г. (за осигурител и осигурен – 11,22 и 6,58).
- Размерът на осигурителната вноска за лицата, осигурени във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ е 60,8 на сто за лицата, родени преди 1 януари 1960 г. и 55,8 на сто за лицата, родени след 31 декември 1959 г.;
- Осигурителната вноска за фонд „Общо заболяване и майчинство“ е 3,5%, а за фонд „Безработица“ – 1,0%, разпределена между осигурител и осигурено лице при съотношение 60:40;
- Запазиха се размерите на диференцираните осигурителни вноски за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ – между 0,4 и 1,1 на сто според степента на риска за икономическата дейност и са изцяло за сметка на осигурителя, съгласно приложение № 2 към чл. 14 от ЗБДОО за 2025 г.;
- През 2025 г. минималният месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица от 1 април се увеличи от 933 лв. на 1 077 лв.;
- Минималният месечен размер на осигурителния доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители от 1 април се увеличи от 933 лв. на 1 077 лв.;
- Максималният месечен размер на осигурителния доход за всички осигурени лица се увеличи от 1 април 2025 г. от 3 750 лв. на 4 130 лв.;
- За 2025 г. се определи приход в бюджета на НОИ в размер на 90 000 лв. от приходите на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ за дейностите по чл. 13 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя;

- За 2025 г. не се внасят вноски за фонд „ГВРС“, като определения максимален размер на гарантираните вземания се увеличи от 1 април 2025 г. от 2 332,50 лв. на 2 692,50 лв.;
- Провежданата политика по доходите на увеличение на разходите за персонал в бюджетния сектор и увеличаване възнагражденията на педагогическите специалисти.

Приходите по осигурителните фондове на ДОО се набират основно от осигурителните вноски, плащани от работодатели, работници и служители, и от самоосигуряващи се лица. Сумата на приходите от осигурителни вноски за всеки един от осигурителните фондове се определя въз основа на осигурителния доход, включващ всички доходи и възнаграждения от трудова дейност на осигурените лица. Броят на осигурените лица, осигурителните им доходи, размерът на осигурителните вноски и процентът на събираемост са основни параметри, определящи приходите на общественото осигуряване. Те от своя страна, са пряко свързани с демографските и икономически условия в страната.

Общият брой на осигурените лица, за които са постъпили приходи от осигурителни вноски през 2025 г., е 2 866 558, при планирани 2 844 988 или с 21 570 души повече (таблица № 18).

Работещите по трудов договор общо от I-ва, II-ра и III-та категория труд са 2 445 716 и представляват 85,3% от осигурените в ДОО лица. Техният брой е с 26 668 повече от планирания, което се дължи основно на увеличени брой осигурени лица в трета категория труд.

Държавните служители, съдиите, прокурорите, следователите и съдебните служители по Закона за съдебната власт са общо 48 860, което е с 1 542 повече от планирания им брой. В структурата на осигурените лица, делът им е 1,7%.

Работещите без трудови правоотношения, осигурени само за пенсия са 42 721 (с 5 446 души по-малко от предвиденото в плана) и заемат дял от 1,5% в структурата на осигурените лица.

Членове на кооперации, работещи без трудови правоотношения в кооперацията са 610 лица, а лицата, включени в *програми за подкрепа на майчинството и насърчаване на заетостта* и осигурени на това основание са едва 20.

Броят на *лицата, осигурени за собствена сметка*, за които са постъпили вноски, е 241 281 (8,4% от всички осигурени лица), при планирани 244 223 или с 2 942 по-малко. От тях 70,9% или 171 177 (при план 170 264) са избрали да се осигуряват за всички социални рискове, без трудова злополука и професионална болест и безработица и 29,1% или 70 104 (при план 73 959) са се осигурявали само за пенсия.

Таблица № 17: Структура на осигурените лица

Показатели	2025 г.	2024 г.
Работещи по трудов договор от I, II и III категория труд	85,3%	85,5%
- I категория труд	0,3%	0,3%
- II категория труд	4,6%	4,6%
- III категория труд	95,1%	95,1%
Държавни служители, съдии, прокурори, следователи и съдебни служители по Закона за съдебната власт	1,7%	2,2%
Работещи без трудови правоотношения	1,5%	1,4%
Членове на кооперации, работещи без трудови правоотношения	0,02%	0,02%
Лица, включени в програми за подкрепа на майчинството и насърчаване на заетостта	0,001%	0,006%
Самоосигуряващи се лица	8,4%	8,7%
- осигурени за всички социални рискове (без ТЗПБ и безработица)	70,9%	70,4%
- осигурени само за пенсия	29,1%	29,6%

Основните фактори, които оказват влияние върху изпълнението на бюджета на ДОО за 2025 г. и сравнителен анализ на отделните категории осигурени лица спрямо предходната година са представени по-долу:

- През 2025 г. растежът на реалния БВП на България възлезе на 3,1% (при 2,8% през 2024 г.), като основен положителен принос имаше частното потребление;
- Крайните потребителски разходи на домакинствата нараснаха (със 7,7% на годишна база) в реално изражение, като бяха подкрепени от динамиката на пазара на труда по линия както на увеличение на броя на заетите лица, така и на повишението на доходите от труд в реално изражение;
- Запази се тенденцията номиналните възнаграждения от труд да нарастват с темп, по-висок от този на потребителските цени. Основните фактори, които оказваха влияние за растежа на заплатите, бяха засиленото търсене на труд в условията на нарастваща икономическата активност и запазващ се съществен недостиг на работна сила, както и увеличението на заплатите в бюджетната сфера и на минималната работна заплата от месец април;
- Условията на пазара на труда останаха затегнати през 2025 г., като броят на заетите лица се повиши с 2,2% в условията на свиваща се работна сила. Основен принос за нарастването на заетостта имаше секторът на услугите, най-вече подсектор „търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство“. Броят на заетите лица в строителството също се повиши, докато в промишлеността и селското стопанство беше отчетено понижение за четвърта поредна година;
- Коефициентът на икономическа активност се понижи слабо до 73,5% през 2025 г. (спрямо 74,0% през 2024 г.) в резултат на неблагоприятните демографски процеси в страната, което се дължеше най-вече на преминаване на част от лицата в работната сила към неактивност;
- Темповете на развитие на икономиката, икономическата активност и състоянието на пазара на труда имат определящо значение за динамиката на броя на осигурените лица и нарастването на средния осигурителен доход, респективно – за динамиката на приходите от осигурителни вноски в ДОО;
- През 2025 г. осигурените лица (2 866 558 бр.) надминават нивата от 2019 г. (2 794 029 бр.). За шеста поредна година се отчита нарастване на броя на осигурените лица, което успява да компенсира регистрираното през 2020 г. съществено понижение;
- Общият брой на осигурените лица през 2025 г. се увеличи с 34 862 лица или с 1,2% спрямо предходната година;
- Броят на осигурените лица, работещи по трудов договор (общо в трите категории труд) се увеличи с 25 346 или с 1,0%. Най-голямо е увеличението в броя на осигурените лица, работещи при условията на най-масовата трета категория труд – с 24 412 спрямо 2024 г. или с 1,1%. Увеличение в броя на осигурените лица се отчита и при работещите във втора категория труд с 1 113 (1,0%), като при работещите в условията на първа категория труд се отчита намаление със 179 лица;
- Известно намаление на броя на осигурените лица се отчита при броя на държавните служители, съдии, прокурори, следователи и съдебни служители по Закона за съдебната власт с 14 762 или с 23,2% спрямо предходната година;
- При работещите без трудови правоотношения, осигурени от възложител се наблюдава увеличение с 3 913 лица или с 10,1% в сравнение с 2024 г.;
- Намаление от 3 734 или с 10,1% се отчита в броя на самоосигуряващите се лица, като се наблюдава спад както в групата на самоосигуряващите лица само за пенсия (с 2 438 души или с 3,4%), така и при самоосигуряващите лица за всички осигурителни случаи (с 1 296 или с 0,8%).

Таблица № 18: Осигурени лица и средномесечен осигурителен доход на база приходи от осигурителни вноски

Показатели	2025 г.				2024 г.	
	План		Отчет		Отчет	
	брой	СОД – лв.	брой	СОД – лв.	брой	СОД – лв.
ОСИГУРЕНИ ЛИЦА – ОБЩО*	2 844 988	1 985,04	2 866 558	1 922,79	2 831 696	1 697,67
Общо осигурени от I, II и III категория труд	2 419 048	2 012,91	2 445 716	1 945,41	2 420 370	1 726,49
- осигурени от I категория труд	6 098	2 834,04	6 338	2 789,86	6 517	2 447,94
- осигурени от II категория труд	114 049	1 995,72	112 362	2 028,61	111 249	1 837,15
- осигурени от III категория труд	2 298 901	2 013,69	2 327 016	1 939,10	2 302 604	1 719,10
Държавни служители, съдии, прокурори, следователи и съдебни служители по Закона за съдебната власт	47 318	3 027,79	48 860	2 914,97	63 622	2 607,75
Членове на кооперации, работещи без трудови правоотношения	607	505,71	610	435,65	617	424,96
Лица, включени в програми за подкрепа на майчинството и насърчаване на заетостта	307	1 082,95	20	1 016,44	170	902,32
Осигурени от възложител лица (само за пенсия), работещи без трудови правоотношения	48 167	674,16	42 721	556,89	38 808	588,41
Самоосигуряващи се лица	244 223	1 162,34	241 281	1 093,91	245 015	1 010,41
- самоосигуряващи се лица за всички социални рискове (без ТЗПБ и безработица)	156 590	1 250,22	158 356	1 168,39	159 213	1 028,88
- самоосигуряващи се лица само за пенсия	63 600	1 209,77	61 238	1 139,89	63 309	991,69
- самоосигуряващи се земеделски стопани и тютюнопроизводители, осигурени за всички социални рискове (без ТЗПБ и безработица)	13 674	1 077,00	12 821	1 043,29	13 260	936,62
- самоосигуряващи се земеделски стопани и тютюнопроизводители, осигурени само за пенсия	10 359	1 077,00	8 866	1 027,83	9 233	926,18

*Забележка: * В общия брой на осигурените лица са включени и наетите по специални закони. СОД по отчет е изчислен на база постъпилите приходи от осигурителни вноски.*

Източник: Касов отчет за изпълнение на бюджета на ДОО за 2025 г.

Осигурителен доход е доходът, върху който се дължат осигурителни вноски и включва всички възнаграждения, включително начислените и неизплатени или неначислените, и други доходи от трудова дейност. Регламентира се ежегодно със Закона за бюджета на ДОО в диапазон между минимален месечен размер, определен по икономически дейности и квалификационни групи професии, за някои групи осигурени лица, и максимален размер, еднакъв за всички осигурени лица.

Осигурителният доход на *осигурените от работодател лица* представлява полученото, включително начисленото и неизплатено или неначисленото брутно трудово възнаграждение, но върху не по-малко от минималния месечен осигурителен доход за съответната професия по основна икономическа дейност на осигурителя. Включва всички доходи и възнаграждения, включително изплатеното от осигурителя възнаграждение за първите два работни дни от временната неработоспособност и други доходи от трудова дейност с ограничение до максималния му месечен размер. Минималният месечен осигурителен доход за съответната

професия по основна икономическа дейност на осигурителя се определя пропорционално на дните с възнаграждения/доходи, които са елемент на осигурителния доход.

Осигурителните вноски за *държавните служители* се дължат върху получените или начислени и неизплатени брутни месечни възнаграждения по служебни правоотношения, но върху не повече от максималния месечен размер на осигурителния доход и са за сметка на държавния бюджет. За държавните служители не се определят минимални осигурителни доходи, както при работниците и служителите наети по трудови правоотношения.

Самоосигуряващите се лица текущо през годината внасят авансово осигурителни вноски върху избран месечен осигурителен доход, който е в диапазона между минималния и максималния месечен размер на осигурителния доход, определен със ЗБДОО за съответната година. Окончателният размер на месечния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица (без земеделските стопани и тютюнопроизводители, упражняващи само земеделска дейност) се определя за периода, през който е упражнявана трудова дейност през предходната година, въз основа на данните, декларирани в справка към годишната данъчна декларация по Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ). Годишният осигурителен доход на самоосигуряващите се лица се формира като разлика между декларирания или определения с ревизионен акт по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс облагаем доход от упражняване на съответната трудова дейност и сбора от доходите, върху които са внасяни авансово осигурителни вноски. Върху годишния осигурителен доход се дължи окончателна осигурителна вноска в размера, определен за фонд „Пенсии“, фонд „Общо заболяване и майчинство“ за самоосигуряващите се лица, които са избрали да се осигуряват в този фонд и за ДЗПО в УПФ за родените след 31.12.1959 г.

Морските лица се осигуряват върху избран месечен осигурителен доход, който не може да бъде по-малък от минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със ЗБДОО за съответната година. Морските лица не са самоосигуряващи се по смисъла на КСО, но осигурителният им доход е обвързан с минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица.

Средният осигурителен доход на база постъпилите приходи от осигурителни вноски през 2025 г. е 1 922,79 лв. (при план 1 985,04 лв.) и е с 13,3 на сто по-висок от отчетения през 2024 г. (1 697,67 лв.).

ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ

Общо постъпилите приходи и трансфери в консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване за 2025 г. са 27 351 442,3 хил. лв., като в сравнение с предходната година са с 2 749 970,1 хил. лв. или с 11,2 на сто повече.

Планираните приходи (без трансфери) за ДОО са 15 180 870,3 хил. лв., а са постъпили 15 155 325,3 хил. лв., или с 25 545,0 хил. лв. (0,2 на сто) по-малко от уточнения план. Спрямо предходната година приходите (без трансферите) са се увеличили с 2 056 010,6 хил. лв., или с 15,7 на сто.

Делът на приходите от осигурителни вноски е 98,1 на сто от общите приходи за 2025 г. Планираните приходи от осигурителни вноски са 15 045 329,9 хил. лв., а са постъпили 14 868 995,7 хил. лв. и формират 98,8 на сто изпълнение на уточнения план. Отчетеното неизпълнение със 176 334,2 хил. лв. (1,2 на сто) е отражение на по-умереното нарастване на средния осигурителен доход спрямо предвиденото за периода.

В бюджета на ДОО са планирани 136 917,4 хил. лв. неданъчни приходи, а са постъпили 287 315,7 хил. лв., или със 150 398,4 хил. лв. повече. Те включват приходи и доходи от собственост – 8 163,5 хил. лв., глоби, санкции и наказателни лихви – 13 946,2 хил. лв., други приходи – 265 198,8 хил. лв. и постъпления от продажба на нефинансови активи – 7,3 хил. лв. Преизпълнението на плана на неданъчните приходи се дължи основно на постъпилите със 149 973,7 хил. лв. повече приходи от прехвърлени/акумулирани средства от осигурителни

вноски, постъпили по чл. 4б, чл. 4в и чл. 69б от КСО (прехвърлените във фонд „Пенсии“, фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ средства, натрупани по индивидуалните партии на осигурените в универсалните и професионалните пенсионни фондове лица).

По бюджета на ДОО са постъпили помощи и дарения в размер на 302,7 хил. лв., които не са планирани в ЗБДОО за 2025 г.

Приходите от осигурителни вноски през 2025 г. представляват 54,4% от всички постъпили приходи и трансфери в консолидирания бюджет на ДОО (при 52,4% за предходната година и 51,8% за 2023 г.).

Таблица № 19: Постъпили приходи и трансфери в консолидирания бюджет на ДОО

Показатели	2025				2024		% изпълнение през 2025 г. спрямо	
	План **		Отчет		Отчет		План 2025 г.	Отчет за 2024 г.
	(хил. лв.)	структура	(хил. лв.)	структура	(хил. лв.)	структура		
ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	27 488 115,8	100,0%	27 351 442,3	100,0%	24 601 472,2	100,0%	99,5%	111,2%
Осигурителни приходи	15 045 329,9	54,7%	14 868 995,7	54,4%	12 883 334,5	52,4%	98,8%	115,4%
Осигурителни вноски	15 045 329,9	100,0%	14 868 995,7	100,0%	12 883 334,5	100,0%	98,8%	115,4%
- работодатели / възложители	9 270 794,1	61,6%	9 201 586,3	61,9%	7 835 079,5	60,8%	99,3%	117,4%
- лични вноски от работници и служители	4 991 413,3	33,2%	4 904 142,4	33,0%	4 374 276,5	34,0%	98,3%	112,1%
- самоосигуряващи се	663 526,1	4,4%	619 015,8	4,2%	552 453,9	4,3%	93,3%	112,0%
- главница по ревизионни актове за начет от НАП	1 895,5	0,01%	2 212,8	0,01%	2 294,9	0,02%	116,7%	96,4%
- по чл. 4б, чл. 4в и чл. 157, ал. 7 от КСО	117 700,9	0,8%	142 038,5	1,0%	119 229,7	0,9%	120,7%	119,1%
Неданъчни приходи	136 917,4	0,5%	287 315,7	1,1%	217 400,0	0,9%	209,8%	132,2%
Приходи и доходи от собственост	7 982,0	5,8%	8 163,4	2,8%	8 736,1	4,0%	102,3%	93,4%
Глоби, санкции и наказателни лихви	12 705,4	9,3%	13 946,2	4,9%	13 689,9	6,3%	109,8%	101,9%
Други приходи	116 230,0	84,9%	265 198,8	92,3%	194 971,9	89,7%	228,2%	136,0%
Постъпления от продажба на нефинансови активи	-	-	7,3	0,003%	2,1	-	-	347,6%
Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 377,0	-	-1 288,8	-	-1 419,8	-	93,6%	90,8%
Помощи и дарения	-	-	302,7	0,001%	-	-	-	-
Получени трансфери от Централния бюджет за ДОО	467 821,8	1,7%	606 752,3	2,2%	555 436,5	2,3%	129,7%	109,2%
Допълнителен трансфер от ЦБ/ ДБ за покриване на недостига от средства	11 839 423,7	43,1%	11 580 108,9	42,3%	10 946 552,6	44,5%	97,8%	105,8%
Трансфер за поети осигурителни вноски и данъци	-	-	9 143,4	-	-	-	-	-
Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост	-	-	112,4	-	141,4	-	-	79,4%

*Забележка: **Уточненият план за годината по показателите на приходите, разходите и трансферите отразява извършените промени по бюджета на ДОО за 2025 г., в съответствие с одобрените от Министерския съвет постановления за предоставяне на допълнителни трансфери по бюджета на ДОО за 2025 г. (на основание чл. 114, ал. 3 от ЗПФ), както и извършените компенсирани промени между отделните разходни показатели по бюджета на ДОО за 2025 г., утвърдени от Надзорния съвет на НОИ (на основание чл. 114, ал. 2 от ЗПФ).*

ОСИГУРИТЕЛНИ ПРИХОДИ

В бюджета на ДОО осигурителните приходи се формират изцяло от приходи от осигурителни вноски, които се състоят главно от вноски на работодатели/възложители, осигурени лица (лични вноски) и от самоосигуряващи се лица.

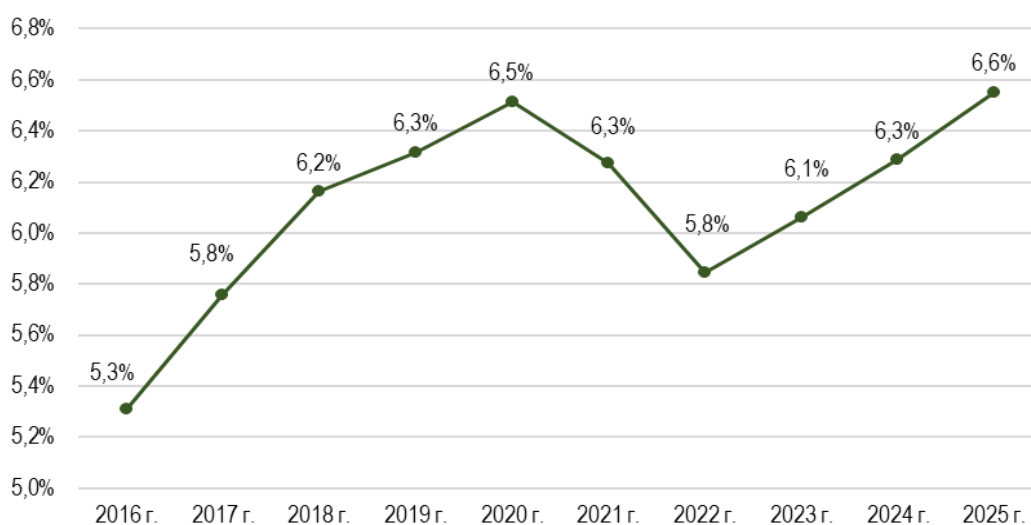
През 2025 г. са постъпили 14 868 995,7 хил. лв. (при планирани 15 045 329,9 хил. лв.) приходи от осигурителни вноски. Неизпълнението на плана се дължи основно на по-умереното нарастване на средния осигурителен доход спрямо предвиденото за периода.

През годината приходите от осигурителни вноски са с 1 985 661,2 хил. лв. или с 15,4 на сто повече от същите през 2024 г. (12 883 334,5 хил. лв.). Основните фактори за по-високите приходи от осигурителни вноски, в сравнение с предходната година, са както следва:

- Повишението на минималната работна заплата от 1 януари 2025 г. с 15,4 на сто, което доведе до нарастване на минималните осигурителни доходи по икономически дейности и квалификационни групи професии;

- Увеличението на минималния месечен осигурителен доход на самоосигуряващите се лица от 1 април 2025 г. от 933 лв. на 1 077 лв. (15,4 на сто);
- Увеличението на минималния месечен осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводители от 1 април 2025 г. от 933 лв. на 1 077 лв. (15,4 на сто);
- Увеличение на максималния месечен размер на осигурителния доход от 1 април 2025 г. от 3 750 лв. на 4 130 лв. (с 10,1 на сто);
- Провежданата политика по доходите на увеличаване възнагражденията на служителите в бюджетния сектор и педагогическия персонал.

Основен измерител на общото осигурително участие е съотношението на приходите от осигурителни вноски към brutния вътрешен продукт. Стойността на показателя се увеличава с 0,3 процентни пункта спрямо предходната година от 6,3% на 6,6%.

Фигура № 17: Приходи от осигурителни вноски към БВП (%)

Елементи на приходите от осигурителни вноски

1. Вноските от работодатели/възложители за наетите от тях лица заемат най-голям дял (61,9%) в структурата на общите приходи от осигурителни вноски в отчета за 2025 г., като в тази група са включени преведените суми за работещите по трудов договор от първа, втора и трета категория труд, за държавните служители и наетите в специални дейности и във Висшия съдебен съвет, за работещите без трудово правоотношение и др. Те възлизат на 9 201 586,3 хил. лв., при планирани 9 270 794,1 хил. лв., или 99,3 на сто изпълнение. В сравнение с 2024 г. постъпилите приходи са с 1 366 506,8 хил. лв. или със 17,4 на сто повече.

- В структурата на приходите от осигурителни вноски от работодатели/възложители, най-съществен дял (87,8%) имат постъпленията за работещите по трудов договор от I-ва, II-ра и III-та категория труд. През 2025 г. тези приходи са в размер на 6 407 084,4 хил. лв. (изпълнението е 97,9 на сто), като са постъпили 139 186,8 хил. лв. по-малко приходи от планираното. От тях 5 994 527,2 хил. лв. са вноските за работещите при условията на трета категория труд (97,7 на сто изпълнение на плана) и 412 557,3 хил. лв. за лицата, работещи при условията на първа и втора категория труд (100,1 на сто изпълнение на плана). Отчетеният средномесечен осигурителен доход за осигурените от най-масовата трета категория труд е 1 939,10 лв., като спрямо 2024 г. е по-висок с 12,8 на сто. За осигурените лица, работещи при условията на първа категория труд, отчетеният средномесечен осигурителен доход е

2 789,86 лв. и се увеличава с 14,0 на сто спрямо 2024 г., а за работещите при втора категория – 2 028,61 лв. като се повишава с 10,4 на сто спрямо предходната година;

- Приходите от осигурителни вноски за държавните служители, съдиите, прокурорите, следователите и лицата, заети в сектор „Сигурност“, са в размер на 2 324 897,9 хил. лв. или 103,1 на сто изпълнение на плана (2 255 370,9 хил. лв.). Делът им в структурата на вноските от работодатели/възложители е 25,3%. В сравнение с 2024 г. за тази категория осигурени, за които осигурителните вноски са изцяло за сметка на работодателя (т.е. за сметка на ДБ), постъпленията са с 542 892,4 хил. лв. (30,5 на сто) повече;

- Постъпленията от осигурителни вноски за работещите без трудови правоотношения са в размер 23 829,3 хил. лв., при планирани 32 633,2 хил. лв. Отчетените приходи от осигурителни вноски са с 882,4 хил. лв. повече от същите през 2024 г.;

- Приходите от осигурителни вноски за членовете на кооперации, работещи без трудови правоотношения в кооперацията са в размер на 375,5 хил. лв. и са с 63,9 хил. лв. по-малко от планираните и с 1,6 хил. лв. повече от отчетените през 2024 г.;

- Във фонд „Пенсии“ и фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, постъпват осигурителни вноски, дължими за лица, които не са работили поради предвидени в КСО обективни причини, а именно: незаконно недопускане или отстраняване от работа или оставане без работа поради уволнение, което е признато за незаконно от компетентните органи, непредоставена от осигурителя подходяща работа на трудоустроени лица и др. За тези лица осигурителната вноска е изцяло за сметка на работодателя и е в размера като за фонд „Пенсии“ и съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“. През 2025 г. тези приходи възлизат на 180,6 хил. лв., като спрямо предходната година са с 31,9 хил. лв. повече;

- Постъпленията от осигурителни вноски за лицата, включени в програми за подкрепа на майчинството и насърчаване на заетостта, са в размер на 25,4 хил. лв., което е със 165,8 хил. лв. по-малко от отчетеното през 2024 г.;

- От осигурителни вноски за фонд „Трудова злополука и професионална болест“ за лицата, осигурени за инвалидност, старост, смърт, временна неработоспособност и временно намалена работоспособност поради трудова злополука и професионална болест, са постъпили 442 933,8 хил. лв., което е с 3,2 на сто повече от планираните (429 327,6 хил. лв.) и с 54 891,6 хил. лв. повече спрямо предходната година.

Таблица № 20: Приходи от осигурителни вноски

Показатели	2025 г.				2024 г.		изпълнение през 2025 г. спрямо	
	План		Отчет		Отчет		План 2025 г.	Отчет за 2024 г.
	(хил. лв.)	структура	(хил. лв.)	структура	(хил. лв.)	структура	%	%
Осигурителни вноски от работодатели/възложители	9 270 794,1	61,6%	9 201 586,3	61,9%	7 835 079,5	60,8%	99,3%	117,4%
1. Общо за осигурените от I, II и III категория труд	6 546 271,2	83,6%	6 407 084,4	81,8%	5 639 421,9	72,0%	97,9%	113,6%
- III-та категория труд	6 134 007,1	93,7%	5 994 527,2	93,6%	5 268 968,7	93,4%	97,7%	113,8%
- I-ва и II-ра категория труд	412 264,1	6,3%	412 557,3	6,4%	370 453,3	6,6%	100,1%	111,4%
2. Държавни служители, съдии, прокурори, следователи и лица, заети в сектор "Сигурност"	2 255 370,9	24,3%	2 324 897,9	25,3%	1 782 005,5	22,7%	103,1%	130,5%
3. Осигурителни вноски за работещите без трудови правоотношения	32 633,2	0,4%	23 829,3	0,3%	22 946,9	0,3%	73,0%	103,8%
4. Осигурителни вноски за членове на кооперации, работещи без трудови правоотношения в кооперацията	439,4	0,00%	375,5	0,00%	373,9	0,00%	85,5%	100,4%
5. Осигурителни вноски за Ф "ТЗПБ" за лицата, осигурени за трудова злополука и проф. болест от работодатели - от 0,4 до 1,1%	429 327,6	4,6%	442 933,8	4,8%	388 042,2	5,0%	103,2%	114,1%

6. Осигурителни вноски върху обезщетенията за оставане без работа - по КТ, Закона за висшето образование и ЗДСл.	2 922,9	0,03%	2 259,4	0,02%	1 949,1	0,02%	77,3%	115,9%
7. Осигурителни вноски за ф "Пенсии" и ф "Пенсии за лицата по чл. 69", поради незаконно недопускане или отстраняване от работа	3 412,3	0,04%	180,6	0,002%	148,7	0,002%	5,3%	121,5%
8. Осигурителни вноски за включените в програми за подкрепа на майчинството и насърчаване на заетостта	416,6	0,00%	25,4	0,0003%	191,3	0,002%	6,1%	13,3%
Лични осигурителни вноски	4 991 413,3	33,2%	4 904 142,4	33,0%	4 374 276,5	34,0%	98,3%	112,1%
Осигурителни вноски от самоосигуряващи се лица	663 526,1	4,4%	619 015,8	4,2%	552 453,9	4,3%	93,3%	112,0%
1. Осигурени само за пенсия	137 997,2	20,8%	124 744,9	20,2%	112 459,5	20,4%	90,4%	110,9%
2. Осигурени само за пенсия земеделски стопани и тютюнопроизводители	20 072,7	3,0%	16 301,2	2,6%	15 348,4	2,8%	81,2%	106,2%
3. Осигурени за всички соц. рискове (без ТЗПБ и безработица)	431 719,0	65,1%	407 177,5	65,8%	360 939,1	65,3%	94,3%	112,8%
4. Осигурени за всички соц. рискове (без ТЗПБ и безработица) земеделски стопани и тютюнопроизводители	32 531,0	4,9%	29 451,4	4,8%	27 383,5	5,0%	90,5%	107,6%
5. Осигурителни вноски от самоосигуряващи се лица при год. изравняване/облагане на доходите за предходната година	6 525,7	1,0%	4 893,6	0,8%	4 372,2	0,8%	75,0%	111,9%
6. Осигурителни вноски за закупен осигурителен стаж по чл. 9а, ал. 1 и 2 от КСО	34 680,4	5,2%	36 447,1	5,9%	31 951,1	5,8%	105,1%	114,1%
Главница по ревизионни актове за начет от НАП	1 895,5	0,01%	2 212,8	0,01%	2 294,9	0,02%	116,7%	96,4%
Осигурителни вноски по чл. 4б, чл. 4в и чл. 157, ал. 7 от КСО	117 700,9	0,8%	142 038,5	1,0%	119 229,7	0,9%	120,7%	119,1%
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ	15 045 329,9	100,0%	14 868 995,7	100,0%	12 883 334,5	100,0%	98,8%	115,4%

2. Личните вноски от наетите по трудови и без трудови правоотношения заемат второ място в структурата на приходите от осигурителни вноски (33,0%). През 2025 г. са постъпили 4 904 142,4 хил. лв. вноски от работници и служители, като изпълнението спрямо плана е 98,3 на сто. В сравнение с 2024 г. постъпленията от личните вноски на работници и служители са нараснали с 529 865,9 хил. лв. или с 12,1 на сто.

3. Приходите от осигурителни вноски общо от самоосигуряващите се лица са в размер 619 015,8 хил. лв., при планирани 663 526,1 хил. лв. В тях са включени и постъпилите осигурителни вноски през годината за заплатен осигурителен стаж по чл. 9а, ал. 1 и 2 от КСО (за времето на обучение на лицата, завършили висше или полувисше образование и за недостигащия осигурителен стаж за придобиване право на пенсия за ОСВ по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО) и осигурителните вноски при годишното изравняване на доходите на самоосигуряващите се лица. В сравнение с 2024 г. при приходите от осигурителни вноски от лицата, осигурени за собствена сметка е отчетен ръст от 12,0 на сто или с 66 561,9 хил. лв. повече. Те заемат дял от 4,2% в общите приходи от осигурителни вноски през 2025 г. Нарастването на приходите от вноски за самоосигуряващите се лица е вследствие на ръста на средния осигурителен доход, който през 2025 г. е 1 093,91 лв. и е с 8,3% по-висок от отчетения през 2024 г. (1 010,41 лв.), което е в резултат на определения по-висок норматив на минималния осигурителен доход за всички самоосигуряващи се лица.

- В приходите от осигурителни вноски на самоосигуряващите се лица най-висок относителен дял (65,8%) заемат приходите за лицата, осигуряващи се за всички осигурени социални рискове, без ТЗПБ и безработица. Постъпили са 407 177,5 хил. лв., което е с 46 238,4 хил. лв. или с 12,8% повече от същите през предходната година. Броят на лицата, избрали да се осигуряват за всички осигурени социални рискове за своя сметка през 2025 г. е 158 356 души

и е с 857 осигурени по-малко в сравнение с предходната година. Средният осигурителен доход за тези лица е 1 168,39 лв. и е с 13,6 на сто по-висок спрямо 2024 г. (1 028,88 лв.);

- Приходите от осигурителни вноски на регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители, избрали да се осигуряват за всички осигурени социални рискове, без ТЗПБ и безработица, са 29 451,4 хил. лв. (с 2 067,9 хил. лв. или със 7,6% повече от същите за 2024 г.). Регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители, които са се осигурявали във фондовете „Пенсии“ и „Общо заболяване и майчинство“, са 12 821 и са с 439 лица по-малко от броя им през предходната година. Те са внасяли осигуровки върху среден месечен доход в размер на 1 043,29 лв., като се запазва тенденцията средният осигурителен доход за тези лица да е близък до нормативно определения минимален размер, който през 2025 г. се повиши от 1 април от 933 лв. на 1 077 лв.;

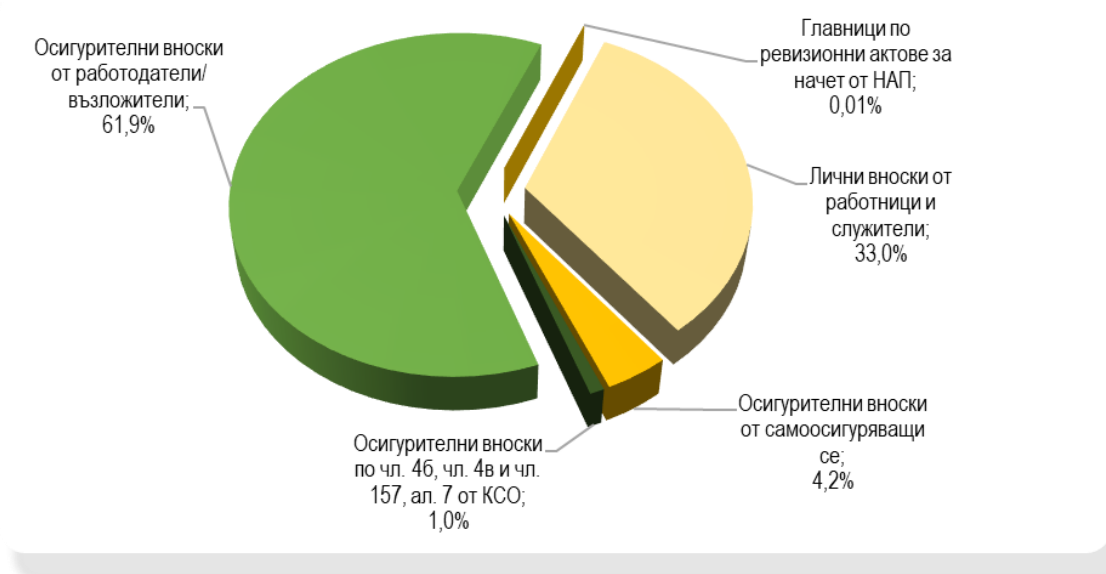
- Постъпленията от осигурителни вноски за самоосигуряващите се лица, осигурени само за пенсия възлизат на 124 744,9 хил. лв. и са с 12 285,4 хил. лв. повече от отчетените приходи за тази категория лица през предходната година. През 2025 г. 61 238 самоосигуряващи се са внасяли вноски само за пенсия, като броят им намалява с 2 071 спрямо 2024 г. Средният осигурителен доход на избралите да се осигуряват само за пенсия е 1 139,89 лв. и е с 14,9% по-висок от предходната година;

- Осигурителните приходи от земеделските стопани и тютюнопроизводители, избрали да се осигуряват само във фонд „Пенсии“ са 16 301,2 хил. лв., което е с 952,9 хил. лв. (с 6,2%) повече от 2024 г. Броят на осигурените само за пенсия земеделски стопани и тютюнопроизводители е 8 866 (с 367 по-малко от 2024 г.), с осигурителен доход в размер на 1 027,83 лв. (при 926,18 лв. през 2024 г.);

- След годишното изравняване на осигурителния доход за предходни години от самоосигуряващите се лица са постъпили 4 893,6 хил. лв. В сравнение с 2024 г. приходите от осигурителни вноски във фондовете „Пенсии“ и „Общо заболяване и майчинство“ от лицата, които са внасяли авансово осигуровки върху по-ниски доходи и след това са довели дължимите вноски при годишното изравняване с декларирането на по-високи доходи, са с 521,4 хил. лв. повече;

- Приходите във фонд „Пенсии“ от лицата, завършили висше или полувисше образование, внесли осигурителни вноски за заплащане на осигурителен стаж за времето на обучение и за лицата, на които не им достига до 5 години осигурителен стаж за придобиване право на пенсия за ОСВ по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО (на основание чл. 9а, ал. 1 и 2 от КСО) през 2025 г. са 36 447,1 хил. лв., а изпълнението на плана е 105,1 на сто. Спрямо отчета за 2024 г. са постъпили с 4 496,0 хил. лв. повече. Осигурителните вноски се изчисляват с процента, определен за фонд „Пенсии“ за родените преди 01.01.1960 г. (за 2025 г. – 19,8%) върху минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, определен със ЗБДОО към датата на внасянето на вноските (от 1 април – 1 077 лв.). Сумата на осигурителните вноски за един месец заплатен осигурителен стаж от 1 април е 213,25 лв. Възможността да заплатят осигурителни вноски за период до 5 години, може да се ползва от лицата, навършили изискуемата по чл. 68, ал. 1 от КСО възраст за пенсиониране.

4. Приходите от осигурителни вноски за лица, избрали да се осигуряват само във фонд „Пенсии“/съответно фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ (чл. 46 от КСО), лица, избрали да не се осигуряват в професионален пенсионен фонд, а само в ДОО (чл. 4в от КСО), осигурителните вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване в професионален пенсионен фонд за лицата, които получават пенсия за осигурителен стаж и възраст (чл. 157, ал. 7 от КСО) са 142 038,5 хил. лв. Делът им в структурата на приходите от осигурителни вноски е 1,0% и в сравнение с плана са постъпили с 24 337,6 хил. лв. повече. Спрямо постъпленията през 2024 г., когато приходите на това основание са 119 229,7 хил. лв., са с 22 808,7 хил. лв. повече.

Фигура № 18: Структура на приходите от осигурителни вноски през 2025 г.

НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ

В бюджета на ДОО за 2025 г. са планирани 136 917,4 хил. лв. от неданъчни приходи, а са постъпили 287 315,7 хил. лв., или със 150 398,3 хил. лв. повече. Те включват приходи и доходи от собственост, глоби, санкции и наказателни лихви (събрани от НАП и НОИ), други приходи и постъпления от продажба на нефинансови активи. Постъпленията от неданъчни приходи са с 69 915,7 хил. лв. повече в сравнение с отчетените за предходната година.

- Приходите и доходите от собственост (от наем на имущество, от продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и др.) са в размер на 8 163,4 хил. лв. (преизпълнение с 2,3 на сто). Спрямо предходната година са постъпили с 572,7 хил. лв. по-малко;

- Събраните суми от глоби, санкции и наказателни лихви възлизат на 13 946,2 хил. лв., при план 12 705,4 хил. лв. (или с 1 240,8 хил. лв. повече), като спрямо предходната година са с 256,3 хил. лв. повече;

- Постъпили са 265 198,8 хил. лв. други приходи, 7,3 хил. лв. постъпления от продажба на нефинансови активи, както и помощи и дарения в размер на 302,7 хил. лв.;

- Преизпълнението на плана на неданъчните приходи в бюджета на ДОО за 2025 г. се дължи основно на постъпилите със 149 973,7 хил. лв. повече акумулирани приходи от прехвърлените средства по индивидуални партии на осигурени лица от универсалните и професионалните пенсионни фондове към фонд „Пенсии“, фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ или в Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система средства.

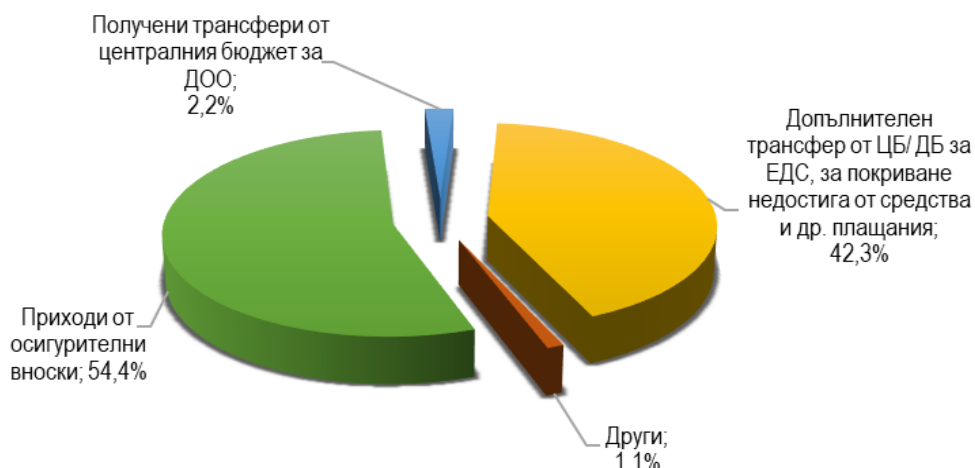
ПОЛУЧЕНИ ТРАНСФЕРИ ОТ ЦЕНТРАЛНИЯ/ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ В БЮДЖЕТА НА ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ

Участието на държавата във финансирането на част от осигурителните разходи, които са за сметка на държавния бюджет се осъществява чрез трансфер по план в размер на 12 307 245,5 хил. лв. За 2025 г. отчетените получени трансфери от централния бюджет са в общ размер на 12 196 004,6 хил. лв.

- Получените трансфери от централния/държавния бюджет към бюджета на ДОО са в размер на 606 752,3 хил. лв., които са за:

- Пенсии за военна инвалидност, пенсии за гражданска инвалидност, социални пенсии за старост и инвалидност, пенсии за особени заслуги, персонални пенсии,

- пенсии по отменените Закон за пенсиите и Закон за общественото осигуряване, за които не се дължат осигурителни вноски, както и добавките към тях, в т.ч. и вдовишките добавки по чл. 84 от КСО, определени от пенсии, за които не се дължат осигурителни вноски – 449 730,4 хил. лв.;
- Добавки към пенсиите на ветераните от войните и ветераните-инвалиди от Отечествената война, както и на наследниците, получаващи наследствена пенсия от загиналите в Отечествената война – 256,6 хил. лв.;
 - Добавки към пенсиите на репресирани лица по чл. 9 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица – 16 761,6 хил. лв.;
 - Добавки по чл. 4 от Закона за уреждане на някои трудови и осигурителни права на български граждани – 23,1 хил. лв.;
 - Осигурителни вноски за фонд „Пенсии“ за осигурителен стаж по чл. 9, ал. 3, т. 3 и ал. 6 и 7 от КСО, зачетен при пенсиониране, които се поемат от държавния бюджет – трансферът е в размер на 650,1 хил. лв.;
 - Обезщетения по чл. 230 и чл. 231, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на РБ, съгласно чл. 26а, т. 3 от КСО – 400,0 хил. лв.;
 - Полученият трансфер от Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система чрез централния бюджет за фонд „Пенсии“ е в размер на 118 605,1 хил. лв.;
 - Полученият трансфер от Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система чрез централния бюджет за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ е в размер на 20 325,4 хил. лв.;
- Постъпил е допълнителен трансфер от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства в размер на 11 481 364,1 хил. лв.;
 - Допълнителен трансфер за обезпечаване на извършените разходи по предоставените дейности и услуги в базите на „Профилактика, рехабилитация и отдих“ ЕАД на правоимащите лица по чл. 16 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите в размер на 24,8 хил. лв.;
 - Постъпил е допълнителен трансфер от централния бюджет за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месец април 2025 г. (съгласно ПМС № 21 от 02.04.2025 г.) в размер на 34 400,0 хил. лв.;
 - Постъпил е допълнителен трансфер от централния бюджет за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месец декември 2025 г. (ПМС № 263/26.11.2025 г.) в размер на 64 320,0 хил. лв.;
 - Постъпил е трансфер за поети осигурителни вноски и данъци в размер на 9 143,4 хил. лв. (средства за данък върху възнагражденията на служителите на НОИ);
 - Получените трансфери през 2025 г. от други бюджети са в размер на 112,4 хил. лв. Средствата са получени от Министерство на труда и социалната политика за изплащане на възнагражденията и дължимите осигурителни вноски на лица, наети по програми от Националния план за действие по заетостта.

Фигура № 19: Структура на приходите и получените трансфери в консолидирания бюджет на ДОО през 2025 г.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗХОДНАТА ЧАСТ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ НА ДОО ЗА 2025 г.

В консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване (КБДОО) разходите се разпределят за изплащане на пенсии, краткосрочни обезщетения и помощи, и за издръжка на службите по социално осигуряване в администрацията на Националния осигурителен институт.

Разходите на държавното обществено осигуряване отразяват резултатите от провежданата социалноосигурителна политика и мястото ѝ в социалната защита на населението. Разходната част на КБДОО за 2025 г. се реализира при следните социалноосигурителни параметри и политики:

1. В областта на пенсиите:

1.1. През 2025 г. продължи повишаването на изискуемия осигурителен стаж за отпускане на пенсия по чл. 68, ал. 1-2 от КСО и на изискуемата възраст на всички видове пенсии за ОСВ:

- Необходимата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1-2 се повиши с един месец за мъжете – 64 години и 8 месеца и с два месеца за жените – 62 години и 4 месеца;
- Необходимият осигурителен стаж за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1-2 се увеличи с два месеца – 39 години и 8 месеца за мъжете и 36 години и 8 месеца за жените;
- Необходимата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 3 се запази на 67 години за двата пола;
- Необходимата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 69 от КСО се повиши с два месеца – 54 години и 4 месеца за пенсия по чл. 69, ал. 1, 2, 3, 5, 5а и 6 и 44 години и 4 месеца за пенсия по чл. 69, ал. 4 и 7;
- Необходимата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 69а от КСО се повиши с два месеца – 44 години и 4 месеца;

- Необходимата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 69б от КСО се повиши с два месеца (с изключение на изискуемата възраст по чл. 69б, ал. 1 и 2 за жените, която се повиши с четири месеца (Виж таблица № 5 и 6 в Приложението към годишника).

1.2. От 1 юли 2025 г.:

- размерът на пенсиите, свързани с трудова дейност, отпуснати с начална дата до 31 декември 2024 г., бе увеличен с 8,6 на сто;
- минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-2 от КСО бе увеличен от 580,57 лв. на 630,50 лв. (с 8,6 на сто), както и размерите на всички обвързани с него пенсии, свързани с трудова дейност;
- размерът на социалната пенсия за старост бе увеличен от 307,07 лв. на 333,48 лв. (с 8,6 на сто), както и размерите на всички обвързани с него пенсии, несвързани с трудова дейност и добавки.

1.3. Максималният размер на получаваните една или повече пенсии, без добавките към тях, се запази на 3 400 лв.;

1.4. С постановление на Министерския съвет № 21 от 2 април 2025 г. е одобрен допълнителен трансфер по бюджета на държавното обществено осигуряване в размер на 34 400,0 хил. лв. за изплащане на допълнителна сума от 50 лв. на пенсионерите, на които пенсията или сборът от пенсиите заедно с добавките и компенсациите към тях за месец април 2025 г. е в размер до 638,00 лв. включително. Средствата се осигуряват за сметка на преструктуриране на разходите и/или трансферите по централния бюджет за 2025 г.;

1.5. С постановление на Министерския съвет № 263 от 26 ноември 2025 г. е одобрен допълнителен трансфер в размер на 64 320,0 хил. лв. по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. за еднократно изплащане на допълнителна сума към пенсиите за месец декември 2025 г. Допълнителната сума е в размер на 120 лв. и се изплаща на пенсионерите, на които пенсията или сборът от пенсиите заедно с добавките и компенсациите към тях за декември 2025 г. е в размер до 638,00 лв. включително. Средствата се осигуряват за сметка на преструктуриране на трансферите по централния бюджет за 2025 г.

2. В областта на паричните обезщетения и помощи:

2.1. Запази се режимът на изплащане на паричните обезщетения за временна неработоспособност съгласно чл. 40, ал. 5 от КСО – първите два работни дни от временната неработоспособност се изплащат от осигурителя, а от третия работен ден след настъпване на временната неработоспособност – от ДОО;

2.2. Запази се периодът, който се взема предвид при изчисляване размерите на краткосрочните обезщетения при временна неработоспособност – 18 календарни месеца, бременност и раждане и безработица – 24 месеца;

2.3. Запази се периодът на изплащане на паричното обезщетение за бременност и раждане – 410 дни, както и периодът от два месеца на изплащане на паричното обезщетение за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя);

2.4. Размерът на обезщетението за отглеждане на дете до 2-годишна възраст и за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) се запази на 780 лв.;

2.5. Минималният (18,00 лв.) и максималният дневен размер (107,14 лв.) на паричното обезщетение за безработица се запазиха на нивата от 2024 г.;

2.6. Запази се размерът на еднократната помощ при смърт на осигурено лице – 540 лв.

През 2025 г. планираните разходи на консолидирания бюджет на ДОО (без предоставените трансфери) са 27 480 715,8 хил. лв., а по отчет възлизат на 27 283 204,4 хил. лв. и се разпределят, както следва:

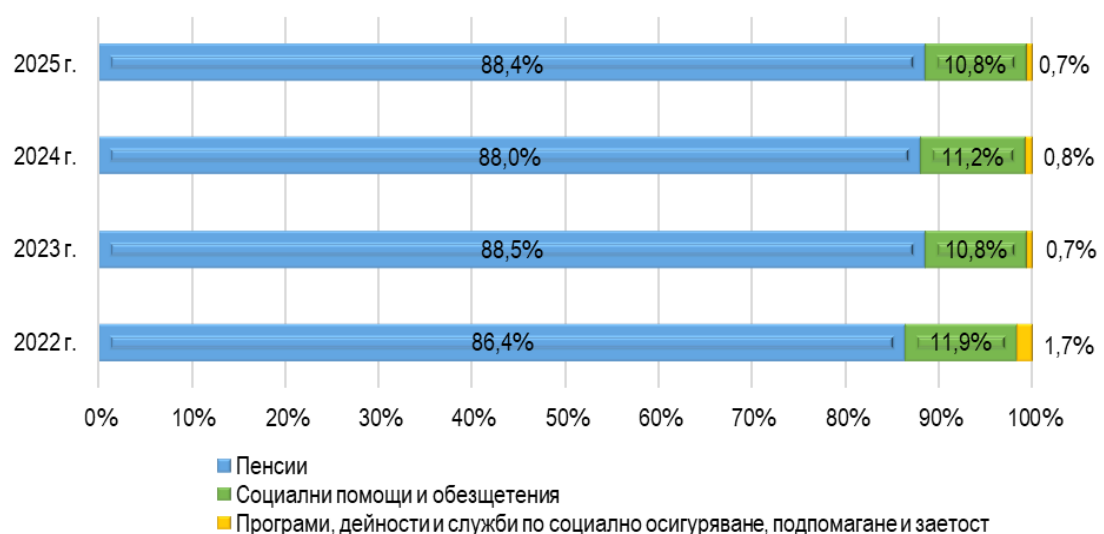
- *Разходи за пенсии* – 24 126 269,5 хил. лв. (включително 102 881,2 хил. лв. за изплащане на еднократни допълнителни суми към пенсиите) или 88,4% от общите разходи;
- *Разходи за социални помощи и обезщетения* – 2 958 047,2 хил. лв. или 10,8% от общите разходи;
- *Разходи за програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта* – 198 689,6 хил. лв. или 0,7% от общите разходи;
- *За отбрана и сигурност* са изразходвани средства в размер на 198,1 хил. лв.

Таблица № 21: Разпределение на разходите в Консолидирания бюджет на ДОО

ПОКАЗАТЕЛИ	2025 г.		2024 г.	% изпълнение през 2025 г. спрямо:	
	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	План 2025 г.	Отчет 2024 г.
ПЕНСИИ:	24 204 741,6	24 126 269,5	21 667 800,5	99,7	111,3
Пенсии за сметка на ДОО	23 735 569,9	23 673 885,8	21 273 589,2	99,7	111,3
Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	2 400,0	531,9	1 101,7	22,2	48,3
Пенсии за сметка на Държавния бюджет	466 771,7	451 851,8	393 109,6	96,8	114,9
СОЦИАЛНИ ПОМОЩИ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯ	3 073 893,6	2 958 047,2	2 755 176,0	96,2	107,4
ПРОГРАМИ, ДЕЙНОСТИ И СЛУЖБИ ПО СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ, ПОДПОМАГАНЕ И ЗАЕТОСТТА	201 825,6	198 689,6	191 853,0	98,4	103,6
ОТБРАНА И СИГУРНОСТ	255,0	198,1	188,0	77,7	105,4
ОБЩО:	27 480 715,8	27 283 204,4	24 615 017,5	99,3	110,8

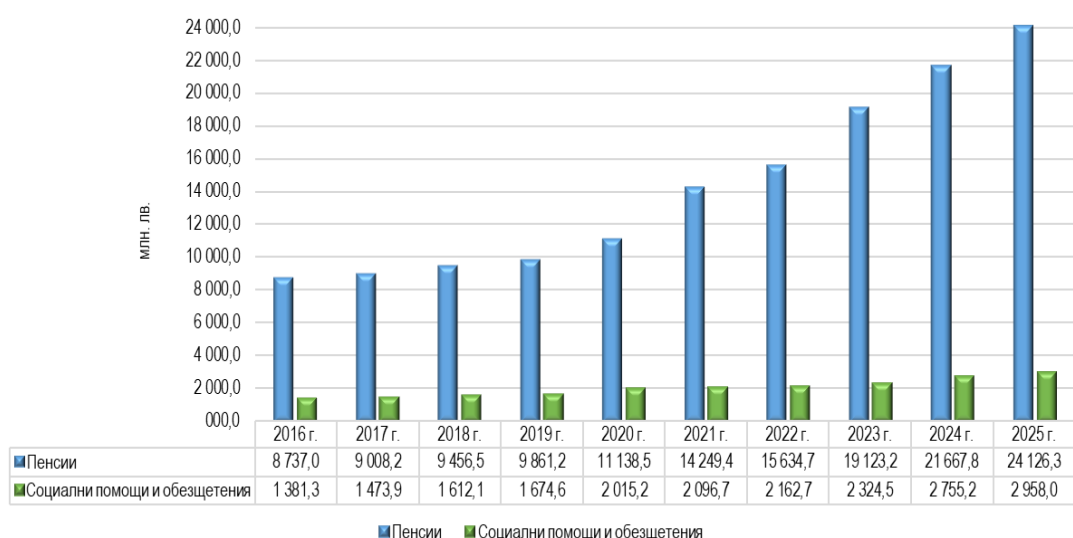
Изпълнението на плана по разходите е 99,3%, което е икономия от 197 511,4 хил. лв. В сравнение с 2024 г., когато отчетените разходи са в размер на 24 615 017,5 хил. лв., нарастването е с 2 668 186,9 хил. лв. или с 10,8%. При разходите за пенсии повишението спрямо предходната година е с 2 458 469,0 хил. лв., а при сумите, изплатени за парични обезщетения и помощи – с 202 871,2 хил. лв. При разходите за програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта е отчетен ръст в размер на 6 836,5 хил. лв.

Структурата на основните разходи по отчета на консолидирания бюджет на ДОО за периода 2022 – 2025 г. е представена на фигура № 20.

Фигура № 20: Структура на основните разходи в консолидирания бюджет на ДОО за периода 2022 – 2025 г.

На фигура № 21 е показана динамиката на разходите за пенсии, обезщетения и помощи от фондовете на ДОО за последните десет години. Разходите за пенсии нарастват над два и половина пъти за периода, като особено в периода след 2020 г. ръстът става значителен. В този период бяха предприети редица мерки за повишаване на доходите на възрастните хора, включително и такива във връзка със смекчаване на икономическите и социалните последици от пандемията от COVID-19 и за повишаване адекватността на пенсионната система. В резултат на провежданите политики размерите на всички пенсии бяха увеличавани не само с регламентираното ежегодно осъвременяване, но и с извънредни допълнителни мероприятия. В резултат на това се повишиха както пенсиите, свързани с трудова дейност, така и пенсиите, несвързани с трудова дейност, което доведе до значително нарастване на пенсионните доходи, подобряване на социалната защита на възрастните хора и повишаване на способността на пенсионната система да компенсира неблагоприятното въздействие на инфлационните процеси върху жизнения стандарт на пенсионерите. Разходите за обезщетения и помощи също нарастват ежегодно, но с по-плавни темпове, като за периода от 2016 до 2025 г. ръстът е малко над два пъти.

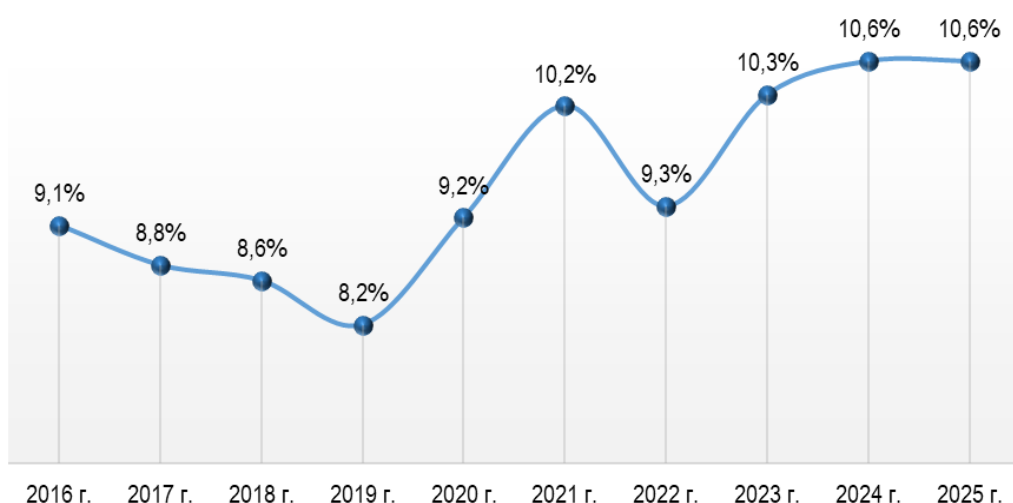

Фигура № 21: Динамика на разхода за пенсии, обезщетения и помощи от ДОО в периода 2016 – 2025 г.

РАЗХОДИ ЗА ПЕНСИИ

В структурата на общите разходи най-голям дял заемат разходите за пенсии. Отчетените за 2025 г. *обща разходи за пенсии* (вкл. за еднократни допълнителни суми към пенсиите) възлизат на *24 126 269,5 хил. лв.*, при планирани *24 204 741,6 хил. лв.* Отчетени са със *78 472,1 хил. лв.* по-ниски разходи от тези в плана. В тази сума са включени разходите за пенсии, финансирани от ДОО и от държавния бюджет, капиталовият трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ, както и еднократно изплатените допълнителни суми към пенсиите. В сравнение с 2024 г., когато са били *21 667 800,5 хил. лв.*, разходите за пенсии са с *2 458 469,0 хил. лв.*, или с *11,3%* повече.

До 2019 г. делът на разходите за пенсии от brutния вътрешен продукт следваше намаляваща тенденция (фигура № 22). От 2019 г. стойността му започна да нараства и от *8,2%* достигна *10,2%* през 2021 г. Отчетения ръст се дължи на по-високите темпове, с които нарастваха разходите за пенсии през 2020 г. и 2021 г. съответно с *12,9%* и с *27,9%*. Това нарастване беше повлияно от изразходваните през тези две години допълнителни суми към пенсиите, които имаха за цел да подкрепят пенсионерите в условията на пандемията от COVID-19. След съществения ръст от *1,0* процентен пункт през 2021 г., през 2022 г. делът на разходите за пенсии от brutния вътрешен продукт се понижи до *9,3%*. През 2023 г. разходът за пенсии нарасна с *22,3%* спрямо предходната година в резултат на целогодишното изплащане на увеличените от 1-ви юли и от 1-ви октомври 2022 г. размери на пенсиите, както и осъвременяването им с *12%* от 1 юли 2023 г., и достигна *10,3%* от БВП. През следващата година стойността на показателя леко се повиши и достигна *10,6%*, като тази стойност се запазва и през 2025 г.

Фигура № 22: Дял на разходите за пенсии от БВП в периода 2016 – 2025 г. (%)

Основните фактори, влияещи върху разхода за пенсии, са броят на пенсионерите, броят на пенсиите и средният им месечен размер.

Таблица № 22: Средни показатели по пенсиите за 2024 и 2025 г.

ВИД НА ПЕНСИЯТА	Среден брой пенсионери		Среден брой пенсии		Ср. мес. р-р пенсия на пенсионер (лв.)	
	2024 г.	2025 г.	2024 г.	2025 г.	2024 г.	2025 г.
I. ФОНД „ПЕНСИИ“	1 895 010	1 907 182	1 898 045	1 910 153	866,17	958,77
1. Пенсии за осигурителен стаж и възраст	1 436 811	1 430 614	1 438 484	1 432 291	937,15	1 041,62
2. Пенсии за инвалидност поради общо заболяване	458 199	476 568	459 561	477 862	643,61	710,02
II. ФОНД „ПЕНСИИ ЗА ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 69“	82 087	81 128	82 102	81 143	1 581,29	1 757,92
1. Пенсии за осигурителен стаж и възраст по чл. 69 от КСО	82 050	81 092	82 065	81 107	1 581,63	1 758,30
2. Пенсии за инвалидност поради общо заболяване за лицата по чл. 69 от КСО	37	36	37	36	815,69	900,67
III. ФОНД „ТРУДОВА ЗЛОПОЛУКА И ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ“	5 361	5 141	11 805	11 033	781,64	868,84
1. Пенсии за трудова дейност	5 356	5 136	11 794	11 022	781,64	868,86
2. Пенсии за лицата по чл. 69 от КСО	5	5	11	11	778,05	846,48
IV. ФОНД „ПЕНСИИ, НЕСВЪРЗАНИ С ТРУДОВА ДЕЙНОСТ“	62 299	64 557	64 055	66 220	484,14	539,90
1. Пенсии за военна инвалидност	1 717	1 627	3 392	3 213	460,37	512,76
2. Пенсии за гражданска инвалидност	89	81	170	158	433,48	475,19
3. Социални пенсии за инвалидност	53 247	55 301	53 247	55 301	507,76	567,37
4. Персонални пенсии	1 400	1 172	1 400	1 172	287,34	312,21
5. Социални пенсии за старост	5 808	6 346	5 808	6 346	321,36	349,30
6. Други пенсии	38	30	38	30	710,77	778,94
ОБЩО:	2 044 757	2 058 008	2 056 007	2 068 549	883,02	976,90

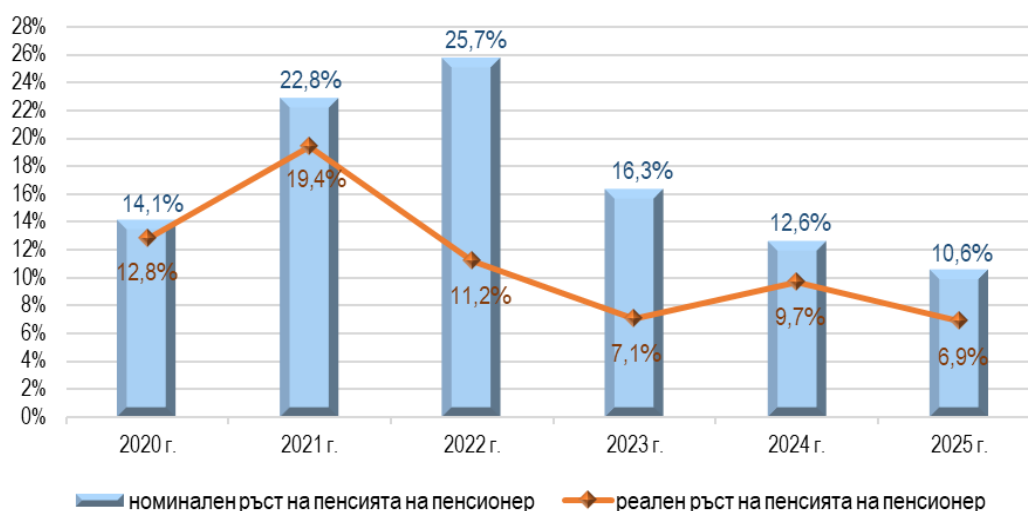
Средномесечният брой на пенсионерите през 2025 г. е 2 058 008, при 2 044 757 през 2024 г., или броят им се е увеличил с 13 251 пенсионери спрямо предходната година, което се

дължи основно на ръста с 18 369 лица при пенсионерите с пенсии за инвалидност поради общо заболяване от фонд „Пенсии“ и на ръста с 2 054 лица при пенсионерите със социални пенсии за инвалидност, въпреки спада с 6 197 лица при пенсионерите с пенсии за ОСВ от фонд „Пенсии“. *С новоотпуснати през 2025 г. пенсии са 109 418 пенсионери*, което е със 195 (с 0,2%) по-малко спрямо тези през 2024 г. (109 613).

Средномесечно са изплащани *2 068 549 пенсии*, като броят им през 2025 г. нараства в сравнение с предходната година с 12 542 бр., което (както и при броя на пенсионерите) се дължи основно на ръста с 18 301 бр. при пенсиите за инвалидност поради общо заболяване от фонд „Пенсии“ и на ръста с 2 054 бр. при социалните пенсии за инвалидност. Спад от 6 193 пенсии се наблюдава при пенсиите за ОСВ от фонд „Пенсии“. През 2025 г. общо *новоотпуснатите пенсии са 109 629*, като в този брой са включени пенсиите, отпуснати за първи път на правоимащото лице, както и пенсиите, отпуснати на вече съществуващи пенсионери. Броят им бележи спад спрямо предходната година с 203 пенсии, или с 0,2% (109 832 бр. за 2024 г.).

Средният месечен размер на пенсията на един пенсионер за 2025 г. е 976,90 лв. (883,02 лв. за 2024 г.), като номиналното нарастване спрямо предходната година е 10,6%, а реалното – 6,9%, при средногодишен хармонизиран индекс на потребителските цени от 3,5%. Причините за това нарастване са увеличението на размерите на пенсиите от 1-ви юли, преизчислението на пенсиите с допълнителен осигурителен стаж/осигурителен стаж и доход след пенсиониране, изплащането на „великденски“ и „коледни“ добавки на част от пенсионерите и т. н.

Динамиката на ръста на *средния месечен размер на пенсията на един пенсионер* за периода от 2020 г. до 2025 г. е показана на фигура № 23.

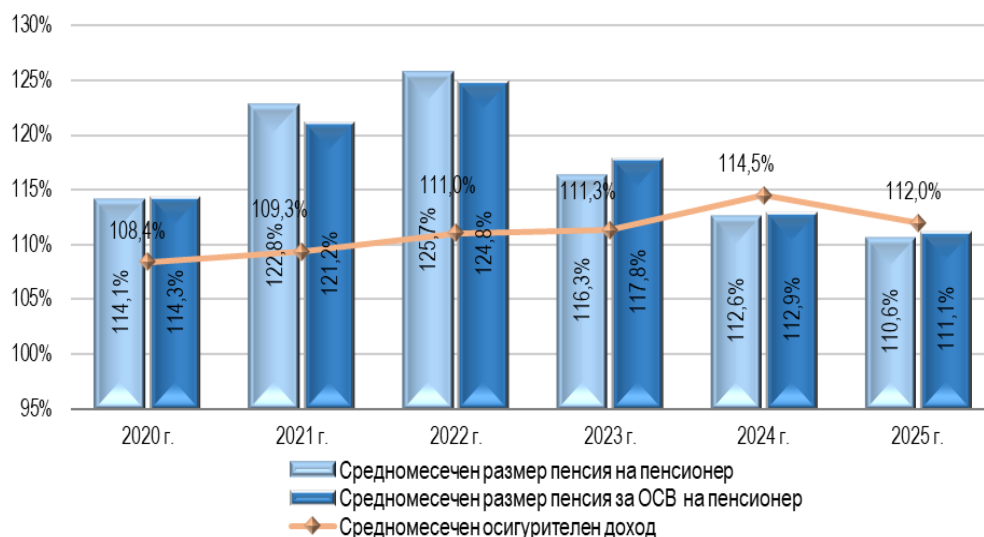

Фигура № 23: Динамика на номиналния и реалния ръст на средния размер на пенсията на пенсионер за периода 2020 – 2025 г. (%)

Върху нарастването на средния месечен размер пенсия на пенсионер влияние оказват и по-високите основни размери на новоотпуснатите пенсии, в сравнение с размерите на прекратените през годината.

Средният основен месечен размер на прекратените пенсии през 2025 г. е 782,18 лв., а на новоотпуснатите – 852,35 лв. В сравнение с 2024 г. средният основен размер на прекратените пенсии (715,98 лв.), отбелязва повишение с 66,20 лв., или с 9,3%, а средният основен размер на новоотпуснатите пенсии (778,71 лв.) – със 73,64 лв., или с 9,5%.

Друг фактор за нарастването на средния размер пенсия на пенсионер е ежегодното преизчисляване на размерите на голяма част от пенсиите с осигурителен стаж и осигурителен доход, придобити след пенсиониране. *Изменените пенсии* през 2025 г. са 564 982 бр. (544 218 бр. за 2024 г.), от които 559 377 лични и 5 605 наследствени. Новият им среден размер е 984,65 лв., при стар размер – 940,08 лв.

Фигура № 24: Верижен индекс, отразяващ промените в средномесечните размери на осигурителния доход и на пенсиите на база предходна година, за периода 2020 – 2025 г.

Пенсионерите, които получават *пенсия в минимален размер* и не получават добавки към нея, към 31 декември 2025 г. са 941 155 и представляват 45,5% от общия брой пенсионери. В сравнение с броя им към 31 декември 2024 г., когато са били 936 150, те са с 5 005 пенсионери повече.

Таблица № 23: Разходи за пенсии

ПОКАЗАТЕЛИ	2025 г.		2024 г.	% изпълнение през 2025 г. спрямо:	
	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	План 2025 г.	Отчет 2024 г.
ПЕНСИИ	24 202 341,6	24 125 737,6	21 666 698,8	99,7	111,3
Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване, в т.ч.:	23 735 569,9	23 673 885,8	21 273 589,2	99,7	111,3
Пенсии за трудова дейност и добавките към тях	21 838 352,7	21 783 381,4	19 567 251,9	99,7	111,3
Пенсии за лицата по чл. 69 от КСО и добавките към тях	1 798 497,2	1 787 623,1	1 618 195,5	99,4	110,5
Еднократни допълнителни суми към пенсиите – общо за периода 2020 – 2025 г.	98 720,0	102 881,2	88 141,8	104,2	116,7
Пенсии за сметка на държавния бюджет, в т.ч.:	466 771,7	451 851,8	393 109,6	96,8	114,9
Пенсии за военна и гражданска инвалидност, социални пенсии за старост и инвалидност и др.	449 730,4	437 418,7	379 442,6	97,3	115,3
Добавки към пенсиите на ветераните от войните и на ветераните-инвалиди от Отечествената война, както и на наследниците, получаващи наследствена пенсия за загиналите в Отечествената война	256,6	157,5	218,6	61,4	72,1

Добавки към пенсиите на репресираните лица по чл. 9 от ЗПГРРЛ	16 761,6	14 256,4	13 430,8	85,1	106,1
Добавки по чл. 4 от Закона за уреждане на някои трудови и осигурителни права на български граждани	23,1	19,2	17,5	83,3	109,7
Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	2 400,0	531,9	1 101,7	22,2	48,3
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ПЕНСИИ:	24 204 741,6	24 126 269,5	21 667 800,5	99,7	111,3

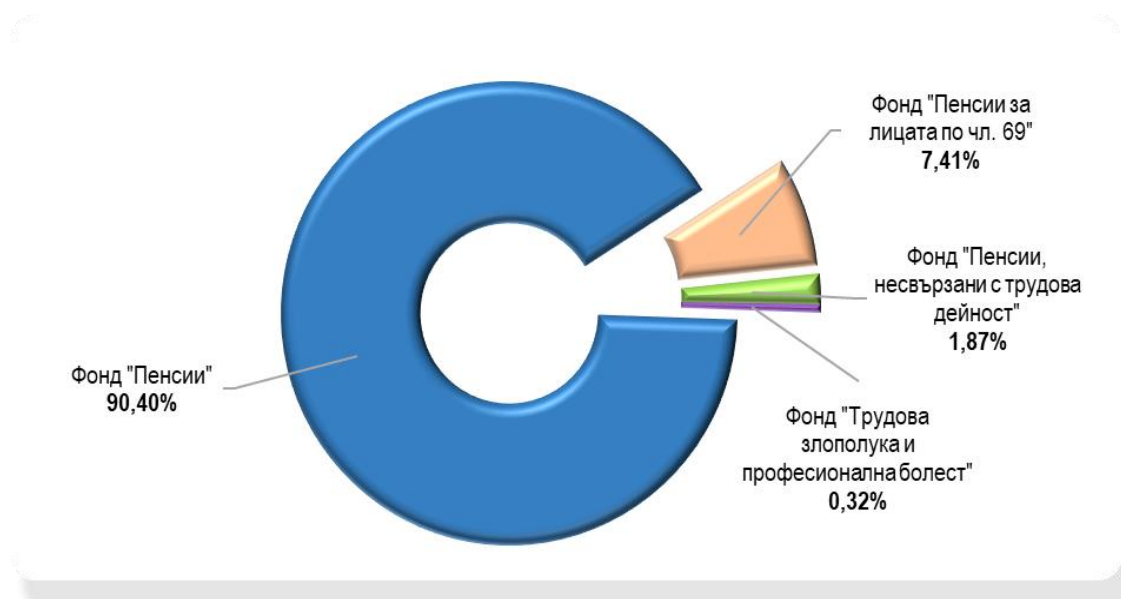
Разходите за пенсии нарастват спрямо предходната година, като основно влияние върху това имат следните фактори: осъвременяването на пенсиите, увеличението на минималните размери на пенсиите за трудова дейност и на размерите на пенсиите, несвързани с трудова дейност, изплатените еднократни допълнителни суми през годината, по-високите размери на новоотпуснатите пенсии от тези на прекратените и високият брой на преизчислените пенсии с допълнителен осигурителен стаж/осигурителен стаж и доход след пенсиониране.

- **Разходите за изплащане на пенсии и добавки към тях за сметка на ДОО са 23 673 885,8 хил. лв. и представляват 98,1% от всички разходи за пенсии през годината. Спрямо плана (23 735 569,9 хил. лв.) са изразходвани с 61 684,1 хил. лв. по-малко, а в сравнение с 2024 г. – с 2 400 296,6 хил. лв. (с 11,3%) повече. При пенсиите за трудова дейност и добавките към тях, които възлизат на 21 783 381,4 хил. лв., изпълнението на плана е с 54 971,3 хил. лв. по-малко, а спрямо предходната година нарастването е с 11,3%, или с 2 216 129,6 хил. лв. При средствата за пенсиите на лицата по чл. 69 от КСО и добавките към тях, изпълнението на плана е 99,4%, или с 10 874,1 хил. лв. по-малко, а спрямо предходната година увеличението е с 10,5%, или със 169 427,6 хил. лв.;**

- **За изплащане на пенсии и добавки за сметка на държавния бюджет са изразходвани 451 851,8 хил. лв. с дял от 1,9% от разходите за пенсии. Те са с 14 919,9 хил. лв. по-малко от предвидените и с 58 742,2 хил. лв. повече спрямо 2024 г.**

- **За изплащане на пенсии за военна и гражданска инвалидност, социални пенсии за старост и инвалидност, персонални пенсии, пенсии по отменени закони, които вече не се отпускат, но продължават да се изплащат на правоимащите лица и др., са извършени разходи в размер на 437 418,7 хил. лв. Изпълнението на плана е 97,3%, а в сравнение с предходната година са изразходвани с 15,3% повече средства;**
- **Изплатената сума за добавки към пенсиите на ветераните от войните и на ветераните-инвалиди от Отечествена война, както и на техни наследници е 157,5 хил. лв. Спадът е с 99,1 хил. лв. спрямо плана, а спрямо 2024 г. – с 61,1 хил. лв. Към 31 декември 2025 г. са изплатени 38 бр. (55 бр. в края на 2024 г.) добавки от този вид;**
- **Средствата, изплатени за добавки по чл. 9 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица са в размер на 14 256,4 хил. лв., което е с 2 505,2 хил. лв. по-малко от планираните и с 825,5 хил. лв. повече от отчетените средства за 2024 г. Средният брой на добавките за репресирани лица през 2025 г. е 5 739 (6 072 бр. за 2024 г.), а средният им месечен размер е 207,01 лв. (184,33 лв. за 2024 г.).**

- **Капиталовият трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ е 531,9 хил. лв., което е със 77,8 на сто по-малко от планираното и с 51,7 на сто по-малко от предходната година.**

Фигура № 25: Структура на разходите за пенсии по фондове в консолидирания бюджет на ДОО през 2025 г.

РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И ПОМОЩИ ПО КСО

Втората по значимост и големина група разходи в консолидирания бюджет на ДОО след разходите за пенсии са тези за изплащане на *социалноосигурителни обезщетения и помощи*. Техният дял е *10,8%* от общите разходи през 2025 г.

Разходите за социални помощи и обезщетения по план за 2025 г. са 3 073 893,6 хил. лв. Отчетени са 2 958 047,2 хил. лв., или изразходваните средства са със 115 846,4 хил. лв. (с 3,8%) по-малко спрямо плана. Средствата за социални помощи и обезщетения през 2025 г. са с 202 871,2 хил. лв. (със 7,4%) повече от тези през 2024 г., когато са били 2 755 176,0 хил. лв.

Разходите за парични обезщетения и помощи, изплащани от ДОО, зависят от броя на изплатените обезщетения, размера на среднодневното парично обезщетение на едно осигурено лице и броя на изплатените работни дни.

Таблица № 24: Разходи за парични обезщетения и помощи, изплащани от ДОО

ПОКАЗАТЕЛИ	2025 г.				2024 г.		% изпълнение през 2025 г. спрямо	
	План		Отчет		Отчет		План 2025 г.	Отчет 2024 г.
	хил. лв.	структура (%)	хил. лв.	структура (%)	хил. лв.	структура (%)		
Парични обезщетения общо, в т.ч.:	3 036 331,8	98,8	2 927 609,6	99,0	2 728 556,2	99,0	96,4	107,3
- временна неработоспособност и трудоустrojване	1 286 980,6	42,4	1 302 593,5	44,5	1 152 618,6	42,2	101,2	113,0
- временна неработоспособност поради ТЗПБ	16 416,1	0,5	14 329,8	0,5	13 627,8	0,5	87,3	105,2
- бременност и раждане, отглеждане и осиновяване на дете	1 088 475,0	35,8	1 036 429,9	35,4	990 162,4	36,3	95,2	104,7
- безработица	644 460,2	21,2	574 256,4	19,6	572 147,4	21,0	89,1	100,4
Помощи общо, в т.ч.:	37 561,8	1,2	30 437,6	1,0	26 619,8	1,0	81,0	114,3
- за профилактика и рехабилитация	34 684,0	92,3	28 105,9	92,3	24 203,0	90,9	81,0	116,1
- еднократни помощи при смърт	2 873,8	7,7	2 329,1	7,7	2 413,0	9,1	81,0	96,5
- за инвалидност поради общо заболяване	4,0	0,0	2,6	0,0	3,8	0,0	64,3	0,0
Парични обезщетения и помощи общо:	3 073 893,6	100,0	2 958 047,2	100,0	2 755 176,0	100,0	96,2	107,4

Разходите за парични обезщетения по КСО включват:

1. *Паричните обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, нетрудова злополука, гледане на болен член от семейството и карантина и трудоустрояване при временно намалена работоспособност са с най-висок относителен дял в структурата на паричните обезщетения за 2025 г. – 44,5%. Изплатени са 1 302 593,5 хил. лв., като е налице преразход спрямо плана с 15 612,9 хил. лв. (с 1,2%). Спрямо 2024 г. е отчетено нарастване с 13,0%, или със 149 974,8 хил. лв.*

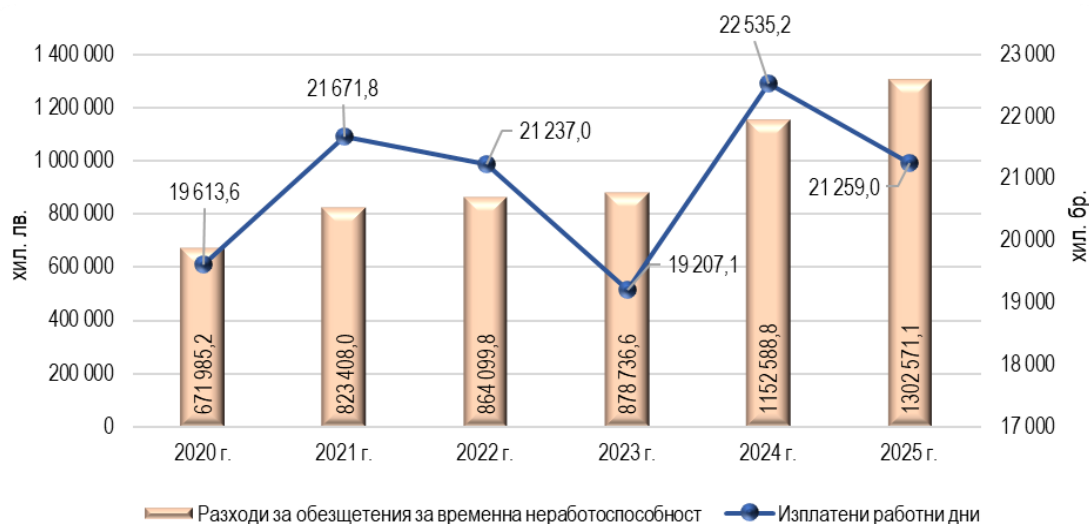
- *За обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, които са най-значимият разход в тази група, са изразходвани 1 087 620,9 хил. лв., или с 12 559,7 хил. лв. (с 1,2%) повече от плана. По-висок е разходът за този вид обезщетения не само спрямо плана, но и спрямо предходната година (със 127 463,8 хил. лв., или с 13,3%);*

- *Преразход спрямо плана отбелязват и разходите за обезщетения за временна неработоспособност поради нетрудова злополука, които за 2025 г. са 159 085,7 хил. лв. Преразходът е в размер на 4,3% (с 6 610,4 хил. лв. повече изразходвани средства). Спрямо предходната година се отчита повишение на разходите с 13,6% (с 18 987,9 хил. лв.);*

- *По-малко средства от планираните са изразходвани за обезщетения за временна неработоспособност поради гледане на болен член от семейството и карантина – 55 864,4 хил. лв. (59 378,8 хил. лв. по план). Спрямо изразходваната сума за предходната година се отчита ръст – с 3 530,6 хил. лв. (52 333,8 хил. лв. за 2024 г.);*

- *За обезщетения за трудоустрояване при временно намалена работоспособност изплатената сума е 22,4 хил. лв., която е с 65,6%, или с 42,8 хил. лв. под планираната. Спад се отчита в сравнение с предходната година – с 24,9% (със 7,4 хил. лв.).*

През периода 2020 – 2025 г. се отчита тенденция на увеличение на разходите за обезщетения за временна неработоспособност и по-конкретно за общо заболяване, за гледане на болен член на семейството и карантина и за нетрудова злополука, което се дължи на ръста на среднодневния размер на обезщетението, докато броят на изплатените работни дни за периода варира (фигура № 26). Допълнително влияние през последните две години оказва и промяната в чл. 40, ал. 5 от КСО, според която изплащането на третия работен ден от временната неработоспособност от 1 януари 2024 г. се поема от ДОО.

Фигура № 26: Динамика на разходите и на броя на изплатените работни дни за временна неработоспособност в периода 2020 – 2025 г.

2. Изплатените средства за парични обезщетения за *временна неработоспособност поради трудова злополука или професионална болест* са 14 329,8 хил. лв. Изпълнението на плана е 87,3%, или с 2 086,2 хил. лв. под планираното. Увеличение на разходите за този вид обезщетения се отчита спрямо 2024 г. – със 702,1 хил. лв., или с 5,2%.

3. Общо разходите за парични обезщетения за *бременност и раждане, отглеждане на дете до 2-годишна възраст, отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) и осиновяване на дете до 5-годишна възраст* през 2025 г. са в размер на 1 036 429,9 хил. лв., като са по-ниски в сравнение с плана с 52 045,1 хил. лв. (с 4,8%) и с 46 267,5 хил. лв. (с 4,7%) повече от отчетените през 2024 г.

- За парични обезщетения за *бременност и раждане* са изразходвани 728 892,4 хил. лв. и е налице преразход спрямо плана в размер на 21 202,7 хил. лв. (с 3,0%). През 2025 г. броят на родените деца е 50 496, при 53 727 бр. през 2024 г. Броят на изплатените работни дни в отпуск за бременност и раждане намалява с 8,9% спрямо предходната година. Въпреки по-малкия брой на родените деца и на изплатените работни дни, през 2025 г. се отчита нарастване на разходите за този вид обезщетения спрямо 2024 г. (с 8,9%, или с 59 514,6 хил. лв.), като основната причина е ръстът на среднодневния размер на обезщетението с 19,5%, предвид нарастването на доходите на осигурените лица;

- За обезщетения за *отглеждане на дете до 2-годишна възраст* са изплатени 301 007,4 хил. лв., което е с 65 041,4 хил. лв. (със 17,8%) под планираната сума. Спрямо предходната година при тези разходи също е отчетен спад с 4,1%;

- През 2025 г. разходите за парични обезщетения за *осиновяване на дете до 5-годишна възраст* възлизат на 4 404,8 хил. лв. (при план от 4 736,4 хил. лв.). За предходната година са изплатени 3 869,1 хил. лв. за този вид обезщетения;

- За обезщетения за *отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя)* са изплатени 2 125,3 хил. лв. (при план от 10 000,0 хил. лв. и при изразходвани 3 046,1 хил. лв. за 2024 г.)

4. За *обезщетения и помощи за безработни* са изразходвани 574 256,4 хил. лв., които заемат дял от 19,6% от разходите за обезщетения. Спрямо плана се отчита понижение от 70 203,8 хил. лв. (с 10,9%). От общите разходи за този вид обезщетения – 572 230,4 хил. лв. са за *обезщетения за безработица по КСО*, 34,7 хил. лв. са за *обезщетения по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България* и 1 991,3 хил. лв. за *еднократни парични суми на безработни лица*, които желаят да започнат стопанска дейност на основание чл. 47 от Закона за насърчаване на заетостта. В сравнение с предходната година разходите за изплащане на обезщетения за безработица са с 2 109,0 хил. лв. (с 0,4%) повече, което се дължи на ръста на броя на регистрираните безработни лица с право на парично обезщетение за безработица, въпреки спада на средното обезщетение на лице. Изплатени са обезщетения средно за годината на 65 785 безработни лица (64 837 за 2024 г.) при средно обезщетение на лице от 727,44 лв. (735,37 лв. за 2024 г.).

Разходите за парични помощи по КСО са:

1. За *дейността по профилактика и рехабилитация* на осигурените лица са изразходвани 28 105,9 хил. лв. (без предоставения от НОИ на Военномедицинска академия (ВМА) трансфер от 2 812,8 хил. лв. за сметка на ДОО за лица, ползвали програмата за профилактика и рехабилитация в базите на ВМА), при план от 34 684,0 хил. лв. Отчетените средства са с 6 578,1 хил. лв. (с 19,0%) по-малко от плана и с 3 902,9 хил. лв. (с 16,1%) повече от изплатените през предходната година;

2. За *еднократни помощи при смърт* са изразходвани 2 329,1 хил. лв. и е реализирана икономия спрямо плана в размер на 544,7 хил. лв. Спрямо предходната година е налице спад на разходите с 83,9 хил. лв. (с 3,5%);

3. За 2025 г. са предвидени 4,0 хил. лв. за *парични помощи за инвалидност, когато няма основания за отпускане на пенсия*, а са изразходвани 2,6 хил. лв.

Фигура № 27: Структура на изплатените парични обезщетения и помощи от ДОО през 2025 г.

РАЗХОДИ ЗА ПРОГРАМИ, ДЕЙНОСТИ И СЛУЖБИ ПО СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ, ПОДПОМАГАНЕ И ЗАЕТОСТТА

Разходите за *Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта* за 2025 г. са в размер на 198 689,6 хил. лв. и представляват 0,7% от общите разходи на консолидирания бюджет на ДОО. Изпълнението на плана е 98,4% и е отчетена икономия от 3 136,0 хил. лв.

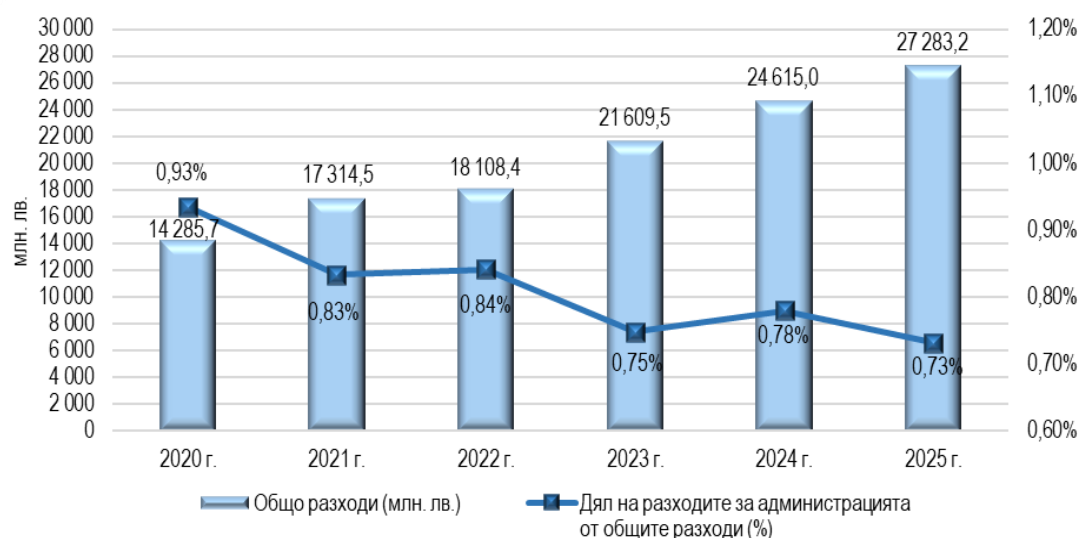
За *Службите по социалното осигуряване* са изразходвани 199 579,6 хил. лв., като спрямо плана е налице икономия от 2 221,2 хил. лв. (с 1,1%), по-конкретно в:

- Разходи за персонал – икономия от 569,9 хил. лв. (с 0,4%) спрямо уточнения план за 2025 г.;
- Издръжка – икономия от 1 339,8 хил. лв. (с 2,5%) спрямо плана. По-значителна икономия на разходите спрямо плана се наблюдава при „Разходите за външни услуги“ с 433,7 хил. лв. и за „Вода, горива и енергия“ с 237,9 хил. лв.;
- Капиталови разходи – икономия от 286,5 хил. лв. (с 4,3% по-малко) спрямо плана:
 - По „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“ отчетените средства са със 159,4 хил. лв. по-малко (с 53,1%) спрямо плана;
 - По „Придобиване на дълготрайни материални активи“ отчетените средства са с 51,9 хил. лв. по-малко (с 0,9%) спрямо плана;
 - По „Придобиване на дълготрайни нематериални активи“ са отразени заплатените средства за софтуерни лицензи в размер на 195,8 хил. лв., при планирана сума от 271,0 хил. лв.
- При изразходваните суми за „Платени данъци, такси и административни санкции“ и „Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности“ икономията е в общ размер на 25,0 хил. лв.

За *Програми за временна заетост* през 2025 г. са изплатени 112,4 хил. лв., а за *Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта* изплатените средства са 24,8 хил. лв. Отчетени с отрицателен знак са средствата за *Други програми и*

дейности за осигуряване на заетост в размер на 1 027,2 хил. лв., като сумата представлява възстановен разход по бюджета на ДОО във връзка с изплатени компенсации/средства на работодатели за запазване на заетостта на наетите от тях работници и служители във връзка с пандемията от COVID-19.

Разходите за администрацията на НОИ като дял от общите разходи в консолидирания бюджет на ДОО за периода 2020 – 2025 г. са представени на фигура № 28, като от нея се вижда, че показателят намалява от 2020 г. до 2025 г. с 0,2 процентни пункта.

Фигура № 28: Динамика на дела на разходите за администрацията на НОИ от общите разходи в консолидирания бюджет на ДОО в периода 2020 – 2025 г.

Предоставени трансфери от ДОО

За уреждане на законово установени обществени отношения с други институции и фондове през 2025 г. от бюджета на ДОО са предоставени *трансфери* на обща стойност 9 672,3 хил. лв., в т.ч.:

- На *Министерство на здравеопазването* за помощно-технически средства, свързани с увреждания на осигурени лица – 3 150,0 хил. лв.;
- На *фонд „Условия на труд“* към министъра на труда и социалната политика за мероприятия, свързани с превенция на трудови злополуки и професионални болести и за диагностика на професионалните заболявания – 3 698,2 хил. лв.;
- На *Министерство на транспорта и съобщенията* – 11,3 хил. лв.;
- На *ВМА* за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица – 2 812,8 хил. лв.

ДЕФИЦИТ/ИЗЛИШЪК

В изпълнението на бюджетите на отделните фондове през 2025 г. се отчете следното¹⁰:

- *Фонд „Пенсии“* – при планиран дефицит от 11 846 748,5 хил. лв. е отчетен такъв в размер на 11 846 406,0 хил. лв., или по-малък с 342,5 хил. лв.;
- *Фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“* – при планиран дефицит от 112 633,1 хил. лв. е отчетен дефицит от 20 578,5 хил. лв., или по-малък с 92 054,6 хил. лв.;

¹⁰ По-пълна информация за осигурителните фондове се съдържа в частта „Бюджет на фондовете на ДОО“.

- Фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, който по план е с дефицит от 27,5 хил. лв., завършва с излишък от 14 883,6 хил. лв.;
- Фонд „Трудова злополука и професионална болест“ – при планиран излишък от 328 454,9 хил. лв. е отчетен излишък от 347 546,3 хил. лв., или по-голям с 19 091,4 хил. лв.;
- Фонд „Общо заболяване и майчинство“ – при планиран дефицит от 92 504,3 хил. лв. е отчетен дефицит от 96 244,5 хил. лв., или с 3 740,2 хил. лв. по-висок от планирания;
- Фонд „Безработица“ – при планиран дефицит от 13 175,0 хил. лв., е отчетен излишък от 53 265,1 хил. лв.;
- По бюджета на НОИ (като общ административен фонд) – при планиран излишък в края на периода от 11 736 633,5 хил. лв. е отчетен излишък от 11 607 417,2 хил. лв., или със 129 216,3 хил. лв. под планирания.

Дефицитите по фондовете на ДОО в рамките на консолидирания бюджет се финансират с излишъка по бюджета на НОИ.

Таблица № 25: Изпълнение на консолидирания бюджет на ДОО

ПОКАЗАТЕЛИ	2025 г.		2024 г.	% изпълнение през 2025 г. спрямо:	
	План ¹¹ (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	План 2025 г.	Отчет 2024 г.
ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	27 488 115,8	27 351 442,3	24 601 472,2	99,5	111,2
1. Осигурителни вноски	15 045 329,9	14 868 995,7	12 883 334,5	98,8	115,4
Вноски за работници и служители от работодатели	9 270 794,1	9 201 586,3	7 835 079,5	99,3	117,4
Вноски от работници и служители (лична вноска)	4 991 413,3	4 904 142,4	4 374 276,5	98,3	112,1
Вноски от самоосигуряващи се лица	663 526,1	619 015,8	552 453,9	93,3	112,0
Осигурителни вноски по чл. 46, чл. 4в и чл. 157, ал. 7 от КСО	117 700,9	142 038,5	119 229,7	120,7	119,1
Главница по ревизионни актове за начет в приход на ДОО от НАП	1 895,5	2 212,8	2 294,9	116,7	96,4
2. Недагъчни приходи	136 917,4	287 315,7	217 400,1	209,8	132,2
Приходи и доходи от собственост	7 982,0	8 163,4	8 736,1	102,3	93,4
Глоби, санкции и наказателни лихви	12 705,4	13 946,2	13 689,9	109,8	101,9
Други приходи	116 230,0	265 198,8	194 971,9	228,2	136,0
Постъпления от продажба на нефинансови активи	-	7,3	2,1	-	344,3
3. Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-1 377,0	-1 288,8	-1 419,8	93,6	90,8
4. Помощи и дарения	-	302,7	-	-	-
5. Получени трансфери от централния бюджет за ДОО	467 821,8	606 752,3	555 436,5	129,7	109,2
6. Получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства	11 839 423,7	11 580 108,9	10 946 552,6	97,8	105,8
7. Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци	-	9 143,4	-	-	-
8. Получени трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост	-	112,4	141,4	-	79,4
РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	27 488 115,8	27 291 559,1	24 620 974,5	99,3	110,8
1. Разходи	27 480 715,8	27 283 204,4	24 615 017,5	99,3	110,8
1.1. Пенсии	24 204 741,6	24 126 269,5	21 667 800,5	99,7	111,3
Пенсии за сметка на държавното обществено осигуряване:	23 735 569,9	23 673 885,8	21 273 589,2	99,7	111,3
- Пенсии за трудова дейност, наследствени пенсии и добавките към тях	21 838 352,7	21 783 381,4	19 567 251,9	99,7	111,3
- Пенсии на лица по чл. 69 от КСО, наследствени пенсии и добавките към тях	1 798 497,2	1 787 623,1	1 618 195,5	99,4	110,5
- Еднократни допълнителни суми към пенсиите – общо за периода 2020-2025 г.	98 720,0	102 881,2	88 141,8	104,2	116,7
Пенсии за сметка на държавния бюджет:	466 771,7	451 851,8	393 109,6	96,8	114,9
- Пенсии за военна и гражданска инвалидност, социални пенсии за старост и инвалидност и др.	449 730,4	437 418,7	379 442,6	97,3	115,3
- Добавки към пенсиите на ветераните от войните и на ветераните-инвалиди от Отечествената война, както и на наследниците, получаващи наследствена пенсия за загиналите в Отечествената война	256,6	157,5	218,6	61,4	72,1
- Добавки към пенсиите на репресираните лица по чл. 9 от ЗПГРРЛ	16 761,6	14 256,4	13 430,8	85,1	106,1
- Добавки по чл. 4 от Закона за уреждане на някои трудови и осигурителни права на български граждани	23,1	19,2	17,5	83,3	109,7
Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенс. схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	2 400,0	531,9	1 101,7	22,2	48,3
1.2. Социални помощи и обезщетения	3 073 893,6	2 958 047,2	2 755 176,0	96,2	107,4
Обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, нетрудова злополука, гледане на болен член от семейството и карантина	1 286 915,4	1 302 571,1	1 152 588,8	101,2	113,0

¹¹ Уточненият план за годината по показателите на приходите, разходите и трансферите отразява извършените промени по бюджета на ДОО за 2025 г., в съответствие с одобрените от Министерския съвет постановления за предоставяне на допълнителни трансфери по бюджета на ДОО за 2025 г. (на основание чл. 114, ал. 3 от ЗПФ), както и извършените компенсирани промени между отделните разходни показатели по бюджета на ДОО за 2025 г., утвърдени от Надзорния съвет на НОИ (на основание чл. 114, ал. 2 от ЗПФ).

Обезщетения за временна неработоспособност поради ТЗПБ	16 416,1	14 329,8	13 627,8	87,3	105,2
Обезщетения за трудоустрояване при временно намалена работоспособност	65,2	22,4	29,9	34,4	75,1
Обезщетения за бременност, раждане, отглеждане и осигуряване на дете	1 088 475,0	1 036 429,9	990 162,4	95,2	104,7
Обезщетения и помощи за безработни	644 460,2	574 256,4	572 147,4	89,1	100,4
Еднократна помощ при смърт	2 873,8	2 329,1	2 413,0	81,0	96,5
Парични помощи за профилактика и рехабилитация	34 684,0	28 105,9	24 203,0	81,0	116,1
Парични помощи за инвалидност поради общо заболяване, когато няма основание за отпускане на пенсия на осигуреното лице по чл. 11, ал. 3 от КСО	4,0	2,6	3,8	64,3	67,3
1.3. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	201 825,6	198 689,6	191 853,0	98,4	103,6
Разходи за персонал	141 172,2	140 602,3	133 484,0	99,6	105,3
Издръжка	53 178,9	51 839,1	49 059,6	97,5	105,7
Платени данъци, такси и административни санкции	670,0	646,0	591,7	96,4	109,2
Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	131,1	130,1	131,0	99,3	99,4
Капиталови разходи	6 648,6	6 362,1	8 618,7	95,7	73,8
Други програми и дейности за осигуряване на заетост	-	-1 027,2	-249,6	-	411,5
Програми за временна заетост	-	112,4	141,4	-	79,4
Други служби и дейности по соц. осигуряване, подпомагане и заетостта	24,8	24,8	49,2	100,0	50,3
1.4. Отбрана и сигурност	255,0	198,1	188,0	77,7	105,4
2. Предоставени трансфери	7 400,0	8 354,7	5 957,0	112,9	140,2
ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	0,0	59 883,2	-19 502,3	-	-307,1
ФИНАНСИРАНЕ	-	-59 883,2	19 502,3	-	-307,1
Суми по разчети за поети осигурителни вноски и данъци	-	-28 198,6	20 287,8	-	-139,0
Друго вътрешно финансиране	-	-33 253,1	812,0	-	-4 095,1
Наличност в началото на периода	-	1 612,8	1,0	-	155 375,2
Наличност в края на периода	-	-44,3	-1 598,5	-	2,8
Преоценка на валутни наличности (нереализирани курсови разлики) (+/-)	-	0,002	-	-	-

БЮДЖЕТ НА ФОНДОВЕТЕ НА ДОО

Бюджетът на държавното обществено осигуряване е разпределен съобразно спецификата на осигурителните рискове, съвкупността на осигурените лица и изискванията на бюджетната класификация в шест осигурителни фонда: 1) „Пенсии“, 2) „Пенсии за лицата по чл. 69“, 3) „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, 4) „Трудова злополука и професионална болест“, 5) „Общо заболяване и майчинство“, 6) „Безработица“, както и бюджетът на НОИ като финансов план за администриране на системата.

ФОНД „ПЕНСИИ“

Бюджетът на фонд „Пенсии“ се формира от приходи, разходи и трансфери от държавния бюджет.

Таблица № 26: Бюджет на фонд „Пенсии“ за 2025 г.

Показатели	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Изпълнение спрямо уточнен план (%)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	10 013 714,4	9 964 318,2	99,5
1. Осигурителни приходи	9 977 064,3	9 774 687,3	98,0
1.1. Осигурителни вноски	9 977 064,3	9 774 687,3	98,0
2. Други приходи	36 000,0	70 073,0	194,6
3. Помощи и дарения	-	302,7	-
4. Получени трансфери от централния бюджет за ДОО	650,1	119 255,2	18 344,1
II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	21 860 462,9	21 810 724,2	99,8
1. Разходи	21 860 462,9	21 810 688,6	99,8
1.1. Пенсии	21 859 626,6	21 809 995,8	99,8
- Пенсии за сметка на ДОО	21 857 226,6	21 809 463,9	99,8

- Капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на ЕС, ЕЦБ и ЕИБ	2 400,0	531,9	22,2
1.2. Социални помощи и обезщетения	836,3	692,8	82,8
2. Предоставен трансфер на бюджетни организации за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица	-	35,6	-
III. ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-11 846 748,5	-11 846 406,0	100,0

1. Приходите в бюджета на фонд „Пенсии“ се набират от:

- Осигурителни вноски от осигурители, осигурени и самоосигуряващи се лица;
- Осигурителни вноски и приходи, предвидени в други закони, за осигуряване за инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт;
- Суми от държавния бюджет за провеждане на осигуряването на:
 - държавните служители по Закона за държавния служител;
 - родител (осиновител), съпруг (съпруга) или един от родителите на майката или на бащата на лице с увреждане с определена чужда помощ, за периодите през които са полагали грижи за него, не са били осигурени и не са получавали лична пенсия.
- Суми от бюджета на съдебната власт за провеждане на осигуряването на съдиите, прокурорите, следователите, държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и съдебните служители, както и членовете на ВСС и инспекторите в инспектората към ВСС;
- Суми от държавния бюджет за време, зачетено за осигурителен стаж при пенсиониране в следните случаи:
 - неработеща майка, която е гледала дете до 3-годишна възраст;
 - периоди на наборна или мирновременна алтернативна служба;
 - уволненият поради задържане от органите на властта е останал без работа, което впоследствие е установено като неоснователно.
- Трансфери от държавния бюджет, предвидени в Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година;
- Такси, лихви и дивиденди, дарения и завещания и други източници.

През 2025 г. всички постъпили приходи и трансфери в бюджета на фонд „Пенсии“ са 9 964 318,2 хил. лв., при планирани в уточнения план¹² за годината 10 013 714,4 хил. лв. Изпълнението на плана е 99,5% или с 49 396,2 хил. лв. по-малко от предвидените. Най-значителната част са постъпленията от осигурителни вноски от работодатели, осигурени лица и самоосигуряващи се, които представляват 98,1 на сто от общите приходи. Останалата част са неданъчни приходи и трансфер от държавния бюджет за ДОО (1,9%), както и приходи от постъпили помощи и дарения (0,003%).

В бюджета на фонд „Пенсии“ през 2025 г. са постъпили 9 774 687,3 хил. лв. от осигурителни вноски, като изпълнението спрямо уточнения план е 98,0% или с 202 377,0 хил. лв. по-малко. Задължително осигурени във фонд „Пенсии“ на ДОО са всички лица, получаващи доходи от трудова дейност (без лицата по чл. 69 от КСО). Осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ се разпределя между осигурителя и осигуреното лице, а за държавните служители – осигурителните вноски са изцяло за сметка на държавния бюджет. Размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ за 2025 г. се запази на нивото от 2024 г. – 19,8 на сто за родените преди 1 януари 1960 г., при запазено съотношение – 11,02 на сто за сметка на работодателя и 8,78 на сто за сметка на работника и 14,8 на сто за лицата родени след

¹² Уточненият план за годината по показателите на приходите, разходите и трансферите отразява извършените промени по бюджета на ДОО за 2025 г., в съответствие с одобрените от Министерския съвет постановления за предоставяне на допълнителни трансфери по бюджета на ДОО за 2025 г. (на основание чл. 114, ал. 3 от ЗПФ), както и извършените компенсирани промени между отделните разходни показатели по бюджета на ДОО за 2025 г., утвърдени от Надзорния съвет на НОИ (на основание чл. 114, ал. 2 от ЗПФ).

31 декември 1959 г., съответно при съотношение 8,22/6,58 на сто. За работещите при условията на I или II категория труд и за лицата по чл. 69а, родени преди 1 януари 1960 г., размерът на осигурителната вноска е 22,8 на сто, а за родените след 31 декември 1959 г. – 17,8 на сто.

Неданъчните приходи включват приходите от универсални и професионални пенсионни фондове на основание по чл. 4б, чл. 4в и чл. 69б от КСО. Това са натрупаните средства в индивидуалните партии на осигурените лица, решили да ги прехвърлят от съответния универсален/професионален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ на ДОО. За 2025 г. постъпилите акумулирани приходи от осигурителни вноски са в размер на 70 073,0 хил. лв. Изпълнението спрямо уточнения план е със 194,6% или с 34 073,0 хил. лв. повече са постъпленията от универсалните и професионалните пенсионни фондове.

За зачитане на осигурителен стаж, на основание чл. 9, ал. 3, т. 3 и ал. 6 и 7 от КСО, са предвидени 650,1 хил. лв. трансфер от централния бюджет. Той се отнася за зачитане на стаж за времето, през което родител (осиновител), съпруг (съпруга) или един от родителите на майката или на бащата на лице с увреждане с определена чужда помощ са полагали грижи за него, не са били осигурени и не са получавали лична пенсия; неработеща майка е гледала дете до 3-годишна възраст; времето през което лицата са останали без работа поради задържане от органите на властта, установено впоследствие като неоснователно, както и за периода през който лицето е изпълнявало наборна или мирновременна алтернативна служба.

В получените трансфери от централния бюджет се включват и 118 605,1 хил. лв. от *Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система* (ДФГУДПС) или т.нар. „Сребърен фонд“ за фонд „Пенсии“ на ДОО. Това са прехвърлените средства от ДФГУДПС за лицата, родени след 1959 г., които са променили осигуряването си съгласно чл. 4б или чл. 4в от КСО и на които през годината е отпусната пенсия от фонд „Пенсии“ на ДОО.

2. Средствата по фонд „Пенсии“ се разходват и трансферират за:

- Изплащане на пенсии за сметка на ДОО и добавките към тях (пенсии за осигурителен стаж и възраст, пенсии за инвалидност поради общо заболяване и наследствени пенсии);
- Осъвременяване, индексирание и компенсирание на пенсиите и добавките към тях;
- Други разходи, свързани с пенсионното осигуряване;
- Парични помощи за профилактика и рехабилитация.

Разходите и трансферите по бюджета на фонд „Пенсии“ през 2025 г., са в размер на 21 810 724,2 хил. лв. Изпълнението спрямо уточнения план е 99,8% или има икономия от 49 738,7 хил. лв.

Общо разходите за пенсии са 21 809 995,8 хил. лв. или с 49 630,8 хил. лв. по-малко от уточнения план. Този разход представлява почти 100,0 на сто от всички разходи на фонда. Тук се включват разходите за пенсии и капиталов трансфер за прехвърляне на пенсионни права към пенсионните схеми на Европейския съюз, Европейската централна банка и Европейската инвестиционна банка. При планиран капиталов трансфер, в размер на 2 400,0 хил. лв. през 2025 г. е извършен такъв в размер на 531,9 хил. лв., или изпълнението спрямо уточнения план е 22,2%.

Разходите за изплащане само на пенсии (21 809 463,9 хил. лв.) са с 47 762,7 хил. лв. по-малко спрямо средствата по уточнен план. Това са изплатените суми за пенсии за осигурителен стаж и възраст, пенсии за инвалидност поради общо заболяване, добавките към тях и разходът за еднократни допълнителни суми, вкл. и за минали години.

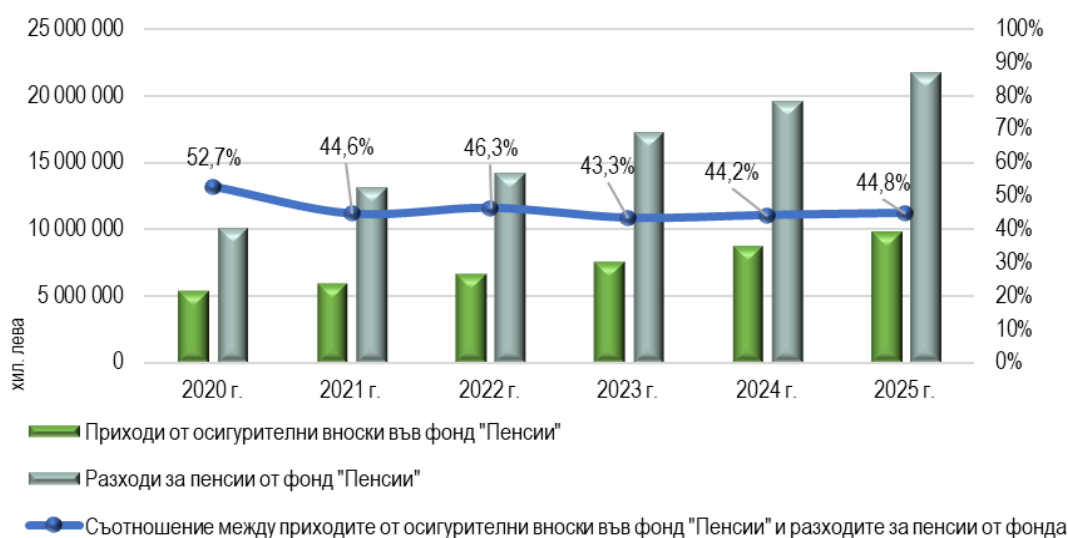
Разходите за пенсии, без добавките към тях и без изплатените еднократните допълнителни суми, през 2025 г. са 21 706 582,7 хил. лв. и имат следното разпределение по видове пенсии:

- *За пенсии за осигурителен стаж и възраст*, включително за пенсии по международни спогодби и пенсии по отменени закони и добавките към тях са изразходвани 17 106 655,0 хил. лв., което представлява 79,5% от разходите за пенсии на фонда;

• За пенсии за инвалидност поради общо заболяване, включително за пенсии по международни спогодби и по отменени закони – 4 599 927,7 хил. лв., или 20,5% от общите разходи.

За сметка на фонд „Пенсии“ са изразходвани 692,8 хил. лв. за профилактика и рехабилитация на осигурени лица и е предоставен трансфер в размер на 35,6 хил. лв. за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации.

През 2025 г. приходите от осигурителни вноски във фонд „Пенсии“ покриват 44,8% от разходите за изплащане на пенсиите и добавки към тях от фонда. На следващата фигура е представено съотношението на постъпилите приходи от осигурителни вноски и извършените разходи за пенсии от фонда за периода 2020 – 2025 г.

Фигура № 29: Приходи от осигурителни вноски, покриващи разходите за пенсии от фонд „Пенсии“ на ДОО за периода 2020 – 2025 г.

3. Отчетеният дефицит на фонд „Пенсии“ е 11 846 406,0 хил. лв., или по-малък с 342,5 хил. лв. спрямо уточнения план за 2025 г. (11 846 748,5 хил. лв.). По-малкият дефицит се дължи основно на отчетените с 49 774,3 хил. лв. по-малко разходи. Полученият допълнителен трансфер за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месеците април и декември 2025 г. се отчита по бюджета на НОИ.

ФОНД „ПЕНСИИ ЗА ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 69“

Бюджетът на фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ се формира от приходи, разходи и трансфери, предвидени в Закона за бюджета на ДОО за съответната година.

Таблица № 27: Бюджет на фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ за 2025 г.

Показатели	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Изпълнение спрямо план (%)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	1 685 678,3	1 766 848,0	104,8
1. Осигурителни приходи	1 685 678,3	1 746 522,6	103,6
1.1. Осигурителни вноски	1 685 678,3	1 746 522,6	103,6
2. Получени трансфери от централния бюджет за ДОО	-	20 325,4	-

II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	1 798 311,4	1 787 426,5	99,4
1. Разходи	1 798 311,4	1 787 426,5	99,4
1.1. Пенсии за сметка на ДОО	1 798 308,9	1 787 426,5	99,4
1.2. Социални помощи и обезщетения	2,5	-	-
III. ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-112 633,1	-20 578,5	18,3

1. *Приходите* в бюджета на фонда се набират от:

- Осигурителни вноски за лицата по чл. 69 от КСО, а именно:
 - военнослужещите по ЗОВСРБ и резервисти на активна служба по ЗРВСРБ;
 - държавните служители по Закона за МВР, по Закона за специалните разузнавателни средства и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража;
 - държавните служители по чл. 11 от Закона за пощенските услуги;
 - държавните служители по чл. 15, ал. 3, т. 1 от Закона за противодействие на корупцията;
 - държавните служители, осъществяващи дейността по охрана на съдебната власт по чл. 391 от Закона за съдебната власт;
 - държавните служители от Държавна агенция „Национална сигурност“;
 - лицата по всички предходни точки, служили на длъжности от летателния състав, парашутистите, екипажите на подводните съдове и водолазния състав;
 - държавните служители от Държавна агенция „Разузнаване“;
 - офицерите и сержантите от Националната служба за охрана;
 - служителите в Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, изпълняващи някои от дейностите по чл. 17, ал. 2, т. 6 от Закона за МВР;
 - служителите на длъжност „водолаз“ в ГД „ПБЗН“ на МВР.
- Трансфери, предвидени в ЗБДОО за съответната година;
- Лихви и дивиденди.

Задължително осигурени във фонда са лицата работещи в специалните ведомства, които се пенсионира по чл. 69 от КСО. Размерът на осигурителната вноска за тях се запази на нивото от 2024 г. – 60,8 на сто за родените преди 1 януари 1960 г. и 55,8 на сто за лицата родени след 31 декември 1959 г. Осигурителните вноски за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ са изцяло за сметка на държавния бюджет.

През 2025 г. *постъпилите във фонда приходи и трансфери* възлизат на 1 766 848,0 хил. лв., при планирани 1 685 678,3 хил. лв., което надвишава планираната сума с 81 169,7 хил. лв. или с 4,8 на сто. От тях 98,8% са приходи от осигурителни вноски за лицата по чл. 69 от КСО и 1,2% е получения трансфер от ЦБ от „Държавен фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система“ (ДФГУДПС).

Постъпленията от *осигурителни вноски* през 2025 г. са в размер на 1 746 522,6 хил. лв., което е с 60 844,3 хил. лв. повече спрямо плана за годината.

В получените трансфери от централния бюджет е включен *трансферът от ДФГУДПС* в размер на 20 325,4 хил. лв. Това са натрупаните средства в индивидуалните партии на лицата, родени след 1959 г., които са променили осигуряването си от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ от КСО, и които съгласно чл. 129, ал. 15 от КСО, при отпускане на пенсия от ДОО се прехвърлят във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“.

2. Средствата по фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ се разходват за:

- Изплащане на пенсии за осигурителен стаж и възраст, пенсии за инвалидност поради общо заболяване и добавките към тях на лицата от специалните ведомства, пенсионирани се при условията на чл. 69 от КСО;

- Осъвременяване на пенсиите на пенсиониралите се при условията на чл. 69 от КСО;

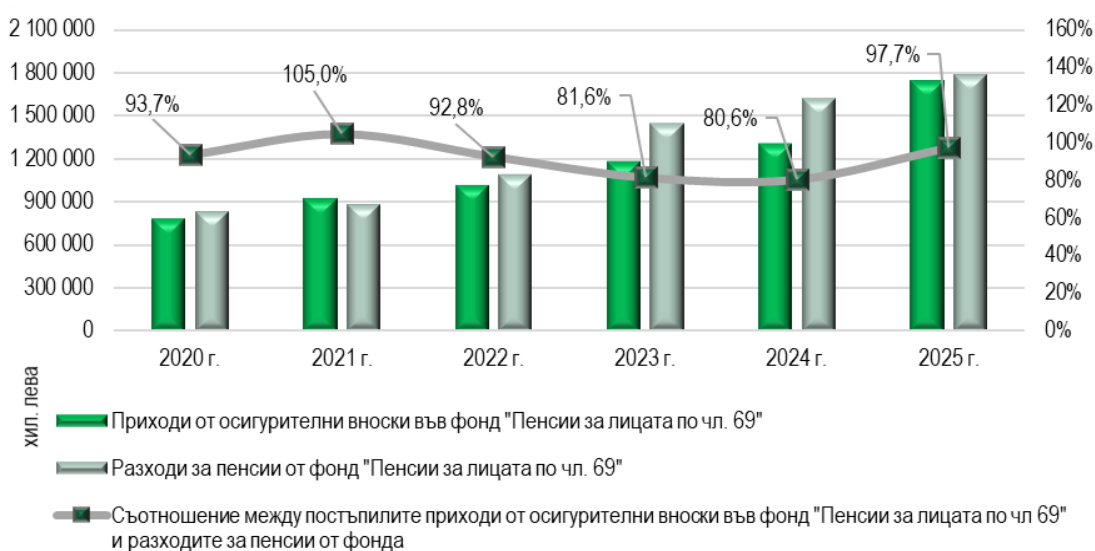
- Помощи за профилактика и рехабилитация за тези лица.

Разходите за пенсии по бюджета на фонда са в размер на 1 787 426,5 хил. лв. Изпълнението на плана е 99,4%, като е налице икономия спрямо плана в размер на 10 884,9 хил. лв. Разходите за пенсии са с 10 882,4 хил. лв. по-малко от планираните (1 798 308,9 хил. лв.) и са разпределени, както следва:

Пенсии за осигурителен стаж и възраст по чл. 69 от КСО в размер на 1 786 994,5 хил. лв., (99,98% от разходите за пенсии);

Пенсии за инвалидност поради общо заболяване в размер на 432,0 хил. лв. (0,02% от разхода за пенсии).

През 2025 г. приходите от осигурителни вноски по отчет са обезпечили 97,7% от направените разходи за пенсии и добавки към тях от фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“. На следващата фигура е представено съотношението на постъпилите приходи от осигурителни вноски и извършените разходи за пенсии от фонда за периода 2020 – 2025 г.

Фигура № 30: Приходи от осигурителни вноски, покриващи разходите за пенсии от фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“ на ДОО за периода 2020 – 2025 г.

3. При планиран дефицит от 112 633,1 хил. лв. в плана на бюджета на фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, е отчетен дефицит от 20 578,5 хил. лв. По-малкият дефицит се дължи основно от постъпилите с 81 169,7 хил. лв. повече приходи и трансфери. Полученият допълнителен трансфер за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месеците април и декември 2025 г. се отчита по бюджета на НОИ.

ФОНД „ПЕНСИИ, НЕСВЪРЗАНИ С ТРУДОВА ДЕЙНОСТ“

От фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“ (ПНТД) се изплащат пенсиите, несвързани с осигурителен принос, независещи от полагането на труд и зачитането на стаж, които имат социален характер. Фондът се финансира чрез трансфери от централния бюджет и се администрира от осигурителната администрация.

1. *Приходите* в бюджета на фонда през 2025 г. са в размер на 466 771,7 хил. лв., като изпълнението на плана е на 100,0%.

Таблица № 28: Бюджет на фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“ за 2025 г.

Показатели	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Изпълнение спрямо план (%)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	466 771,7	466 771,7	100,0
1. Получени трансфери от централния бюджет за ДОО	466 771,7	466 771,7	100,0
II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	466 799,2	451 888,1	96,8
1. Разходи	466 799,2	451 887,3	96,8
1.1. Пенсии	466 771,7	451 851,8	96,8
- за пенсии за военна инвалидност, за гражданска инвалидност, социални пенсии за старост и за инвалидност, персонални пенсии, пенсии за особени заслуги, пенсии по отм. ЗП и Закон за общественото осигуряване, за които не се дължат осигурителни вноски, както и добавките към тях, в т.ч. и добавките по чл. 84 от КСО	449 730,4	437 418,7	97,3
- за добавки към пенсиите на ветераните от войните и ветераните-инвалиди от Отечествена война, както и на наследниците, получаващи наследствена пенсия от загиналите в Отечествена война	256,6	157,5	61,4
- добавки към пенсиите на репресираните лица по чл. 9 от ЗПГРРЛ	16 761,6	14 256,4	85,1
- добавки по чл. 4 от Закона за уреждане на някои трудови и осигурителни права на български граждани	23,1	19,2	83,3
1.2. Социални помощи и обезщетения	27,5	35,5	129,1
2. Предоставен трансфер на бюджетни организации за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица	-	0,8	-
III. ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-27,5	14 883,6	-54 122,1

2. *Разходите и трансферите* на фонда възлизат на 451 888,1 хил. лв. при планирани 466 799,2 хил. лв. или изпълнението е 96,8 на сто. Изплатените суми за *пенсии, несвързани с трудова дейност и добавките към тях* са 451 851,8 хил. лв., или с 14 919,9 хил. лв. по-малко от планираните. През 2025 г. изразходваните средства за пенсии и добавки от фонда са разпределени както следва:

- За *пенсии за военна и гражданска инвалидност, социални пенсии за старост, социални пенсии за инвалидност, персонални пенсии, пенсии за особени заслуги и пенсии, отпуснати по отменени закони*, са изразходвани 437 418,7 хил. лв., което е икономия от 12 311,7 хил. лв. или с 2,7 на сто по-малко от планираните;
- За *добавки към пенсиите на ветераните от войните и ветераните-инвалиди от Отечествена война, както и на наследниците, получаващи наследствена пенсия от загиналите в Отечествена война*, са изразходвани 157,5 хил. лв., което е с 99,1 хил. лв. или 38,6 на сто по-малко в сравнение с планираните за годината средства;
- За *добавки към пенсиите на репресираните лица по чл. 9 от ЗПГРРЛ* са извършени разходи в размер на 14 256,4 хил. лв., което е с 14,9 на сто по-малко от плана;
- За *добавки по чл. 4 от Закона за уреждане на някои трудови и осигурителни права на български граждани* изразходваните средства са в размер на 19,2 хил. лв. или с 16,7 на сто по-малко от планираните за годината.

За сметка на фонд ПНТД са изразходвани 35,5 хил. лв. за профилактика и рехабилитация на осигурени лица и е предоставен трансфер в размер на 0,8 хил. лв. за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации.

Видно от фигура № 31 най-голям дял (96,8%) в структурата на разходите заемат разходите за пенсии от фонда.

Фигура № 31: Разпределение на разходите от фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“ за 2025 г.

3. По бюджета на фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност“, който по план е с дефицит от 27,5 хил. лв., в края на 2025 г. завършва с *излишък от 14 883,6 хил. лв.* Отчетеният излишък се дължи основно на отчетените по-малко разходи за пенсии с 14 919,9 хил. лв. Полученият допълнителен трансфер за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месец декември 2025 г. се отчита по бюджета на НОИ.

ФОНД „ТРУДОВА ЗЛОПОЛУКА И ПРОФЕСИОНАЛНА БОЛЕСТ“

Осигуряването за трудова злополука и професионална болест се осъществява чрез задължителното държавно обществено осигуряване като средствата са обособени във фонд „Трудова злополука и професионална болест“ (ФТЗПБ). Приходите на фонда се набират от задължителни осигурителни вноски от работодателите за наетите от тях лица, като размера им е диференциран в диапазона от 0,4% до 1,1% в зависимост от честотата и тежестта на трудовите злополуки според икономическата дейност на осигурителя (Приложение № 2 към чл. 14 от ЗБДОО за 2025 г.). В обхвата на осигурените за трудова злополука и професионална болест са и работещите по трудов договор за краткотрайна сезонна селскостопанска работа, сключили трудов договор по чл. 114а, ал. 1 от КТ, както и морските лица, които задължително се осигуряват за своя сметка.

Средствата на фонда се разходват за: изплащане на пенсии, парични обезщетения и помощи, както и за осъвременяване и индексирание на тези плащания; мероприятия за предотвратяване на трудови злополуки и професионални болести; диагностика на професионалните болести; помощно-технически средства, свързани с увреждането и други разходи, произтичащи от осигуряването за този социален риск.

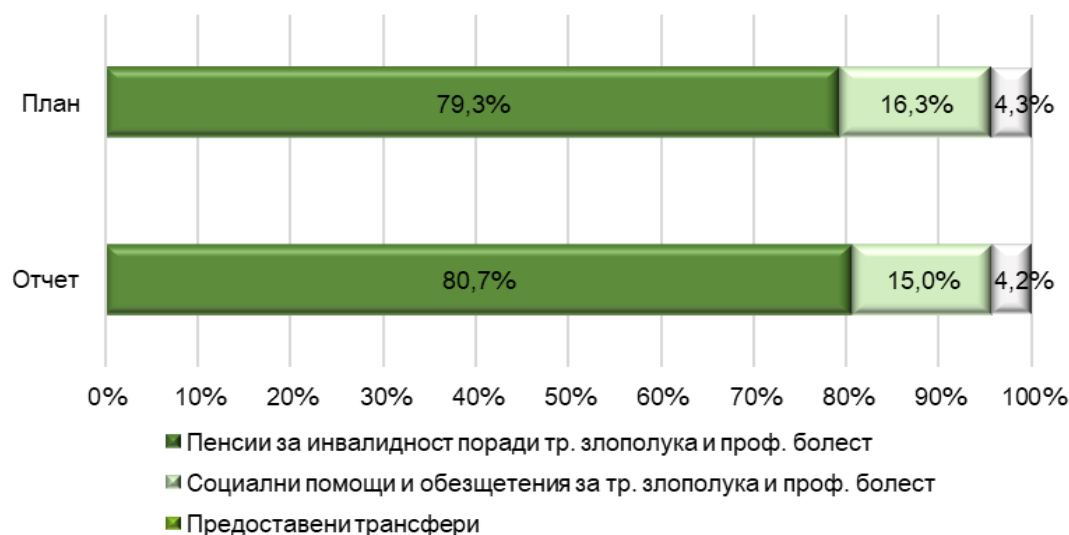
Таблица № 29: Бюджет на фонд „Трудова злополука и професионална болест“ за 2025 г.

Показатели	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Изпълнение спрямо план (%)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	429 327,6	442 933,8	103,2
1. Осигурителни приходи	429 327,6	442 933,8	103,2
1.1. Осигурителни вноски	429 327,6	442 933,8	103,2
II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	100 872,7	95 387,5	94,6
1. Разходи	96 522,7	91 339,3	94,6
1.1. Пенсии	80 034,4	76 995,4	96,2
- Пенсии за сметка на ДОО	80 034,4	76 995,4	96,2
1.2. Социални помощи и обезщетения	16 488,3	14 343,9	87,0
- Парични обезщетения за временна неработоспособност поради трудова злополука и професионална болест	16 416,1	14 329,8	87,3
- Парични обезщетения за трудоустрояване при временно намалена работоспособност поради трудова злополука и професионална болест	6,5	-	-
- Еднократна помощ при смърт поради трудова злополука и професионална болест	57,5	14,1	24,5
Парични помощи за профилактика и рехабилитация	8,2	-	-
2. Предоставени трансфери	4 350,0	4 048,2	93,1
2.1. На Министерство на здравеопазването, съгл. чл. 24, т. 5 от КСО	350,0	350,0	100,0
2.2. На МТСП за фонд "Условия на труд"	4 000,0	3 698,2	92,5
- Мероприятия за предотвратяване на трудовите злополуки и професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 3 от КСО	3 000,0	2 753,4	91,8
- За диагностика на професионалните болести, съгласно чл. 24, т. 4 от КСО	1 000,0	944,8	94,5
III. ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	328 454,9	347 546,3	105,8

1. *Приходите* от осигурителни вноски, постъпили във фонд „Трудова злополука и професионална болест“, през 2025 г. са 442 933,8 хил. лв. и надвишават планираната сума с 13 606,2 хил. лв. или с 3,2 на сто.

2. *Общо разходите и трансферите* на фонда, са в размер на 95 387,5 хил. лв. *Разходите за пенсии и обезщетения* (без трансферите) възлизат на 91 339,3 хил. лв., което представлява 94,6% изпълнение на плана.

Видно от фигура № 32 с най-голям дял от общите разходи на фонда за 2025 г. са тези за изплащане на *пенсии* – 80,7% (76 995,4 хил. лв.). Прямо планираните суми за пенсии е реализирана икономия в размер на 3 039,0 хил. лв.

Фигура № 32: Структура на разходите и трансферите във фонд „Трудова злополука и професионална болест“ за 2025 г.

Следващата група разходи е за изплащане на *социални помощи и обезщетения за трудова злополука и професионална болест*. През 2025 г. за тях са изразходвани 14 343,9 хил. лв. (15% от всички разходи на фонда), като е реализирана икономия спрямо плана в размер на 2 144,3 хил. лв. или 13 на сто. Изразходваните средства за социални помощи и обезщетения от фонда са разпределени, както следва:

- За *парични обезщетения за временна неработоспособност поради трудова злополука или професионална болест* – 14 343,9 хил. лв. Изразходвани са с 2 086,2 хил. лв. (с 12,7 на сто) по-малко спрямо планираните;
- За *парични обезщетения за трудоустрояване при временно намалена работоспособност поради трудова злополука и професионална болест* през 2025 г. не са изразходвани средства;
- На наследниците на починалите, вследствие настъпила трудова злополука или професионална болест осигурени лица във фонда се изплаща *еднократна парична помощ при смърт*. През 2025 г. изразходваните средства за тази помощ са в размер на 14,1 хил. лв., което е с 43,4 хил. лв. (75,5 на сто) по-малко спрямо планираните;
- За *парични помощи за профилактика и рехабилитация* от фонда през 2025 г. не са изразходвани средства.

От средствата на фонд „Трудова злополука и професионална болест“ са *предоставени трансфери* на обща стойност 4 048,2 хил. лв., като от тях:

- На *Министерство на здравеопазването (МЗ)* за бюджета на Националната здравно-осигурителна каса за покриване на разходи за помощно-технически средства, свързани с увреждане, причинено от трудова злополука и/или професионална болест – 350,0 хил. лв., като изпълнението на плана е на 100,0%;
- На *Министерство на труда и социалната политика (МТСП)* за фонд „Условия на труд“ е предоставен трансфер в размер на 3 698,2 хил. лв. (92,5 на сто от планираните). От тях за *мероприятия за предотвратяване на трудови злополуки и професионални болести* съгласно чл. 24, т. 3 от КСО са преведени 2 753,4 хил. лв., при планирани 3 000,0 хил. лв., а за *диагностика на професионалните болести* съгласно чл. 24, т. 4 от КСО – 944,8 хил. лв., при планирани 1 000,0 хил. лв.

3. По бюджета на фонд „Трудова злополука и професионална болест“ през 2025 г. е отчетен *излишък* в размер на 347 546,3 хил. лв., при планиран 328 454,9 хил. лв., или по-голям с 19 091,4 хил. лв. По-високият излишък се дължи на постъпилите с 13 606,2 хил. лв. повече приходи и отчетената икономия от 5 183,4 хил. лв. в разходите. Полученият допълнителен трансфер за изплащане на еднократна допълнителна сума към пенсиите за месеците април и декември 2025 г. се отчита по бюджета на НОИ.

ФОНД „ОБЩО ЗАБОЛЯВАНЕ И МАЙЧИНСТВО“

В бюджета на фонд „Общо заболяване и майчинство“ се включват приходите от осигурителни вноски за осигурените лица за общо заболяване и майчинство и разходите за парични помощи и обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, бременност и раждане, трудоустрояване поради бременност или кърмене или напреднал етап на лечение инвитро, отглеждане на дете до 2-годишна възраст, отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя), осиновяване на дете до 5-годишна възраст и трансфер за профилактика и рехабилитация и помощно-технически средства, свързани с разходи, произтичащи от осигуряването за този социален риск.

Лицата, които упражняват трудова дейност, задължително се осигуряват за рисковете „общо заболяване“ и „майчинство“ във фонд „Общо заболяване и майчинство“. Размерът на осигурителната вноска е 3,5 на сто, разпределена в съотношение 60:40 между осигурител и осигурен. Морските лица имат задължението да се осигуряват във фонда, като внасят пълния размер на вноската за своя сметка. Самоосигуряващите се лица могат да се осигуряват за тези рискове по свое желание като осигурителната вноска е изцяло за тяхна сметка върху изчисления от тях месечен осигурителен доход, който не може да бъде по-малък от минималния месечен размер на дохода, определен със ЗБДОО за съответната година.

1. *Постъпленията* във фонда през 2025 г. са изцяло от *осигурителни вноски* и са в размер на 2 278 050,5 хил. лв., при планирани 2 322 374,5 хил. лв. Изпълнението е 98,1 на сто или с 44 324,0 хил. лв. по-малко от предвидените.

Таблица № 30: Бюджет на фонд „Общо заболяване и майчинство“ за 2025 г.

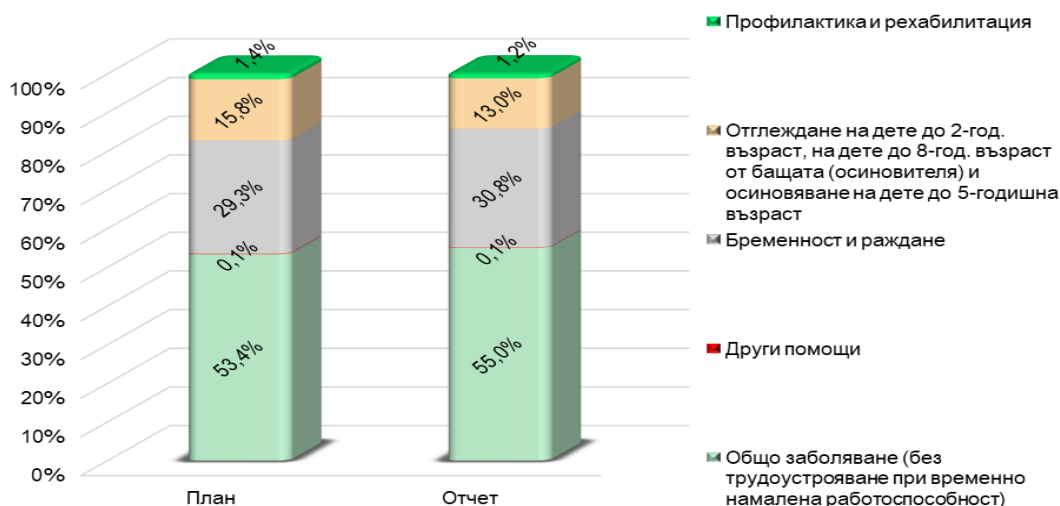
Показатели	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Изпълнение спрямо план %
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	2 322 374,5	2 278 050,5	98,1
1. Осигурителни приходи	2 322 374,5	2 278 050,5	98,1
1.1. Осигурителни вноски	2 322 374,5	2 278 050,5	98,1
II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	2 414 878,8	2 374 295,0	98,3
1. Разходи	2 412 078,8	2 368 718,6	98,2
1.1. Социални помощи и обезщетения	2 412 078,8	2 368 718,6	98,2
- обезщетения поради общо заболяване	1 075 061,2	1 087 620,9	101,2
- обезщетения за гледане на болен и карантина	59 378,8	55 864,4	94,1
- обезщетения поради нетрудови злополуки	152 475,3	159 085,7	104,3
- парични обезщетения за трудоустрояване при временно намалена работоспособност	58,7	22,4	38,2
- обезщетения при бременност и раждане	707 689,8	728 892,4	103,0
- парични обезщетения за трудоустрояване поради бременност и кърмене и напреднал етап на лечение инвитро	-	-	-
- обезщетения за отглеждане на дете до 2-годишна възраст	366 048,8	301 007,4	82,2

- обезщетения при осиновяване на дете до 5-годишна възраст	4 736,4	4 404,8	93,0
- обезщетения за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя)	10 000,0	2 125,3	21,3
- еднократна помощ при смърт	2 816,3	2 315,0	82,2
- парични помощи за профилактика и рехабилитация	33 809,5	27 377,6	81,0
- парични помощи за инвалидност поради общо заболяване, когато няма основание за отпускане на пенсия на осигуреното лице по чл. 11, ал. 3 от КСО	4,0	2,6	64,3
2. Предоставени трансфери	2 800,0	5 576,4	199,2
- на Министерство на здравеопазването, съгл. чл. 26, т. 4 от КСО	2 800,0	2 800,0	100,0
- трансфер за профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации	-	2 776,4	-
III. ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-92 504,3	-96 244,5	104,0

2. Извършените *разходи и трансфери* от фонда са 2 374 295,0 хил. лв., при планирани 2 414 878,8 хил. лв. или с 40 583,9 хил. лв. (1,7 на сто) по-малко от планираните.

Разходите за *социални помощи и обезщетения по КСО* през 2025 г. възлизат на 2 368 718,6 хил. лв. и са с 1,8 на сто по-малко от планираните. Те представляват 99,8% от всички разходи и трансфери.

Според отчетните данни (фигура № 33) с най-голям дял са разходите за изплащане на парични обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване (55%), следвани от паричните обезщетения при бременност и раждане (30,8%) и обезщетенията за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) и осиновяване на дете до 5-годишна възраст (13%).

Фигура № 33: Структура на средствата за обезщетения и помощи от фонд „Общо заболяване и майчинство“ за 2025 г.

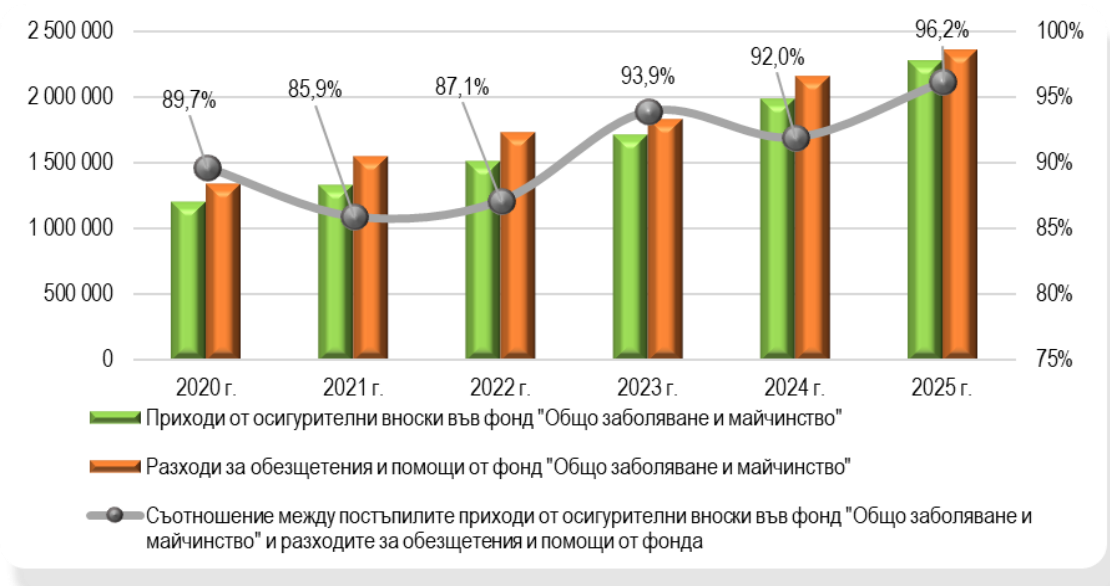
- Изплатените през 2025 г. общо средства за *паричните обезщетения за временна неработоспособност* (обезщетенията за общо заболяване, за гледане на болен член от семейството и карантина и обезщетенията поради нетрудови злополуки) са в размер на 1 302 571,1 хил. лв. Преразходът за тези обезщетения е 15 655,8 хил. лв. (1,2 на сто) над плана. Изплатени са общо 21 259,0 хил. работни дни (с 6,2 на сто по-малко от планираните) при

среднодневен размер на обезщетението от 61,27 лв., което е със 7,9 на сто по-високо от планираното.

- Основният разход е за *парични обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване*. За тях през 2025 г. са изплатени 1 087 620,9 хил. лв., като е налице преразход спрямо плана в размер на 12 559,7 хил. лв.;
 - При *обезщетенията поради нетрудови злополуки* са изплатени 159 085,7 хил. лв., или с 4,3 на сто повече от планираните;
 - За *обезщетенията за гледане на болен член от семейството и карантина* през 2025 г. са изплатени 55 864,4 хил. лв. Отчита се икономия спрямо плана в размер на 3 514,4 хил. лв., или с 5,9 на сто по-малко от планираните (59 378,8 хил. лв.).
 - За *обезщетенията за трудоустрояване при временно намалена работоспособност* са изразходвани 22,4 хил. лв. и се отчита икономия с 61,8 на сто спрямо планираните за годината;
 - За *обезщетения поради бременност и раждане* са извършени разходи възлизащи на 728 892,4 хил. лв., което е с 21 202,6 хил. лв. (3,0 на сто) над плана. Изплатените работни дни (10 582,0 хил. работни дни), са с 9,7 на сто по-малко от планираните, при среднодневен размер на обезщетението от 68,88 лв., което е с 14,0 на сто по-високо от планираното. Отчетеният по-висок разход спрямо планирания се дължи на по-високия среднодневен размер на паричното обезщетение, предвид нарастването на доходите на осигурените лица;
 - Разходите за *обезщетения за отглеждане на дете до 2-годишна възраст* са 301 007,4 хил. лв. и се отчита икономия спрямо плана от 65 041,4 хил. лв. (17,8 на сто). Изплатени са 8 677,7 хил. работни дни (с 12,0 на сто по-малко от планираните) при среднодневен размер на обезщетението от 34,69 лв., което е с 6,6 на сто по-ниско от планираното;
 - За *обезщетения при осиновяване на дете до 5-годишна възраст* извършените разходи са 4 404,8 хил. лв., което е с 331,6 хил. лв. (с 7,0 на сто) по-малко от планираната сума;
 - За *обезщетения за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя)* през 2025 г. извършеният разход е в размер на 2 125,3 хил. лв. (при план 10 000,0 хил. лв.). Изпълнението спрямо плана е 21,3% или има икономия от 7 874,7 хил. лв.;
 - От фонда са изплатени 27 377,6 хил. лв. за *парични помощи за профилактика и рехабилитация*, като изпълнението на плана е 81% или е реализирана икономия от 6 431,9 хил. лв.;
 - За *еднократна помощ при смърт* от фонда е извършен разход в размер на 2 315,0 хил. лв., като изпълнението спрямо плана е 82,2% и има икономия от 501,3 хил. лв. През 2025 г. за сметка на фонд „Общо заболяване и майчинство“ и фонд „Трудова злополука и професионална болест“ са изплатени общо 2 329,1 хил. лв., като от двата фонда е изплатена помощ при смърт на 10 527 лица при среден размер на помощта от 221,25 лв.;
 - За *парични помощи за инвалидност поради общо заболяване*, когато няма основание за отпускане на пенсия, през 2025 г. е извършен разход в размер на 2,6 хил. лв., което е с 35,7 на сто по-малко от планираните.
- 2.2. От бюджета на фонда са предоставени следните трансфери:
- на Министерство на здравеопазването, съгласно чл. 26, т. 4 от КСО, за *осигуряване на помощно-технически средства* – трансфер в размер на 2 800,0 хил. лв.;
 - за *профилактика и рехабилитация на правоимащи лица към бюджетни организации* – трансфер в размер на 2 776,4 хил. лв.

През 2025 г. приходите от осигурителни вноски по отчет са обезпечили 96,2% от направените разходи за обезщетения и помощи от фонд „Общо заболяване и майчинство“. На

следващата фигура е представено съотношението на постъпилите приходи от осигурителни вноски и извършените разходи от фонда за периода 2020 – 2025 г.

Фигура № 34: Приходи от осигурителни вноски, покриващи разходите за социални помощи и обезщетения от фонд „Общо заболяване и майчинство“ на ДОО за периода 2020 – 2025 г.

3. Фонд „Общо заболяване и майчинство“ при планиран дефицит от 92 504,3 хил. лв., е отчетен такъв в размер на 96 244,5 хил. лв. или с 3 740,2 хил. лв. повече от планирания. Повисокият дефицит се дължи основно от отчетените с 44 324,0 хил. лв. по-малко приходи.

ФОНД „БЕЗРАБОТИЦА“

В обхвата на задължителното обществено осигуряване се включва и рискът „безработица“, като средствата от осигурителни вноски постъпват във фонд „Безработица“. Осигурени в този фонд са всички лица, работещи по трудови и служебни правоотношения. Размерът на осигурителната вноска е едно на сто и се разпределя между работодател и осигурен в съотношение 60:40. Морските лица се осигуряват за безработица по свое желание, като внасят осигурителна вноска за своя сметка.

Не се осигуряват за безработица лицата, включени в програми за подкрепа на майчинството и насърчаване на заетостта, когато това не е предвидено в съответната програма, членовете на кооперации, работещи без трудови правоотношения, както и тези, които са избрани в органите на управление на кооперацията и с тях не са сключени трудови правоотношения. Не се осигуряват за безработица лицата, работещи без трудово правоотношение по договор с възложител (граждански договори), както и самоосигуряващите се лица.

Приходите на фонда се набират от осигурителни вноски, трансфери от държавния бюджет и други източници. Изразходват се за изплащане на обезщетения за безработица на лица, останали без работа и отговарящи на условията за получаването им по КСО и на основание чл. 230 и 231 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ).

1. Общо постъпилите през 2025 г. приходи и трансфери в бюджета на фонд „Безработица“ са 627 201,5 хил. лв., което е с 4 083,7 хил. лв. по-малко от планираните 631 285,2 хил. лв. за 2025 г. Приходите от осигурителни вноски са в размер на 626 801,5 хил. лв., което е с 0,6 на сто по-малко от очакваните 630 885,2 хил. лв. Полученият

трансфер от централния бюджет за обезщетения по чл. 230 и чл. 231 от ЗОВСРБ е в размер 400 хил. лв.

Таблица № 31: Бюджет на фонд „Безработица“ за 2025 г.

Показатели	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Изпълнение спрямо план (%)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	631 285,2	627 201,5	99,4
1. Осигурителни приходи	630 885,2	626 801,5	99,4
1.1. Осигурителни вноски	630 885,2	626 801,5	99,4
2. Получени трансфери от централния бюджет за ДОО	400,0	400,0	100,0
II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ – ВСИЧКО	644 460,2	573 936,4	89,1
1. Разходи	644 460,2	573 936,4	89,1
1.1. Социални помощи и обезщетения	644 460,2	574 256,4	89,1
- Обезщетения за безработица по КСО	644 060,2	572 230,4	88,8
- Обезщетения по чл. 230 и чл. 231, ал. 1 от ЗОВС на РБ	400,0	34,7	8,7
- Еднократно изплатени обезщетения за безработица - чл. 47 от Закона за насърчаване на заетостта	-	1 991,3	-
1.2. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	-	-320,0	-
- Други програми и дейности за осигуряване на заетост	-	-320	-
III. ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-13 175,0	53 265,1	-404,3

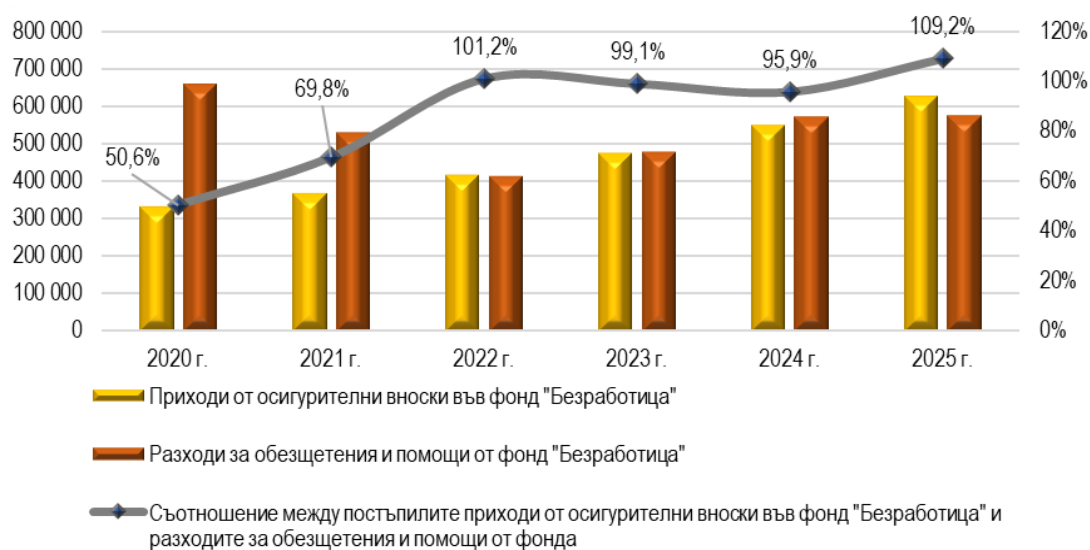
2. Отчетените *разходи* на фонда са в размер на 573 936,4 хил. лв., като спрямо плана е налице икономия от 70 523,8 хил. лв. (10,9 на сто).

През 2025 г. са изплатени *обезщетения за безработица* в размер на 574 256,4 хил. лв., което е по-малко спрямо плана със 70 203,8 хил. лв. (с 10,9 на сто). Изразходваните средства за обезщетения за безработица са разпределени, както следва:

- За *безработица по КСО* са изразходвани 572 230,4 хил. лв. или е реализирана икономия от 71 829,8 хил. лв. спрямо планираните;
- За *обезщетения по чл. 230 и чл. 231 от ЗОВСРБ* сумата е в размер на 34,7 хил. лв., което е едва 8,7 на сто изпълнение на плана и е реализирана икономия от 365,3 хил. лв.;
- Разходът за *еднократно изплатени обезщетения за безработица* на лица, които искат да започнат самостоятелен бизнес (по условията на чл. 47 от Закона за насърчаване на заетостта) е 1 991,3 хил. лв.

През 2020 г. приходите от осигурителни вноски във фонд „Безработица“ покриват само 50,6% от извършените разходи за парични обезщетения за безработица от фонда, докато през 2025 г. приходите от осигурителни вноски превишават разходите за обезщетения с 9,2%. Причините са следствие от това, че средният брой осигурени лица за фонд „Безработица“ показва устойчива възходяща тенденция след 2020 г. Броят им нараства от 2 446 464 през 2020 г. до 2 672 883 през 2025 г., или с 9,3%. Паралелно с това средният брой на регистрираните безработни лица намалява от 233 160 през 2020 г. до 149 321 през 2025 г., което представлява спад от 36,0%. Намаление се отчита и при лицата с право на ПОБ, като средногодишният им брой намалява от 104 029 лица през 2020 г. до 61 249 лица през 2025 г., или с малко над 41,0%.

На следващата фигура е представено съотношението на постъпилите приходи от осигурителни вноски и извършените разходи за парични обезщетения за безработица от фонда за периода 2020 – 2025 г.

Фигура № 35: Приходи от осигурителни вноски, покриващи разходите за обезщетения от фонд „Безработица“ на ДОО за периода 2020 – 2025 г.

Средно за годината са изплатени обезщетения за безработица по КСО на 65 785 лица (с 2,6 на сто повече от планираните) при средно обезщетение на лице 727,44 лв., което е с 13,1 на сто по-ниско от планираното.

3. За фонд „Безработица“ при планиран дефицит от 13 175,0 хил. лв., е отчетен излишък от 53 265,1 хил. лв. Отчетеният излишък се дължи основно на отчетените със 70 523,8 хил. лв. по-малко разходи в сравнение с планираните.

БЮДЖЕТ НА НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Бюджетът на Националния осигурителен институт е част от консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване и обезпечава неговото администриране на централно ниво и на територията на страната. Разработва се по приходните и разходните параграфи на бюджетната класификация и включва неданъчни приходи, разходи за административната издръжка на института, трансфери между бюджета на НОИ и други бюджети, и външно финансиране.

1. Общо приходите и трансферите в бюджета на НОИ са 11 805 318,6 хил. лв., което е със 133 645,5 хил. лв. по-малко от планираните средства в уточнения план за 2025 г.

Таблица № 32: Бюджет на Националния осигурителен институт за 2025 г.

Показатели	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Изпълнение спрямо уточнен план (%)
I. ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	11 938 964,1	11 805 318,6	98,9
1. Неданъчни приходи	100 917,4	217 242,7	215,3
1.1. Приходи и доходи от собственост	7 982,0	8 163,4	102,3
- Нетни приходи от продажба на услуги, стоки и продукция	7 042,0	6 512,2	92,5

- Приходи от наеми на имущество	40,0	141,2	353,0
- Приходи от други лихви	900,0	1 510,1	167,8
1.2. Глоби, санкции и наказателни лихви	12 705,4	13 946,2	109,8
1.3. Други приходи	80 230,0	195 125,8	243,2
1.4. Постъпления от продажба на нефинансови активи	-	7,3	-
2. Внесени ДДС и др. данъци върху продажбите	-1 377,0	-1 288,8	93,6
3. Получени допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства	11 839 423,7	11 580 108,9	97,8
4. Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци	-	9 143,4	-
5. Получени трансфери от Министерството на труда и социалната политика по програми за осигуряване на заетост	-	112,4	-
II. РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	202 330,6	197 901,4	97,8
1. Разходи	202 080,6	199 207,7	98,6
1.1. Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	201 825,6	199 009,6	98,6
Разходи за персонал, в т.ч.:	141 172,2	140 602,3	99,6
- Заплати и възнаграждения за персонал	101 840,3	101 698,9	99,9
- Други възнаграждения и плащания за персонала	7 482,2	7 084,1	94,7
- Задължителни осигурителни вноски от работодатели	31 849,7	31 819,3	99,9
Издръжка	53 178,9	51 839,1	3869,2
Платени данъци, такси и административни санкции	670,0	646,0	96,4
Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	131,1	130,1	99,2
Капиталови разходи	6 648,6	6 362,1	95,7
Други програми и дейности за осигуряване на заетост	-	-707,2	-
Програми за временна заетост	-	112,4	-
Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта	24,8	24,8	100,1
1.2. Отбрана и сигурност	255,0	198,1	77,7
2. Предоставени трансфери	250,0	-1 306,3	-522,5
III. ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	11 736 633,5	11 607 417,2	98,9
IV. ФИНАНСИРАНЕ	-11 736 633,5	-11 607 417,2	98,9
Суми по разчети за поети осигурителни вноски и данъци	-	-28 198,6	-
Друго вътрешно финансиране	-	-33 253,1	-
Наличност в началото на периода	-	1 612,8	-
Наличност в края на периода	-	-11 547 578,3	-
Преоценка на валутни наличности (нереализирани курсови разлики) (+/-)		0,002	

1.1. В бюджета на НОИ са постъпили *217 242,7 хил. лв. неданъчни приходи* или със 116 325,3 хил. лв. повече спрямо уточнения план. Тяхното разпределение е, както следва:

- Приходите и доходите от собственост по отчет са 8 163,4 хил. лв. и са със 181,4 хил. лв. повече от планираните. От тях с най-голям дял от 79,8 на сто са нетните приходи от продажба на услуги, стоки и продукция (6 512,2 хил. лв.);

- При планирани 12 705,4 хил. лв. приходи от глоби, санкции и наказателни лихви са събрани 13 946,2 хил. лв., което е с 1 240,8 хил. лв. повече от предвидените в уточнения план;

- По план другите приходи са 80 230,0 хил. лв., а са отчетени 195 125,8 хил. лв. Преизпълнението на плана със 114 895,8 хил. лв. се дължи на постъпилите повече прехвърлени/акумулирани средства от осигурителни вноски по чл. 4б, чл. 4в, чл. 69б от КСО;

- Постъпления от продажба на нефинансови активи през 2025 г. са 7,3 хил. лв.

1.2. Получените *допълнителни трансфери от централния/държавния бюджет за покриване на недостига от средства са в размер на 11 580 108,9 хил. лв.* При планирани в уточнения план за 2025 г. трансфери в размер на 11 839 423,7 хил. лв., са преведени с 259 314,8 хил. лв. по-малко. В бюджета на НОИ през годината са постъпили *трансфери за поети*

осигурителни вноски и данъци в размер на 9 143,4 хил. лв. и трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост в размер на 112,4 хил. лв.

2. Разходите по бюджета на НОИ се утвърждават от Надзорния съвет по предложение на управителя. През 2025 г. *отчетените разходи и трансфери са 197 901,4 хил. лв., при планирани 202 330,6 хил. лв.* Налице е икономия от 4 429,1 хил. лв. (2,2 на сто) спрямо уточнения план за годината.

2.1. За програми, дейности и служби по социално осигуряване, подпомагане и заетост са изразходвани 199 009,6 хил. лв., което е с 1,4 на сто по-малко спрямо уточнения план за 2025 г.

• *Разходите за издръжка на службите по социално осигуряване през 2025 г. са 199 579,6 хил. лв. и представляват 0,73 на сто от общите разходи на ДОО. Отчетените разходи са с 2 221,2 хил. лв. (1,1 на сто) по-малко от плана, по-конкретно в следните групи разходи:*

- *Разходите за персонал, които са с най-голям дял (70,7%) от всички разходи за служби по социално осигуряване, са в размер на 140 602,3 хил. лв. или с 569,9 хил. лв. (0,4 на сто) по-малко спрямо уточнения план за 2025 г.*

През 2025 г. НОИ е изпълнявал дейността по администриране на социалното осигуряване с планова щатна численост 3 467 служители, от които 463 щатни бройки в Централно управление (13,4% от общата численост) и 3 004 щатни бройки (86,6% от общата численост) в териториалните поделения (ТП) на НОИ. Това разпределение е съобразено с функциите, които се изпълняват на централно и териториално ниво, като за обезпечаване на дейностите преобладаващият човешки ресурс е концентриран в териториалните поделения;

- *Отчетените разходи за издръжка за 2025 г. са в размер на 51 839,1 хил. лв. или с 1 339,8 хил. лв. (2,5 на сто) по-малко спрямо уточнен план. По-значителна икономия на разходите спрямо плана се наблюдава при разходите за външни услуги с 433,7 хил. лв. и за вода, горива и енергия с 237,9 хил. лв.;*
- *При капиталовите разходи, които са в размер на 6 362,1 хил. лв. през 2025 г. е реализирана икономия от 286,5 хил. лв. (4,3 на сто) по-малко спрямо уточнения план за 2025 г.;*
- *За данъци, такси и административни санкции са платени 646,0 хил. лв. или с 24,0 хил. лв. по-малко от плана;*
- *Отчетените разходи за членски внос на НОИ в Международната асоциация за социално осигуряване (МАСО) и за участие в нетърговски организации и дейности (заплащане на членски внос към Европейската платформа по социално осигуряване) са в размер на 130,1 хил. лв. или с 1,0 хил. лв. по-малко спрямо планираните за 2025 г.*

• *За програми за временна заетост и други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта са изразходвани общо 137,2 хил. лв.*

2.2. Изразходваната сума за *отбрана и сигурност* е 198,1 хил. лв. и е под планираните 255,0 хил. лв.

3. По бюджета на НОИ (като общ административен фонд), при планиран излишък в края на периода от 11 736 633,5 хил. лв. е отчетен излишък от 11 607 417,2 хил. лв., или със 129 216,3 хил. лв. под планирания.

Наличните дефицити по фондовете на ДОО се финансират с излишъка по бюджета на НОИ.

Общият финансов резултат е равен на наличността в края на периода по отчета на консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване (44,3 хил. лв. – *остатък в левова равностойност по валутните сметки на НОИ и остатък по левови сметки*).

УЧИТЕЛСКИ ПЕНСИОНЕН ФОНД

Учителският пенсионен фонд (УчПФ) е първият у нас професионален пенсионен фонд, създаден през м. март 1996 г. със Закона за фонд „Обществено осигуряване“. Годишният бюджет на УчПФ се приема със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година като приложение към него и не се включва в консолидирания бюджет на ДОО. Администрирането на фонда се извършва от Националния осигурителен институт.

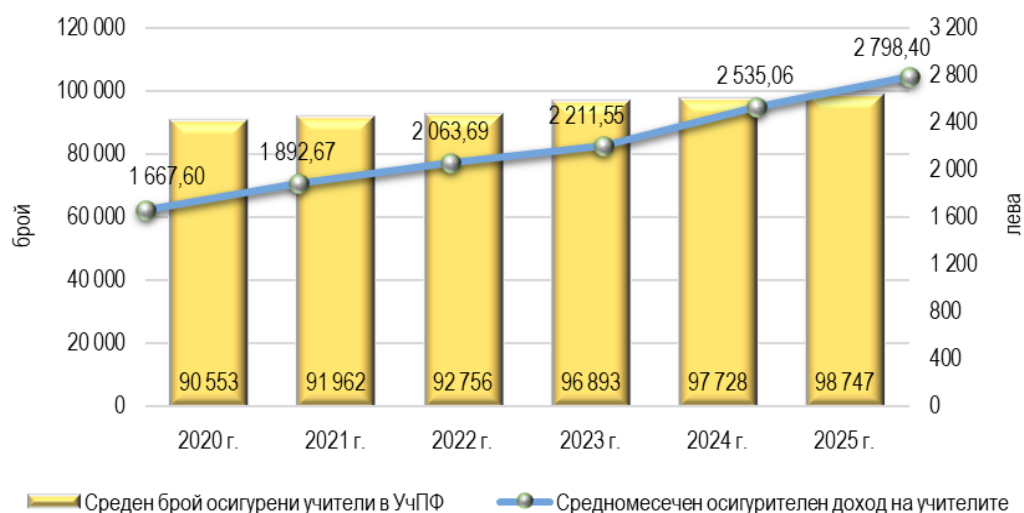
Учителският пенсионен фонд е професионална пенсионна схема за ранно пенсиониране на педагогическия персонал зает в системата на образованието (наричани по-нататък учители). Поради специфичния характер на работата учителите имат право да се пенсионират на по-ниска възраст и с по-кратък осигурителен стаж. Разпоредбата на чл. 69в от Кодекса за социално осигуряване предоставя право на осигурените в Учителския пенсионен фонд лица на срочни пенсии в намален размер, пенсии в пълен размер или на добавка за тези, които не са се възползвали от правото на ранно пенсиониране.

Работодателят в лицето на училищата и детските градини (държавни, общински и частни) и обслужващите звена (извънучилищни педагогически учреждения и учреждения със социално предназначение) внася допълнителна осигурителна вноска в УчПФ изцяло за своя сметка за всички учители и възпитатели, заети в системата на образованието. Осигурителната вноска се начислява и се внася върху brutните трудови възнаграждения и за 2025 г. е в размер 4,3 на сто. Постъпилите средства се разходват за изплащане на пенсии и добавки по чл. 69в от КСО.

Осигурени лица и осигурителен доход

Отчетеният средногодишен брой учители, за които са постъпили осигурителни вноски в УчПФ през 2025 г., е 98 747 лица, което е с 1 019 (1,04 на сто) повече от броя им през 2024 г.

Средният осигурителен доход за учителите за 2025 г. е 2 798,40 лв., който е с 263,34 лв. или с 10,4 на сто по-висок от отчетения през 2024 г. и с 50,9 на сто повече спрямо средномесечния осигурителен доход за страната, обявен от НОИ за 2025 г. (1 854,22 лв.).

Фигура № 36: Средногодишен брой осигурени учители в УчПФ и средномесечен осигурителен доход за периода 2020 – 2025 г.

Срочни пенсии в намален размер

На учителите, пенсионирали се при условията на чл. 69в, ал. 2 от КСО се изплаща срочна пенсия за ранно пенсиониране в намален размер от УчПФ. За да възникне право на ранно пенсиониране през 2025 г. са необходими две предпоставки, които трябва да са налице едновременно:

- Навършена възраст 59 години и 4 месеца за жените и 61 години и 8 месеца за мъжете;
- Учителски осигурителен стаж от 25 години и 8 месеца за жените и 30 години и 8 месеца за мъжете;

Към датата на изпълнение на горните условия лицата трябва да са заемали учителска длъжност по чл. 19, ал. 1, 2 и 4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж.

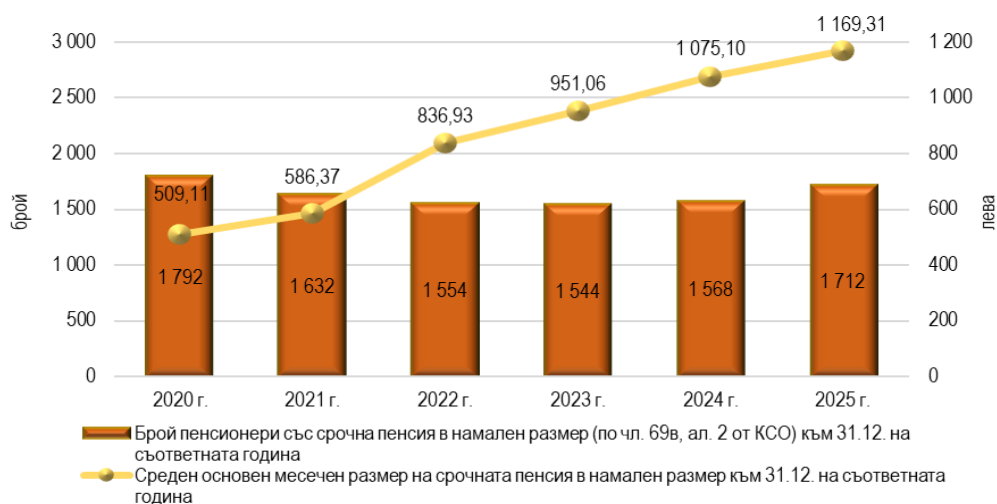
На лице, пенсионирано се при условията на чл. 69в, ал. 2 от КСО се изплаща срочна пенсия за ранно пенсиониране от УчПФ в размер, определен по общия ред за изчисляване на пенсия за осигурителен стаж и възраст, но намален с 0,1 на сто за всеки месец, недостигащ до навършване възрастта на лицето по чл. 68, ал. 1 от КСО. Броят на пенсионерите, с този вид пенсия към 31.12.2025 г. е 1 712, което е със 144 пенсионери повече отколкото към 31.12.2024 г. През 2025 г. броят на пенсионерите с новоотпуснати срочни пенсии в намален размер е 592, или със 79 повече спрямо 2024 г. (513).

Средният брой месеци, недостигащи до навършване на възрастта за пенсиониране по чл. 68, ал. 1 от КСО, е 38,5 месеца за 2025 г. (38,4 месеца за 2024 г.).

Средният основен месечен размер на срочната пенсия в намален размер към 31.12.2025 г. е 1 169,31 лв. Запазва се разликата в размера на пенсиите между половете в полза на мъжете. Средният основен месечен размер на срочните пенсии, изплащани на мъжете е 1 247,14 лв. и е с 90,16 лв. по-висок от този за жените – 1 156,98 лв.

Номиналното нарастване на средния месечен размер е 10,6 на сто, а реалното нарастване е 6,8 на сто, при средногодишен хармонизиран индекс на потребителските цени от 3,5 на сто¹³ за 2025 г.

През 2025 г. brutният и нетният коефициент на заместване на дохода са съответно 40,5 на сто и 52,2 на сто. Отчетено е увеличение от 0,1 пр. п. в brutния/нетния коефициент спрямо 2024 г.

Фигура № 37: Брой на пенсионерите и среден основен месечен размер на срочната пенсия в намален размер (чл. 69в, ал. 2 от КСО) от УчПФ по години

¹³ Източник НСИ

Срочни пенсии в пълен размер

На учителите, които имат необходимия учителски осигурителен стаж (25 години и 8 месеца за жените и 30 години и 8 месеца за мъжете) и навършена възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, но нямат изискуемия стаж по чл. 68, ал. 2 от КСО, се изплаща пенсия в пълен размер от УчПФ до навършване на възрастта по чл. 68, ал. 3 от КСО – 67 години за двата пола. След това пенсията започва да се изплаща от фонд „Пенсии“ (чл. 69в, ал. 4 от КСО).

Броят на пенсионерите със срочна пенсия в пълен размер от УчПФ към 31.12.2025 г. е 127, като спрямо края на 2024 г. те са с 25 по-малко. Пенсионерите с пенсии, отпуснати през 2025 г. при условията на чл. 69в, ал. 4 от КСО, са 27, или със 7 по-малко от 2024 г.

Средният брой месеци, недостигащи до навършване на възрастта по чл. 68, ал. 3 е 50,3 месеца за 2025 г., при 51,1 месеца 2024 г.

Средният основен месечен размер на срочната пенсия в пълен размер към 31.12.2025 г. е 1 003,55 лв., който е с 9,8 на сто по-висок от този към края на предходната година. Размерът на пенсията при жените е 995,85 лв. и е много близо до общия среден размер, тъй като този вид пенсия към 31.12.2025 г. се получава само от 4 мъже, със среден основен месечен размер от 1 240,31 лв.

Номиналното нарастване на средния месечен размер на срочните пенсии в пълен размер спрямо 2024 г. е 12,2 на сто, а реалното нарастване е 8,4 на сто. През 2025 г. brutният и нетният коефициент на заместване на дохода са съответно 34,6 на сто и 44,6 на сто. Отчетено е увеличение от 0,5 пр. п. (0,7 пр. п.) в brutния (нетния) коефициент спрямо 2024 г.

Фигура № 38: Брой на пенсионерите и среден основен месечен размер на срочната пенсия в пълен размер от УчПФ по години

Добавки от Учителския пенсионен фонд

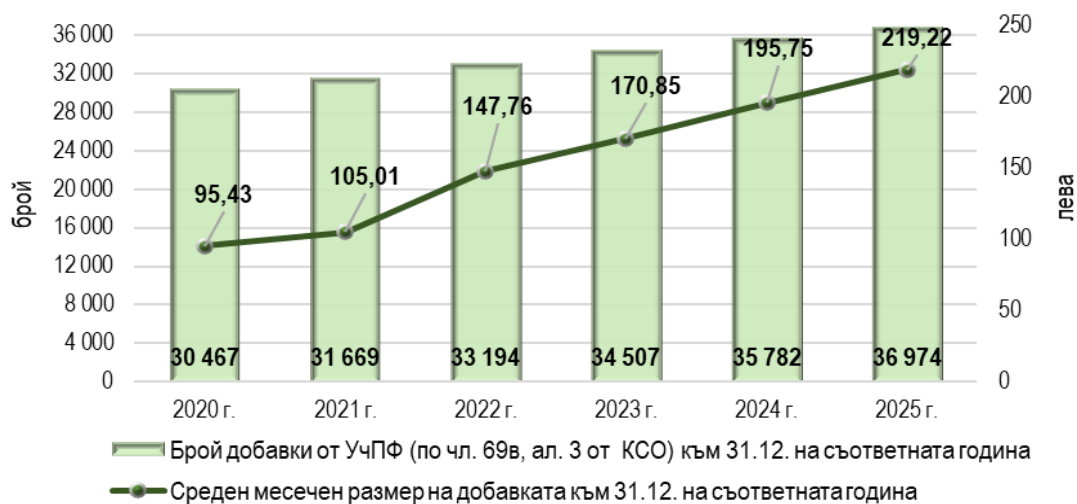
На учителите, които са придобили право на пенсия при условията на чл. 69в, ал. 1 от КСО и се пенсионират по общите условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО, се изплаща добавка от Учителския пенсионен фонд в размер 0,33 на сто от пенсията за всеки месец, за който има осигурителна вноска във фонда след придобиване право на пенсия за ранно пенсиониране (чл. 69в, ал. 3 от КСО). Добавката е компенсация за учителите, които са осигурявани във фонд УчПФ и са придобили право на ранно пенсиониране, но не са се възползвали от него.

Броят на пенсионерите, получаващи добавки от УчПФ към 31.12.2025 г. е 36 974, което е с 1 192 повече от края на 2024 г. (ръст от 3,3 на сто). Пенсионерите с новоотпуснати добавки от фонда през 2025 г. са 1 800, като броят им е с 36 по-малко от отпуснатите през 2024 г.

Средният брой месеци, за които има осигурителна вноска в УчПФ след придобиване право на пенсия по чл. 69в, ал. 1, през 2025 г. е 59, а през 2024 г. е бил 58,6 месеца. Добавките на жените са отпуснати при 59,9 месеца среден осигурителен стаж, а на мъжете при 50,2 месеца, което е и една от предпоставките средния размер на добавката на жените да е по-висок от този на мъжете.

Средният месечен размер на получаваните добавки в края на 2025 г. е 219,22 лв., който е с 23,47 лв. по-висок от този в края на 2024 г. (195,75 лв.). Стойностите по пол показват, че няма голяма разлика в размера на добавката – 220,25 лв. за жените и 208,92 лв. за мъжете.

Номиналното нарастване на средния месечен размер на добавката е 13,2 на сто, а реалното нарастване е 9,3 на сто. През 2025 г. брутният и нетният коефициенти на заместване на дохода са съответно 7,4 на сто и 9,6 на сто. Отчетено е увеличение от 0,1 пр. п. (0,2 пр. п.) в брутния (нетния) коефициент спрямо 2024 г.

Фигура № 39: Брой на пенсионерите с добавки от УчПФ и среден месечен размер на добавката по години

Финансово състояние на Учителския пенсионен фонд

Приходите на УчПФ се формират от осигурителни вноски от работодателите за осигурените лица и от доходите от инвестиране на активите на фонда. През 2025 г. са планирани постъпления в размер на 139 192,3 хил. лв., а отчетените приходи възлизат на 153 523,7 хил. лв. Изпълнението в приходната част на фонда спрямо плана за 2025 г. възлиза на 110,3 на сто или с 14 331,4 хил. лв. повече от предвиденото. В сравнение с предходната година нарастването на приходите е с 12,6 на сто или със 17 159,2 хил. лв.

- Отчетените приходи от осигурителни вноски през 2025 г. възлизат на 140 434,2 хил. лв. и представляват 91,5 на сто от общите приходи. Те са с 2,7 на сто повече от планираните и с 12,5 на сто (с 15 560,7 хил. лв.) повече спрямо предходната година;

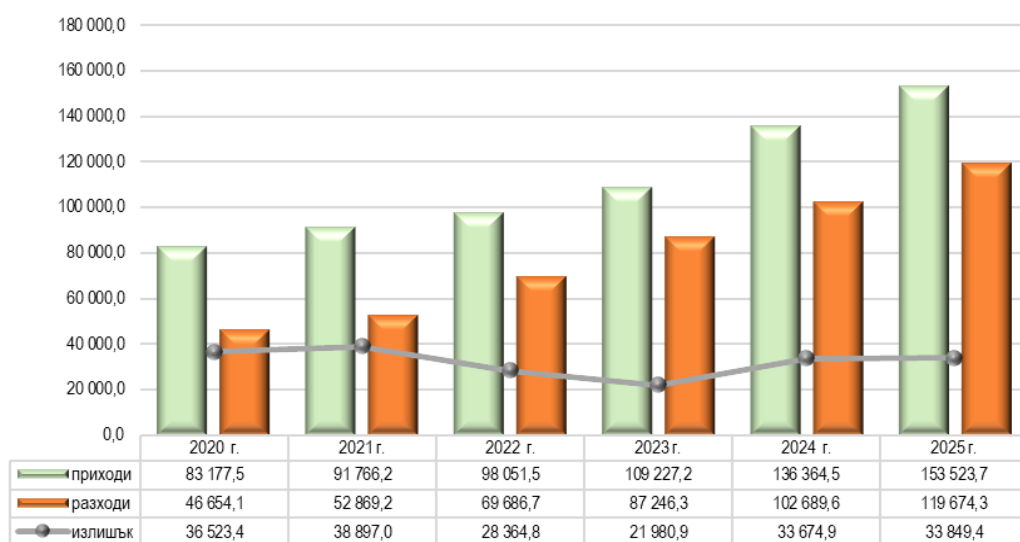
- Друг източник на приходи за Учителския пенсионен фонд са доходите от инвестиране на временно свободните средства на фонда. Общо получените лихвени плащания (лихви) от притежаваните от фонда държавни ценни книжа и от разкритите депозитни сметки на фонда в Българската народна банка (БНБ) през 2025 г. са в размер на 13 089,5 хил. лв., или с 10 666,2 хил. лв. повече от предвидените средства.

Разходите за изплащане на пенсии, добавки и други финансови услуги на УчПФ през 2025 г. възлизат на 119 674,3 хил. лв. при планирани 124 741,3 хил. лв. или изпълнението на плана е 95,9 на сто. В сравнение с предходната година е налице ръст с 16 984,7 хил. лв., или с 16,5 на сто.

- В общите разходи най-голям относителен дял заемат разходите за изплащане на добавки – 77,7 на сто. За изплащане на добавките от УчПФ на учителите, които не са се възползвали от възможността да се пенсионират по-рано, са изразходвани 93 029,8 хил. лв. (с 4,4 на сто по-малко от планираните и с 16,7 на сто повече от предходната година);

- Разходите за срочни пенсии за ранно пенсиониране и за пенсии в пълен размер на учителите са 26 568,9 хил. лв. и представляват 22,2 на сто от общите разходи. Те са със 798,8 хил. лв. по-малко от планираните, или с 2,9 на сто и с 3 609,1 хил. лв. повече от 2024 г. Разходите за изплащане на пенсии и добавки, отнесени към приходите от осигурителни вноски са 85,2 на сто през 2025 г., а през 2024 г. са 82,2 на сто;

- През 2025 г. във връзка със закупени държавни ценни книжа (ДЦК) и настъпилите падежи на емисии, от портфейла на фонда са платени банкови такси в размер на 75,6 хил. лв.

Фигура № 40: Финансово състояние на УчПФ за периода 2020 – 2025 г. (в хил. лв.)

Съгласно чл. 28 от КСО, временно свободните средства по фондовете на държавното обществено осигуряване могат да се влагат по депозитни сметки в Българската народна банка (БНБ) или за придобиване на държавни ценни книжа, емитирани от българското правителство. За регламентиране на инвестиционната дейност са утвърдени „Вътрешни правила за инвестиране на временно свободни парични средства на Учителския пенсионен фонд“.

В съответствие с определения ред, НОИ управлява свободния паричен ресурс на УчПФ, чрез съхраняване на паричните средства по депозитни сметки в БНБ, или чрез инвестирането им в покупка на държавни ценни книжа, емитирани от българското правителство, чрез участия на фонда в провежданите от МФ и БНБ аукциони за продажба на ДЦК на първичния пазар.

В края на 2025 г., с оглед оптимизиране на доходността инвестиционната активност се разшири, като фондът възобнови участието си в аукционите, провеждани от МФ и БНБ. На проведените два аукциона в края на годината (през октомври и ноември) са придобити ДЦК на обща стойност 137 000,0 хил. лв. (50 000,0 хил. лв. са инвестирани в 3-годишна емисия и 87 000,0 хил. лв. в 7-годишна емисия).

През 2025 г. падежираха три емисии дългосрочни ДЦК (със срок над 5 години) на обща стойност 35 119,3 хил. лв. Основната част от ресурса (27 737,7 хил. лв.) е получена от емисия със срок 7 години и 6 месеца. Останалата част от сумата е разпределена между 10-годишна емисия (6 600,0 хил. лв.) и такава със срок от 10 години и 6 месеца (781,6 хил. лв.).

Таблица № 33: Бюджет на Учителския пенсионен фонд за 2025 и отчет за 2024 г. (в хил. лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	2025 г.		2024 г.	Изпълнение през 2025 г. спрямо:	
	План	Отчет	Отчет	План 2025 г.	Отчет 2024 г.
I. ПРИХОДИ - ВСИЧКО	139 192,3	153 523,7	136 364,5	110,3%	112,6%
Данъчно-осигурителни приходи	136 769,0	140 434,2	124 873,5	102,7%	112,5%
Осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване	136 769,0	140 434,2	124 873,5	102,7%	112,5%
Неданъчни приходи	2 423,3	13 089,5	11 491,0	540,2%	113,9%
Приходи и доходи от собственост	2 423,3	13 089,5	11 489,7	540,2%	113,9%
Приходи от лихви и отстъпки от държавни и общински ценни книжа	2 423,3	1 195,2	3 174,7	49,3%	37,6%
Лихви по срочни депозити за сметка на централния бюджет	-	11 894,3	8 314,8	-	143,0%
Приходи от други лихви	-	0,007	0,2	-	3,5%
Глоби, санкции и наказателни лихви	-	-	1,3	-	-
II. РАЗХОДИ - ВСИЧКО	124 741,3	119 974,3	102 689,6	95,9%	116,5%
Издръжка	11,8	75,6	2,9	640,7%	2 606,9%
Други финансови услуги	11,8	75,6	2,9	640,7%	2 606,9%
Пенсии и добавки	124 729,5	119 598,7	102 686,7	95,9%	116,5%
Пенсии от УчПФ	27 367,7	26 568,9	22 959,8	97,1%	115,7%
Добавки от УчПФ	97 361,8	93 029,8	79 726,9	95,6%	116,7%
III. ТРАНСФЕРИ	0,0	0,0	0,0	-	-
IV. ДЕФИЦИТ (-) / ИЗЛИШЪК (+)	14 451,0	33 849,4	33 674,9	234,2%	100,5%
V. ФИНАНСИРАНЕ	-14 451,0	-33 849,4	-33 674,9	234,2%	100,5%
Събрани средства и извършени плащания от/за социалноосигурителни фондове (+/-)	-	-1 801,2	-386,3	-	466,3%
Суми по разчети за поети осигурителни вноски	-	555,5	-36,7	-	-1513,6%
Покупко-продажба на държавни (общински) ценни книжа от бюджетни организации – нето (+/-)	25 619,3	-102 120,0	14 219,9	-398,6%	-718,1%
Покупка на държавни (общински) ценни книжа	-9 500,0	-137 239,3	-	-	-
Получени погашения по държавни (общински) ценни книжа (+)	35 119,3	35 119,3	14 219,9	100%	247,0%
Депозити и средства по сметки – нето (+/-)	-40 070,3	69 516,3	-47 471,8	-173,5%	-146,4%
Остатък по левови текущи сметки в БНБ от предходния период (+)	23 319,1	7 986,3	10 514,5	34,2%	76,0%
Остатък по левови депозити в БНБ от предходния период (+)	30 000,0	540 000,0	490 000,0	1800,0%	110,2%
Наличност по левови текущи сметки в БНБ в края на периода (-)	-53 389,4	-13 470,0	-7 986,3	25,2%	168,7%
Наличност по левови депозити в БНБ в края на периода (-)	-40 000,0	-465 000,0	-540 000,0	1162,5%	86,1%

Към 31 декември 2025 г. финансовите активи на Учителския пенсионен фонд възлизат на **738 486,9 хил. лв.**, разпределени както следва:

- **Инвестиционен портфейл:**
 - срочни депозитни сметки в БНБ в общ размер на **465 000,0 хил. лв.**, разпределени в четиринадесет сметки, при единен лихвен процент от 1,48%;
 - държавни ценни книжа с общ номинал **260 016,9 хил. лв.**
- **Налични парични средства по банковата сметка на Учителския пенсионен фонд в БНБ в размер на 13 470,0 хил. лв.**

ГАРАНТИРАНИ ВЗЕМАНИЯ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ

Защитата и изплащането на вземанията на работниците и служителите, произтичащи от трудовите им правоотношения, когато спрямо работодателите им е открито производство по несъстоятелност се осъществява чрез специализиран фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ (фонд ГВРС).

Право на гарантирано вземане имат работниците и служителите, които са или са били в трудово правоотношение с работодателя, независимо от срока му и от продължителността на работното време. За да се възползват лицата от правото си на гарантирани вземания е необходимо работодателят им да е осъществявал дейност най-малко 12 месеца преди началната дата на неплатежоспособността, съответно свръхзадължеността, посочена в решението за откриване на производство по несъстоятелност.

При определяне размера на гарантираното вземане законът разделя правоимащите лица на две основни групи:

- I. Работници и служители, независимо дали са или са били в трудово правоотношение, с начислени, но неизплатени месечни трудови възнаграждения и парични обезщетения за сметка на работодателя. За тази група лица гарантираното вземане е в размер на последните шест начислени, но неизплатени месечни трудови възнаграждения и парични обезщетения през последните 36 календарни месеца, предхождащи месеца, в който е вписано решението за откриване на производство по несъстоятелност. Максималният месечен размер на гарантираните вземания се определя ежегодно със ЗБДОО и не може да бъде по-малък от две и половина минимални работни заплати, установени за страната към датата на вписване на решението в търговския регистър;
- II. Работници и служители, чиито правоотношения са прекратени през последните 36 месеца преди датата на вписване в търговския регистър на съдебното решение и на които вземанията са само за начислени, но неизплатени парични обезщетения за сметка на работодателя, дължими по силата на нормативен акт или колективен трудов договор. Гарантираното вземане е в размер на неизплатените обезщетения, но не повече от четирикратния размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната към датата на прекратяване на трудовото правоотношение.

Фондът се управлява от Надзорен съвет и Директор. Надзорният съвет е колегиален орган с тригодишен мандат и се състои от осем членове:

- четирима представители на национално представените организации на работодателите;
- двама представители на национално представените организации на работниците и служителите;
- по един представител на МТСП и на Министерство на финансите.

Директорът представлява фонда и осъществява оперативното му ръководство. Назначава се от управителя на НОИ по предложение на Надзорния съвет и има четиригодишен мандат. Директорът на фонда участва в заседанията на надзорния съвет със съвещателен глас.

Административното, техническото, счетоводното, правното и информационното му обслужване се извършва от Националния осигурителен институт.

Годишният бюджет на фонд ГВРС се приема като приложение към Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година.

Приходите във фонда (регламентирани в чл. 14 от ЗГВРСНР) се набират от:

- задължителни месечни вноски за сметка на работодателите;
- приходи от встъпване в правата на удовлетворени от фонда кредитори в рамките на съдебното производство по несъстоятелност;

- възстановени от работодателя суми за изплатените от фонда вземания и за внесените за сметка на работодателя осигурителни вноски;
- доходи от инвестиране на временно свободните парични средства на фонда;
- дарения, временни финансови и безвъзмездни помощи;
- лихви, глоби и други източници.

Средствата по фонда (регламентирани в чл. 15 от ЗГВРСНР) се разходват за:

- изплащане на гарантираните вземания;
- издръжка на дейността на фонда в размер, установен от Надзорния съвет;
- разходи за дейността по административно, техническо, счетоводно, правно и информационно обслужване, извършвано от НОИ, които се определят ежегодно със ЗБДОО за съответната година.

Остатъкът по сметката на фонда преминава като наличност за следващата бюджетна година и се използва по предназначение.

Финансово състояние на фонд „ГВРС“

Бюджетът на фонд „ГВРС“ за 2025 г. е приет със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. като Приложение № 3 към чл. 15, ал. 4. Той е разработен при спазване на основните параметри на консолидирания бюджет на ДОО и указанията на министъра на финансите, а нормативното основание е Законът за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя.

Съгласно ЗБДОО за 2025 г. не се внасят вноски за фонд „ГВРС“. Максималният месечен размер на гарантираните вземания по чл. 22, ал. 2 от ЗГВРСНР, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. е 2 692,50 лв.

Приходи

Изпълнението на бюджета на фонд „ГВРС“ за 2025 г. показва, че са постъпили приходи в размер на 3 720,1 хил. лв., при планирани 3 200,0 хил. лв. или изпълнението на приходите е 116,3 на сто.

Постъпилите приходи се формират основно от получените лихвени плащания от притежаваните от фонда държавни ценни книжа и от разкритите депозитни сметки на фонда в БНБ, в размер на 3 716,4 хил. лв. (с 516,4 хил. лв. повече от предвидените).

През 2025 г. са отчетени постъпления от вноски от работодатели за работници и служители, въпреки че за 2025 г. съгласно ЗБДОО не се внасят вноски за фонд „ГВРС“. Отчетените средства са в размер на 3,1 хил. лв., представляващи вноски дължими за предходни години.

Отчетени са и приходи от глоби, санкции и наказателни лихви в размер на 0,3 хил. лв., както и 0,3 хил. лв. други приходи, които не са планирани в бюджета.

Таблица № 34: Бюджет на фонд „ГВРС“ за 2025 г.

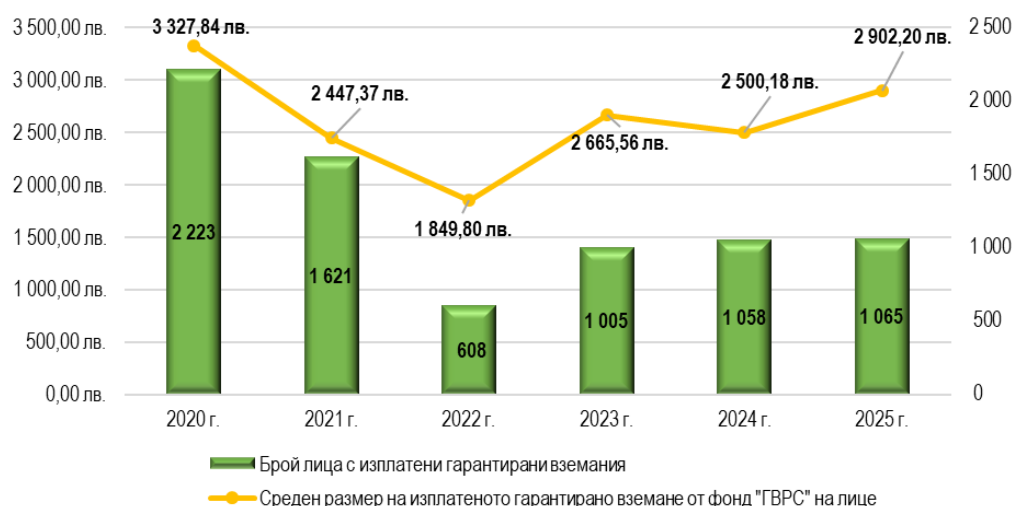
Показатели	План (хил. лв.)	Отчет (хил. лв.)	Изпълнение %
I. ПРИХОДИ	3 200,0	3 720,1	116,3
Приходи от вноски	-	3,1	-
Приходи от лихви и отстъпки от държавни и общински ценни книжа	3 200,0	3 494,8	109,2
Лихви по срочни депозити за сметка на централния бюджет	-	221,6	-
Глоби, санкции и наказателни лихви	-	0,3	-

Други приходи	-	0,3	-
II. РАЗХОДИ	4 839,1	2 609,7	53,9
Обезщетения и помощи за домакинствата	4 500,0	2 332,1	51,8
Разходи за гарантирани вземания на работници и служители	4 500,0	3 090,9	68,7
Възстановени суми от работодатели за изплатени от фонда вземания на работници и служители (-)	-	-758,8	-
Разходи за дейността	90,0	90,0	100,0
Разходи за дейността, извършени по чл. 13 от ЗГВРСНР	90,0	90,0	100,0
Разходи за заплати и възнаграждения на персонала	79,5	72,5	91,2
Други възнаграждения и плащания на персонала	105,8	96,8	91,5
Задължителни осигурителни вноски от работодатели	19,8	-13,3	-
Осигурителни вноски от работодатели	19,8	10,4	52,5
Възстановени осигурителни вноски от работодатели за изплатени от фонда вземания на работници и служители(-)	-	-23,7	-
Издръжка	44,0	30,9	70,2
Платени данъци, такси и административни санкции	-	0,7	-
III. ДЕФИЦИТ (-), ИЗЛИШЪК (+)	-1 639,1	1 110,4	-67,7
IV. ФИНАНСИРАНЕ	1 639,1	-1 110,4	-67,7

Разходи

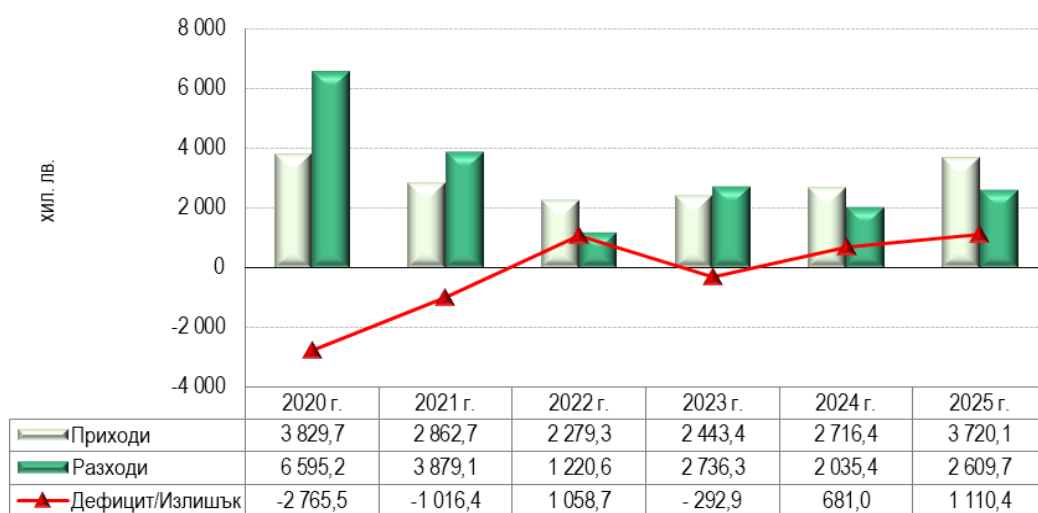
През 2025 г. планираните разходи по бюджета на фонд „ГВРС“ са в размер на 4 839,1 хил. лв., а по отчет са 2 609,7 хил. лв. или изпълнението на плана е 53,9 на сто. Направените разходи са разпределени, както следва:

- За изплащане от фонда на гарантирани вземания на работници и служители от предприятия в несъстоятелност са изразходвани 3 090,9 хил. лв. при план 4 500,0 хил. лв. или с 1 409,1 хил. лв. (с 31,3%) по-малко от планираните и с 445,7 хил. лв. повече от изплатените през 2024 г.;
- През 2025 г. са отчетени 758,8 хил. лв. възстановени суми от работодатели за изплатени от фонд „ГВРС“ гарантирани вземания на работници и служители. Тези средства не са планирани в бюджета;
- За дейността по административното, техническото, счетоводното, правното и информационното обслужване на фонда, съгласно чл. 13 от ЗГВРСНР са изразходвани 90,0 хил. лв. от сметката на фонда;
- За издръжка на дейността на фонда (разходи за външни услуги, материали, други финансови услуги, за съдебни обезщетения и разноски) и за заплащане на държавни данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции са изразходвани общо 31,6 хил. лв. (71,8% от планираните за годината);
- За заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения – 72,5 хил. лв. и за други възнаграждения и плащания на персонала – 96,8 хил. лв.;
- За дължимите осигурителни вноски за ДОО, здравно осигуряване и допълнително задължително осигуряване за изплатените от фонда заплати и възнаграждения – 10,4 хил. лв.

Фигура № 41: Брой лица с изплатени гарантирани вземания и среден размер на гарантираното вземане за периода 2020 – 2025 г.

Броят на работодателите през 2025 г., от чиито работници и служители е получено заявление-декларация в териториалните поделения на Националния осигурителен институт за отпускане на гарантирани вземания, е 46 при 55 за 2024 г. Въз основа на получените заявления-декларации през 2025 г. са издадени разпореждания за изплащане на гарантирани вземания на 1 065 правоимащи лица, което е със 7 лица повече спрямо 2024 г. Изплатеният среден размер на гарантирано вземане на един работник и служител по издадените през 2025 г. разпореждания е 2 902,20 лв., или с 402,02 лв. по-висок в сравнение с 2024 г., когато е бил 2 500,18 лв.

Фигура № 42: Финансово състояние на фонд „ГВРС“ за периода 2020 – 2025 г.

През 2025 г. фондът е закупил държавни ценни книжа на обща стойност **30 845,5 хил. лв.** Отразените в отчета суми от погашения на емисии от притежаваните от фонда държавни ценни книжа са в размер на **30 531,5 хил. лв.**

ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

1. Статистически бюлетин „Пенсии“ – тримесечно издание на НОИ, дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“.
2. Статистически годишник „Пенсии“ – годишно издание на НОИ, дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“.
3. Статистически бюлетин за регистрираните безработни лица с право на парично обезщетение през 2025 г. – НОИ, дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“.
4. Показатели, характеризиращи временната неработоспособност на осигурените лица за 2024 г. и 2025 г. – НОИ, дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“.
5. Отчет за изпълнение на бюджета на ДОО за 2025 г. – НОИ, дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“.
6. Статистически отчет за изпълнение на консолидирания бюджет на ДОО за 2025 г. – НОИ, дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“.
7. Отчет за изпълнение на бюджета на Учителския пенсионен фонд за 2025 г. – НОИ, дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“.
8. Отчет за изпълнение на бюджета на фонд „ГВРС“ за 2025 г. – НОИ, дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“.
9. Държавен вестник.
10. Информация от сайтове на други институции (НСИ, АЗ и др.).

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица № 1: Условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1-2 от КСО за периода 2025-2037 г. (лица с пълен осигурителен стаж)

Година	Жени			Мъже		
	Възраст	Осиг. стаж	Родени	Възраст	Осиг. стаж	Родени
2025	62 г. 4 м.	36 г. 8 м.	от 01.11.1962 г. до 31.08.1963 г.	64 г. 8 м.	39 г. 8 м.	от 01.06.1960 г. до 30.04.1961 г.
2026	62 г. 6 м.	36 г. 10 м.	от 01.09.1963 г. до 30.06.1964 г.	64 г. 9 м.	39 г. 10 м.	от 01.05.1961 г. до 31.03.1962 г.
2027	62 г. 8 м.	37 г.	от 01.07.1964 г. до 30.04.1965 г.	64 г. 10 м.	40 г.	от 01.04.1962 г. до 28.02.1963 г.
2028	62 г. 10 м.	37 г.	от 01.05.1965 г. до 28.02.1966 г.	64 г. 11 м.	40 г.	от 01.03.1963 г. до 31.01.1964 г.
2029	63 г.	37 г.	от 01.03.1966 г. до 31.12.1966 г.	65 г.	40 г.	от 01.02.1964 г. до 31.12.1964 г.
2030	63 г. 3 м.	37 г.	от 01.01.1967 г. до 30.09.1967 г.	65 г.	40 г.	от 01.01.1965 г. до 31.12.1965 г.
2031	63 г. 6 м.	37 г.	от 01.10.1967 г. до 30.06.1968 г.	65 г.	40 г.	от 01.01.1966 г. до 31.12.1966 г.
2032	63 г. 9 м.	37 г.	от 01.07.1968 г. до 31.03.1969 г.	65 г.	40 г.	от 01.01.1967 г. до 31.12.1967 г.
2033	64 г.	37 г.	от 01.04.1969 г. до 31.12.1969 г.	65 г.	40 г.	от 01.01.1968 г. до 31.12.1968 г.
2034	64 г. 3 м.	37 г.	от 01.01.1970 г. до 30.09.1970 г.	65 г.	40 г.	от 01.01.1969 г. до 31.12.1969 г.
2035	64 г. 6 м.	37 г.	от 01.10.1970 г. до 30.06.1971 г.	65 г.	40 г.	от 01.01.1970 г. до 31.12.1970 г.
2036	64 г. 9 м.	37 г.	от 01.07.1971 г. до 31.03.1972 г.	65 г.	40 г.	от 01.01.1971 г. до 31.12.1971 г.
2037	65 г.	37 г.	от 01.04.1972 г. до 31.12.1972 г.	65 г.	40 г.	след 31.12.1971 г.

Таблица № 2: Условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69, ал. 1, 2, 3, 5, 5а и 6 от КСО за периода 2025-2029 г. (полицаи, военни и др.)

Година	Възраст	Осигурителен стаж	Действителен осигурителен стаж	Родени
2025	54 г. 4 м.	27 г.	18 г.	от 01.11.1970 г. до 31.08.1971 г.
2026	54 г. 6 м.	27 г.	18 г.	от 01.09.1971 г. до 30.06.1972 г.
2027	54 г. 8 м.	27 г.	18 г.	от 01.07.1972 г. до 30.04.1973 г.
2028	54 г. 10 м.	27 г.	18 г.	от 01.05.1973 г. до 28.02.1974 г.
2029	55 г.	27 г.	18 г.	след 28.02.1974 г.

Таблица № 3: Условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69, ал. 4 и 7 от КСО за периода 2025-2029 г. (водолази, парашутисти, летци и др., с придобит стаж в определени ведомства и по определени закони)

Година	Възраст	Осигурителен стаж	Родени
2025	44 г. 4 м.	15 г.	от 01.11.1980 г. до 31.08.1981 г.
2026	44 г. 6 м.	15 г.	от 01.09.1981 г. до 30.06.1982 г.
2027	44 г. 8 м.	15 г.	от 01.07.1982 г. до 30.04.1983 г.
2028	44 г. 10 м.	15 г.	от 01.05.1983 г. до 28.02.1984 г.
2029	45 г.	15 г.	след 28.02.1984 г.

Таблица № 4: Условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69а от КСО за периода 2025-2029 г. (балерини, балетисти и танцьори в културни организации)

Година	Възраст	Осигурителен стаж	Родени
2025	44 г. 4 м.	25 г.	от 01.11.1980 г. до 31.08.1981 г.
2026	44 г. 6 м.	25 г.	от 01.09.1981 г. до 30.06.1982 г.
2027	44 г. 8 м.	25 г.	от 01.07.1982 г. до 30.04.1983 г.
2028	44 г. 10 м.	25 г.	от 01.05.1983 г. до 28.02.1984 г.
2029	45 г.	25 г.	след 28.02.1984 г.

Таблица № 5: Условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69б, ал. 1 от КСО за периода 2025-2037 г. (лица с придобит осигурителен стаж в условията на първа категория труд)

Година	Жени		Мъже		Жени и мъже	Сбор от осигурителен стаж и възраст	
	Възраст	Родени	Възраст	Родени	Осиг. стаж	Жени	Мъже
2025	51 г.	от 01.05.1974 г. до 31.12.1974 г.	54 г. 4 м.	от 01.11.1970 г. до 31.08.1971 г.	10	94	100
2026	51 г. 4 м.	от 01.01.1975 г. до 31.08.1975 г.	54 г. 6 м.	от 01.09.1971 г. до 30.06.1972 г.	10	94	100
2027	51 г. 8 м.	от 01.09.1975 г. до 30.04.1976 г.	54 г. 8 м.	от 01.07.1972 г. до 30.04.1973 г.	10	94	100
2028	52 г.	от 01.05.1976 г. до 31.12.1976 г.	54 г. 10 м.	от 01.05.1973 г. до 28.02.1974 г.	10	94	100
2029	52 г. 4 м.	от 01.01.1977 г. до 31.08.1977 г.	55 г.	от 01.03.1974 г. до 31.12.1974 г.	10	94	100
2030	52 г. 8 м.	от 01.09.1977 г. до 30.04.1978 г.	55 г.	от 01.01.1975 г. до 31.12.1975 г.	10	94	100
2031	53 г.	от 01.05.1978 г. до 31.12.1978 г.	55 г.	от 01.01.1976 г. до 31.12.1976 г.	10	94	100
2032	53 г. 4 м.	от 01.01.1979 г. до 31.08.1979 г.	55 г.	от 01.01.1977 г. до 31.12.1977 г.	10	94	100
2033	53 г. 8 м.	от 01.09.1979 г. до 30.04.1980 г.	55 г.	от 01.01.1978 г. до 31.12.1978 г.	10	94	100
2034	54 г.	от 01.05.1980 г. до 31.12.1980 г.	55 г.	от 01.01.1979 г. до 31.12.1979 г.	10	94	100
2035	54 г. 4 м.	от 01.01.1981 г. до 31.08.1981 г.	55 г.	от 01.01.1980 г. до 31.12.1980 г.	10	94	100
2036	54 г. 8 м.	от 01.09.1981 г. до 30.04.1982 г.	55 г.	от 01.01.1981 г. до 31.12.1981 г.	10	94	100
2037	55 г.	от 01.05.1982 г. до 31.12.1982 г.	55 г.	след 31.12.1981 г.	10	94	100

Таблица № 6: Условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69б, ал. 2 от КСО за периода 2025-2037 г. (лица с придобит осигурителен стаж в условията на втора категория труд)

Година	Жени		Мъже		Жени и мъже	Сбор от осигурителен стаж и възраст	
	Възраст	Родени	Възраст	Родени	Осиг. стаж	Жени	Мъже
2025	56 г.	от 01.05.1969 г. до 31.12.1969 г.	59 г. 4 м.	от 01.11.1965 г. до 31.08.1966 г.	15	94	100
2026	56 г. 4 м.	от 01.01.1970 г. до 31.08.1970 г.	59 г. 6 м.	от 01.09.1966 г. до 30.06.1967 г.	15	94	100
2027	56 г. 8 м.	от 01.09.1970 г. до 30.04.1971 г.	59 г. 8 м.	от 01.07.1967 г. до 30.04.1968 г.	15	94	100
2028	57 г.	от 01.05.1971 г. до 31.12.1971 г.	59 г. 10 м.	от 01.05.1968 г. до 28.02.1969 г.	15	94	100
2029	57 г. 4 м.	от 01.01.1972 г. до 31.08.1972 г.	60 г.	от 01.03.1969 г. до 31.12.1969 г.	15	94	100
2030	57 г. 8 м.	от 01.09.1972 г. до 30.04.1973 г.	60 г.	от 01.01.1970 г. до 31.12.1970 г.	15	94	100
2031	58 г.	от 01.05.1973 г. до 31.12.1973 г.	60 г.	от 01.01.1971 г. до 31.12.1971 г.	15	94	100
2032	58 г. 4 м.	от 01.01.1974 г. до 31.08.1974 г.	60 г.	от 01.01.1972 г. до 31.12.1972 г.	15	94	100
2033	58 г. 8 м.	от 01.09.1974 г. до 30.04.1975 г.	60 г.	от 01.01.1973 г. до 31.12.1973 г.	15	94	100
2034	59 г.	от 01.05.1975 г. до 31.12.1975 г.	60 г.	от 01.01.1974 г. до 31.12.1974 г.	15	94	100
2035	59 г. 4 м.	от 01.01.1976 г. до 31.08.1976 г.	60 г.	от 01.01.1975 г. до 31.12.1975 г.	15	94	100
2036	59 г. 8 м.	от 01.09.1976 г. до 30.04.1977 г.	60 г.	от 01.01.1976 г. до 31.12.1976 г.	15	94	100
2037	60 г.	от 01.05.1977 г. до 31.12.1977 г.	60 г.	след 31.12.1976 г.	15	94	100

Таблица № 7: Условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69б, ал. 3 от КСО за периода 2025-2033 г. (лица с придобит осигурителен стаж в условията на подземен труд)

Година	Жени		Мъже		Осигурителен стаж по чл. 104, ал. 3 (жени и мъже)	Сбор от осигурителен стаж и възраст (жени и мъже)
	Възраст	Родени	Възраст	Родени		
2025	48 г. 8 м.	от 01.07.1976 г. до 30.04.1977 г.	53 г. 8 м.	от 01.07.1971 г. до 30.04.1972 г.	10	90
2026	48 г. 10 м.	от 01.05.1977 г. до 28.02.1978 г.	53 г. 10 м.	от 01.05.1972 г. до 28.02.1973 г.	10	90
2027	49 г.	от 01.03.1978 г. до 31.12.1978 г.	54 г.	от 01.03.1973 г. до 31.12.1973 г.	10	90
2028	49 г. 2 м.	от 01.01.1979 г. до 31.10.1979 г.	54 г. 2 м.	от 01.01.1974 г. до 31.10.1974 г.	10	90
2029	49 г. 4 м.	от 01.11.1979 г. до 31.08.1980 г.	54 г. 4 м.	от 01.11.1974 г. до 31.08.1975 г.	10	90
2030	49 г. 6 м.	от 01.09.1980 г. до 30.06.1981 г.	54 г. 6 м.	от 01.09.1975 г. до 30.06.1976 г.	10	90
2031	49 г. 8 м.	от 01.07.1981 г. до 30.04.1982 г.	54 г. 8 м.	от 01.07.1976 г. до 30.04.1977 г.	10	90
2032	49 г. 10 м.	от 01.05.1982 г. до 28.02.1983 г.	54 г. 10 м.	от 01.05.1977 г. до 28.02.1978 г.	10	90
2033	50 г.	от 01.03.1983 г. до 31.12.1983 г.	55 г.	от 01.03.1978 г. до 31.12.1978 г.	10	90
2034	50 г. 2 м.	от 01.01.1984 г. до 31.10.1984 г.	55 г.	от 01.01.1979 г. до 31.12.1979 г.	10	90
2035	50 г. 4 м.	от 01.11.1984 г. до 31.08.1985 г.	55 г.	от 01.01.1980 г. до 31.12.1980 г.	10	90
2036	50 г. 6 м.	от 01.09.1985 г. до 30.06.1986 г.	55 г.	от 01.01.1981 г. до 31.12.1981 г.	10	90
2037	50 г. 8 м.	от 01.07.1986 г. до 30.04.1987 г.	55 г.	след 31.12.1981 г.	10	90

Забележка: След 2033 г. изискуемата възраст за мъжете спира да нараства, а за жените продължава да се увеличава с по два месеца от първия ден на всяка следваща календарна година до достигане на 55-годишна възраст през 2063 г.

Таблица № 8: Условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69б, ал. 4 от КСО за периода 2025-2045 г. (лица с придобит осигурителен стаж в условията на подземен труд, освободени от длъжност на основание чл. 328, ал. 1, т. 1 и 2 от КТ)

Година	Възраст (жени и мъже)	Родени	Осигурителен стаж по чл. 104, ал. 3 (жени и мъже)	Сбор от осигурителен стаж и възраст (жени и мъже)
2025	46 г. 8 м.	от 01.07.1978 г. до 30.04.1979 г.	10	90
2026	46 г. 10 м.	от 01.05.1979 г. до 28.02.1980 г.	10	90
2027	47 г.	от 01.03.1980 г. до 31.12.1980 г.	10	90
2028	47 г. 2 м.	от 01.01.1981 г. до 31.10.1981 г.	10	90
2029	47 г. 4 м.	от 01.11.1981 г. до 31.08.1982 г.	10	90
2030	47 г. 6 м.	от 01.09.1982 г. до 30.06.1983 г.	10	90
2031	47 г. 8 м.	от 01.07.1983 г. до 30.04.1984 г.	10	90
2032	47 г. 10 м.	от 01.05.1984 г. до 28.02.1985 г.	10	90
2033	48 г.	от 01.03.1985 г. до 31.12.1985 г.	10	90
2034	48 г. 2 м.	от 01.01.1986 г. до 31.10.1986 г.	10	90
2035	48 г. 4 м.	от 01.11.1986 г. до 31.08.1987 г.	10	90
2036	48 г. 6 м.	от 01.09.1987 г. до 30.06.1988 г.	10	90
2037	48 г. 8 м.	от 01.07.1988 г. до 30.04.1989 г.	10	90
2038	48 г. 10 м.	от 01.05.1989 г. до 28.02.1990 г.	10	90
2039	49 г.	от 01.03.1990 г. до 31.12.1990 г.	10	90
2040	49 г. 2 м.	от 01.01.1991 г. до 31.10.1991 г.	10	90
2041	49 г. 4 м.	от 01.11.1991 г. до 31.08.1992 г.	10	90
2042	49 г. 6 м.	от 01.09.1992 г. до 30.06.1993 г.	10	90
2043	49 г. 8 м.	от 01.07.1993 г. до 30.04.1994 г.	10	90
2044	49 г. 10 м.	От 01.05.1994 г. До 28.02.1995 г.	10	90
2045	50 г.	От 01.03.1995 г. До 31.12.1995 г.	10	90

Таблица № 9: Условия за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 69в, ал. 1 от КСО за периода 2025-2037 г. (учители)

Година	Жени			Мъже		
	Възраст	Учителски осигурителен стаж	Родени	Възраст	Учителски осигурителен стаж	Родени
2025	59 г. 4 м.	25 г. 8 м.	от 01.11.1965 г. до 31.08.1966 г.	61 г. 8 м.	30 г. 8 м.	от 01.06.1963 г. до 30.04.1964 г.
2026	59 г. 6 м.	25 г. 8 м.	от 01.09.1966 г. до 30.06.1967 г.	61 г. 9 м.	30 г. 8 м.	от 01.05.1964 г. до 31.03.1965 г.
2027	59 г. 8 м.	25 г. 8 м.	от 01.07.1967 г. до 30.04.1968 г.	61 г. 10 м.	30 г. 8 м.	от 01.04.1965 г. до 28.02.1966 г.
2028	59 г. 10 м.	25 г. 8 м.	от 01.05.1968 г. до 28.02.1969 г.	61 г. 11 м.	30 г. 8 м.	от 01.03.1966 г. до 31.01.1967 г.
2029	60 г.	25 г. 8 м.	от 01.03.1969 г. до 31.12.1969 г.	62 г.	30 г. 8 м.	от 01.02.1967 г. до 31.12.1967 г.
2030	60 г. 3 м.	25 г. 8 м.	от 01.01.1970 г. до 30.09.1970 г.	62 г.	30 г. 8 м.	от 01.01.1968 г. до 31.12.1968 г.
2031	60 г. 6 м.	25 г. 8 м.	от 01.10.1970 г. до 30.06.1971 г.	62 г.	30 г. 8 м.	от 01.01.1969 г. до 31.12.1969 г.
2032	60 г. 9 м.	25 г. 8 м.	от 01.07.1971 г. до 31.03.1972 г.	62 г.	30 г. 8 м.	от 01.01.1970 г. до 31.12.1970 г.
2033	61 г.	25 г. 8 м.	от 01.04.1972 г. до 31.12.1972 г.	62 г.	30 г. 8 м.	от 01.01.1971 г. до 31.12.1971 г.
2034	61 г. 3 м.	25 г. 8 м.	от 01.01.1973 г. до 30.09.1973 г.	62 г.	30 г. 8 м.	от 01.01.1972 г. до 31.12.1972 г.
2035	61 г. 6 м.	25 г. 8 м.	от 01.10.1973 г. до 30.06.1974 г.	62 г.	30 г. 8 м.	от 01.01.1973 г. до 31.12.1973 г.
2036	61 г. 9 м.	25 г. 8 м.	от 01.07.1974 г. до 31.03.1975 г.	62 г.	30 г. 8 м.	от 01.01.1974 г. до 31.12.1974 г.
2037	62 г.	25 г. 8 м.	след 31.03.1975 г.	62 г.	30 г. 8 м.	след 31.12.1974 г.

* * *

Национален осигурителен институт

София – 1303

бул. „Ал. Стамболийски“ № 62-64

Година на издаване 2026 г.